WIESLAW

WERNIC

33

ȘERIFUL DIN FORT-BENTON

WIESŁAW WERNIC

ȘERIFUL DIN FORT BENTON

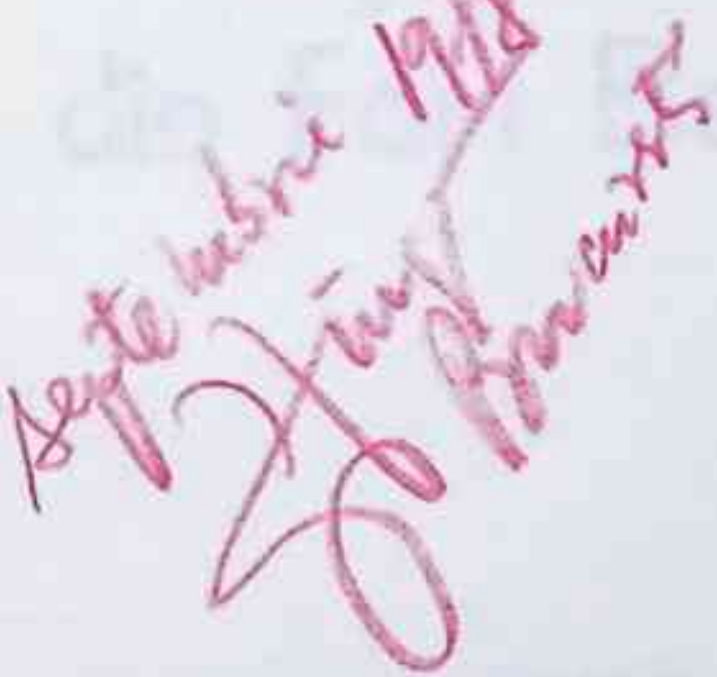

WIESLAW WERNIC :

SZERIF Z FORT BENTONA

„CZYTELNIK", WARSZAWA, 1966

Wieslaw Wernic

Şeriful din Fort Benton

Traducerea de
CLAUDIA COVALCIUC şi TITUS VIJEU

EDITURA JUNIMEA
IAŞI • 1978

Wiesław Weraniec

Şerpii din Fort Benton

Traducere de
CLAUDIA COVALCIUC și MIHAIL NEDU

I. Oh, Katherine !

— Dar v-aţi prăjit la soare, domnule doctor !
— Nu se spune „prăjit", ci bronzat.
— Nu v-aţi schimbat defel. Să vă pregătesc baia ?

Astfel a decurs, după luni de absenţă, prima mea convorbire cu Katherine. Dar sînt dator să vă spun cine e Katherine. O irlandeză roşcovană, căreia niciodată n-ai fi putut să-i ştii vîrsta adevărată. Avea darul de-a stîlci sau schimonosi vorbele.

Cu dîrzenia unui maniac şi din respect pentru o vorbire corectă, îndreptam mereu vorbele Katherinei, care aveau cu totul alt înţeles. Toată străduinţa mea era însă zadarnică. Pe durata ultimelor luni de primăvară şi vară, Katherine rămăsese singurul stăpîn în casă. Avînd, probabil, prea mult timp la îndemînă, a întreprins o curăţenie absolută, încît ordinea din bibliotecă dispăru cu desăvîrşire. Cărţile de medicină stăteau amestecate cu cele de proză, iar acestea, la rîndul lor, cu cele de versuri. Faptul l-am băgat de seamă mult mai tîrziu. Acum stăteam cufundat în cada plină cu apă încălzită şi mă spălam de praful strîns în călătoriile cu trenul şi cu prilejul cavalcadei prin preriile Canadei de sud.

Anul 1881, care se apropia de sfîrşit, mi-a jucat tot soiul de feste. Astfel se explică faptul că eu — medic de meserie, adjunct al şefului spitalului din

Milwaukee, am devenit pentru cîteva luni un adevărat om al vestului cutreierînd nesfîrşitele întinderi ale preriei şi ale munţilor.

Toate acestea au început din clipa în care la spitalul în care lucram s-a prezentat Carl Gordon. Suferise un grav accident. Un urs cenuşiu îi sfîşiase piciorul în Munţii Stîncoşi.

Eram, atunci, convins că numai amputarea piciorului i-ar putea salva viaţa. Habar n-aveam cine era pacientul meu. Refuza însă cu încăpăţînare operaţia.

Fiind că era vorba de salvarea unei vieţi omeneşti, mi-aş fi dus la bun sfîrşit hotărîrea, chiar şi fără învoirea lui, dacă, din fericire, o întîmplare neprevăzută nu mi-ar fi dat planurile peste cap. Această întîmplare a fost prilejuită de vizita la spital a celor doi oameni, trimişi ai Pieilor Roşii. Erau războinici din tribul Picioarelor Negre. Pămînturile locuite de ei se-ntind de-a lungul graniţei dintre Statele Unite şi Canada. La Sud, ele trec peste rîul Manitoba, iar la nord ajung pînă la Saskatchevand-ul de miazănoapte şi la pămînturile altor triburi ale indienilor Kry. La apus, se mărginesc cu lanţul Munţilor Stîncoşi şi cu regiunile populate de Kutenai, iar la răsărit cu pămînturile Assiniboinilor.

Tărîmul Picioarelor Negre se află în provincia Alberta, trecînd uneori de graniţele provinciei Saskatchevand ca şi de cele ale Statelor Unite ori Canadei, la nord de Missouri, acolo unde se află orăşelul Fort Benton. Descriu în amănunt toate acestea, fiindcă am petrecut cîteva luni pe meleagurile arătate mai sus şi pentru că preriile au jucat un oarecare rol în întîmplările trăite de mine ceva mai tîrziu. Descrierea acestor locuri ajută apoi şi

la buna înțelegere a faptelor ce vor urma. După acest ocol, mă-ntorc la vizita indienilor la spital. Era în 1880. Această dată e bine să fie ținută minte, pentru a se înțelege curajul Pieilor Roșii, veniți de bună voie în orașul „fețelor palide".

Cu patru ani mai înainte, mai exact la 25 și 26 iunie 1876, armata americană suferise una din cele mai cumplite înfrîngeri din partea indienilor. O puternică expediție militară a fost trimisă împotriva Siouxilor. Era condusă de generalul Custer. În lupta de pe rîul Litlle Bighorn, afluent al lui Yelloustone, generalul fu ucis și, odată cu el, toți ceilalți ofițeri. Cu opt zile înainte, aceeași soartă era cît pe-aci s-o aibă și o altă parte a armatei, condusă de generalul Crock. În lupta cu Siouxii de pe rîul Rosebud, aceștia din urmă au fost ajutați de un alt neam al Pieilor Roșii, Sosonii.

E ușor de înțeles cum se forma opinia generală sub impresia acestor întîmplări dureroase pentru orice american.

Admiram, deci, curajul războinicilor veniți, la mine, deși pînă atunci nu s-ar zice că-i simpatizam prea mult pe indieni. Ce m-a mirat mai mult a fost rugămintea făcută după drumul obositor din așezările lor depărtate. Mi-au cerut permisiunea să-l îngrijească ei pe „Marele Castor". Înțelesesem că această denumire o purta pacientul meu, cunoscutul trapper * Carl Gordon. Le-am permis să-l vadă pe bolnav, dar n-am putut încuviința să fie folosite în spital leacurile vracilor lor. Aceasta ar fi fost în dezacord cu părerile mele asupra științei medicale. Pacientul a declarat încă o dată refuzul său de-a fi

---

* vînător (n. t.)

supus operației, cerînd insistent să i se dea imedit drumul din spital. Atunci am cedat. Nu-mi dau seama ce m-a determinat : mila față de omul acela atît de nenorocit ori curiozitatea ascunsă a medicului, dornic să afle ce fel de mijloace vrăjitorești folosesc indienii. Eram hotărît să întrerup însă tratamentul lor de îndată ce s-ar dovedi contrar principiilor științei medicale și normelor de higienă.

Știam, totodată, că indienii aveau cunoștințe prețioase în folosirea plantelor medicinale, iar rezultatele lor se arătau superioare celor ale medicinei noastre. Băștinașii așa-zisului Vest-sălbatic, westmanii și trapperii pe care-i îngrijeam nu o dată în secția mea, povesteau lucruri de necrezut despre cunoștințele medicale ale indienilor. Astfel, am aflat despre minunile tămăduitoare ale leacurilor indiene, îndeosebi ale plantelor. Nu credeam chiar toate istorisirile, punîndu-le adesea pe seama fanteziei. Acum aveam însă prilejul de a observa îndeaproape metodele Pieilor Roșii.

Nu le voi descrie în amănunt. Important e că, spre mirarea și totodată, spre bucuria mea, plantele medicinale și infuziile l-au pus pe Carl Gordon într-un timp scurt, ca să nu zic fulgerător, pe picioare. Pentru mine, faptul echivala cu o minune. În decursul practicii mele îndelungate, nu avusesem niciodată putința de a salva un om atins de cangrenă, cu alte mijloace decît cele ale amputării părții atinse. Deși, uneori, nici acestea nu foloseau la nimic. Iar acum ? Am rămas uimit, hotărît ca, într-un chip oarecare, să-mi lărgesc cunoștințele privitoare la terapia indienilor. Eram convins că pacientul meu, întors la viață ca prin minune, mă va ajuta.

Dar, după cum v-am spus, anul 1881, ca și precedentul, îmi aducea surprize nu din cele mai plăcute. Iată că, pe neașteptate, s-a întors din vacanță șeful meu, doctorul Lindsey. Motivul revenirii fusese o anonimă prin care eram învinuit de folosirea leacurilor vrăjitorești în spital. I-am povestit cu sinceritate totul, așa cum se întîmplase. Lindsey, personal, l-a examinat pe Carl Gordon, aflat încă în spital, în convalescență. Rămăsese și el nedumerit de vindecarea miraculoasă, dar, în același timp, nu-și ascundea temerile cu privire la viitorul meu profesional. La început, nu înțelegeam că orice fleac putea fi socotit nedemn de calitatea mea de medic într-un spital. Totodată, făcusem abstracție de faptul că mi se putea retrage dreptul de a practica medicina. Spitalul nostru era fondat de către un anume Vincent, om foarte bogat. Ce are asta de-a face cu povestea mea? Are, și încă mult!

Nepotul său căzuse în timpul expediției lui Custer, iar unchiul a fost atît de mîhnit, încît ceru întreprinderea unei adevărate cruciade împotriva Pieilor Roșii.

De aici mă pîndea primejdia, de-aici porneau temerile doctorului Lindsey. Trei luni mai tîrziu, în ziarul „Daily Herald" apăru un articol care vorbea de vizita indienilor la spital. Cineva avusese iarăși grijă să mă „ajute". Toată povestea reînviase, spre nenorocirea mea. Vincent aflase totul. A fost formată o comisie specială, care a cercetat cazul în amănunțime. Cu toată apărarea lui Lindsey, a trebuit să părăsesc spitalul.

Mă găseam atunci într-o stare de totală istovire nervoasă. M-a scos din ea Carl Gordon, care a încercat să mă ajute. El mi-a fost reazem sufletesc,

convingîndu-mă, în cele din urmă, să fac o excursie în preria canadiană. Ea dură din iunie pînă tîrziu, în toamna lui 1881.

În timpul acestei escapade, am văzut pentru prima dată în viaţa mea minunata şi uimitoarea natură, necercetată încă de vreo fiinţă omenească. Am cunoscut întrucîtva şi felul de viaţă al indienilor, împrietenindu-mă chiar cu Nourul Roşu, vrăjitorul tribului Picioarelor Negre, ca şi cu şeful tribului Vulturul cel Înalt. După cum aţi văzut, deja Carl Gordon se bucura de-o mare cinste din partea Pieilor Roşii şi îndeosebi din partea războinicilor din neamul Picioarelor Negre. Ei i-au dat porecla de „Marele Castor". În timpul pregătirilor pentru a-l întovărăşi pe Carl Gordon, am dat întîmplător peste planurile terenurilor conţinînd aur. Cercetaşii noştri au confirmat prezenţa aurului în nisip. Am hotărît ca în anul următor, laolaltă cu un grup de războinici al Picioarelor Negre, să mergem la mina deja descoperită şi să purcedem la o exploatare normală.

Aurul scos trebuia să ducă la îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă ale Picioarelor Negre, la înfiinţarea în comun a unei ferme de vite, ca şi la educarea în şcoli a copiilor indieni. Sufletul acestei idei a fost Nourul Roşu, dar un rol important l-a jucat Carl. Eu însumi am îmbrăţişat iniţiativa cu căldură. În cele cîteva luni petrecute în prerie, atitudinea şi părerile mele despre indieni s-au schimbat cu desăvîrşire. Am devenit prietenul „oamenilor roşii" şi cred că nu voi regreta niciodată aceasta.

Povestind pe scurt toate întîmplările de faţă, nu pot să nu ocolesc un fapt destul de important. După prinderea în preria canadiană a ucigaşului celor doi

învățați, inginerul și profesorul de la Universitatea din St. Louis, planurile terenurilor aurifere au căzut în mîinile lui Carl și ale mele. Asasinul a reușit însă să scape.

Urmărirea s-a dovedit zadarnică, deși fusese alertată și poliția regală de cavalerie a Canadei. Nu știam pe atunci nici numele și prenumele răufăcătorului. L-am denumit între noi „Omul cu cicatricea", după semnul ce i se vedea pe obrazul stîng. Acest om era, după părerea noastră, în posesia unei copii a planurilor. Ulterior, s-au produs fapte cu totul neașteptate.

Cînd, în cele din urmă, am ajuns în Valea Singuratică din Munții Stîncoși, unde se aflau terenurile aurifere, am găsit documentele într-o cutie de tablă îngropată în pămînt. Ele conțineau rezultatele cercetărilor celor doi învățați. Aceștia îl întîlniseră întîmplător pe „Omul cu cicatricea", căutat de noi. Nu le prezentase nici o încredere, bănuindu-l de intenții răuvoitoare. Atunci, au ascuns manuscrisul într-un loc numai de ei știut. Dar, după cum am mai zis, la înapoiere au fost uciși. Din manuscris reieșea că „Omul cu cicatricea" se dăduse drept un oarecare Scott. Dar aceasta nu-i totul, căci Scott, cînd ne așteptam mai puțin, apăruse în vale. A început cu noi lupta, terminată tragic pentru el. Ajuns pe buza prăpastiei, pentru a nu cădea în mîinile noastre, sub înrîurirea unui neașteptat avînt necugetat, sărise în gol.

Oh, dar m-am luat cu vorba, deși hotărîsem să fiu cît se poate de concis ! Povestea celor petrecute a durat destul de mult, deși ele îmi veneau în minte la repezeală, acum, cînd apa caldă din cadă îmi refăcea puterile. Cînd, în sfîrșit, curat și împros-

pătat, mă afundasem în fotoliu, neîntrecuta Katherine mi-a servit un lunch. Ajunsesem acasă în zori, direct de pe tren, şi nu ştiu ce mă chinuia mai puternic în clipa aceea : foamea sau oboseala. Foamea birui în cele din urmă. Abia după ce am dat la o parte din faţă farfuriile şi ceştile goale, cînd mi-am aprins pipa, credincioasa tovarăşă în aventurile nu demult petrecute, m-am lăsat cotropit de o plăcută somnolenţă. Printre gene revedeam parcă îndepărtatele întinderi verzi. Revedeam ierburile, copacii, călăreţii, fumul focurilor înălţate...

Nici nu mi-am dat seama cînd aţipisem. M-a trezit Katherine, cînd înserarea bătea în geam, iar umbrele nopţii invadaseră încăperea. Menajera a dat din cap, spunînd :

— Dar trebuie domnul doctor să se chinuie atîta pe acele coclauri ?

— Nu „trebuie", Katherine, ci „a trebuit". Şi nu am fost pe coclauri, ci în prerie.

A dat doar din mînă.

— Venea aici să caute pe domnul doctor feluriţi...

— Pacienţi ?

— Sigur.

— Azi ?

— Nu, nu astăzi. Cînd domnul doctor a plecat. La început erau mulţi, apoi din ce în ce mai puţini.

— Şi dumneata ce le-ai spus ?

— Că domnul doctor a plecat.

— Le-ai spus şi unde ?

— Le-am spus doar că la odihnă, nu şi încotro a luat-o.

— Foarte bine, am lăudat-o. Să nu spui nimănui unde am fost.

Katherine a dat din cap. Puteam fi sigur că nu va destăinui nimănui locul în care-mi petrecusem vara.

Deşi, de obicei, îi plăcea să trăncănească, atunci cînd era nevoie, devenea stană de piatră. Era una din însuşirile ei preţioase, deosebit de folositoare în practica mea medicală. Nimeni n-ar fi putut scoate de la Katherine vreo vorbă despre pacienţii mei. Dar ce m-a făcut să-i poruncesc Katherinei să păstreze secretul privitor la călătoria mea ?

Probabil, un instinct oarecare. Nu vroiam să se pălăvrăgească despre vremea petrecută de mine în mijlocul Picioarelor Negre. Unii ar fi făcut imediat legătura cu concedierea mea de la spital şi s-ar fi dezlănţuit un nou val de bîrfă. De asemenea, s-ar fi trezit ura în duşmanii neîmpăcaţi ai Pieilor Roşii, cei ce se călăuzeau de zicala : „Doar indianul mort e om cumsecade". S-ar fi putut dezlănţui, deci, noi atacuri împotriva mea. Totodată, mă temeam să nu fie dezvăluite faptele în legătură cu descoperirea nisipurilor aurifere. Deşi, pentru a nimeri în acel loc, trebuia străbătut un drum complicat, se puteau găsi aventurieri dornici de înavuţire care să-ncerce.

Dacă treaba le-ar fi reuşit, aceasta ar fi atras pentru noi, şi îndeosebi pentru tribul Picioarelor Negre, urmări îngrozitoare, poate chiar sîngeroase.

Mă străbătea un fior chiar şi numai la gîndul că grupuri de aventurieri bătăuşi şi vagabonzi de la Steaua întunecoasă, dornici să găsească aur, ar urca spre Munţii Stîncoşi. Sigur s-ar fi ajuns la o încăierare cu Pieile Roşii. Întîmplarea ar fi fost zgomotos trîmbiţată de către duşmanii de moarte ai indienilor. S-ar fi terminat cu siguranţă prin intervenţia poliţiei regale canadiene şi prin concesionarea

terenurilor aurifere unei exploatări libere. În acest fel, Picioarele Negre ar fi trebuit să părăsească ideea folosirii prețiosului metal în interesul lor. Gîndind la toate acestea, am luat o hotărîre :

— Katherine, am spus, mîine plec.

Ea și-a frînt mîinile, cu desperare.

— Doar pentru o zi. Mîine seară voi fi înapoi. Dacă vine cineva pentru consult, te rog să-i spui că, de poimîine, încep să primesc pacienții.

A dat din cap, afirmativ.

— Dar animalul acesta a fost ucis sau cumpărat de domnul doctor ?

N-am înțeles întrebarea.

— Ce animal ?

— Păi, blana asta cenușie.

Am izbucnit în rîs. „Asta e blana uni grysly *. L-am împușcat chiar eu... cu ajutorul unor oameni.

Așa și fusese, de fapt. Primul meu grysly, întîlnit pe neașteptate în munți, îl doborîsem din două focuri. Cu primul glonț l-am rănit ușor, iar al doilea se înfipsese în cap, fără însă a-l ucide. Spre norocul meu, în acel moment a apărut Nourul Roșu, care l-a culcat la pămînt pentru vecie.

— Aoleu ! Domnul doctor l-a împușcat ? Cine-ar fi crezut una ca asta ?

Prin vocea Katherinei răzbătea mai mult îndoială decît admirație.

— Trebuie să scuturi bine blana, ca să nu se-ncuibeze în ea moliile.

— Dar unde s-o pun ?

— În dormitor, în fața patului. Dar dacă te va-ntreba cineva, spune-i că am cumpărat-o de undeva.

---

* Urs cenușiu (n. t.).

M-a privit bănuitoare. În clipa aceea, era convinsă că o cumpărasem într-adevăr.

Cine ar fi ascuns celorlalți că a vînat el însuși un urs cenușiu ? Dar, bineînțeles, devotata mea menajeră n-a trădat prin nici un cuvîntel gîndurile ce-o stăpîneau.

Spuse doar cu o voce plină de compătimire și, în același timp, iritată :

— Dar cine ar putea vedea acest animal dacă domnul doctor poruncește să-l așez în dormitor ?

Cu certitudine că, din cauza oboselii, făcusem o gafă.

— Domnul doctor ar putea, desigur, să se însoare... auzii, după o clipă, vocea plină de îngrijorare a Katherinei.

De indignare, aproape că sării din fotoliu :

— Ce-nseamnă asta ? Ce tot vorbești acolo ?

— Desigur. Totdeauna e mai bine ca omul să trăiască în societate. Astfel, nu se plictisește...

— Asta mi-ar mai lipsi acum, bodogănii eu. Un doctor fără slujbă, care să se mai și căsătorească. Dacă n-ar fi fost Gordon, aș fi fost nevoit să flămînzesc din primele zile ale înapoierii din prerie. Katherine, cu toată chibzuiața ei, cheltuise și ultimul bănuț din ce-i lăsasem eu la plecare. Oare, după o întrerupere atît de lungă, îmi voi recîștiga clientela ?

Înainte de plecare, treburile mele profesionale mergeau tot mai prosper, iar demiterea de la spital constituise o bună reclamă. Dar acum ! Cine-și va mai aduce aminte de medicul absent atîta vreme din oraș ?

Singurătatea și plictiseala de care vorbea Katherine îmi fuseseră mai înainte necunoscute. Zilnic, cea mai mare parte a timpului o petreceam la spi-

tal. Pur şi simplu, nu găseam vreme pentru plictiseală. Îndeosebi odihna de seară îmi plăcea s-o gust în singurătate, trăgînd uneori cu urechea spre monologurile Katherinei.

Ce mă aştepta acum ? Cum voi face faţă lungilor luni de iarnă ? Să vînd, oare, locuinţa, devenită acum prea costisitoare ? S-o concediez pe Katherine ? Numai gîndul la toate acestea mă făceau să sufăr. Deodată, mi-am reamintit de săculeţul plin adus din prerie. „O fi şi el bun la ceva !"

După ce băui ceaiul fierbinte, iar menajera îmi făcu patul, începui să mă dezbrac, cu o deosebită plăcere, întîia oară după atîta vreme. Cine, oare, se dezbracă în prerie ? M-am înfăşurat în plapumă, gîndindu-mă dacă voi reuşi să adorm într-un pat, fără să aud trosnetul vreascurilor din foc, fără să simt adierea vîntului venit din depărtările întunecate ale nopţii. Voi izbuti să adorm fără să-mi văd tovarăşii de bine şi de greu strînşi în jur ?

Aici, între cei patru pereţi ai încăperii, m-am simţit cu adevărat singur.

Acest sentiment de solitudine nu se spulberă nici la auzul zgomotului ce venea din bucătărie, unde deretica neobosita mea menajeră. M-am aşezat în pat şi, spre a schimba firul gîndurilor, am luat numerele ziarului „Daily Herald" ce se strînseseră în ultima săptămînă ; Katherine cumpăra zilnic ziarul, citindu-l de la un capăt la altul. Aprinsesem lampa de lîngă pat, începînd să citesc cronica oraşului meu de baştină. Am făcut astfel pe îndelete cunoştinţă cu întîmplările mai importante din Milwaukee, ca şi cu ştirile politice ale lumii. Nu găsisem nimic interesant, poate că mă şi dezobişnuisem de astfel de ştiri. Am micşorat flacăra lăm-

pil, stingînd-o apoi. Mă-nfăşurasem la loc în plapumă, dar aceasta mi se păru prea groasă, patul prea moale, iar în încăpere prea cald. Cu toate acestea, am adormit pe nesimţite. Dormeam ca un castor în timpul hibernării.

Astfel s-a petrecut prima mea zi la revenirea în Milwaukee, după o lungă absenţă. Recunoaşteţi singuri că nu avea nimic nemaipomenit.

II. Aurul și nisipul

Cel ce poate prețui îndeajuns atmosfera plăcută de acasă (o față de masă imaculată, rotunjirea farfuriilor, strălucirea lingurilor argintate de ceai) acela se obișnuiește a le folosi zilnic, de nenumărate ori. Și, totuși, totdeauna o masă frumos aranjată are farmecul ei unic. Ca s-o prețuiești cu adevărat, trebuie să te lipsești însă o vreme mai îndelungată de linguri și furculițe, de farfurioarele de porțelan, de paharele transparente ori chiar de masă și scaun. Abia atunci poți să te bucuri cu adevărat, așezîndu-te la o masă, bine garnisită. La o astfel de masă stăteam în dimineața aceea, savurînd aburul cafelei cu lapte și ungînd franzelușele proaspete, topindu-se parcă în mîinile mele, cu unt auriu. Acestea formau felul doi al dejunului, căci primul era alcătuit ca de obicei din fulgi de ovăz. Mîncam pe-ndelete, știind că nimic nu-mi dă ghes. Nimeni nu mă va mai îndemna să pun grabnic șaua pe cal spre a porni în galop. Nu mai trebuia să-nfulec la repezeală. De data asta, mă aștepta o simplă călătorie într-un vagon confortabil de tren. Chiar așa. Viața într-un oraș civilizat are și părțile ei bune. După dejun, pornisem agale spre gară. Hainele mă cam stinghereau. Mă abișnuisem cu cămașa de traper și vesta colorată. Hainele orășenești și paltonul îmi

stînjeneau mişcările. În gară, mi-am cumpărat un bilet pentru Chicago, apoi m-am plimbat pe peronul parcă pustiu la acea oră.

Mă deranjau privirile curioase ale puţinilor călători existenţi. Probabil, chipul meu ars de soare îi intriga. Pînă şi unul dintre vagabonzi mă salutase cu o uşoară înclinare a capului. Habar n-am cine era. Probabil, vreunul din pacienţii mei de acasă ori de la spital. În cele din urmă, trenul sosi. Am urcat repede în vagon, adîncindu-mă în lectura ziarului de dimineaţă. Astfel mi-am petrecut tot drumul. Ieşind din gara Chicago, am început să chibzuiesc încotro să-mi îndrept paşii. La Biroul pentru preschimbarea aurului ori la una din numeroasele Bănci existente în oraş? Am decis să încerc la Bancă. Dar la care din ele? Să aleg o Bancă mare ori una măruntă? Am optat pentru ultima variantă.

Mergînd alene pe strada principală, am parcurs reclamele firmelor uriaşe, pînă ce-am dat de modestul lăcaş al Agenţiei de schimb „Fraţii Smith & Comp."

Am împins uşa, intrînd într-o sălită despărţită de o tejghea strălucitoare, în spatele căreia stăteau trei funcţionari notînd ceva în registrele de pe masă. Nevrînd să le tulbur munca, mă sprijinisem de tejghea, aşteptînd. M-au observat însă imediat.

— Cu ce vă putem fi de folos?

Mi-am dres glasul, spre a prinde curaj.

— Am ceva aur de vînzare, adică... aş dori să-mi deschid un cont.

Funcţionarul m-a privit bănuitor, pe urmă a deschis uşa biroului:

— Intraţi, domnule.

Am traversat sala, apoi coridorul şi, în cele din urmă, însoţitorul meu bătu la o uşă. Se deschise o ferăstruică, de unde ne privi o pereche de ochi.

— Tu eşti, Fred ? Ce e ?

— Am un client. Aur !

Se auzi un sunet aducînd a fluierat. Ferestruica se-nchise cu zgomot. Apoi se auzi scrîşnetul unei chei în broască şi uşa se deschise.

— Înţelegeţi, domnule, trebuie să fim prevăzători. Poftiţi, vă rog.

Am păşit înăuntru. Mă găseam într-o odăiţă cu o singură fereastră zăbrelită cu drugi puternici. Sub perete, erau aşezate în rînd trei case mari de bani. În încăpere se mai aflau o masă, un dulăpior, trei scaune, un cîntar din acelea ce pot fi văzute prin farmacii, cu talerele spînzurate de nişte braţe lungi. Am deschis mica valiză, scoţînd din ea săculeţul doldora de aur, făcut din piele de căprioară.

— Frumoasă lucrătură ! Pot să-l desfac ? a întrebat politicos bărbatul care stătea la masă.

Aprobai. Desfăcu cureluşele, deşertînd o parte din conţinutul săculeţului pe unul din talerele cîntarului, în timp ce eu priveam doar faţa palidă, imobilă a funcţionarului, închipuindu-mi cît de nefiresc ar fi părut el în prerie. Deodată, ridică ochii, privindu-mă cercetător. Funcţionarul ce mă conduse aici se aplecă asupra cîntarului, după care amîndoi mă priviră drept în ochi.

Mi-am simţit sîngele urcînd în obraji. De ce naiba mă priveau aşa ? Am plecat capul şi, dintr-o dată, mi se tăie respiraţia. Pe taler se afla o grămăjcară galbenă de nisip. Fruntea mi se acoperise cu broboane de sudoare. Am atins talerul, simţind în palmă doar firişoare de nisip. Fără îndoială, nu putea

fi vorba de aur. Am luat săculeţul, deşertîndu-l pe tejghea. Nisip! Nisip sadea, şi atît! Mi-am umezit buzele cu limba. „M-au jefuit" — zisei cu o voce neobişnuită, răguşită. „Cineva mi-a schimbat săculeţul". Bărbatul cel palid a încuviinţat, dînd din cap.

— V-au ticluit-o, stimate domn! Dar ce să-i faci, se-ntîmplă.

La ultimele sale cuvinte... „se-ntîmplă", am bîiguit o scuză şi, ameţit, părăsii biroul de schimb.

Cineva mă strigă, dar nu m-am întors. Abia în stradă am tras aer în piept. Mă simţeam de parcă cineva mi-ar fi dat o lovitură de ciomag în moalele capului.

Probabil mă împleticeam bine — spre fericirea mea — căci rarii trecători mă priveau ca pe-un ins pitoresc. Pentru a înţelege în ce hal de nenorocire mă aflam, trebuie să vă mărturisesc că aurul pe care voiserm să-l schimb în dolari nu era al meu. Înaintea întoarcerii mele la Milwaukee, chiar cînd mă urcasem în vagon, Carl Gordon îmi strecurase discret în mîini săculeţul umplut doldora. Era cusut din piele de căprioară. Am bănuit ce se afla înăuntru. Nisip aurifer pe care Carl, în numele şefilor tribului Picioarelor Negre şi al său, mi-l ofereau în schimbul eforturilor mele depuse în cercetarea terenurilor aurifere.

Nu voiam şi nici nu puteam primi acest dar. După părerea mea, îl însîngerase amintirea celor dispăruţi în goana lor nebună după acest praf drăcesc, „aurul". I-am spus lui Carl că numai un ţel nobil, căruia să-i fie destinată comoara, poate şterge blestemul sîngelui scurs. Cu toate astea, Gordon insistă să primesc darul.

Am dat înapoi, primind aurul doar cu titlu de împrumut. M-am gîndit la faptul că, urmare a îndelungatei mele absenţe din Milwaukee, pierdusem o parte din clientelă. Trebuia să fac faţă cumva acestei perioade de încercări ce m-aştepta. Şi acum, iată ! Diavolii îmi răpiseră ceea ce împrumutasem. Diavolii ? Da, un trimis al gheenei, trebuie că-mi schimbase săculeţul. Iată unde ajunsesem dacă nu-l păzisem ca lumea. În clipa aceea, băgai de seamă că uitasem în agenţie şi săculeţul schimbat, dar pentru tot aurul din lume nu m-aş mai fi întors după el. Căci, la ce bun, în fond ? Să-mi amintească mereu de nenorocirea ce mi se-ntîmplase ? Dracu' să-l ia !

Cînd am ajuns în gară, îmi revenisem de-a binelea. Mi-am luat un bilet pentru Milwaukee şi-am ieşit pe peron. M-am tot plimbat, pînă ce vîntul rece al toamnei risipi toate gîndurile negre ce mă mai cutreierau. Deodată, un clopot vesti cu putere apropierea trenului. Toate locomotivele ce umblau pe şinele Americii de nord aveau în dotare astfel de clopote.

Fără să mă gîndesc la nimic, am deschis uşa vagonului, sărind înăuntru. Era gol cu desăvîrşire, căci trenul se formase chiar aici, la Chicago. Urma să meargă de-a lungul lacului Michigan, spre Milwaukee, şi de-aici, spre apus, pînă la graniţa canadiană ori chiar mai departe, spre nord-est.

M-am aşezat pe-o bancă, privind absent pe fereastră. Să fi durat preţ de cîteva minute. Liniştea fu spartă de zgomotul unor paşi grăbiţi, apoi uşa fu dată în lături. Am întors privirea. Din celălalt cap al vagonului, venea spre mine un călător necunoscut. Se uita în jur de parcă ar fi căutat un loc liber, deşi toate băncile erau goale.

Se opri, privindu-mă atent o secundă, apoi se-ndreptă spre mine :

— Îmi daţi voie să iau loc lîngă dumneavoastră ?

A luat mormăiala mea drept încuviinţare. Şi-a scos apoi sacul atîrnat pe umăr, aşezîndu-l în plasa de bagaje, apoi s-a aşezat în faţa mea. Nu ştiu de ce, lucrul ăsta m-a scos din sărite. N-aveam nici un chef de pălăvrăgeală. M-am întors spre geam, ostentativ. Astfel, trecură cele cîteva minute pînă la plecarea trenului. La început încetişor, apoi tot mai puternic se auzi glasul roţilor, devenind apoi cîntecul monoton pe care călătorii îl ştiu prea bine. Ritmul lui egal mă îmbia totdeauna la somn. Cu siguranţă că aş fi aţipit şi de data aceasta dacă cel din faţă nu mi-ar fi aruncat continuu, spre supărarea mea, priviri scrutătoare.

Îl priveam pe sub gene şi, întrucît, la un moment dat, întoarse privirea spre fereastră, plictisit, începui să mă uit, la rîndul meu, spre el cu atenţie. Avea o claie de păr cam ţepos, ochi albaştri, în colţul cărora se strînseseră multe riduri. După părerea unora, aceste lucruri dovedeau sănătatea trupească şi sufletească a cuiva, ca şi caracterul său ales. Ca medic, mi-e greu să spun cît adevăr şi cîtă minciună stă în această afirmaţie.

Vecinul meu avea chipul bronzat, de un brun-roşcat, aidoma oamenilor bătuţi îndelung de soare şi vînt.

Purta o haină de piele, de sub care se vedeau ieşind mînecile unei cămăşi în pătrăţele roşii şi negre. Pantalonii din pînză groasă erau băgaţi în cizme. Pălăria rotundă, cu marginea lată, se odihnea acum lîngă sac. Părea nemaipomenit de uzată. În general, străinul îmi era simpatic. Deşi starea în

care mă găseam nu-mi dădea ghes să stau cu el de vorbă. Chibzuisem chiar de n-ar fi mai bine să-mi schimb locul, mutîndu-mă pe-o altă banchetă. Dar m-am temut să nu par necioplit, drept care-mi întorsei iar privirea spre geam.

— V-aţi întors de mult timp ?

Am tresărit auzindu-l. Am întors privirea spre el.

— Mă iertaţi că vă deranjez, dar o călătorie cu trenul mă plictiseşte îngrozitor. — V-aţi întors de mult timp ?

— Nu-nţeleg, ripostai eu, cu glas sugrumat. De unde să mă fi înapoiat ?

— Ei, de unde ? Din prerie, doar...

L-am privit drept în ochi, fără a observa la el ceva răuvoitor.

— Nu pricep ! repetai. Din prerie ? Nu vă cunosc. Nu-mi amintesc să...

— Desigur, desigur, ne vedem pentru întiia oară. Deşi,... cine ştie... ce-i drept, vorba ceea : noaptea, toate pisicile par negre...

— Nu-nţeleg la ce vă referiţi ?

— La nimic. Dar de v-aţi uita în oglindă, v-aţi da seama singur că felul în care v-a ars soarele arată că aţi cam zăbovit prin prerie. Mă pricep bine...

— A, desigur, dumneata te bazezi pe observaţiile...

— Cu toate acestea, cred, zise mai departe necunoscutul, că nu vă-ntoarceţi acum în prerii. Pe cînd eu, da, adăugă el, după o mică pauză. N-aş putea trăi numai în oraş. Prea multă îmbulzeală, prea mult praf, prea puţin aer curat.

Am zîmbit fără să-mi dau seama. Eu însumi mă simţeam acum stingher şi străin în oraş. Toate mă

oboseau : casele de piatră, larma străzilor, agitaţia trecătorilor. Cit despre aer, ce să mai vorbim ! O, da, străinul spusese purul adevăr.

— Ah, prerie ! mi-a întrerupt visarea străinul, privindu-mă cu atenţie. Vă place muzica ?!!

Era o întrebare pusă pe un ton afirmativ. Am înclinat capul, aprobîndu-l.

S-a ridicat, cu atenţie, şi-a dat jos sacul, scoţînd din el un obiect neaşteptat : o chitară. Se aşează pe bancă, apoi, lovind încetişor coardele, începu să cînte încetişor. Era una din numeroasele balade anonime, despre a căror naştere nu se ştie niciodată prea mult. Avea o voce plăcută şi melodia încînta urechea, deşi textul era cam banal. Cu toate astea, îl ascultam cu plăcere, uitîndu-mi, pentru o clipă, necazurile. Cîntecul vorbea despre aventurile unui traper întorcîndu-se prin prerie acasă. Refrenul revenea tot timpul. L-am memorat întocmai, fără a bănui că aveam să-l mai aud de multe ori în viaţă :

„Porneşte calul prin verdea prerie,
Aleargă, zboară, calule, departe,
Acolo, lîngă rîul aprig, unde
Trăiesc soţia şi copilu-mi drag".

Călăreţul străbătea ca vîntul cîmpia, salvînd din apele rîului pe fiul unui şef indian. A doua zi, trapper-ul atacat de indieni e salvat de recunoscătorul tată al copilului.

Finalul cîntecului suna astfel :

„Deci, oameni buni, luaţi aminte,
În prerie, pe verdele-i covor,
Se preţuieşte inima curată,
Iar nu sclipirea rece-a armelor".

La auzul ultimelor vorbe, am lăsat capul în jos.

— Un cîntec plăcut, pe care nu-l ştiam încă.

— Nu-i de mirare, dumneata eşti primul care îl auzi.

— Chiar aşa ?

— Chiar aşa. Abia l-am compus.

— Îmi place tare mult.

— Eh, nu-i grozav. Cînd n-am ce face şi mă plictisesc, devin poet. Cîntecele se împrăştie în lume şi adesea se înapoiază la mine.

— Cum asta ?

— Foarte simplu. Oamenii au băgat de seamă că îmi place să ascult, din cînd în cînd, muzică. Fără să ştie, vin la mine, spunîndu-mi chiar cîntecele mele. Nu-i aşa că e amuzant ? Sînt un fel de poet anonim... Apoi, privind cu tristeţe peisajul alergînd prin faţa ferestrelor, reaşează chitara în sac.

— Repede mai mergem, observă el, dar parcă stăm strînşi într-o colivie. Prefer calul. Îl poţi opri cînd vrei. Dar iertaţi-mi cuzioritatea, mergeţi departe ?

— La Milwaukee, răspunsei.

— Frumos oraş, foarte frumos, am fost cîndva acolo. Dar dumneavoastră nu sînteţi traper, zise el deodată, fără nici o legătură cu spusele anterioare. Atunci de ce aţi fost în prerie ? Dar vă rog să nu-mi răspundeţi, poate reuşesc să ghicesc singur. Îmi plac foarte mult ghicitorile.

Am ridicat din umeri, nepăsător. „Poţi să faci pe dracu-n patru, tot nu vei afla ceva de la mine".

— Nu sînteţi trapper, îşi continuă el monologul. Precis nu sînteţi. Chipul dumneavoastră ars de soare i-ar putea înşela pe mulţi, dar nu şi pe mine.

Mă scotea din sărite această vorbărie. Prin minte îmi treceau tot felul de gînduri şi soluţii : n-ar fi mai bine să mă mut în alt vagon sau să mă dau jos

la prima stație ? Naiba m-a pus să-i spun că vreau să cobor la Milwaukee ? Afurisită zi ! Îmi reveni în memorie scena de la agenția bănci ! Amintirea mă făcu parcă să scrîșnesc din dinți. Mi-era necaz și mi-era rușine că m-am lăsat astfel păcălit.

Asta simțeam acum, stînd în vagonul pustiu, în fața unicului călător care, din clipă-n clipă, îmi devenea mai nesuferit. Cred că acest lucru mi se citea pe chip, fiindcă vecinul meu remarcă de îndată :

— Ați avut neplăceri, domnule. Așa-i, cine nu are ? Sau... vă rog să mă iertați că mă bag unde nu-mi fierbe oala, vi s-a întîmplat ceva neplăcut sau poate că ați fost cumva prădat ?

Aproape că am tresărit. O clipă, n-am știut ce să-i răspund. După ce chibzuii, mă gîndii să fiu sincer cu el.

— Aveți dreptate, recunoscui. Cam așa ceva mi s-a întîmplat.

A dat din cap.

— Eram sigur. Pierderea îl doare mult pe păgubaș, chiar dacă sînt în viață și lucruri mult mai triste. Sînteți de acord ?

— Bineînțeles, bineînțeles, bolborosii eu.

El băgă de seamă schimbarea tonului meu.

— V-am jignit cu ceva ? Vă rog să mă iertați. În profesia mea, mă pomenesc adeseori cu astfel de necazuri.

Tăcu, iar eu începusem să-mi reamintesc toată întîmplarea aceea nenorocită. „Pe dracu' ! Ce meserie o mai fi avînd și vecinul ăsta al meu ? Polițai, detectiv particular ?"

— Bănuiesc că ați fost prădat în tren, își continuă el, nemilos interogatoriul. Mai ales în tren se întîlnesc astfel de cazuri.

Începusem să meditez. Fusesem destul de atent, dar unde și cînd mi se schimbase săculețul cu aur? Carl Gordon mi-l înmînase la urcarea în vagon. Ca să nu-l vadă ceilalți călători, îl băgasem în buzunarul hainei de vînătoare. Buzunarul era destul de adînc, dar... Simțisem tot timpul povara săculețului pe șold. I-aș fi simțit lipsa...

— Văd că rememorați întîmplarea. În tren, cel mai greu e în apropierea zorilor. Somnul te cotropește nemilos.

Grozavă afirmație! Începusem să văd în tovarășul meu de drum un ghicitor. Pe dată, în minte se deschisese parcă o portiță spre adevăr.

Într-adevăr, întorcîndu-mă la Milwaukee, adormisem sau doar aținisem, deși acum totuna era. Are dreptate necunoscutul: în preajma zorilor ispita somnului e deplină. E limpede că adormisem, fără să protejez cum se cuvine comoara ce o purtam. Cineva o fi observat săculețul în clipa cînd mi-l înmînase Carl Gordon. Trenul trăsese într-o gară mică. Călătorii priveau pe fereastră.

— Aveți dreptate, domnule, ceasurile cele mai dificile sînt cele de dinaintea zorilor. Desigur că atunci m-au prădat. Dar de ce vă interesează într-atît chestiunea?

Înainte de a-mi da un răspuns, trenul opri, scrișnind din roți. Pierzînd din viteză, roțile s-au mai învîrtit de cîteva ori și, deodată, ne trezirăm într-o stație oarecare, în fața unui lung peron. Conducătorul garniturii strigă numele așezării și cîțiva călători coborîră. Ușile începură să scîrțîie, izbite la închiderea și deschiderea lor repetată. Sub ferestre, un vînzător de ziare striga denumirea publicațiilor, apoi se apropie de tren un vînzător în halat

alb, trăgînd un cărucior plin ochi cu sticle de bere. Albul şorţului său m-a făcut să-mi reamintesc de spital. Zeci de mîini se întindeau prin geamul deschis, cumpărînd licoarea răcoritoare. Privii afară, văzui o brişcă trasă de doi cai, alături de o căruţă de fermă cu roţi înalte. În spatele lor ,se vedeau acoperişurile căsuţelor, o lizieră, iar în gară cîţiva gură-cască privind trenul. Era tabloul tipic al gării unui orăşel. Apoi uşile fură din nou izbite şi răsunară paşi. Doi călători se urcară în vagon şi, trecînd pe lîngă noi, se aşezară în capătul celălalt al compartimentului. Trenul porni din nou.

— Dar nu mi-aţi răspuns la întrebare, am căutat să leg din nou firul discuţiei.

— E adevărat, dar mă încîntă staţiile mici. Revenind la chestiune, după cum v-am mai zis, anumite lucruri mă interesează din punct de vedere al meseriei. Dar în întîmplarea noastră nu-i vorba numai de asta. Vedeţi doar că aţi fost prădat în tren. N-am nici o îndoială. Memoria vizuală mi-e excelentă.

Rupse firul vorbei, privindu-mă cu atenţie. În fond, nu pricepeam mai nimic. Ce legătură avea memoria lui vizuală cu ce mi se întîmplase mie? Începusem să-l consider pe tovarăşul meu de drum drept un maniac cercetător al hoţiilor, dovedindu-se perspicace în dibuirea răufăcătorilor.

— S-a întîmplat chiar spre dimineaţă, reluă el. Tocmai urcasem în tren. Noaptea era rece, încît, deşi tîrziu, somnul mă ocolea. Lămpile fiind stinse, în vagon era doar o geană de lumină. Străbătusem tot vagonul. Adesea mi se întîmplă să găsesc cîte un cunoscut. E mai plăcut să călătoreşti în tovărăşie, mai ai cu cine să schimbi o vorbă. Dar nu întîlni-

sem nici o cunoştinţă. Îmi păru rău. M-am aşezat într-un colţ. Călătorii dormeau duşi. Îmi trăsesem pălăria pe ochi, prefăcîndu-mă că dorm, dar pe furiş priveam feţele celor adormiţi. Curiozitatea îmi stă însă în fire. Trecurăm aşa prin trei staţii. Cam în a patra gară, urcară vreo trei, patru inşi. Atunci respectivul — cel ce stătea în faţa mea — s-a ridicat, aşezîndu-se în partea cealaltă, lîngă un călător dormind cu capul sprijinit de pervazul ferestrei. Îl spionam printre gene, şi închipuiţi-vă că, după un timp, necunoscutul se sculă din nou, mutîndu-se de data aceasta în fundul vagonului. Mi-am dat seama îndată că trebuie să fie un hoţ care prădase ceva şi acum încerca să o şteargă. Nu m-am luat după el, căci trenul era în plină viteză, iar a sări din el însemna o curată sinucidere. Stăteam, deci, şi aşteptam. Ca prin minune, individul se întoarse la locul său. Purtarea sa mă intriga din ce în ce. Mă prefăceam tot timpul că dorm, ţinîndu-l însă sub observaţie. Necunoscutul meu cunoscut se foia pe bancă, apropiindu-se tot mai mult de cel ce dormea. Începu chiar să-i ridice pătura de pe el. Şi atunci ce-mi fu dat să văd ? Bagă încetişor mîna în buzunarul hainei străine, scoţînd o pungă umflată doldora. Cu tot clarobscurul neprielnic, mi-am dat seama că avea în mînă o pungă de tutun sau... Sînt pungi încă folosite de vînători, trapperi şi feluriţi oameni rătăcind de ici-colo, neputînd să se fixeze undeva. Un atare obiect e greu să-l pierzi. Călătorul adormit părea să fie un om din cei amintiţi mai înainte. Pe scurt, mirosea a prerie. Şi cu nasul meu... Ca şi dumneavoastră, avea o faţă arsă de soare.

Spunînd aceste vorbe, mă scrută cu atenţie.

— Ce părere aveţi despre toate astea ? mi se adresă din nou.

La început, nu prea pricepeam la ce făcea aluzie, dar treptat mintea mi se iluminâ. Să fi fost acest necunoscut martorul tîlhăriei căreia îi căzusem victimă ?

— Cînd aţi călătorit cu trenul acela ? întrebai eu.

— Cînd ? se scărpină după ureche. Păi nu mai departe decît ieri. Se potriveşte ?

— Nu numai că se potriveşte, dar chiar aşa s-a şi întîmplat. Chiar ieri am călătorit cu trenul acela.

La auzul răspunsul meu, dădu din cap, povestind mai departe :

— Cum s-a dovedit, hoţul nu era prea isteţ. Nu atrăsese atenţia nimănui. Pînă să zăbovească, s-a aşezat lîngă mine. Mă prefăceam tot timpul că dorm şi aşteptam să văd ce o să se întîmple.

— Cum aşa ? am strigat. Aţi privit atît de impasibil, fără să puneţi mîna pe el ?

— Domnul meu, chestiunea nu era deloc atît de simplă cum pare acum. Cum să-l prind cînd toţi călătorii dormeau, era noapte adîncă, nici urmă de vreun poliţist. O, nu, mai degrabă l-aş fi speriat pe individ şi mi-aş fi făcut şi mie însumi încurcături. Neîndoielnic, trebuia să aştept clipa potrivită.

Am ridicat din umeri :

— Bineînţeles că hoţul a fugit. Nu cred că aş fi fost în stare să privesc atît de impasibil tîlhăria.

— Da, însă cred că aţi fi făcut o prostie.

Dar imediat reveni :

— Vă cer iertare, însă, vedeţi dumneavoastră, am şi eu o anumită experienţă în astfel de probleme.

N-am mai zis nimic, căci începuse să mă enerveze. „Un fricos, mă gîndeam, sau un închipuit. Trebuie să fiu foarte atent cu el".

— Ei, și cum s-au petrecut lucrurile mai departe ? Probabil, ați ajuns fericit la destinație, în vreme ce hoțul o fi coborît pe drum. Sau, poate, ați visat toate acestea, reluai eu.

Probabil, tonul pe care vorbeam se înăsprise întrucîtva, căci el îmi aruncă o privire bănuitoare.

— Treaba e interesantă, întări el. Mai ales pentru dumneavoastră. Merită să ascultați cu răbdare pînă la cap. Dacă povestesc prea amănunțit, vă rog să mă iertați, dar așa, mi-e firea. În definitiv, pînă la Milwaukee mai e cale lungă, nu credeți ?

Am bombănit ceva ce nu părea nici negare, nici încuviințare. Luă drept bună aceasta din urmă, apoi scoase din buzunar o pungă de tutun, oferindu-mi să servesc și eu. Mi-am răsucit o țigară, aprinzînd-o. M-am simțit de îndată mai bine.

— Deci, zise el mai departe, după cum am mai amintit, hoțul s-a reașezat lîngă mine. Sînt convins că, la prima stație, dorea să-și ia zborul. Dar puterile i-au jucat festa, sărmanul.

— Cum ?

— Simplu, a adormit. Trebuie să fi fost foarte obosit.

— În cele din urmă, l-ați dat pe mîna poliției ?

— Nu.

— De ce ?

— Ah, mi-e rușine să-ți spun. Pentru prima oară mi s-a întîmplat una ca asta. Am adormit și eu. Dacă aș crede în superstiții, aș zice că fusesem vrăjit.

Am izbucnit într-un ris prelung, indignîndu-i pînă şi pe călătorii din colţul îndepărtat al vagonului, dar nu reuşeam să mă opresc.

Însoţitorul meu mă privea în vremea aceasta cu o oarecare dezaprobare, deşi pe faţa sa nu se putea citi nici o urmă de supărare, ba chiar mi se părea că zărisem în ochii săi sclipiri ghiduşe. Cînd mă liniştii, adăugă pe un ton confidenţial :

— Dar ce-i mai grav e că dispăruse şi cel prădat.

— Cum, a fugit şi acela ?

— Nu. Pur şi simplu coborîse într-o staţie, nici nu mi-am dat seama în care.

— Şi dacă ştiaţi unde a coborît, cu ce s-ar fi schimbat lucrurile ? îl întrebasem eu, cu nerăbdare în glas.

— Ia-şi fi înapoiat obiectul furat.

— Dar prin ce minune, că doar hoţul a întins-o ?

— Ce-i drept, a zbughit-o el repede, dar fără ceea ce furase.

— Dar cum ? Ce s-a întîmplat cu el ?

De data asta, a fost rîndul lui să izbucnească în ris, în timp ce eu eram absolut serios.

— Obiectul e în drum spre stăpînul său, în custodie temporară la mine. Vă place asta ?

În continuare, nu pricepeam mare lucru.

— Dar e limpede ca lumina zilei. Cînd hoţul a adormit, i-am scos obiectul din buzunar. La treburile astea mă pricep de minune.

Din nou fu rîndul meu să izbucnesc în ris. Omul din faţă mi se părea un iscusit hoţ de buzunare.

— La naiba, cine sînteţi, în fond ?

— Mai întîi, să vă spun eu cine sînteţi dumneavoastră. Chiar stimabilul în cauză, ori nu-i aşa ?

Aprobai dînd din cap.

— Ei, atunci văd că ne înţelegem.

Apoi se ridică de pe bancă, începînd să scormonească în sacul de drum.

— Iată-vă săculeţul, spuse el, întinzîndu-mi-l.

Holbasem ochii de parcă într-adevăr aş fi fost martorul unor vrăji.

— Vedeţi dacă totul e în regulă.

L-am luat în mînă, necrezîndu-mi parcă ochilor. Era săculeţul din piele de căprioară. Chiar săculeţul meu. Îmi tremurau mîinile, nefiind în stare să desfac cureluşele bine strînse. În cele din urmă, strecurai degetele în deschizătură, scoţînd o fărîmă din nisipul aurifer. Eram fascinat, neputîndu-mi dezlipi privirea. Rămăsesem, probabil, mult timp astfel ,deoarece, în cele din urmă, însoţitorul meu fu nevoit să-mi atragă atenţia :

— Ascundeţi-vă comoara. Trenul. Trenul îşi încetineşte mersul. Poate să intre careva şi nu-i bine să vă vadă cu aşa ceva.

Legai la loc cureluşele cu mişcări automate, apoi mă sculai brusc şi pusei săculeţul în valijoara mea. Ce bucuros eram că-mi regăsisem ca prin minune comoara pierdută. Am răsuflat uşurat, de parcă mi se luase o piatră de pe inimă. Mă aşezai la loc pe banchetă, redevenind omul liniştit de altădată.

— Ei, cum e ? V-a trecut tulburarea ?

— Oh, mulţumesc. Aşa ceva nu mi s-a mai întîmplat. Nici nu ştiţi cît de îndatorat vă rămîn.

Ne-am strîns mîinile.

— Mă numesc Irvin, se recomandă străinul.

I-am bîiguit şi eu numele meu, fiind încă sub impresia nemaipomenitei aventuri.

— Şi n-aţi băgat de seamă cînd a coborît hoţul din tren ?

— V-am spus doar că adormisem. S-ar putea să fi coborît la staţia cea mai apropiată. În tot cazul, nu cred să fi băgat de seamă în tren că, la rîndul său, a fost prădat, fiindcă prea s-a grăbit să o şteargă. Îmi închipui ce furie îl va cuprinde cînd îşi va da seama. Pe mine, singurul lucru care m-a mîhnit atunci a fost că dispăruse şi cel prădat. Puneţi-vă în locul meu. Întrebam despre dumneavoastră pe toţi călătorii din compartiment, dar nimeni nu mi-a dat un răspuns precis. Unul doar, deşi nici el nu prea sigur, mi-a zis că aţi fi coborît la Milwaukee. Cum puteam să vă ajung? N-am coborît decît la Chicago, unde aveam şi alte treburi de aranjat. Am petrecut acolo o zi, apoi m-am hotărît să plec la Milwaukee. Să vedem cum se va termina chestiunea, îmi spuneam.

Începu să rîdă.

— Probabil aţi petrecut mult timp în prerie. Iată că zicala „Totul e bine, cînd se sfîrşeşte cu bine" se adevereşte. Din întîmplare, v-am întîlnit şi v-am recunoscut de îndată.

— Şi dacă nu ne-am fi întîlnit?

— Ei şi? V-aş fi găsit eu la Milwaukee.

Din nou era rîndul meu să rîd.

— Ce m-aţi mai fi căutat!

— Asta-i meseria mea.

— Despre ce meserie tot vorbiţi, că nu-mai dau seama deloc.

N-a răspuns nimic. Şi-a descheiat doar haina. Pe cămaşa sa roşie de lînă strălucea o stea de argint în cinci colţuri. Răsuflînd adînc, fără să vreau, am scos un fluierat puternic.

III. Ochiul dreptății

Mi-e greu să redau teama din ochii Katherinei, cînd, deschizîndu-mi ușa, auzi felul în care m-am adresat oaspetelui meu.

— Poftim, șerifule.

Cu siguranță își închipuia că fusesem arestat. După cum vă puteți da lesne seama, oaspetele era chiar necunoscutul din tren. Consideram că, dincolo de cuvintele mele de mulțumire, îi datoram infinit mai mult, fie chiar și tratarea cu un... păhărel de whisky.

— Poftim, șerifule.

Ne așezarăm confortabil în fotoliile din cabinet. Katherine rămăsese în prag.

— Beți ceva, domnule ? zisei și, fără să aștept răspunsul, poruncii :

— Katherine, fii bună și dă-ne cîte un whisky. Trebuie să mai fie o sticlă rămasă dinaintea plecării mele.

— Dacă ați lăsat, trebuie să fie, mormăi ea, îndepărtîndu-se repede.

Mai repede decît m-aș fi așteptat, sticla și paharele apărură pe masă. Probabil, cuvîntul „șerif" făcuse o impresie puternică asupra menajerei mele. Am umplut paharele.

— Ei, șerifule !

— Ei, doctore !

— Dar de unde ştiţi că-s doctor ?

— Nu-i greu de aflat. Firma de afară face cunoscute pînă şi orele de consultaţii. Şi, totuşi ce-aţi căutat în prerie, domnule ? Aţi lecuit Pieile Roşii ?

N-am răspuns la întrebare. Ciocnirăm :

— Noroc !

— Noroc ! Şi să nu mai pierdeţi nimic.

Eram de acord. Acum inima mi-era uşoară şi veselă.

— Dar iartă-mă, şerifule, poate vrei să bei cu sifon. Îmi cer iertare.

Drept răspuns,a dat doar din mînă.

— S-a înserat deja.

Nu pricepeam ce avea de-a face observaţia cu sifonul pentru whisky, dar n-am întrebat. Continuarăm să bem sec.

— Nu-i rău, zise el. La Fort Benton nu se află aşa ceva.

— Deci la Fort Benton sînteţi şerif ?

— Întocmai.

— Şi cum e traiul pe acolo ?

— Aţi fost vreodată la Fort Benton ?

Dădui din cap în semn că nu.

— N-are de ce să vă pară rău. E o văgăună. În schimb, împrejurimile... Nu ştiu dacă vă puteţi imagina. E o localitate de frontieră. Orăşelul, mai bine-zis colonia, a apărut din acest motiv geografic. Cîndva, la început, s-a clădit fortul, pe urmă oamenii s-au statornicit în jurul lui. Garnizoana militară din fort le dădea acestora încredere. Bănuiesc că mă înţelegeţi, mai ales că Pieile Roşii se aflau sub nasul lor. Astfel, casă după casă, a crescut în preajma fortului o întreagă aşezare. Nu-i ea cine ştie ce, dar, în schimb, nu prea departe se află rîul, şi cît vezi

cu ochii se întinde preria. Mă simt bine în nemărginirea asta.

Băurăm din nou.

— Nimeni nu știe unde-l duce soarta. Am devenit șerif printr-o întîmplare, dar zău că nu-mi pare rău. Cum a fost, așa rămîne. Poate, cîndva, îmi veți întoarce vizita, doctore. Poate se va ivi vreun prilej potrivit.

— Ce prilej ?

— Mă gîndeam, zîmbi el, la treburile mele profesionale. Prin Fort Benton se perindă de-a lungul anului o mulțime de vagabonzi, unii merg spre Canada, alții se îndreaptă spre sud. Sînt suflete chinuite de dorul de ducă, dar cîteodată se întîmplă și altfel : cîte unul este căutat de poliție. Atunci e o adevărată petrecere. Pînă acum, nu mi-a scăpat nici unul. Ba nu, se posomorî el deodată, unul mi-a scăpat totuși, deși, pînă la urmă, tot îi vin eu de hac!

Umplu din nou pahărelele, lovindu-se cu mîna peste frunte.

— Începe să mă lase memoria, zise. Doi mi-au scăpat, nu unul, dar cu al doilea e o poveste proaspătă și aproape de necrezut.

— Dar cîți ați prins pînă acum, șerifule ? întrebai, amuzat de această statistică.

— Nu pun la socoteală mărunțișuri ca bătăi, aventuri și jigniri. Rar mă amestec în astfel de treburi, dar tîlhăriile, crimele și răpirile nu le pot ierta.

— Răpiri ?

— Chiar așa. Se întîmplau și astfel de chestii. Mai ales cu femeile. Lucrurile se aranjau prin luarea în căsătorie. Cazuri din acestea însă nu prea mai sînt. Tîlhăriile și tentativele de crimă, ele îmi

dau de furcă. De fapt, asta-i meseria de şerif. Dar şi escrocheriile ! Cel mai adesea, la jocul de cărţi...

— Cred că astfel de întîmplări vă lasă un gust amar, făcîndu-vă să pierdeţi încrederea în oameni.

— Ba deloc. Nici nu ştiţi cît eroism dovedesc cei ce îmi vin în ajutor. Uneori, fără să le-o cer. Iar ceilalţi, cei pe care trebuie să pun mîna, sînt şi ei nişte dezmoşteniţi ai soartei sau victime ale instinctelor — a lipsei de educaţie. Sînt lucruri triste... În ultimii trei ani, am fost martorul unor întîmplări grave, terminate cu pedepse cumplite.

Un astfel de bilanţ mă cutremură. Şeriful sesiză imediat.

— Mi-e milă şi mie, doar nu-s lipsit de suflet, dar credeţi-mă că altminteri e imposibil. Poate că jurisprudenţa noastră va descoperi alte metode de preîntîmpinare a relelor, dar pînă atunci...

Katherine, care intrase aducînd lampa de gaz aprinsă, ne întrerupse, pentru o clipă, discuţia. Folosii prilejul spre a-i spune că şeriful ne e oaspete şi va rămîne peste noapte la noi. Am rugat-o să ţină cont de asta în pregătirea mesei. Nu păru nicidecum mirată. Mi-a şoptit doar că banii sînt pe ducă. Din fericire, aceasta nu mai era o problemă, fiindcă, venind de la gară, intrasem într-un birou de schimb. Dacă nu putusem încheia afacerea la Chicago, eram dator să încerc la Milwaukee. Cu toate astea, îl rugasem pe şerif să o facă în locul meu. Fusese de acord chiar dacă mă privise cam bănuitor. Îi dădui de înţeles că, fiind cunoscut în oraş, aş dori să ocolesc bîrfa pe seama aurului meu. A dat din mînă, spunînd că după el nu par un bandit, iar aurul trebuia să-l fi cîştigat într-un chip neştiut, dar cinstit. Spunînd acestea, mă bătuse prietenește pe umăr,

dispărînd înăuntrul biroului. L-am aşteptat vreo douăzeci de minute, plimbîndu-mă pe trotuarul opus, pînă ce, în cele din urmă, aşteptarea se dovedi rodnică. În acest fel, pentru cîtva timp, grijile financiare erau înlăturate.

Am mai stat astfel în cabinet preţ de o jumătate de oră, pînă cînd Katherine reapăru spre a ne pofti la masă. Ne mutarăm în sufragerie, fără a uita să luăm cu noi sticla începută. Discuţia era vioaie, sprintenă, deşi nu-mi amintesc la ce se referea.

Tîrziu, l-am invitat pe şerif să doarmă în patul meu, iar eu m-am culcat în cabinet pe două fotolii alăturate. Mi-e greu acum să spun dacă am dormit bine sau nu, fiindcă am aţipit imediat şi nu m-am trezit decît atunci cînd Katherine, îngrijorată de somnul meu prelungit, a deschis uşa dormitorului improvizat, într-un mod nu prea delicat. Am aflat atunci că „domnul acela", cum îi spusese ea, se îmbrăcase, umblînd de colo-colo prin sufragerie. „Sigur că o fi flămînd". Aceasta m-a făcut să sar din pat, alergînd la baie, unde apa rece îmi alungă somnul şi mahmureala pricinuită de whisky-ul din ajun.

Şeriful mă aştepta în sufragerie, părînd într-o dispoziţie excelentă.

— Toată dimineaţa am admirat această blană grozavă, zise el în loc de salut. Cum de aţi făcut rost de ea ?

— Am avut noroc la o vînătoare. Mi-a ieşit în cale.

— Ce vînătoare ? Ei, poftim, nu stă la îndemîna oricui să fructifice o astfel de ocazie, deşi la întîlnirea cu ursul nu sînt decît două posibilităţi...

— Să ne aşezăm, şerifule. Dar care sînt cele două posibilităţi de care vorbiţi ?

— Prima : cînd ursul e cel mort, iar a doua : cînd e mort vînătorul.

Trase farfuria în față.

— Să fugi din fața unui urs cenușiu nu cred că se poate. Am încercat asta odată, cînd mi s-a stricat pușca.

— Și, cu toate astea, ați reușit.

— Nu eu, ci prietenul meu. Așa se face că el a rămas cu blana, iar eu cu viața. Povestește-mi, doctore, cum s-a întîmplat cu ursul acela cenușiu.

N-apucasem să încep, cînd a intrat Katherine cu un platou plin cu șuncă și ouă. Ne servea pe tavă, cum nu făcea niciodată cînd eram singur. Cuvîntul „șerif" se dovedise miraculos. Apoi, musafirul adulmecă satisfăcut mirosul plăcut al mîncării.

— Excelent, doctore. La Fort Benton rar întîlnești astfel de bunătăți.

— Vă rog să serviți întîi, iar eu am să vă povestesc despre blana ursului. Și-i povestii totul de-a fir-a păr, omițînd doar numele celui ce mă ajutase atît de mult la doborîrea matahalei.

Tot stînd de vorbă, terminarăm de mîncat.

— Rămîn dator, doctore. Trebuie să mă vizitați la Fort-Benton. O astfel de șuncă nu vă promit, în schimb pește pregătit în fel și chip.

— Cine știe, poate la primăvară.

— Nici un poate, domnule. Trebuie...

N-am mai aflat de ce trebuia, căci furăm întrerupți de clopoțelul de la intrare. Cine putea fi ? O clipă, mi-am închipuit că o fi Carl Gordon, dar imediat mă răzgîndii. Era puțin probabil.

— Așteptați pe cineva, doctore ?

Am negat.

— Habar n-am cine o fi.

În clipa următoare, intră Katherine.

— Vă caută un pacient.

— Poftește-l în cabinet.

— Merge treaba, ghici șeriful.

— Adevărul e că e primul pacient de la înapoierea mea. Mă întorc îndată, vă rog să nu dispăreți. Katherine va fi la dispoziția dumneavoastră. Din cîte mi-am dat seama, ați produs asupra ei o impresie uluitoare

Începu să rîdă, clătinînd din cap.

M-am îndreptat spre cabinet. Pacientul, întors cu spatele, privea pe fereastră. Era un bărbat slab și destul de înalt. Zgomotul clanței l-a făcut să se întoarcă. Atunci am observat că era încă foarte tînăr, un flăcăiandru abia. Părea să aibă vreo 16—17 ani. Era îmbrăcat în haine de oraș, părînd nici prea noi, nici prea curate. M-a salutat fără cuvinte.

— Cu ce vă pot fi de folos ?

— O, ceva fără importanță, puteți să vă dați seama și singur.

Mi-a întins mîna stîngă, a cărei palmă nu se vedea deloc din cauza legăturii făcute dintr-o basma cadrilată.

— Rană ?

— Am căzut spărgînd în mînă o sticlă.

— Vedem imediat.

Ieșii pentru o clipă, cerîndu-i lui Katherine să-mi aducă apă fiartă. Cînd m-am întors, l-am găsit pe rănit încercînd zadarnic să-și scoată haina.

— Credeam că o să meargă mai lesne, mă lămuri el, descurajat.

— Da, desigur, aprobai eu, dîndu-i o mînă de ajutor.

N-a mers ușor, fiindcă palma bandajată trecu cu greu prin mînecă. Între timp, Katherine apăruse, pe nesimțite, ca un duh, aducînd ligheanul. De față cu pacienții nu se amesteca niciodată în vorbă. Am început să desfac legătura. La prima desfășurare, pansamentul părea uscat, dar, desfăcînd mai departe, văzui întîi niște pete roșii, apoi apăru o rană adîncă, sîngerîndă. De-a curmezișul palmei, pînă lîngă os, era o tăietură dreaptă, ca de brici. Indiscutabil, nu putea fi provocată de o sticlă. Totuși, nu mă puteam lansa în cercetări. Mă impresionase însă adîncimea rănii.

— Poți mișca degetele ? îl întrebai.

A încercat să îndoaie și să întindă palma, ceea ce îi produse o durere vizibilă.

— Ai noroc, domnule. Puțin ți-a lipsit să nu rămîi ciung cu desăvîrșire.

Era atît de mișcat, încît păli.

— Oare e posibil ?

— Bineînțeles. Pe viitor, te sfătuiesc să eviți sticlele, încît se poate sfîrși rău. Insinuarea mea rămase fără răspuns. I-am spălat rana, dezinfectînd-o, dar sîngele curgea tot mai tare. Îi pusei un pansament provizoriu.

— Ia loc și așteaptă. Va trebui să cos tăietura.

Îmi dădu ascultare. Am scos din dulăpior o sticlă de whisky, păstrată pentru cazuri neprevăzute, și-i turnai un păhărel.

— Bea, căci te va întrema. Cusutul va fi cam dureros. Am ieșit din cabinet cu acul de cusut în mînă. Trecînd prin sufragerie, i-am zis șerifului :

— Vă cer iertare, dar într-o clipă sînt gata.

— E ceva grav ?

— O nimica toată. O rană care putea schilodi un om tînăr.

— Vreo încăierare ? se interesă oaspetele meu.

— El zice că s-a rănit într-o sticlă spartă.

Spunînd acestea, am dat din umeri, părăsind odaia şi îndreptîndu-mă spre bucătărie. Cîteva minute mai tîrziu, coseam mîna sfîşiată. Pacientul se strîmba de durere, dar rezistă totuşi bărbăteşte, pînă la capăt, operaţiei. După ce am terminat pansarea palmei, îmi mulţumi şi, fără a mai zice ceva, îmi plăti cu prisosinţă onorariul cuvenit.

— Cine te-a trimis la mine ? îl întrebai.

— Aşa m-au sfătuit la drogheria din colţ.

— Te rog să ai mare grijă de mînă. Fereşte-o de murdărie şi umezeală. După o săptămînă, mai treci pe aici. Dacă se întîmplă să se umfle, vino imediat. Sper că sticla a fost curată şi, deci, nu se vor ivi complicaţii.

Cuvîntul „sticlă" l-am accentuat îndeosebi, nu de alta, dar să nu-şi închipuie puştiul că i-am înghiţit povestea. L-am văzut roşind. Asta mi se părea un punct în favoarea lui.

— Atunci, la revedere, i-am zis, deschizîndu-i uşa spre coridor. Te rog să revii pe aici peste o săptămînă, sau, eventual, adresează-te altui chirurg.

— Mulţumesc, doctore, voi veni...

Dar, deodată, îşi curmă vorba, făcîndu-se alb ca varul.

— Ţi-e rău ? întrebai.

— Nu, mi-a răspuns, privind cu groază spre uşă.

Pe culoar, în dreptul uşii, se profila silueta şerifului. Acesta i se adresă primul :

— Jim Hawkins ! Mîinile sus ! Aşa, mai sus ! Faţa la perete ! Stai, eşti arestat.

Ce mai, încremenisem.

— Dar ce s-a întîmplat, şerifule ?

— Mi-e foarte neplăcut, doctore, dar pe acest domn îl caut de o săptămînă. Pînă şi la Chicago l-am căutat. Cine şi-ar fi închipuit că-l voi întîlni la Milwaukee ? Dumneata, doctore, eşti pentru mine însăşi providenţa.

Strecurai un blestem printre buze. Aşa ceva nu mi se mai întîmplase, ca un pacient să fie arestat în cabinetul meu, de un om al legii. Treaba nu-mi convenea deloc. Uf, la naiba ! Chiar aici şi-a găsit locul ! Putea să-l aresteze în stradă. Eram crunt pornit împotriva şerifului. Ce fărădelege putea să săvîrşească puştiul ăsta de Hawkins ?

Deocamdată, şeriful, conform ritualului meseriei, îl percheziţiona pe arestat.

— Eşti neînarmat, băiete. Asta e bine. Poţi să laşi mîinile jos. Aşa, şi acum aşază-te. Uite, în fotoliul ăsta. Te sfătuiesc să stai liniştit. Eşti rănit şi o astfel de împrejurare e foarte neplăcută.

— Vă rog să mă iertaţi, doctore, pentru această întîmplare neprevăzută. Cu adevărat, neprevăzută.

— Pe dracu' ! strigai. Numai de nu s-ar fi întîmplat în casa mea, Şi acum ce vreţi să faceţi cu el ?

— Şerifule, se amestecă băiatul, care tăcuse tot timpul pînă atunci, trebuie să ştiţi, sînt nevinovat.

— Ba nu ştiu deloc, băieţaş, căci toate pledează împotriva ta.

— Daţi-mi putinţa să...

— Ce-ţi trece prin cap ? Ce posibilitate să-ţi dau ?

— Lăsaţi-mă liber măcar pentru o lună. Voi veni singur...

— Ai chef de glumă ? În definitiv, dacă te știi nevinovat, de ce te temi ?

— El va dispărea ! strigă băiatul.

Era atita desperare în strigătul său, încît șeriful îl privi cu atenție.

— Dar cine naiba să dispară ? a întrebat el, discret.

— Ucigașul. Vă rog să mă credeți.

Tot timpul acestui dialog, am rămas împietrit. Șeriful se așeză în fotoliul din fața lui Hawkins.

— Dar despre ce ucigaș vorbești ?

Flăcăul își șterse cu mîna sudoarea ce-i acoperise fața. O paloare de mort îi cotropise chipul tremurînd. Mi se făcu milă.

— Nu-i însă sigur, răspunse el, dar dacă voi găsi dovezi ?

Șeriful dădu din cap neîncrezător.

— Îmi pare rău, Hawkins, dar nu pot face nimic pentru tine, chiar dacă te-aș crede. Dar eu sînt șerif, și legea e lege. Dacă aș fi medic, ți-aș da imediat drumul, zise el, făcîndu-mi cu ochiul. Apoi mi se adresă :

— Unde e cel mai apropiat post de poliție ?

— O luați la stînga, apoi drept înainte.

— E departe ?

— Vreo trei sute de yarzi ! i-am răspuns, cu o voce seacă, parcă de lemn. Mințisem. Pînă acolo era — pe unde îi indicam eu — un kilometru bun de mers. În schimb, dacă o luai la dreapta, nu făceai pînă la post decît vreo 200 de yarzi. De ce procedasem așa ? Atunci nu-mi dădeam seama prea bine. Prea eram furios pe șerif. Și ce mai calea-valea, băiatul îmi era simpatic.

— Atunci, cum aţi spus ? Spre stînga ?

Simţeam cum sună neîncrederea în vocea sa. Încuviinţai din cap, fără să-l privesc.

— Fiţi bun atunci şi mergeţi pînă acolo, să-l chemaţi pe şeful postului.

— Nu plec nicăieri. Nu-s obligat să vă execut ordinele.

M-a privit îndelung.

— Nu m-aş fi aşteptat să-mi răspundeţi astfel.

Am simţit cum sîngele îmi urcă în obraji.

— Acum am ore de consultaţii. Aştept pacienţi şi nu plec nicăieri de aici. Dacă vreţi, mă puteţi aresta. Credeam că o să se supere, dar pe chip nu i se citea asta.

— Nu prea îmi place, dar văd că trebuie să merg singur. Îl las, deocamdată, pe Hawkins în grija dumneavoastră. Ştiu că aveţi o armă. Aveţi însă grijă, acest tînăr e învinuit de crimă.

Mă apucară frisoanele :

— Nu vreau să fiu martorul nimănui.

— Dar nu-i nevoie, doctore, decît să-l păziţi.

— Nu-l puteţi lua cu dumneavoastră ?

Dădu îndărătnic din cap.

— Nu prea îmi convine.

— Mă voi întoarce în cîteva minute.

Apoi ieşi, închizînd uşa cu grijă. Mă trîntisem în fotoliul de lîngă birou.

Deschisei sertarul şi, chiar deasupra, văzui pistolul strălucitor ca argintul, dar nu-l atinsei. Îl privii pe băiat. Stătea cu faţa sprijinită în palme. Închisei supărat sertarul.

— Tinere, şterge-o, dar cît mai repede, şi să vă ia toţi dracii, zisei.

Cutremurat, ridică privirea spre mine. O privire absentă.

— Doar n-ai asurzit. Şterge-o repede, pînă nu se întoarce şeriful.

Sări din fotoliu.

— Dumneavoastră mă credeţi, doctore ? Nu-i aşa ?

— Fără vorbărie, îl întrerupsei eu, brutal. E adevărat că uleiul se ridică întotdeauna deasupra apei, dar să nu se ridice aici, în cabinetul meu. Nu am nevoie de o asemenea reclamă. Sau vrei să te dau eu pe uşă afară ? Haide, pleacă !

Mă ridicai de la birou.

— Doctore, nu voi uita aceasta niciodată. V-o jur. Şi să ştiţi, sînt nevinovat. Vă veţi încredinţa singur de asta, cîndva.

În cele din urmă, plecă. Ieşise din casă, iar eu, după ce închisesem uşa în urma sa, răsuflai uşurat.

M-am întors în cabinet, trîntindu-mă în fotoliu. Mi-am aprins pipa. Asta îmi lipsea, îmi zisei în gînd. Mă aştepta acum o frumoasă răfuială cu şeriful. Dar treaba lui, doar el e vinovat. Consideram scandaloasă arestarea pacientului în prezenţa doctorului. Nu mă puteam împăca deloc cu ideea. Şeriful tot nu se întorcea. În cele din urmă, se auzi clopoţelul. L-a urmărit probabil pe stradă, mă gîndii eu, şi l-a dus, probabil, la post. Auzeam cum Katherine îi deschidea uşa, apoi paşii pe coridor, după care o bătaie în uşa cabinetului.

— Intră. În uşă apăru întîi capul şerifului, apoi restul trupului.

— M-am răzgîndit, spuse el, intrînd. O, dar unde a dispărut Jim Hawkins ? Sînteţi răspunzător de el ! ridică vocea şeriful.

— Şi încă cum, am strigat eu. De fapt ce vă închipuiţi, domnule ? Nu sînt paznic şi nici casa mea nu e închisoare. Aţi lipsit aproape o jumătate de ceas şi acum veniţi să mă întrebaţi unde e arestatul ? Închipuiţi-vă că a fugit.

Mă aşteptam ca auzind acestea, să răbufnească de supărare, dar nici vorbă de aşa ceva. O minune, parcă nu se întîmplase nimic.

— Ei, ce-i ? zise. Aveţi perfectă dreptate. Nu neg, nu neg deloc.

Am holbat ochii.

— E o treabă urîtă, continuă el. Cum de a putut să fugă ?

— Foarte simplu. Începuse să mă doară stomacul şi am fost nevoit să-l părăsesc pentru o clipă pe arestat.

— Îmi pare rău, doctore, dar acum vă simţiţi mai bine, nu-i aşa ? Durerile astea sînt tare neplăcute. Mai ales cînd călăreşti. Mi s-a întîmplat şi mie cîndva.

Era clar că şeriful îşi bătea joc de mine, dar unde ţintea, în definitiv ?

— Acum mă simt excelent, i-am răspuns. Nu ştiu ce m-a apucat aşa, dintr-o dată.

— Ştiu eu : Jim Hawkins ! Şi izbucni într-un rîs zgomotos şi sincer. O, doctore, amîndoi am fost neglijenţi şi amîndoi sîntem la fel de vinovaţi.

— Ba nu mă simt vinovat cu nimic, bombănii eu.

— S-o lăsăm moartă. Nu fi supărat pe mine. Nu puteam proceda altfel.

Despre ce vorbea, oare ? Despre arestare sau despre căutarea poliţaiului ?

— Cred că am procedat cum nu se poate mai

bine pentru noi toți. Dați-mi mîna, doctore, și nu vă codiți.

Ne-am strîns mîna. În cele din urmă, am dedus că, pur și simplu, șeriful prilejuise el însuși fuga lui Hawkins. Era limpede ca lumina zilei. Toată supărarea șerifului fusese doar o prefăcătorie. Ce om ciudat!

IV. Coltul de argint

În ziua aceea, în cabinetul meu nu mai apăru nici un pacient. Drept care ieşirăm să hoinărim prin oraş. Şeriful se oprea mereu prin magazine, cumpărînd tot felul de mărunţişuri. Seara urma să se întoarcă la Fort Benton. Cînd, în cele din urmă, ne-am întors acasă, obosit de plimbare, am readus vorba despre Hawkins.

— Ne înţelesesem să nu mai discutăm despre el, doctore.

— Din cîte mi-amintesc, n-am făcut o astfel de înţelegere.

— Nu tocmai o înţelegere, dar cam aşa ceva...

— Mă angajez, şerifule, să nu suflu un cuvîntel despre fuga lui Hawkins, dar spuneţi-mi ce s-a întîmplat cu acest băiat? Cred că ar fi cazul să aflu şi eu.

— N-aş vrea ca la Fort Benton să afle careva despre întîlnirea neaşteptată de azi. Asta ar complica nespus lucrurile, îngreunîndu-mi urmărirea vinovaţilor.

— Pe cuvînt de onoare că voi fi mut ca mormîntul.

— Atunci ne-am înţeles. O să vă spun ceea ce ştiu şi eu. Mult-puţin, veţi vedea.

După o astfel de introducere enigmatică, şeriful îşi aprinse pipa, aşezîndu-se în fotoliu, iar eu făcui la fel.

— Iată care e povestea lui Jim Hawkins, începu el. S-a născut la Hampton. Hampton nu-i nici sat, nici oraş. Numele i l-a dat un petic mai mare de pămînt gospodărit încă de bunică-său, care se stabilise nu prea departe de Fort Benton, pe cînd acesta nu era decît un fort izolat. Tatăl lui Jim a murit. Dar el nu seamănă nici cu taică-său, nici cu bunică-său, şi nici măcar cu frate-său, pe care lumea îl socoate un straşnic fermier. Putea fi socotit printre acei oameni despre care se spune că fac oricum o bună impresie. Se mai poate spune că băiatul stătea mai mult timp în Fort Benton decît în casa părintească. Se învîrtea tot timpul în cercul aşazisului „tineret de aur", care făceau tot felul de năzbîtii, dîndu-se drept milionari, chit că nu erau decît copiii unor fermieri nu prea avuţi. Jim avea două pasiuni : călăria şi tragerea la ţintă. Era iscusit în amîndouă. După cum vedeţi, doctore, continuă şeriful, noua dumneavoastră cunoştinţă nu şi-a însuşit prea multe deprinderi.

— Cîţi ani are acum ? întrebai.

— În jur de optsprezece, dar asta n-are nici o importanţă. Important e însă că patimile amintite i-au adus lui Jim multe necazuri. În fiecare an, prin iunie, la Fort Benton au loc întreceri de tir. Se fac trageri cu pistolul sau carabina în ţinte mişcătoare sau imobile, din goana calului şi în diferite alte feluri. Vin, atunci, în orăşelul nostru cei mai grozavi trăgători din împrejurimi, dar şi o mulţime de hoinari din cele patru vînturi. Atunci am, de obicei, multă treabă. Eu, personal, sînt împotriva unor

astfel de distracţii. Îmi par o moştenire a unor timpuri străvechi, din vremea colonizărilor, pline de cruzime. Astăzi, ele nu mai au nici un rost. Bineînţeles că nu-mi pot spune sus şi tare părerea. Mi-aş ridica în cap o mulţime de locuitori din Fort Benton şi, mai ales, pe stăpînii prăvăliilor şi ai cîrciumilor. Tuturor le merge atunci excelent. Negoţul înfloreşte de-a binelea. Îndeosebi îşi umflă buzunarele cu bani proprietarii caselor de distracţii, lua-i-ar dracu'. La orice întrecere, concurenţii sînt ademeniţi cu recompense. La fel se procedează şi la noi. Recompensa principală o acordă comandantul fortului. Cele mai mici le dau îndeobşte negustoraşii. Una din probe e tragerea la ţintă din fuga calului. E greu al dracului. Proba durează pînă cînd pe teren rămîne un singur cîştigător. Majoritatea concurenţilor sînt eliminaţi chiar de la prima tragere. Aşa s-a întîmplat şi anul acesta. Cam după a patra probă, au rămas doi concurenţi. Unul dintre ei era însuşi Hawkins, protejatul dumneavoastră...

Am protestat la această observaţie, dar şeriful se mulţumi doar să dea din mînă.

— ... iar al doilea, continuă, era un oarecare Bringthon. Celălalt nume era tot Jim. Un tip cam dubios. Era, chipurile, fermier, deşi cred că tipul trăia mai degrabă din cămătărie decît din munca cîmpului. Chiar dacă nu sînt în stare să dovedesc, afacerile lui îmi păreau necurate. Era de două ori mai în vîrstă decît Hawkins. Se întîlneau destul de des, fiindcă amîndurora le plăceau năzdrăvăniile şi lenevia. Prieteni nu s-ar zice că ar fi fost, ba dimpotrivă. Nu ştiu ce rădăcini avea duşmănia lor. Cert e că Bringthon ameninţase de nenumărate ori că-i

va suci el gîtul cățelandrului, de-i va mai sta în cale. Deci rivalitatea lor ajunsese insuportabilă.

Am propus juriului să fie declarați amîndoi învingători ; iar premiul să și-l împartă între ei. Era vorba de două colturi de argint. O parte dintre arbitri se opuneau propunerii mele. Spectatorii erau și ei împărțiți, unii țineau cu Hawkins, alții cu Bringthon. Presimțeam că lucrurile puteau lua o întorsătură periculoasă. Juriul insista însă să continuie lupta. Astfel că ei mai traseră fiecare cîte trei focuri. Rezultatul rămînea egal.

— Cu ce trăgeau ? întrebai eu.

— Nu v-am spus ? Cu pistoale Colt. Ca să vă dați seama, doctore, ce treabă grea, am să vă povestesc cum se desfășoară un astfel de concurs idiot. O bucată rotundă de scîndură e prinsă de un stîlp înfipt în pămînt. În centrul ei, e desenat un cerc negru, de mărimea unui dolar. Aceasta e ținta. Un gard îl împiedică pe țintaș să se apropie prea mult de stîlp. Se măsoară cinci sute de yarzi, plecînd de la stîlp. De acolo, călărețul pornește în galop. Dacă merge prea lent, e descalificat. În timpul galopului, concurentul poate trage cîte gloanțe dorește, numai să nimerească ținta. Dar iată că și Hawkins și Bringthon nimereau de fiecare dată în cercul negru. De n-aș fi fost martor, n-aș fi crezut-o. După ultimele trei probe, am șoptit juriului că, dacă nu se va ajunge de îndată la o înțelegere privind împărțirea recompensei, eu nu răspund de cele ce se vor întîmpla. Păreau să nu înțeleagă la ce făceam aluzie. Le-am arătat atunci mulțimea înfierbîntată. Ofițerul comandant al fortului mă înțelese de îndată, sprijinindu-mă... Trei dintre arbitri propuneau să se

amîne pe a doua zi continuarea întrecerii. Refuzînd propunerea lor, au cedat, în cele din urmă, cu inima grea, aşa încît ambii concurenţi au fost declaraţi cîştigători ai probei. Credeţi doctore, că au fost mulţumiţi ? Dar de unde ?! Se priveau ca doi lupi. Recompensa se înmînase : fiecăruia cîte un colt de argint.

— De argint ?

— Vorba vine. Erau făcute din oţel obişnuit. Doar argintate, ori cam aşa ceva. Faptul n-are însă însemnătate. Ce să mai zic, amîndouă colturile se află acum în dulapul meu de şerif.

— Dar de unde le aveţi ?

— Veţi afla de îndată. Cei doi cîştigători nici măcar nu şi-au dat mîna. Cu aceasta s-a terminat totul. Au mai urmat cîteva concursuri, ceva mai uşoare, la care ei n-au luat parte. Eram foarte mulţumit cînd, în cele din urmă, oaspeţii au început să părăsească oraşul. Eu, zise el zîmbind, pun mai mult preţ pe linişte decît pe orice altceva.

— Atunci aţi face bine să vă schimbaţi meseria ! replicai eu.

— Mă privi cu uimire.

— Dar de unde ştiţi cum am ajuns şerif ?

I-am răspuns că nu ştiam nimic. Dădu din cap, continuînd.

— Deci, cum v-am spus, devenii teribil de mulţumit cînd tămbălăul acesta al concursului trecu. Mulţumirea se dovedi însă de scurtă durată. A doua zi, adjunctul meu mă trezi din somn. Îmi spuse că Jim Bringthon a fost ucis. Sării ca ars, aflînd vestea. Se aflase ceva ? Ajutorul meu tocmai ieşise din locuinţa sa din marginea Fort Benton-ului, îndreptîndu-se spre clădirea în care se afla biroul şi ares-

tul, aflată în capătul opus al oraşului. Fort Benton, cu strada lui principală, are forma lunii noi. Dacă vrei să scurtezi drumul, cel mai bine e să o iei de-a dreptul pe coardă. Astfel făcu şi ajutorul meu. La jumătatea drumului, găsi trupul neînsufleţit al lui Bringthon. Era rece deja, murise probabil de vreo două ceasuri. Din spusele locţiitorului, am dedus că Bringthon fusese împuşcat. Mă aflam în încurcătură. Chibzuiam amîndoi ce măsuri să luăm. Voiam să împiedic împrăştierea veştii. Asta, în scopul uşurării anchetei. M-am înţeles cu comandantul fortului să nu spunem nimănui. La început, n-a prea fost de acord, murmurînd, dar, în cele urmă, acceptă să ne fie de ajutor. A trimis doi soldaţi cu targa, pentru a ridica mortul. În clipa cînd ei îl ridicau, au zărit în iarbă un obiect strălucitor. L-am ridicat, recunoscînd în el pistolul de argint, una din recompensele concursului. Cercetai arma. Era descărcată, fusese deja folosită. Am venit la fort, fără să ne fi văzut careva. L-am rugat pe doctorul militar să examineze cadavrul. Am aflat că Bringthon fusese împuşcat pe la spate. Moartea survenise, se pare, instantaneu, dar nu aceasta m-a surprins cel mai mult, ci găsirea celui de-al doilea colt de argint în centura lui Bringthon. Am chibzuit, şi la cine altul m-a dus gîndul decît la Hawkins ? În tot Fort Benton-ul, nu se mai aflau două pistoale asemănătoare. Acum, cele două erau în mîna mea.

M-am cutremurat.

— Sper că mă înţelegeţi, doctore ?

Îl aprobai.

— Singura dovadă a vinovăţiei lui Hawkins era arma găsită lîngă cadavru, dar să vedeţi ce a urmat.

Două-trei ore mai tîrziu, după încheierea în taină a formalităţilor, m-am pomenit cu Hawkins.

— De ce venise ?

— Asta e. Închipuiţi-vă — pentru a introduce acţiune împotriva lui Bringthon, învinuindu-l de atac asupra lui. Asta mă uluia, dar mă prefăceam liniştit, ca să nu-i dau de bănuit. Din spusele lui Hawkins, am aflat că în seara dinainte, tîrziu, întorcîndu-se acasă, fusese provocat de Bringthon. Acesta locuia cam în aceeaşi zonă, deci întîlnirea putea fi întîmplătoare. După spusele lui Hawkins, Bringthon era beat, dar nu într-atît încît să nu fi fost conştient de faptele sale. Începuse una din certurile sale obişnuite cu băiatul, cerînd să-i dea imediat pistolul primit, iar la refuzul său, i-l smulsese, ameninţîndu-l că, de se va ţine după el, îl va împuşca. Mi-am notat exact spusele flăcăului, apoi ne-am despărţit. Afacerea era însă mai complicată. Cercetînd cînd fuseseră văzuţi ultima dată amîndoi împreună, am aflat că băiatul fusese observat în oraş şi după conflictul cu Bringthon. Pe acesta nimeni nu-l mai văzuse în ziua următoare. Faptul că nimeni din familia lui Hawkins nu-şi amintise exact la ce oră din noapte se întorsese acasă, avea să încurce şi mai mult lucrurile.

Ajutorul meu îl recheamă pe Hawkins, pentru cercetări. Băiatul nu reuşi să-mi explice limpede motivul întoarcerii sale în oraş după incidentul avut. Atunci i-am spus că Bringthon murise. M-a intrigat felul în care primise vestea. Nimic nu-i trăda uimirea. Ba chiar mi-a zis : „Mă aşteptam la asta".

— Hawkins, i-am zis, eşti ultimul om care l-a văzut în viaţă. Îţi dai seama ce înseamnă asta ?

— Nu pricep, şerifule.

— Hawkins, eşti bănuit de crimă, îl lămurii eu.

Pălise, aruncîndu-mi o privire îngrozită şi imediat strigase că n-are nimic de-a face cu fapta.

I-am spus, de la bun început, că totul e împotriva lui. L-am lămurit că-i va fi greu să-şi dovedească nevinovăţia în situaţia asta. Apoi ne despărţirăm din nou. De fapt, ar fi trebuit să-l arestez imediat. N-o făcusem, deoarece treaba îmi păruse suspectă. Îmi pusesem întrebarea : Cine, oare, avea vreun interes în moartea lui Bringthon ? Era greu de găsit un răspuns. De mult îl bănuiam pe Bringthon că practică ilegal cămătăria, luînd dobînzi uriaşe. Dar cui împrumutase bani şi cît de mari erau sumele ? O întîmplare neprevăzută îmi veni însă în ajutor. Să fi trecut o oră de la ultima mea convorbire cu Hawkins, cînd mă pomenii cu argatul de la ferma Bringthon. Venise gîfîind, năduşit tot de graba cu care alergase. Foarte speriat şi neliniştit, mi-a spus că stăpînul său nu s-a întors din ajun. Pentru mine, faptul nu constituia o surpriză. În schimb, cea de-a doua ştire adusă era pentru mine deosebit de interesantă şi utilă. Căci în casa lui Bringthon se produsese un jaf. Din spusele fără şir ale argatului n-am putut înţelege ce se furase. Desigur că în timpul nopţii cineva pătrunsese în casă.

Vraiştea dinăuntru arăta clar vizita oaspetelui (sau a oaspeţilor) nepoftiţi. Mi-am chemat ajutorul şi am plecat împreună cu argatul spre casa mansardată, zidită din cărămidă roşie. În jurul ei, se aflau odăiţe din lemn, anexe ale gospodăriei. Totul dădea impresia unei paragini depline. Ştiam că proprietatea fusese cumpărată cu un an în urmă, de la alt fermier, probabil cu jumătate de preţ. Bringthon nu

făcuse o afacere proastă, deşi se ocupa prea puţin de gospodărie. Dealtfel, tipul îmi păruse întotdeauna cam suspect. Oamenii vorbeau în fel şi chip despre el. Unii ziceau că ar fi fost alungat dintr-un oraş (niciodată n-am aflat despre ce oraş era vorba), fiindcă poliţia îi descoperise nişte maşinaţiuni financiare dubioase.

Am intrat înăuntru. Trebuie să spun că Bringthon n-avea familie. Trăia singur. Gospodăria o avea în grijă o servitoare, iar la cîmp îi mai munceau trei oameni. Înăuntru, n-am găsit dezordinea de care pomenise argatul ; abia după ce am intrat în dormitorul stăpînului, mi-am dat seama că aici fusese săvîrşit, într-adevăr, un jaf. Sertarele de la dulapul cel nou şi de la masă erau scoase. Încuietoarea unuia fusese sfărîmată. Pe jos, zăceau împrăştiate bonuri, file scrise, calendare, scrisori, registre. Cercetarăm hîrtie după hîrtie, pînă dădurăm de un teanc de recipise rupte. Erau chitanţele pentru împrumuturile date de Bringthon. N-aş fi bănuit că atîţia concetăţeni ai mei apelau la serviciile cămătarului. Oare Hawkins nu procedase la fel ? Am îndepărtat însă imediat o atare presupunere, ştiind că nu se înghiţeau unul pe altul. Şi apoi Hawkins făcea parte dintr-o familie destul de avută. I-am interogat, pe rînd, pe cei de la fermă. Ei îmi întăriră părerea că musafirul nepoftit se strecurase în casă în timpul serii. După cum s-a dovedit mai tîrziu, profitînd de absenţa lui Bringthon, toţi patru plecaseră în oraş să se distreze. Furtul fu băgat de seamă abia a doua zi, cînd, neliniştită de somnul prelungit al stăpînului, servitoarea se dusese să-l trezească. Atunci văzu patul gol, dezordinea din odaie şi geamul spart.

Probabil, pe aici pătrunsese hoțul. Dar ce căuta? Bani sau chitanțele sale pentru împrumut? N-aveam de unde să știu cîte din ele lipseau și de cine fuseseră semnate. Le-am vestit celor de față moartea tragică a stăpînului fermei. N-avea nici un rost ca ea să constituie o taină.

Apoi m-am îndreptat spre ferma vecină, proprietarul lui Cyrus Rathcliff, socotit îndeobște drept cel mai bun amic al răposatului. Dar aici, ce să vezi, altă surpriză! Era ziua surprizelor. Rathcliff m-a privit astfel de parcă m-ar fi așteptat. Remarcasem însă o ciudată nervozitate, o privire hăituită și o neobișnuită paloare a feței.

— Sînteți cumva bolnav, domnule? l-am întrebat.

Negă. Îmi spuse că se simte cam prost, din pricina petrecerii din ajun. Am luat spusele sale drept bune, fiindcă toată lumea știe că-i cam place să tragă la măsea. I-am vestit și lui moartea lui Bringthon. La auzul vorbelor mele, deveni și mai palid. O clipă, rămase ca împietrit, neputînd scoate nici un cuvînt. În cele din urmă, zise:

— „Cine l-a ucis?"

(— Fiți atent, doctore, în ce mod pusese întrebarea. N-a întrebat cum s-ar fi cuvenit în astfel de împrejurări: „Ce i s-a întîmplat?", ci pur și simplu: „Cine l-a ucis". Asta m-a făcut să-l așez imediat în gînd alături de Hawkins, pe lista suspecților). Apoi îi povestii în ce împrejurări fusese găsit Bringthon, rugîndu-l să se ocupe de înmormîntarea sa. După aceea, ne-am îndreptat grabnic spre Hampton. Hotărîsem să-l reținem pe Jim Hawkins pînă la limpezirea cazului, și, ce să vedeți, băiatul

nu era acasă. Am aflat că părăsise Fort Benton-ul, dispărînd aiurea.

— Dar nu pot să înțeleg de ce nu l-ați arestat imediat. Aceasta demonstrează că nu erați deloc convins de vinovăția lui, intervenii eu.

— Nu eram, cum nu sînt nici acuma, îmi răspunse. În toată această afacere, urmăresc doar să dau impresia că Hawkins ar fi vinovat. Toată lumea va afla asta, iar adevăratul asasin se va simți în siguranță, va deveni mai puțin prudent, iar urmărirea mea va fi mult ușurată.

— Nu mă pricep deloc la asta. Vreau însă, să vă atrag atenția, zisei, că Hawkins mi-a spus ceva mai mult.

— Ce anume ? întrebă el.

— Că știe cine-i asasinul.

— Fără să-i spună numele și fără să dovedească...

— După cum stă treaba, se vede că nu are încă dovezile necesare.

— Le adună singur ? S-ar putea să-l înjunghie și pe el careva. Nu-mi plac astea. Am luat o hotărîre mai bună. V-am mințit cînd v-am spus că m-am dus la Chicago în urmărirea lui Hawkins. Nici prin cap nu-mi trecuse. M-am dus doar să verific conturile lui Cyrus Rathcliff la Bancă.

— Păi, de ce ?

— La Fort Benton, Rathcliff trecea drept un bogătaș. De multe ori se lăudase că e rudă apropiată a proprietarilor Băncii „Rathcliff and Company" din Chicago. Spunea că are un cont la Bancă. Însă toate s-au dovedit povești. În contul său figurează doar un dolar și douăzeci de cenți, și apoi nici măcar nu

e rudă cu acei Rathcliff. Astfel stau treburile, doctore.

— Dar ce legătură au ele cu Bringthon ?

— Cine poate şti ?

— Ei, dar e timpul să vă părăsesc. Poftiţi şi pe la mine, la Fort Benton, s-ar putea să vă povestesc atunci ceva mai multe. Deocamdată, cred însă că v-am satisfăcut întrucîtva curiozitatea.

V. Hawkins reintră în scenă

Trecu o săptămînă liniştită. Eram mulţumit că treburile mergeau din ce în ce mai bine. Mă plictisea însă scurgerea monotonă a zilelor. Mereu şi mereu aceleaşi tratamente prescrise bolnavilor, simple, fără nimic deosebit. Dorul de casă, trăit intens de-a lungul lunilor de absenţă, dispăruse cu totul. Mă pîndea însă monotonia cumplită a unei vieţi oarecare, tipică unui doctor de ţară. Mă gîndeam chiar dacă n-ar fi mai bine să mă mut într-un alt oraş, unde să încerc să reîncep munca într-un spital. La Milwaukee, n-aveam nici o şansă. Altfel îmi imaginasem, cîndva, cariera mea. Dar scurgerea egală a zilelor trăite după acelaşi tipar (masă, somn, consultaţii, plimbări fără rost prin oraş) ca şi lipsa oricărei societăţi fusese întreruptă de reapariţia lui Jim Hawkins. Neaşteptata vizită mă miră nespus, ştiind că aici putea fi oricînd arestat. Ce-i drept, după cum s-a văzut, şeriful n-avea deloc o atare intenţie, dar Hawkins n-avea de unde să ştie asta. De aceea, mi-am exprimat mirarea cu glas tare :

— Dacă ai venit la mine din pricina mîinii, îi spusei, să ştii că puteai tot atît de bine să te duci la un alt medic. Văd, dealtfel, că rana e aproape vindecată. Tot răul spre bine, deşi se putea şi altfel.

— De fapt, nu asta m-a adus la dumneavoastră, doctore, dar mi-ați făcut un mare bine și vă datorez lămuriri.

— Nu prea înțeleg, zisei. Dacă e vorba de necazul cu șeriful, atunci te sfătuiesc să te adresezi unui avocat. Eu nu mă prea pricep la astfel de lucruri și nici nu-mi stă în putere să te ajut. Bine, bine, adăugai, văzînd cum fața i se mohorîse dintr-o dată, n-am vrut deloc să te necăjesc.

— Nici un avocat, oricît de bun, nu-mi va folosi la nimic, spuse el, oarecum nervos. Pur și simplu, aș avea nevoie de un sfat bun și, în fine, aș dori să fiu crezut de cineva.

M-am gîndit, o clipă.

— Bine, zisei, spune ce-ți stă pe suflet.

De îndată băgai de seamă cum fața i se luminează, și astfel își începu Jim Hawkins mărturisirile. Îmi povesti în amănunt totul, spunîndu-mi cum se desfășurase concursul, ceea ce mă cam plictisea, ce-i drept, de vreme ce mai auzisem toate acestea de la șerif. Simpatia mea pentru el creștea însă, întrucît observasem că nu mințea. În cele din urmă, ajunsese cu istorisirea la momentul înmînării premiilor, ceea ce mă făcea să-mi ascut bine urechile.

— M-am uitat cum decurgeau celelalte întreceri, povesti mai departe Hawkins, pînă s-au terminat. Aveam de gînd să mă înapoiez imediat acasă. De-aș fi putut să-l duc la bun sfîrșit, n-aș mai fi avut acum atîtea de tras, dar m-a ispitit dracu'. Vroiam să mă mîndresc în fața prietenilor cu pistolul de argint, dar și... dar și... (zîmbi, ceea ce mă dezarmă) să mai trag la țintă.

Am dat din cap, dezaprobîndu-l.

— Aşadar... aşadar, ne-am dus la marginea oraşului.

— V-aţi dus ? întrebai eu. Cu cine ?

— O, eram un grup de băieţi pe care n-aveţi de unde să-i ştiţi.

Desigur, am îngăimat :

— Am tras puţin, căci s-a lăsat repede întunericul — apoi fiecare şi-a văzut de drum, şi eu avusesem la început un astfel de gînd.

— Dar ceva te-a împiedicat, nu-i aşa ?

— Da.

— Ai mai întîlnit şi alţi cunoscuţi ?

Mă aprobă din cap şi apoi tăcu pentru o clipă, ca şi cum l-ar fi părăsit dintr-o dată curajul de a continua.

— Deci, Jim Hawkins, ce a mai urmat ?

— Băusem cîteva păhărele fiecare, la cîrciuma lui Cross, a adăugat el dintr-o suflare.

— Cam devreme ai luat-o, băiatule. Cu cine ai băut ? Aţi serbat victoria laolaltă cu Bringthon ?

— Nu, nu cu el. Deşi era şi el de faţă. Dar nu s-a apropiat de mine şi nici eu nu puteam să-l înghit.

— Din ce motive ? întrebai eu.

— E greu de spus, zise. Avea în el ceva respingător. Nu pot să vă spun ce anume, dar aşa ceva... Se opinti, deodată, în vorbe, tăcînd.

— Ei bine, mult timp ai băut aşa ?

— Nu, deloc. Mai ales că-l văzusem pe Bringthon. Plecasem, luîndu-mi rămas bun de la prieteni. Era o noapte luminoasă. Mergeam cu paşi lenţi. Către casă. Ştiţi, locuiesc cu mama şi fratele meu la Hampton.

Murmurai ceva, dîndu-i de înţeles că ştiam.

— Atunci, continuă el, mă ajunsese din urmă. Băgase de seamă, probabil, cînd ieşisem din cîrciumă. Se cherchelise şi căuta gilceavă cu tot dinadinsul. Începu să strige la mine să stau, apoi, ajungîndu-mă, începu să mă batjocorească. Strîngeam din dinţi, silindu-mă să nu-i răspund. Ce să-i zici unui om beat, mă gîndeam. Puteam ajunge la încăierare şi n-o doream. Nu credeţi că am procedat bine?

Îi dădui dreptate.

— Dar, continuă el, tăcerea mea fu zadarnică. Continuă să-şi bată joc de mine. N-am să repet vorbele ce mi le-a aruncat. În loc să-i răspund, am grăbit pasul. Asta l-a scos cu totul din sărite. M-a prins de mînă şi atunci l-am împins îndărăt, pînă s-a poticnit. A sărit la mine din nou şi, cu toată împotrivirea, mi-a smuls din mînă pistolul de argint.

— Cum asta? Ţineai în mînă pistolul? De ce?

— Purtam la centură cele două pistoale vechi, aşa că n-aveam unde să-l pun şi pe cel nou.

— Iată ce păţeşte cel ce se preumblă înarmat pînă în dinţi.

— Păi asta-i moda la noi! zise, mirat de observaţia mea. Oare nu ştiţi?

— Nu ştiu. Obiceiuri ca-n prerie, dar zi mai departe.

— Nu vroiam să mă bat cu el, vă rog să mă credeţi, deci îl dădui la o parte, pitindu-mă în spatele unor tufişuri. El încercă să mă descopere, dar, din pricina întunericului, nu izbuti, rămînînd pe loc şi clătinîndu-se. Să fi durat cîteva clipe. Apoi, mai degrabă am auzit decît am văzut cum se apropie cineva. Auzisem strigînd:

— „Tu eşti, Jim“? Vocea îmi era cunoscută, dar nu-mi puteam da seama a cui era. Se auzi şi răs-

punsul lui Bringthon : „Eu sînt, tot încerc să dau de cățelandrul acela. Mi-a scăpat". „Care cățel" ? întrebă din nou individul. „Hawkins", răspunse. „Ce treabă ai cu el ?". „M-a atacat", răspunse Bringthon.

La auzul unor astfel de minciuni, mă cutremuram, dar rămăsesem tăcut ca un mort.

„Cum te-a atacat ?" se miră necunoscutul. Te-a atacat și tu te-ai lăsat ? Ei, Jimmy, Jimmy, se vede treaba că te-ai amețit binișor".

„— Aș, n-am băut mai nimic. Atît cît să-mi serbez victoria. Nu ?"

Așa discutau între ei, iar eu, doctore, rămăsesem ascuns în tufiș.

— Și-ți amintești totul atît de bine ? îl întrebai, socotind că băiatul a născocit toate astea.

— Să mă trăsnească de nu-i așa. Poate nu sînt în stare să spun totul întocmai, dar cam acestea le-au fost vorbele.

— Și apoi ce-a mai fost ?

— Bringthon a mințit că aș fi vrut să-i fur pistolul, dar că el nu s-a dat învins. Apoi a început să se laude că mi-a luat și pistolul meu de argint, ca să mă învețe minte.

— Credeam că, în cele din urmă, or să se ducă, dar v-ați găsit. Brigthon o ținea într-una că trebuie să mă găsească. Celălalt îl sfătuia să lase totul baltă.

— O să stai mîine de vorbă cu el. Apoi adăugă : „Vino, că am cu tine ceva urgent de vorbit". Bringthon replică : „Iar ai ?" Nu știu ce vrea să însemne acel „iar", fiindcă pe urmă continuară să vorbească în șoaptă. În sfîrșit, s-au luat de braț și au plecat. Îi urmăream din tufiș și mi-era rușine să mă-ntorc acasă fără premiul dobîndit. Ce vor spune ai mei ?

— Care ai mei ? întrebai eu.

— Păi mama şi cu frate-meu. Ştiam că, de îndată ce am să intru în casă, mă vor întreba : Ce-o să le spun ? Că Bringthon mi-a luat pistolul, fiindcă n-am vrut să mă bat cu el ? Cine m-ar fi crezut ? M-am decis să mă întorc acasă, tîrziu, cînd toţi vor fi adormit adînc. Nici n-ajunsesem bine acasă, cînd, deodată, auzii o împuşcătură. Una singură. Ecoul ei plutea în întuneric, undeva în spatele meu. Am grăbit pasul şi am răsuflat uşurat cînd m-am găsit în dreptul ferestrelor luminate ale primei case. Nu sînt fricos, doctore, dar cînd mi-am amintit de beţivanul de Bringthon, m-au trecut toate sudorile. Ajunsesem la concluzia că Bringthon şi-a împuşcat tovarăşul. M-am dus imediat după şerif, dar parcă intrase în pămînt, drept care am lăsat totul baltă. Şi acum îmi pare rău de acest lucru. Acasă m-am întors pe la miezul nopţii. Dimineaţa, am alergat la şerif. Asta a fost a doua prostie pe care am făcut-o. Şi-acum sufăr.

— Nu numai de asta suferi, îl oprii eu. De ce-ai fugit din Benton ? Trebuia să-i mărturiseşti totul şerifului.

— Mi-a fost frică, asta e. M-am speriat, aflînd despre găsirea celor două pistoale de argint, căci unul era al meu.

— Ei, băiete ! Păi tu singur l-ai înştiinţat pe şerif că Bringthon ţi l-a luat.

— Asta aşa-i, dar niciodată nu mi-ar fi trecut prin cap că el va fi găsit lîngă cadavru, de aceea m-am îngrozit, şi am fugit.

— Şi acum ce ai de gînd să faci ?

M-a privit descumpănit.

— Dar... dar, poate într-o zi vor da de urmele ucigaşului.

— Eşti atît de convins ?

— O, domnule (faţa i se luminase rostind aceste cuvinte) dumneavoastră nu-l cunoaşteţi pe şeriful nostru aşa cum îl cunosc eu. E tare dibaci.

Se opri o clipă, apoi întrebă :

— Nu-i aşa că şeriful nostru nu e întîmplător pacientul dumneavoastră ?

Am început să rîd. Ce-aş avea de cîştigat ?

— Fiindcă...

— Credeai că ţi-am pregătit o cursă şi apoi ţi-am dat drumul ? Lasă glumele. Ai halucinaţii.

— Nu, nu. Ziceam doar că s-ar putea să-l cunoaşteţi mai bine ca să puneţi o vorbă bună şi pentru mine.

Dădui din cap, refuzînd.

— Pe şeriful tău atunci îl văzusem întîia oară în viaţa mea. Nici acum nu-i ştiu bine numele.

— Vincent Irvin, îmi spuse el, apoi află dezamăgit că-i dădusem calculele peste cap.

Cu greu mi-am reţinut zîmbetul.

— Spune-mi, Hawkins ! Ce mi-ai spus mie i-ai spus şi şerifului întocmai ?

— Fără îndoială, doctore. Poate nu atît de amănunţit.

— Oare nu i-ai spus că Bringthon te-a ameninţat cu împuşcarea ?

Făcuse nişte ochi cît cepele.

— Încearcă să-ţi aminteşti.

— Dar de unde ştiţi asta ?

— De unde, de neunde, iată că ştiu. Treaba mea de unde ştiu, dar dacă ai intenţia să mă minţi, mai

bine să ne despărţim de îndată. Nu vreau să fiu amestecat în treaba asta.

Această declaraţie făcu asupră-i o puternică impresie. Crezusem că va izbucni în lacrimi, dar reuşi întrucîtva să se abţină.

— Aşadar, cui i-ai spus adevărul : mie sau şerifului ?

— Dumneavoastră.

— Ei, Hawkins, ai încurcat totul de parcă ar fi avut un interes în ascunderea adevărului.

— Recunosc că lui Irvin i-am mărturisit şi alte lucruri, ca totul să pară şi mai îngrozitor.

— Ei, acum chiar că totul arată îngrozitor, dar în ceea ce te priveşte. Dacă susţii că mi-ai spus adevărul, atunci lămureşte-mă cine e adevăratul criminal ? Doar mi-ai spus atunci că-l cunoşti.

A lăsat capul în jos.

— Ei, să auzim !

— Recunosc, doctore, că şerifului nu i-am vorbit despre un anumit fapt.

— În ziua cînd a fost ucis Bringthon, înainte de a dispărea din Fort Benton m-am dus să cercetez locul unde fusese găsit cadavrul.

— De unde ştiai locul ?

— Dar toţi vorbeau despre el. Se afla în apropierea tufişurilor în care mă ascunsesem atunci, iarba fusese călcată şi strivită. Îmi era lesne să caut. Am tot umblat încoace şi în colo, iar cînd să plec, am văzut în iarbă ceva strălucitor. M-am aplecat şi l-am ridicat.

Deodată, întrerupse povestea, băgînd mîna în buzunar şi scoţînd un obiect mic, din aur masiv. Era un inel cu o piatră colorată. Mi-a fost de ajuns o

privire ca să-mi dau seama cît prețuia obiectul găsit : era o imitație destul de bine făcută.

— L-o fi pierdut Bringthon.

— Nu e inelul său. Priviți cu atenție monograma.

Avea dreptate. Pe piatră erau gravate literele C. R.

— Vedeți ?

Am încuviințat.

— Dacă ar fi fost inelul lui Bringthon, ar fi purtat inițialele J. B.

— Asta așa-i, dar Bringthon putea să-l fi primit în dar.

— M-am gîndit și la asta, drept care am vrut să mă conving. Iată motivul repetatei mele dispariții din Fort Benton. Am să vă mai arăt și altceva.

Scotoci prin buzunare, scoțînd în cele din urmă o bucată boțită de ziar. O netezi pe genunchi, apoi mi-o întinse. Era un exemplar vechi al popularului cotidian „Baltimore Sun". Nu pricepeam nimic, deși priveam hîrtia cu atenție.

— Ce-i cu asta ?

— Citiți anunțul.

Îmi arătă cu degetul un anunț mare din pagină. Firma „Novelly Company" oferea la prețuri derizorii „de neorezut" podoabe lucrate din metal care imita aurul. Între altele, se făcea reclamă inelelor-sigiliu de tipul celui găsit. Să ai unul, era suficient să completezi formularul alăturat, expediindu-l prin poștă. Firma îți trimite imediat, cu plata la primire, obiectul cerut. Cine dorea să aibă un astfel de inel cu sigiliu și inițialele gravate, trebuia să le noteze pe cuponul expediat.

— M-am dus acolo.

— Unde ?

— La acea „Novelly Company", sectorul de expediţii. Din cîte ştiţi, sediul este la Milwaukee.

— Nu ştiam asta. Dar pentru ce te-ai dus la ei ?

— Voiam să aflu dacă nu cumva iniţialele C. R. sînt ale lui Cyrus Rathcliff. E vorba de un fermier avut din Fort Benton.

— După cum puteau să fie ale altcuiva.

— Bineînţeles. Numai că Cyrus Rathcliff era asociatul şi prietenul lui Bringthon. M-am dus deci la „Novelly Company", întrebînd de ce inelul comandat de domnul Rathcliff n-a fost trimis. Răspunsul lor m-a făcut să rămîn cu gura căscată. Cum putea Rathcliff să primească comanda, cînd ei primiseră comanda cu o zi în urmă. Bănuiala mea se spulberă ca norul după ploaie. Voiam să-mi cer iertare şi să plec, dar ceva mă împiedica. Îngerul păzitor îmi dădu o nouă idee. Insistai, spunînd că, probabil, e o greşeală, deoarece domnul Rathcliff comandase mai de mult inelul. Credeam că mă vor da afară, dar nu s-a întîmplat aşa. Mai trebuie să spun că în registrele lor domneşte ordinea ? Închipuiţi-vă că am găsit în fişă prima comandă a lui Rathcliff, făcută acum şase luni. Mi-au spus că inelul a fost expediat şi că au chiar confirmarea poştei, singura căreia domnul Rathcliff ar trebui să-i adreseze reclamaţia.

— Isteţ mai eşti, Hawkins, am spus eu, deşi inelul îl putea pierde atît Rathcliff, cît şi Bringthon, dacă l-o fi primit în dar. Cu toate că inelele de acest fel nu prea se fac cadou şi, dacă o fi dorit să-l facă, putea să-l fi comandat de la început cu iniţialele potrivite. Se pare, deci, că Rathcliff şi-a pierdut inelul în timpul întîlnirii sale cu Bringthon.

— Așa m-am gîndit și eu, domnule doctor. Vocea pe care am auzit-o la locul crimei trebuie să fi fost a lui Rathcliff.

— Înțeleg unde bați. Pur și simplu, crezi că Rathcliff l-a împușcat pe Bringthon, nu-i așa ?

— Chiar așa.

— Dovada e cam șubredă, totuși, fiindcă Rathcliff putea să fi pierdut inelul în oricare altă zi.

— S-ar putea, deși ar fi culmea. Totuși, chiar în locul acela ?

— Bine, bine, dar cine te va crede că l-ai găsit acolo, și nu în altă parte ?

— Dumneavoastră.

— Asta nu-ți va fi de mare folos, fiindcă nu sînt șerif.

— Dar dumneavoastră îl veți putea convinge.

— Cum ? Nu te baza pe asta, doar tu îl poți convinge pe Irvin. Vrei să-ți dau un sfat ?

Încuviință din cap, privindu-mă încrezător.

— După părerea mea, continuai eu, trebuie...

Dar Hawkins n-a aflat niciodată de la mine ce trebuia să facă. Într-o clipită, realizai ceea ce înțelesesem deja într-un fel după discuția cu șeriful. Mi-am zis că am fost neloial, deși păcătuisem numai cu gîndul. Presupunerea mea de acum cîteva zile, precum că șeriful n-avusese de gînd să-l aresteze pe Jim, se preschimbă în convingere.

Și eu, care voiam să-l sfătuiesc pe băiat să se întoarcă la Fort Benton. În cazul ăsta, șeriful ar fi obligat să-l aresteze chiar împotriva voinței sale. De ce ar fi obligat ? îmi continuai raționamentul. Pentru că, lăsîndu-l pe băiat în libertate, putea continua urmărirea adevăratului criminal. Cît despre Hawkins, eram cu desăvîrșire convins că nu săvîr-

şise crima. Ce trebuia făcut, deci ? În nici un caz, să-l sfătuiesc să se întoarcă.

Deocamdată, băiatul se uita la mine, mirat de brusca mea tăcere.

— Într-un fel sau altul, va trebui să-i comunic şerifului cele spuse de tine, zisei, după o lungă tăcere.

— Şi eu ce să fac între timp ? întrebă.

— Să stai să aştepţi.

— Deci nu-i nevoie să mă întorc.

— În tot cazul, nu chiar acum.

Băgai de seamă că răspunsul îl făcu să răsufle uşurat.

— Numai bagă de seamă, Hawkins. Rămîi liniştit. Trebuie să ştiu fiecare pas pe care îl faci, altfel mă spăl pe mîini de toată povestea. Bagă de seamă ! Şi acum spune-mi cum te-ai rănit la mînă, dar fără să-mi spui poveşti despre nişte cioburi de sticlă...

Observaţia îl făcu să se jeneze.

— A fost o pură întîmplare. E adevărat, n-a fost vorba de nici o sticlă, ci de un cuţit, şi încă unul foarte ascuţit. Am fost atacat...

— Aici ?

— Da, aici la Milwaukee. Să ştiţi că, pentru a nu-l pierde, am purtat tot timpul pe deget inelul găsit. Dar pentru că părea de aur, imediat s-a găsit un amator. La început, a vrut doar să-l vadă. Nedîndu-i voie, a încercat să mi-l smulgă. Nu m-am lăsat, şi atunci a scos cuţitul, rănindu-mă uşor, dar nu regret incidentul, căci prin el v-am cunoscut pe dumneavoastră, doctore.

M-am gîndit că Milwaukee nu este un oraş pe străzile căruia să întîlneşti bandiţi înarmaţi. Eram

gata să mă avînt pe aripile fanteziei, imaginîndu-mi că cineva ar fi fost trimis de Ratheliff pentru a lua inelul înapoi. Îndată însă mi-am schimbat gîndul. Din spusele lui Hawkins reieşea că frecventase nişte taverne dubioase, de la periferia oraşului. Într-adevăr, băiatul se afla pe un drum greşit. Cine ştie unde putea să ajungă? I-am atras atenţia că, de va continua astfel, nu va mai revedea Hamptonul său natal. L-am întrebat de unde are bani. Mi-a răspuns că de la fratele lui. Deci, fratele fusese de acord cu dispariţia lui. Din ce în ce mai bine. Am stabilit cu el să nu trimită nici o scrisoare acasă, pentru ca ştampila poştei să nu-l dea de gol. Dar ce urma să fac acum? Trebuie să-l vestesc pe şerif despre discuţia mea cu Jim. Poate chiar să-i înmînez inelul-sigiliu. Chiar dacă nu făceam acest lucru, din simpatia pentru Jim, mă puteam măcar revanşa faţă de şerif pentru binele ce mi-l făcuse. Pe de altă parte, un drum pînă la Fort Benton nu-mi surîdea de loc, deşi mă cam plictiseam la Milwaukee. Poate ar fi bine să rezolv totul printr-o scrisoare, dar lucrurile acestea nu se puteau aranja aşa simplu. Pînă şi prezenţa lui Jim mă împiedica să iau o hotărîre. Trebuia să chibzuiesc în amănunt şi în deplină singurătate. L-am rugat, deci, să-mi lase adresa pensiunii unde stătea şi să-mi promită că din trei în trei zile se va prezenta la cabinet în zilele de consultaţii, apoi mi-am luat rămas bun de la el, atrăgîndu-i atenţia că s-ar putea să lipsesc cîteva zile. Cu toate astea, i-am recomandat să ţină mereu legătura cu mine. După ce a ieşit, am respirat profund, aidoma unui înotător pe cale de a se scufunda într-o apă adîncă. Trebuia să iau o hotărîre, dar am fost nevoit să amîn aceasta pentru mai

tîrziu, fiindcă după plecarea lui Jim mi-au mai sosit trei pacienţi, dintre care ultimul m-a plictisit îngrozitor, vorbindu-mi pe larg despre diversele sale suferinţe. În realitate, era sănătos tun. L-am sfătuit să ducă o viaţă mai activă, fără să se ferească de muncă fizică. Recomandarea mea i-a displăcut vizibil, şi cînd a părăsit cabinetul, i-am citit pe chip dezacordul total cu cele spuse de mine. Sînt convins că s-a dus glonţ la alt medic. Sînt şi astfel de pacienţi, ce constituie un izvor sigur de venituri pentru anumiţi doctori ce se prefac a crede suferinţele ipohondrilor.

VI. Urma pierdută

În dimineaţa acelei zile, cernea o ploaie mărunţă, de toamnă. Chiar dacă uneori îmi plăcea ploaia, burniţa asta mă scotea din sărite.

Bîr ! Pe fereastra vagonului se prelingeau dîre de apă, iar cerul era acoperit cu o perdea groasă de nori cenuşii, pînă departe, în zarea ce părea că mereu se îndepărtează. Mă aflam, deci, din nou la drum, deşi nu aveam vreun chef să o fac. Îmi dădeam, totuşi, seama că întîlnirea mea cu şeriful urma să aibă o însemnătate covîrşitoare. Aflînd că plec, Katherine începu să-şi frîngă mîinile de supărare. Spre a o linişti întrucîtva, i-am făgăduit că va fi o călătorie scurtă.

A doua zi eram în trenul ce gonea spre Fort Benton. Îmi propusesem să nu rămîn departe de casă mai mult de trei-patru zile. Vremea mohorîtă de afară îmi întărea hotărîrea. Cînd am sosit la destinaţie, ploaia curgea necontenit, deşi vremea se încălzise întrucîtva. Mica gară era cufundată în pîcla ce se întindea de la cer la pămînt. Torentele săpaseră şănţuleţe în pămîntul umed. Nu prea departe, se auzeau apele spumegînde ale lui Missouri. Ziua era pe sfîrşite şi cenuşiul cerului se schimbă în smoala nopţii. Totul în jur părea trist, mohorît, plicticos. Eu însumi eram molipsit de vremea de-afară. Călcam prin noroi, alegînd cu greu locul unde urma

să pun piciorul. În staţie, nu întîlnisem nici ţipenie de om. Ştiam însă că Fort Bentonul este alcătuit dintr-o singură stradă principală şi din fortul situat în afara oraşului. Deci nici vorbă să mă pot rătăci. Prima clădire ce se ivise în faţa ochilor mei, prin perdeaua umedă a ploii, era o ciudăţenie cum nu mai întîlnisem în viaţa mea. Părea construită din trei cutii dreptunghiulare de mărimi diferite, puse una peste alta, cea mai mare servind drept temelie. Totul dădea impresia unui turn înconjurat de galerii la fiecare din cele două etaje. Am depăşit această clădire, meritîndu-şi mai degrabă numele de sperietoare. Am băgat de seamă că era construită din bîrne groase, dar la parter nu avea nici geamuri, nici uşi. Apoi am dat de două şoproane joase, cu cîte două porţi în faţa lor. Abia următoarea clădire aducea cu casele din aşezările omeneşti, avînd ferestre şi uşi. Din dreptul ei pornea un drum foarte lat, dar cotit, avînd de o parte şi de alta case de diferite mărimi. Printre ele se mai vedeau încă tăpşane sau chiar lunca rîului. Privelişte a părea scufundată deplin în cenuşiul umed de afară. Înaintam încet, străduindu-mă să ocolesc băltoacele şi, în acelaşi timp, priveam cu atenţie casele. Cît priveai cu ochii, strada era pustie, iar prezenţa oamenilor în această văgăună era dovedită doar de luminile strălucind ici, colo la ferestre. Nu voiam să bat la nici o poartă pentru a cere lămuriri. Înotam mai departe în norvi, sperînd ca hazardul să mă ajute. Dar în zadar. Deodată, am zărit un zid mare de cărămidă ieşind parcă din rîndul celorlalte clădiri şi închizînd drumul. Avea o fereastră mică, zăbrelită. Era singura clădire din cărămidă ce îmi atrăsese atenţia de îndată. Zăbrelele de la fereastră treziră

în mine tainica speranţă că, în sfîrşit, ajunsesem unde doream. Şi nu m-am înşelat. După ce am urcat cele trei trepte incomode de piatră, am dat de o mică terasă, la fel de părăginită ca şi scările. Deasupra uşii se vedea inscripţia : „Şerif — Fort Benton". Uşa fără clanţă era îngustă şi căptuşită cu tablă. Am împins-o, dar nu a cedat.

Am bătut o dată, de două ori, fără ecou. Nicăieri, ţipenie de om. Cu siguranţă c-aş fi plecat din nou în voia sorţii, de n-aş fi aruncat o privire în dreapta. Acolo, într-un perete alb, era o altă fereastră cu zăbrele. O luminiţă răzbătea de acolo. Trebuie să fie careva înăuntru, îmi zisei. Începusem să bat cu pumnii. Zgomotul ar fi fost în stare să trezească tot orăşelul. În cele din urmă, uşa se deschise puţin, fără zgomot, şi zării întîi ţeava lungă a unei puşti, apoi o faţă rotundă, cu ochi mici, privindu-mă cercetător :

— Ce doreşti ? mă întrebă stăpînul ochilor.

— Şeriful e aici ?

— Ce treabă ai cu el ?

— Nu i-o pot spune decît lui.

— Şeriful lipseşte.

— Dar unde e ?

— Habar n-am.

— Am să-l aştept.

— Dar nu aici.

Asta mă înfurie de-a binelea.

— Doar n-o să stau în ploaie, răcnii. Ce obiceiuri sînt astea ? Trebuie să-l văd de îndată pe şerif. E o treabă importantă.

— Ho, ho. Că doar nu te-ai opărit.

Nu știu unde ar fi dus discuția asta dacă, deodată, ușa nu s-ar fi deschis pe de-a-ntregul și în pragul ei n-ar fi apărut, înarmat, șeriful însuși.

— Frumoase obiceiuri. Dacă aș fi știut că o să fiu primit astfel, aș fi renunțat să vin.

Timp de o secundă, domni tăcerea. Din cauza întunericului, șeriful nu mă recunoscuse în primul moment, dar deodată, dîndu-l la o parte pe paznic, strigă :

— Doctore, cine ar fi bănuit ? Poftim, poftim înăuntru. Unde ți-au fost ochii, Bill ?

Întrebarea era adresată omului cu pușca.

— Învață odată, omule, să-mi recunoști prietenii.

Eu tot nu pricepeam cum ar fi putut Bill să mă recunoască, dar nu era vreme să-mi clarific nedumerirea, pentru că șeriful Irvin mă și trase înăuntru. Ușa blindată fu închisă îndată cu drugul de fier. Mă trezii într-o încăpere pătrată. De tavan spînzura o lampă de gaz. Lîngă peretele din față, se găseau două birouri, iar la mijloc o masă dreptunghiulară, înconjurată de cîteva scaune. În afară de acestea, mai zării un dulap mascat în zid, prevăzut cu gratii solide, în spatele cărora străluceau țevile a cinci carabine, sprijinite într-un rastel. Alături, o ușă întredeschisă dînd într-un mic coridor, luminat și el de o lampă cu gaz. De o parte, coridorul era închis cu zăbrele înalte. Ele despărțeau o odăiță fără ferestre. Am înțeles că acesta era „portul“ în care ancorau zurbagiii. În clipa aceea era gol.

— Ei, doctore, cum îți place palatul meu ?

Am zîmbit.

— Bănuiesc că nu ai și locuința aici.

— O, nu. Aici este reşedinţa lui Bill. Zi şi noapte, el stă înrădăcinat aici, ca un străjer neobosit. Dar te rog să iei loc.

Mă aşezai pe scaun, privindu-l cu atenţie pe Bill. Era un grăsun tare hazliu, între două vîrste. Am băgat de seamă că şchiopătează.

— Pe dinafară nu s-ar zice că-i cine ştie ce, urmă şeriful, parcă ghicindu-mi gîndurile, dar să ştii că în mîna lui Bill potcoava se frînge ca o surcică. Şi ţinteşte mai bine decît toţi cei ce iau parte la întrecerile noastre de tir. În plus, ştie să tacă mormînt atunci cînd e cazul.

— Şerifule, întrerupsei eu cascada vorbelor sale. Bag mîna în foc că nu ghiceşti ce mă aduce aici.

S-a uitat întîi la mine, apoi la Bill, care nu se dezlipea de uşă, zicînd :

— Hawkins a fost din nou pe la dumneata ?

Mă miram cum de putuse ghici totul atît de uşor. Dădui din cap, aprobîndu-l.

— Am aflat o veste care pune întreaga întîmplare într-o nouă lumină. Putem vorbi acum despre asta ?

Făcui un semn cu ochiul spre Bill. Şeriful pricepu de îndată.

— Bill, cere imediat scuze oaspetului nostru pentru mojicie şi altă dată nu cumva să se mai întîmple.

Foarte spăşit, Bill se apropie de mine, luînd poziţia de drepţi, adică atît cît îi permitea obezitatea.

— Vă rog să mă iertaţi, sir, n-o să se mai întîmple.

— „Bravo", l-a lăudat şeriful. Acum stai jos şi

ascute-ţi, urechile, nu cumva să spui cuiva o vorbuliţă din cele ce vei auzi.

— Putem vorbi fără grijă, doctore, zise, şeriful. Bill e la curent cu problema.

Îi povestii destul de amănunţit discuţia avută cu Hawkins, iar, la sfîrşit, pusei pe masă inelul-sigiliu învelit în bucata de ziar ce conţinea anunţul firmei „Novelly". Îi citi cu atenţie, apoi se uită la inel.

— Bill, vino şi cercetează bijuteria asta.

Grăsanul se apropie de masă, prinse inelul între degete, ridicîndu-l spre lumina lămpii, apoi îl dădu înapoi şerifului, fără să rostească vreo vorbă.

— Deci acesta este inelul lui Cyrus Rathcliff, spuse şeriful. Cred că putem să fim siguri de asta. N-ar fi rău să-l întrebăm unde şi-a pierdut inelul.

— Treaba asta trebuie făcută cît mai repede. Poate mîine.

— De ce tocmai mîine ?

— Fiindcă Rathcliff nu este acasă.

— Unde s-a dus ? întrebai eu, pătruns de o presimţire rea. Mă îndoiesc că se va mai întoarce.

— Vine el înapoi, fără grijă. Are în împrejurimi o bucată grozavă de pămînt. Dar n-o să rămînem aici, doctore, să mergem.

Mă luă de braţ şi ieşirăm în întunericul ud de afară.

— Acest Bill e ajutorul de şerif ?

— Da, de unde. Nu-i decît paznicul închisorii. Are purtări cam aspre, cum aţi observat, în schimb e credincios ca un cîine şi puternic ca un bivol. L-am scăpat cîndva dintr-o serie de necazuri şi acum se achită de datorie cît poate mai bine. Fii atent, că aici e o băltoacă. Mai ales cînd plouă, e

greu de umblat prin Fort Benton, dacă nu eşti de-al locului, dar o să-l înveţi foarte bine.

— Ferească sfîntul, am strigat, doar n-am de gînd să mă mut în văgăuna asta.

— Ei, nici aici nu-i chiar atît de rău. Primăvara Fort Bentonul e chiar plăcut, iar dincolo de el începe preria. Multe lucruri interesante ţi-aş putea arăta.

Nici nu băgasem de seamă cînd, înotînd prin băltoace, am ajuns în faţa unei case uriaşe de lemn. Un han purtînd deasupra uşii firma „La Ursul cenuşiu". Pe tablă era desenat un animal ciudat, părînd mai degrabă cal decît urs. Dacă pocitania n-ar fi stat într-un picior, n-aş fi văzut ghearele puternice ale labei. Celelalte le ridicase spre cer. Deci părea să reprezinte, într-adevăr, un urs cenuşiu. Hanul avea în faţă o verandă lată, cu un acoperiş în pantă, sprijinit de numeroşi stîlpi de care erau legaţi cîţiva cai. Era un han tipic pentru orăşelele americane, cu arhitectura sa primitivă purtînd încă pitorescul străvechilor aşezări. Anii pionieratului trecuseră, dar arhitectura se păstrase ca o relicvă.

Urcarăm treptele late de lemn pînă pe verandă. Aici, şeriful Irvin mă introduse, printr-o uşă larg deschisă, într-o sală mare. În partea stîngă a camerei. se aflau măsuţe mici, pătrate, de culoare deschisă, înconjurate de scaune. În dreapta, era o tejghea uriaşă, pe care strălucea un robinet din care curgea berea, apoi mai era un lighean pentru spălat pahare şi cîteva halbe de sticlă. Pe perete se găsea un dulap înalt pînă în tavan. Era un bar vopsit cu o culoare închisă. Avea o vitrină cu o serie de uşiţe de sticlă prin care se vedeau şiruri de sticle de diferite forme şi culori. În spatele tejghelei se agita

un tip cu mustăţi lungi şi păr cărunt, îmbrăcat într-un halat alb ca neaua. Îl ajuta o creolă frumoasă, cu ten smead de indiană, cu ochi negri şi păr împletit într-un coc înalt. Umerii proeminenţi ai obrazului îmi atraseră atenţia. Cum aveam să aflu mai tîrziu, era fiica stăpînului hanului. Acesta se însurase cu o indiană din ramura Huronilor, de lîngă Marile Lacuri, care îi dăruise această fată.

Lămpile de gaz spînzurînd de lanţuri de metal împrăştiau peste tot o lumină dulce. Localul îmi plăcu, lăsîndu-mi impresia unei ordini şi curăţenii desăvîrşite. La vederea noastră, omul cu şorţ se însufleţi şi mai mult, salutîndu-l pe şerif cu scurtul „Hello“ ! Răspunsul fu la fel de direct :

— Hello, Pears !

Mă proptisem de tejgheaua bufetului, aşteptînd să văd ce va urma.

— Pears, camera numărul 5 e liberă ? Îmi trebuie pentru oaspetele meu, arătă el cu mîna dreaptă spre mine.

— Gata, se face. Ann, dă cheile.

Frumuseţea cu ochi negri dispăru pentru o clipă, pentru a reapărea cu o cheie mare în mînă.

— Bravo, o lăudă şeriful. Cina o vom servi la mine în cameră.

— Ca de obicei ? întrebă hangiul.

— Ca de obicei, numai că porţii duble.

Ultimele vorbe parcă mi le adresă mie. Apoi, bătîndu-mă prietenește pe umăr, porniram în urma gazdei noastre. În colţul din dreapta, uşa era acoperită cu o perdea de culoarea vişinie, în spatele căreia se afla o scăriţă îngustă de lemn. În partea aceea mă conduse şeriful. Pe culoar, duşumeaua era acoperită de un preş roşu. Pe toată lungimea pere-

telui, se aflau uşi vopsite în alb. După cum mă încredinţa mai tîrziu şeriful, camera numărul 5 era una din cele mai bune, avînd totodată avantajul de a se învecina cu camera ocupată de Irvin. Pentru un orăşel ca Fort Benton, camera era, într-adevăr, luxoasă. Şeriful mă părăsi cîteva clipe, timp în care mă spălai de praf într-un lighean mare de porţelan. În curînd reapăru, zicînd :

— Doctore, te invit la o mică gustare. Am lăsat vorbă să fie adusă în camera mea. Acolo vom putea discuta în linişte, fără să ne deranjeze careva.

— Foarte bine, zisei. Asta doresc şi eu.

Odaia şerifului părea şi mai îngrijită decît a mea. Cu toate acestea, mi-am exprimat nedumerirea că lui Irvin îi convenea viaţa de han, fără a avea un colţişor al lui. Întrebarea mea îl cam indispuse pe şerif. Văzîndu-l posomorît, am schimbat imediat firul vorbei, felicitîndu-l pentru masa atît de atractiv aranjată.

— E meritul lui Pears, nu al meu. După cum vezi, continuă el, are şi viaţa de han părţile ei bune. Toate grijile gospodăriei, cu toate neplăcerile ei, cad în seama hangiului. Pears îmi face rost de tot ce-mi doreşte inima, bineînţeles în limita posibilităţilor existente la Fort Benton.

— Să luăm loc !

Nu mă lăsai prea mult rugat.

— Părerea mea, doctore, este că prezenţa dumitale în Fort Benton nu trebuie să atragă nimănui atenţia. Cred că ar trebui să trecem sub tăcere şi profesia pe care o ai.

— Profesia ? De ce ?

— Cum să îţi spun, pentru oameni medicul e medic. Îşi vor pune imediat întrebarea : „De ce să

fi venit medicul din Milwaukee la şeriful din Fort Benton ?“ Vor începe să cleveteaască, închipuindu-şi fel şi chip, unele bune, altele rele, şi cine ştie ce dandana mai poate ieşi.

Disertaţia sa mă făcu să izbucnesc în rîs.

— E un raţionament prea complicat pentru mine, şerifule. Zău dacă pot pricepe ceva din el.

Irvin se opri din tăiatul şuncii, pentru a turna whisky în pahare.

— Întru totul de acord. De aceea am să mă explic imediat. Pe scurt : nu vreau ca sosirea dumitale să fie legată de arestarea lui Rathcliff. Dacă, colac peste pupăză, şi Hawkins ar vorbi pe undeva despre întîlnirea noastră întîmplătoare din cabinet, s-ar putea să am tot felul de neplăceri. Bringthon are aici mulţi prieteni. Rathcliff de asemenea, pe cînd Hawkins, deşi foarte tînăr, are destui duşmani. Fort Benton e un cuibuşor de viespi, iar eu trebuie să-i împac pe toţi.

— Deci, ce propui ? Fiindcă rolul meu s-a terminat, în definitiv, n-aş putea să mă întorc mîine la Milwaukee ? Nu eşti de aceeaşi părere ?

— Aşa ar fi mai bine, într-adevăr. Deşi doresc foarte mult să-ţi arăt Fort Bentonul şi împrejurimile lui. Ei, cum o dai, tot n-o nimereşti. Dar, la naiba, ce să ne facem griji de azi, să lăsăm totul pe mîine. Din Fort Benton poţi să pleci cînd vrei.

M-am învoit. Întreaga seară am dat uitării afacerea Hawkins. Ne-am simţit excelent, deşi eu eram, totuşi, foarte obosit. Irvin observase, probabil, aceasta, întrucît nu mă mai reţinu mult. M-am dus în odaia mea şi, în scurt timp, am adormit dus.

Dimineaţa, cînd şeriful a venit să mă scoale, era trecut de ora zece

— Îţi aduc o veste bună, mă anunţă el.

— Rathcliff a fost arestat ? îl întrebai eu, frecîndu-mi ochii cîrpiţi de somn.

— Nu-i vorba despre asta. El nu s-a înapoiat încă, în schimb vremea de afară e excelentă pentru excursii. I-am cerut şareta lui Pears. Scoală-te, domnule.

Privii pe fereastră. Prin razele soarelui inundînd încăperea se vedea albastrul curat al cerului. În timpul nopţii, vîntul alungase toţi norii.

— Deşi e toamnă, s-ar zice că e o zi de vară. La noi se întîmplă adesea aşa. Apoi cade zăpada şi te trezeşti, dintr-odată, în plină iarnă.

Coborîrăm să mîncăm ceva în sala pustie la acea oră. Ne servea însuşi Pears, care, cu toată insistenţa şerifului, refuză să se aşeze la masă alături de noi. Apoi, cum stabilisem, ne suirăm în şareta micuţă, cu două roţi, ce ne aştepta pregătită în faţă. Şeriful luă hăţurile în mîini, strunind calul. Pornirăm. Întîi străbăturăm un drum lung, apoi traversarăm cîmpurile. Sus vedeam povîrnişurile drepte ale fortului. Îndărătul lui, se înălţa un catarg cu steagul fluturînd în adierea vîntului. După ce lăsarăm în urmă silueta fortului singuratic, în faţă ne apăru privelişteа imensităţii cîmpiei. Părea o tablă de şah cu întinderi de diferite culori. Dreptunghiurile de culoare neagră erau fişiile de pămînt proaspăt arat. Ele alternau cu cele ale miriştilor îngălbenite şi ale luncilor ruginii, marcate din loc în loc de stoguri înalte de fin. Ici, colo, pe înălţimi, se zăreau case părînd de departe cutiuţe de culoare închisă. Toate acestea erau scăldate de razele strălucitoare ale soarelui luminînd cerul senin. Avusese dreptate şeriful, era o adevărată zi de vară. Mer-

geam pe drumul şerpuitor de ţară, printre văile atît de frumoase, printre dealurile şi colinele împădurite de pe care privirea străbătea întinderea nesfîrşită, pînă în zare. Cîmpuri şi văi se repetau la nesfîrşit, una după alta. Vedeai cum înaintează spre apus ori spre nord şirul primelor aşezări. Spre Fort Benton, cîndva doar o fortăreaţă stingheră, se întindea încet, dar neîntrerupt valul cătunelor. În urma trapperilor, a vînătorilor căutînd fiare şi aventuri, a pionierilor, venise şi rîndul agricultorilor, al fermierilor găsind acest pămînt binecuvîntat. Aici vedeam clar puterea civilizaţiei învingînd fără jertfă natura primară. Oricine în locul meu s-ar fi bucurat la fel privind acest minunat tablou al progresului, dar eu mă gîndeam în aceste clipe la soarta celor dintîi stăpîni ai meleagului, împinşi fără milă, kilometru cu kilometru spre miazănoapte, la poalele Munţilor Stincoşi. Ce se întîmplase cu triburile Asiniboinilor — Sasonilor, Kryilor, Picioarele Negre, care nu prea demult stăpîneau încă aceste ţinuturi deluroase ? Gîndurile ce mă munceau mi se citeau, probabil, pe chip, pentru că şeriful remarcă de îndată :

— Nu prea te bucură această privelişte ? Am să-ţi arăt altceva ! Dii, căluţule !

Pornirăm în galop, strunind hăţurile.

— Ţine-te bine.

Într-adevăr, mă ţineam de speteaza scaunului, căci, deşi bătătorit, drumul avea hopuri, iar şareta, cu toate arcurile ei, ne zgîlţîia bine. Mergeam ba în pas domol, ba în trap, ba în galop. După două-trei ore de mers, dispărură din faţa noastră cîmpurile însămînţate, casele atîrnate de dealuri, apoi dealurile însele. Deodată, şeriful opri calul, zicînd :

— Ceea ce vezi e marea prerie canadiană. Dacă nu mă înşel ai cunoscut-o întrucîtva.

Am dat din cap. În faţa mea se legăna o adevărată mare de ierburi. Nu mai aveau culoarea de smarald a primăverii, nici cea verde închis a verii, ci una specifică toamnei, bătînd într-un bronz auriu. Niciodată preria nu-mi apăruse astfel. Adia o boare uşoară, plină de miresme îmbătătoare, aducînd cu ea o undă de prospeţime umedă.

— A plouat pe undeva, zise şeriful.

Priveam în zare, îmbătat de frumuseţea privelişti. Acolo, pe întinderea nesfîrşită, păşteau încă bizonii rămaşi din turmele de odinioară şi ultimii mustangi galopau spre munţii îndepărtaţi. De-a lungul şi de-a latul preriei, trăia în libertate coyotul, al cărui urlet stins îl auzisem adesea în timpul popasurilor de seară. În mijlocul acestei vegetaţii, în lungul necunoscutelor rîuri, în jurul lacurilor, vieţuiau ultimele triburi de indieni. Ce bine cunoscut îmi era totul! Am sărit din trăsură de-a dreptul în iarba ce-mi ajungea pînă la umeri.

— Cred că mă veţi mai vizita din cînd în cînd, zise Irvin.

Am izbucnit în rîs.

— Cred că ai dreptate.

— Te înţeleg. E plăcut. Dar e timpul să ne întoarcem. Vreau să intru puţin pe la Rathcliff. Ne înapoiem chiar pe lîngă păminturile sale. Cine ştie, poate s-a întors de-acum.

— Vrei să-l arestezi în prezenţa mea? Abia atunci vor începe clevetirile.

— Nu, nici vorbă de aşa ceva. Numai că absenţa sa a început să mă neliniştească. Să mergem, deci.

A dat bici calului. Scîrţiind, roţile începură să-şi facă loc printre ierburile foşnind în urma şaretei. Am aruncat o ultimă privire spre preria rămasă înapoia noastră. În scurt timp, n-o mai zărirăm de loc, acoperită de culmile dealurilor. Am ales alt drum decît la venire. Şeriful coti spre dreapta.

— Acolo este ferma lui Rathcliff, arătă el cu mîna spre dealurile pe care se vedea o livadă. Alături, la dreapta, se văd nişte căsuţe, care formează conacul lui Bringthon. Erau vecini. Pe aici, de fapt, toţi sînt vecini. Pămînt e destul, iar oameni puţini. Majoritatea sînt ferme măricele.

— Dar ce s-a întîmplat cu pămîntul lui Bringthon ?

— Dacă ai şti ce bătaie de cap mi-a dat acest individ. Nu avea nici o rubedenie. I-am comunicat asta judecătorului. După părerea lui, gospodăria se va irosi.

— Cum să se irosească ?

— Foarte simplu. Oamenii o vor părăsi. Cîmpurile nu vor mai rodi. Casele nelocuite se vor părăgini. Aici pămînturile libere le împarte Oficiul pentru colonizări, deşi n-am auzit încă să se ocupe şi de pămînturile părăsite. De fapt, nimeni nu ridică pretenţii asupra lor.

— De ce ? întrebai. Doar e mai convenabil să primeşti totul de-a gata.

— Sigur, sigur, numai că niciodată nu poţi şti că nu va apărea, după un an sau doi, vreo rudă a răposatului care să-ţi ceară pămîntul înapoi. Atunci ia-ţi, frate, tălpăşiţa şi ce e mai rău e că eşti obligat să plăteşti pentru folosirea ilegală a pămîntului în anii din urmă.

Calul mergea acum agale. Urcam dealul. Astfel, am ajuns în vîrf, de unde se vedeau primele case. Am numărat. Erau patru clădiri, la o distanţă bună una de alta. Ne oprirăm în faţa clădirii mai mici, înconjurată de un gard din scînduri proaspăt geluite. Alături, se vedea o grădiniţă de zarzavat. Se intra în ea printr-o poartă lăsată larg deschisă. În faţa ei, se afla o căruţă de fermă cu roţi înalte. Să fi sosit, oare, Rathcliff ? Dincolo de poartă, în faţa intrării, zărisem un grup de oameni. Ne văzură şi ei. Cineva strigă : „A venit şeriful". „Tocmai la vreme" continuă un altul.

— Ceva nu-i în ordine, cîntării eu situaţia.

— Deocamdată să tăcem, bombăni şeriful, sărind din trăsură. Ţine, te rog hăţurile.

În clipa aceea, un om se desprinse de grupul ce discuta cu însufleţire şi se îndreptă ţintă spre noi.

— Cine e omul ? izbutii să-l întreb, şoptit, pe Irvin.

El dădu din umeri.

— Nu-i de pe aici.

— Vă salut, şerifule, i se adresă străinul. Aţi picat la ţanc. Sînt noul proprietar al acestei... arătă el cu mîna spre clădirile, grădina şi celelalte acareturi ale fermei. Mă numesc MacAdam. David MacAdam. Am avut o fermă în Montana. Nu prea mergea, drept care am hotărît să mă mut aici, cu întreaga familie. Mi s-a ivit prilejul, şi iată-mă, începu el să rîdă, dînd la iveală un şir de dinţi frumoşi. Nu mă înţeleg însă cu servitorii fermei. Vă rog să mă ajutaţi.

Strînse mîna şerifului, apoi mi-o întinse şi mie, schimbînd saluturile de rigoare. În tot acest timp,

şeriful nu scoase o vorbă, urmărind cu privirea servitorii strînşi în faţa casei. În sfîrşit, îşi mută privirea şi spre necunoscut.

— Domnule MacAdam, întrebă el, de la cine aţi cumpărat pămîntul ăsta ?

— L-am cumpărat prin mijlocirea biroului de tranzacţii din Milwaukee. Sînt un om prevăzător, şerifule. La vînzare, a fost de faţă şi fostul proprietar.

— Sînteţi absolut sigur ?

— Cum vă văd şi cum mă vedeţi, domnule.

— Şi cine este acel proprietar ?

— Cyrus Rathcliff.

— Se potriveşte. Vreţi să-mi spuneţi cînd aţi dobîndit ferma ?

— Acum trei zile.

Băgă mîna în geanta atîrnată de umăr, scoţînd o hîrtie pătrată. O întinse şerifului. Acestea o desfăcu şi începu să citească cu atenţie.

Privind scena de sus, de pe capra trăsurii, reuşii chiar să văd în josul actului o serie de sigilii-colorate. După o cercetare minuţioasă, Irvin restitui peticul de hîrtie proprietarului.

— Totul e în ordine. Actul este legal. Vă puteţi socoti proprietar cu toate drepturile. Pot să certific asta în faţa oricui.

— Dacă sînteţi bun, domnule, vă rog să le spuneţi şi oamenilor aceia, arătă el spre grupul din fundul grădinii ce privea curios către noi.

— Desigur. Numaidecît.

Porni într-acolo, iar eu rămăsei singur, stăpînit de sentimente contradictorii. Îmi ziceam : Rathcliff a vîndut proprietatea în timpul celor cîteva zile de absenţă din Fort Benton. Pentru mine era clar că

nu se va mai întoarce niciodată. Ori aceasta era pură întîmplare, ori... lucrurile erau limpezi ca lumina zilei. S-ar putea ca Rathcliff să fi bănuit că şeriful îi întinde o cursă. Ştiindu-se vinovat, cu nervii zdruncinaţi, hotărîse să fugă din Fort Benton. Ar fi făcut-o chiar dacă n-ar fi reuşit să vîndă ferma. Ulterior, aveam să constat că presupunerea mea era justă. Întîmplările cărora le fusesem martor în ultimele minute îmi demonstrau clar că subapreciasem cu totul şiretenia şi lipsa de scrupule a lui Rathcliff. În sfîrşit, şeriful se întoarse însoţit de MacAdam. Schimbară între ei cîteva amabilităţi. Irvin îl felicită pe noul proprietar pentru buna afacere făcută. MacAdam mulţumi pentru ajutorul dat, angajîndu-se ca, de îndată ce-şi va aduce familia, să organizeze un mic chef, de la care şeriful nu trebuia să lipsească în nici un caz.

— Am speranţa — mi se adresă mie de data aceasta — că veţi fi şi dumneavoastră prezent. Sînteţi singurii oameni pe care îi cunosc pe aici.

Îngăimai ceva care putea fi luat atît drept încuviinţare, cît şi drept refuz politicos. Din cîte am înţeles, MacAdam a optat pentru prima variantă, strîngîndu-mi mîna îndelung cu cordialitate. În cele din urmă, îi declară şerifului :

— Cred că o să mă descurc, preluînd ferma vecină.

Încremenisem. Irvin, care strîngea deja hăţurile, opri calul pe loc.

— Ferma vecină, aţi spus ?

— Da, da. Ori poate o aveţi dumneavoastră în vedere.

Şeriful dădu doar nepăsător din umeri :

— Nici prin gînd nu-mi trece. Dar... pe naiba, ce fermă aţi mai cumpărat ?

— Aceea, arătă el cu degetul spre ferma în cauză.

— A lui Bringthon ?

— Chiar asta, a lui Bringthon.

Eram numai urechi.

— Păi v-a vîndut-o Bringthon ?

— Nu, nu el. Rathcliff a avut o împuternicire. Spunea că amîndoi părăsesc locurile astea, de aceea nici nu ţinea prea mult la preţ.

— Într-adevăr, remarcă cu un ton supărat Irvin, tare mă tem însă că la a doua tranzacţie aţi fost înşelat.

— Eu, înşelat ? se nelinişti MacAdam.

— Chiar dumneavoastră. V-a păcălit. Bringthon a murit în împrejurări foarte suspecte, aici, la Fort Benton, acum două săptămîni. N-aveţi, din întîmplare, împuternicirea aceea ?

— Cum nu ? Am cerut-o la cumpărare.

— Nu pot înţelege un lucru. Cum de aţi cumpărat un pămînt fără să-l vedeţi mai întîi ?

— Totdeauna există un risc. Oferta mi-a picat de-a dreptul din cer, iar vînzătorul dorea să încheiem actul imediat. Nu mai era timp să vin să văd locurile. Dealtfel, ştiam că pămîntul de pe aici e roditor, iar împrejurimile liniştite. Biroul de vînzare mi-a garantat legalitatea ambelor tranzacţii. Cred că Bringthon a întocmit împuternicirea înaintea de moarte.

— Naiba ştie. Arătaţi-mi hîrtia aceea.

Cercetă cu atenţie şi a doua hîrtie, spunînd :

— Nici trei cenţi n-aş fi dat pe fiţuica asta, chiar dacă data emiterii e anterioară morţii lui Bringt-

hon. Mai ales că semnăturile martorilor sînt atît de mîzgălite, că nu se poate descifra nimic. Mă mir că biroul de vînzări a putut, pe baza acestei hîrtii (spunînd acestea, o lovi cu palma dispreţuitor), să efectueze vînzarea. E o poveste cam suspectă.

MacAdam se posomorî :

— Şi ce să fac acum, şerifule ?

— Ce să faceţi, să luaţi în primire ferma lui Bringthon. Şi aşa m-a încurcat destul acest om. Apoi treceţi pe la mine. Sînt tare curios să aflu ce a mai rămas din proprietatea lui Bringthon. La revedere.

Strînse hăţurile şi pornirăm. După ce ferma rămase mult în urmă, îl întrebai :

— Ce crezi despre asta ?

— Care asta ? A zburat, şi gata ! Dar am să mai dau eu ochii cu el.

— N-aş paria nici pe o jumătate de cent. Dar ce se va întîmpla cu Hawkins ?

— N-are nici un rost să mai rămînă la Milwaukee. Spune-i să se întoarcă acasă. Sînt aici de cîţiva ani buni, dar nu mi s-a mai întîmplat aşa ceva ! Cu adevărat, o urmă pierdută. Naiba s-o ia !

— Deci bănuiala lui Hawkins s-a adeverit, zisei încetişor, dar şeriful nu-mi răspunse nimic.

VII. Marele Castor

Mă întorsesem la Milwaukee cu mult mai devreme decît îmi pusesem în gînd. Chiar din prag, aflai de la Katherine că Hawkins nu se arătase. Apăru abia la două zile de la înapoierea mea. I-am povestit pe scurt cele întîmplate la Fort Benton. Sfatul şerifului l-a primit cu deosebită bucurie, şi a doua zi chiar a purces la drum. Înainte de plecare, îi dădui cîteva poveţe. Viitorul avea să demonstreze dacă-i vor fi fost ori nu de folos.

Trecuseră cîteva săptămîni de atunci. Între timp, căzuse prima zăpadă. Într-o seară, devreme, stăteam în cabinet, privind la gura sobei cum trosneau în flăcări butucii de mesteacăn. Afară bîntuia un vînt puternic, ce arunca în geam fulgi mari de zăpadă. Mă gîndeam ce bine ar fi dacă, în jurul focului trosnind vesel, aş fi tăifăsuit cu un prieten. Era tot ce-mi lipsea ca să mă simt cu adevărat fericit. Vîntul vîjîia, focul trosnea şi iată că, deodată, se auzi sunetul clopoţelului. În primul moment, am crezut că suna cineva la vecinii mei, dar sunetul repetat al clopoţelului şi zgomotul papucilor Katherinei mă făcură să pricep că sosise un pacient întîrziat. Totuşi, nu-mi venea să mă mişc de lîngă sobă. Auzeam cum se deschidea şi se închidea uşa, apoi cum alţi paşi mai apăsaţi însoţeau paşii Katherinei. Răzbătea pînă la mine înfundat discuţia lor. Dura însă

prea mult ca să fi fost vorba de un pacient. Mă ridicai, dar în aceeaşi clipă cineva bătu la uşă.

— Intră !

Clanţa se mişcă şi în deschiderea uşii apăru Carl Gordon.

— Ce mai faci, John ?

Ne aruncarăm unul în braţele celuilalt.

— Carl, cine s-ar fi aşteptat ? Să-mi fi trimis un cuvinţel înainte. Katherine ! — strigai — avem musafiri. Pregăteşte cina ! Nu te-ai schimbat deloc, Carl, arăţi minunat.

— Dar nici n-am avut cînd să mă schimb, începu el să rîdă zgomotos.

— Aşază-te, sau mai bine vino să te speli. Katherine, umple cada cu apă ! Carl, mi se pare că au trecut veacuri de cînd ne-am despărţit. Nici nu ştii cît mă bucur !

— Ba aş zice din contră, din moment ce vorbeşti tot timpul, fără să mă laşi şi pe mine să scot o vorbă.

— Iartă-mă, te rog. Vino să faci o baie.

Peste o jumătate de oră stăteam în jurul mesei. Katherine o aranjase cu toată priceperea ei. Iată că se împlinise visul meu, despre care îi povestii şi lui Carl.

— Se vede treaba că dorinţele spuse la gura sobei se realizează întocmai, dar de aici rezultă şi faptul că te plictiseşti şi nu prea te distrezi.

— Şi da, şi nu. Dacă e vorba de plictiseală, trebuie să recunosc că munca mea de acum e destul de monotonă şi de plicticoasă. La spital, era cu totul altceva.

— Să înţeleg că faci o aluzie la persoana mea ?

— Cum aşa ?

— Din moment ce ţi-ai pierdut munca aceea interesantă, din pricina mea.

— Carl, cum poţi gîndi astfel ? Încă o vorbă ca asta, şi nu vei afla niciodată ce s-a întîmplat în lipsa ta. Pe cuvînt de onoare, te asigur că s-au petrecut lucruri foarte ciudate.

— În faţa unei astfel de ameninţări, tac şi sînt numai urechi.

— Perfect, dar mai întîi mănîncă ceva. Ce mai fac Nourul Roşu şi Vulturul cel Înalt ? Ce mai fac războinicii „Picioarelor Negre" ? Ah, Carl, nu-i voi uita niciodată !

— Ei, poftim. Parcă era vorba să povesteşti tu, nu eu. Să tragem la sorţi.

— Bine, ascultă... dar mai întîi umple-ţi farfuria cu şunca asta grozavă. A făcut rost de ea Katherine.

— Vorbeşti de femeia care mi-a deschis ? Dacă nu mă înşel, este irlandeză...

— Nu te înşeli, dar te rog nu-i spune. Ar fi gata să se supere, şi alta ca ea zău că n-aş mai găsi.

— Bine, bine, nu ştiam că e o comoară atît de preţioasă.

— În felul ei, e perfectă. Prepară ceaiul ca nimeni altul pe lume, iar cafeaua ei nu are seamăn. Dar să lăsăm asta. Ascultă !

Îi povestii totul amănunţit despre întîlnirea cu şeriful Irvin, despre Hawkins, Bringthon, Rathcliff şi despre noul proprietar al pămînturilor celor doi. Povestea mea a durat destul de mult, jumătate însă i-o spusei în timpul mesei şi abia pe urmă trecurăm în cabinet. Carl ascultă totul cu mare atenţie, fără să scoată o vorbă. Cînd am terminat, şi-a scos din buzunar punga de tutun devenită mie la fel de familiară ca şi luleaua. Felul cum îşi umplea în tăcere pipa era un adevărat ceremonial, căruia îi fusesem

martor de atîtea şi atîtea ori. Luă apoi un cărbune din sobă şi o aprinse. Întreaga operaţiune dură cîteva minute. Acum rămăsesem eu mut, aşteptînd ca musafirul să înceapă vorba.

— Ai un noroc formidabil, John. Întotdeauna întîlneşti oameni interesanţi.

— Dar tu din ce familie de oameni faci parte ?

— Din cei care fac...

Nu-şi termină vorba, fiind întrerupt de Katherine, care deschise uşa, strecurîndu-şi capul în deschizătură.

— Domnule doctor, a venit băiatul acela...

— Hawkins ?

— Parcă aşa, nu-i ţin minte numele.

— Bine, Katherine. Carl, vrei să-l vezi ? Nu pricep cum de a apărut aici. S-o fi întîmplat ceva la Fort Benton, dar ce oare ? Cheamă-l aici, să-l descos puţin.

Hawkins intră, salutînd mereu, nedezlipindu-şi privirea de la Carl.

— Stai jos, Jim. Ce te tot uiţi la prietenul meu ?

— Mi se pare că l-am mai văzut undeva pe domnul.

— Se poate, îi făcui eu cu ochiul lui Carl. Acest domn este Marele Castor. Desigur că ai mai auzit de el.

La auzul acestui nume, primit de Carl Gordon de la prietenii săi indieni, Hawkins amuţi cu desăvîrşire. N-aş fi bănuit vreodată că vorbele mele pot produce o asemenea impresie asupra băiatului.

— Sînteţi chiar Marele Castor ? Renumitul vînător ? Prietenul indienilor ? V-am văzut la Fort Benton, îmi amintesc precis.

Carl dădu din cap afirmativ şi, în acelaşi, timp, îmi făcu semn cu ochiul, ghiduş.

— Da, da. Dumneavoastră aţi fost în prerie cu un medic din Milwaukee. Deci e clar, domnule doctor, dumneavoastră aţi fost acela.

— Linişteşte-te, Jim. Aşază-te. Chiar aşa este. Dar acum spune-mi ce veşti îmi aduci. Cum merg treburile la Fort Benton ?

— Nu se mai poate îndura.

— Ce e asta ? Nu înţeleg. Vorbeşte mai clar.

— Am adus o scrisoare de la şerif. Îmi întinse un plic sigilat.

Îl desfăcui. Un scris drept şi foarte îngrijit. Am privit semnătura.

— Hawkins, ce tot spui ? Asta nu-i scrisoarea şerifului.

— Iertaţi-mă ! Şi începu să se scotocească prin buzunare. O, iată că am găsit-o. Şi celălalt plic e tot pentru dumneavoastră. De la fratele meu.

Scrisul şerifului era mult mai puţin citeţ. Irvin îmi scria că situaţia lui Jim Hawkins la Fort Benton devenise grea şi foarte neplăcută. Dispariţia nu i-o observase nimeni, dar reîntoarcerea atrăsese tuturor atenţia. Începuseră să circule zvonuri cum că ar fi fost amestecat în moartea misterioasă a lui Bringthon. Băiatul se trezi singur cuc, ocolit pînă şi de foştii lui prieteni. Şeriful îmi scria că-i e greu să-l dibuiască pe calomniator. Toţi îi reproşau lipsa de dibăcie în conducerea cercetărilor. Dispariţia lui Rathcliff n-avu darul să schimbe cu nimic situaţia ce se crease. Nici măcar concluzia oficială că Rathcliff e bănuit de crimă, şi nu Hawkins, nu schimbă cu nimic starea de fapt.

Irvin spera că totul se va schimba din clipa emiterii mandatului de arestare și anunțarea recompensei pusă pe capul lui Rathcliff. Dar aceasta în nici un caz nu putea fi anunțată mai degrabă de două săptămîni. Brațul dreptății acționa cu deosebită nepăsare. „Citva timp — îmi scria șeriful — Hawkins trebuie să fie departe de Fort Benton, să mai uite oamenii de el. Întrucît dumneata, doctore, îi cunoști bine situația, n-ar strica să-i porți oleacă de grijă".

Aflind acestea, am oftat, apoi i-am întins scrisoarea lui Carl. Am desfăcut apoi pe cealaltă. Theodore Hawkins, fratele lui Jim, își începea scrisoarea mulțumindu-mi pentru grija arătată băiatului. Ca și șeriful, mă ruga să mă ocup cîteva luni de el. Am mai oftat o dată, întinzîndu-i și această scrisoare lui Carl.

În tot acest timp, Jim rămăsese tăcut, uitîndu-se cînd la mine, cînd la Marele Castor. L-am întrebat pe băiat dacă are unde trage, cerîndu-i să vină a doua zi la mine, neapărat. Nu puteam hotărî nimic în prezența sa. După ce ieși, îl întrebai pe Carl ce părere are despre toate acestea. Îmi răspunse :

— E o treabă afurisită. S-ar putea ca pe Irvin să-l mai aștepte multe necazuri, dar am speranța că se va descurca. Pare un om cu picioarele pe pămînt.

— Îl cunoști cumva ?

— Și încă cum ! L-am vizitat de cîteva ori la Fort Benton. De acolo mă știe puștiul.

— Nu mi-ai spus niciodată nimic.

— Nu mi-a trecut prin minte. Irvin e un om tare ciudat. Știi ceva în plus despre el ?

— N-am avut prilejul să aflu.

— Cîndva, a fost aprod al poliției.

— Nu știu ce e asta.

— Bineînțeles, mister „Green Horn“ *, cam puține lucruri știi despre prerie.

— Recunosc că sînt cam ageamiu, dar povestește-mi tu despre Irvin.

— Cu ani în urmă, omul avea o mică fermă în sud-vest. Nu-i mergea rău, dar a venit o secetă îngrozitoare, cred că ai azuit despre ea. Toată vara n-a căzut un strop de ploaie. Totul se uscase. Peste toate astea, se îmbolnivă și soția lui Irvin, iar cîteva zile mai tîrziu căzu la pat și copilașul. Doctorul pe care l-a adus îl sfătui să-i ducă la spital. Ușor de zis, greu de făcut, mai ales că lui Irvin îi lipseau și banii necesari. Nici măcar n-avea de unde împrumuta, căci toți vecinii fuseseră atinși de aceeași năpastă. Chiar atunci în orășelul vecin se comisese o spargere la poștă. Atît dirigintele poștei, cît și vizitiul diligenței fuseseră uciși. (Tren nu era încă prin părțile acelea). Răufăcătorii au reușit să scape, în schimb unul din funcționarii de la poștă, care scăpase, își întipărise bine în minte înfățișarea lor. Bandiții se dovediseră atît de plini de ei, încît nici măcar nu se mascaseră. Fuseseră doi. Vestea ataculuí se întinse în toată regiunea. S-au emis mandate de arestare, s-au promis recompense de cîte o mie de dolari pentru fiecare răufăcător prins. Era o sumă mare. Atunci Vincent Irvin s-a decis. S-a prezentat la șeriful din orășel, declarîndu-i că-i va aduce pe făptași, vii sau morți. Cunosc bine toată povestea. I-a ajuns pe fugari după o săptămînă, în preajma orașului Colorado. Lupta era inegală : doi contra unu. În plus, tîlharii erau mai bine înarmați,

*, denumire dată vînătorilor novici (n. t.).

cu puşti şi pistoale, iar caii le erau mai odihniţi. Au scos imediat pistoalele, în schimb Irvin se dovedi mai uite de mînă. Pe primul l-a nimerit din primul foc, drept în inimă, dar cel de al doilea a reuşit să scape, rănit uşor. Irvin nu l-a mai urmărit, trebuind să se întoarcă acasă cu tristul său trofeu. Căci, pentru a putea primi recompensa, trebuia să se facă identificarea cadavrului în prezenţa judecătorului. Drumul la întoarcere n-a fost prea uşor. Cînd, în sfirşit, a ajuns, a aflat de moartea soţiei şi a fiului său. Banii nu-i mai foloseau la nimic.

— Groaznic, am oftat eu.

— Credeam că Irvin nu-şi va mai reveni niciodată. Pe vremea aceea eram vecini. Şi pe mine mă afectase seceta, dar, din fericire, fără victime.

— Mă pui pe gînduri, Carl. Îmi dau seama că nu ştiu nimic despre tine. În tot cazul, ştiu mult prea puţin.

— Aşa este. Ce să-i faci, mă voi strădui ca, la prima ocazie, să îndrept această cumplită greşeală.

— Nu glumi. Termină mai bine povestea despre şerif.

— Nici nu mai e mult, dealtfel. Irvin a vîndut ferma, devenind detectiv pe cont propriu. Cred că a curăţat statele sudice de mulţi răufăcători. Treaba asta i-a adus multe satisfacţii, dar şi reprobarea multor cetăţeni. De multe ori, viaţa omului cunoaşte astfel de meandre. Dacă un om al legii prinde sau ucide un răufăcător, oamenii îl privesc cu recunoştinţă deplină, dar dacă lucrul ăsta îl face un oarecare, e calificat de aceiaşi oameni drept un ucigaş pe care legea îl apără. Banii dobîndiţi în acest chip sînt socotiţi o ruşine, aşa că şi situaţia lui Irvin devenise foarte neplăcută, dar el se încăpăţîna să re-

ziste. Poate se gîndea că atacul banditesc pricinuise, în chip indirect, moartea celor dragi. Dorea, oare, să se răzbune ? Cine poate şti ? Niciodată nu l-am întrebat nimic. Starea aceasta dură aproape doi ani. În anii aceia şi eu luptam cu urmările secetei. În cele din urmă, m-am săturat de chin. Am stat de vorbă cu Irvin. Eram, pe atunci, unul din oamenii cei mai apropiaţi de el. Ceilalţi îl ocoleau. Pînă şi şeriful, care trebuia să-i fie recunoscător, nu găsise nici un cuvînt de laudă. Îl convinsei pe Irvin că e timpul să plecăm. Nu prea voia să părăsească acele meleaguri, amintindu-i de cei dragi. În cele din urmă, cedă insistenţelor mele tot mai agasante. Ajunsesem la concluzia că, pe cît vom pleca mai departe, cu atît ne va fi mai uşor. Şi, iată-ne ajunşi în nordul cel mai de nord al Statelor Unite, tocmai la frontiera canadiană. Fort Benton avea, pe atunci, o înfăţişare mult mai modestă. Deşi n-au trecut decît cîţiva ani, oraşul s-a schimbat mult. Totul creşte aici ca aluatul. Am ajuns, deci, în Fort Benton fără să ştiu ce vom face apoi. Ne-a ieşit în cale o întîmplare prielnică. În Benton era un şerif despre care nici pînă astăzi nu ştiu ce să cred. Era ori viclean, ori neputincios. Poate era şi una şi alta. Cert e că, datorită lui, Fort Benton-ul era renumit pentru furturile şi tîlhăriile rămase nepedepsite. Făptaşii găseau totdeauna un alibi atît de bine ticluit, încît nici cel mai bun judecător n-ar fi reuşit să-i înfunde. În ajunul sosirii noastre la Fort Benton, tocmai fusese atacat hanul unui oarecare Gabriel Pears. De atunci, Irvin locuieşte şi mănîncă la el.

— E vorba de hangiul de la „Ursul cenuşiu“ ? întrebai eu.

— Exact. Iată însă că şi de data aceasta tîlharii reuşiră să fugă, iar şeriful sus-amintit pierduse atîta timp cu organizarea urmăririi, încît, atunci cînd îşi formase echipa, nu mai aveau pe cine urmări. Mai ales că nimeni nu ştia în ce parte o luaseră banditii. În Irvin se trezi brusc instinctul detectivului. Se duse drept la şerif, oferindu-şi, dezinteresat de data, aceasta, serviciile. Şeriful le primi cu vădită indiferenţă, jumătate în glumă, jumătate în serios. Îi puse la dispoziţie cei mai buni oameni din echipă. Irvin refuzase însă orice ajutor. Spunea că va reuşi să facă treaba asta de unul singur. Vestea se răspîndi cu repeziciune în orăşel. Oamenii îl priveau cu neîncredere ori glumind pe seama lui. Se petrecu însă o minune. Irvin plecă seara, şi a doua zi se şi întoarse, aducînd cu sine pe cei doi banditi, blînzi ca nişte mieluşei. Şeriful n-avea decît să-i aresteze pînă la judecată. Întîmplarea făcu multă vîlvă atît în Fort Benton, cît şi în împrejurimi. Irvin era socotit drept cineva venit din altă lume, în schimb Pears deveni din acea zi prietenul său cel mai bun. Poate că, dacă Irvin ar fi fost eroul acestei unice intervenţii, lumea l-ar fi uitat de îndată, dar lucrurile se petrecură altfel. După o săptămînă de calm, se iscă un alt tămbălău. Seara, la hanul lui Pears se jucau, ca de obicei, cărţi. Era singura distracţie în Fort Benton. De data aceasta, jocul se înfierbîntase, ajungîndu-se la mize mari. Norocul era schimbător pentru jucători. Treptat însă Fortuna trecu de partea unui tînăr avocat, aflat în trecere prin acele meleaguri. Chiar atunci mă găseam în han, împreună cu Irvin. Şeriful se apropiase, aşezîndu-se la masa noastră. Ne întrebă destul de brutal cînd aveam de gînd să ne luăm tălpăşiţa. Poate că-l neliniştea fai-

ma brusc dobîndită de prietenul meu. Poate se temea să nu-şi piardă postul ori, pur şi simplu, nu-i cădea bine prinderea celor care-l atacaseră pe Pears. Cine putea ghici adevărul? Cu toate acestea, Irvin ocoli întrebarea. Începu să vorbească despre Fort Benton şi împrejurimi de parcă ar fi fost locurile sale de baştină. Ca din întîmplare, zvîrli o vorbă despre cumpărarea unei ferme. Băgam de seamă că şerifului nu-i mergea la inimă această discuţie. Deodată, în colţul opus izbucni o încăierare. Cineva începuse să strige, apoi se auzi zgomotul unei măsuţe rostogolite. Eu şi Irvin sărirăm imediat de la masă, în timp ce şeriful rămăsese înţepenit în scaunul său.

— Staţi jos, domnilor. E o ceartă obişnuită. Or să strige o leacă unul la altul, apoi se vor potoli. În astfel de certuri e bine să nu te bagi. Dacă m-aş amesteca eu în orice mărunţiş, zău că n-aş mai avea o clipă de linişte.

Noi însă i-am ignorat sfatul. Irvin se îndreptă spre grupul jucătorilor, iar eu îl urmai. În mijlocul învălmăşelii, zărirăm masa de joc răsturnată, cărţile şi banii împrăştiaţi, iar feţele jucătorilor înfierbîntate. Pricina o constituia, probabil, o mare neînţelegere. Cînd ne apropiarăm de ei, văzurăm cum un fermier înalt cît o prăjină îl ţinea strîns de mînă pe individul cu bărbuţă neagră, urlînd la el. „Arată-mi mîneca. Am văzut cu ochii mei", vocifera el neîncetat.

— Ce ai văzut? întrebă Irvin.

Deodată, se făcu o linişte deplină.

— Trişează. Are cărţile ascunse în mînecă! strigă fermierul cel slab.

— E o minciună sfruntată !

Omul cu bărbuţă neagră se dăduse înapoi.

— Cine îndrăzneşte să mă învinuiască de necinste ?

— Arată mai bine mîneca, să terminăm odată scandalul, repetă Irvin.

Mi-e greu să redau ce se întîmplase atunci, într-atît de fulgerător se petrecu totul. Destul să spun că tipul cu bărbuţă scosese pe neaşteptate pistolul, dar nu apucă să tragă, fiindcă, în aceeaşi clipă, Irvin sărise asupra lui. Nici nu ştiu cînd se aruncase, atîta doar că-l văzui pe „Bărbuţă neagră" zăcînd pe podea, cu pistolul alături. Tipul se lovise, probabil, binişor, căci părea ameţit. Foarte ager, Irvin se aplecă deasupra lui, ridică pistolul, apoi scoase din mîneca victimei trei cărţi de joc.

— Aţi văzut ? întrebă unul. Toţi dădură din cap. Zise un altul :

— Aşa un şerif ne-ar trebui !

Irvin nu dădu însă nici o importanţă vorbelor. Se mai aplecă o dată, îl apucă de gulerul hainei pe cel căzut şi-l ridică asemenea unui fulg. Îl tîrî pînă la picioarele şerifului, care amuţise de uimire.

— Vi-l las în grijă. E un trişor ordinar. Ar trebui văzut ce fel de avocat e.

Zilele următoare locuitorii din Fort Benton discutară numai despre aceasta. Şi acum, cîteva cuvinte despre umila mea persoană. O fac numai pentru că are legătură cu povestea cunoştinţei noastre comune. Fort-Benton era cunoscut îndeobşte ca avanpost militar, deşi el era, totodată, şi o piaţă de schimb cu indienii. Aici se cumpărau piei plătite în natură. Pe atunci, comandant al fortului era un om cu aptitudini negustoreşti remarcabile. În locul mărfurilor

solicitate de pieile roşii (puşti, pături, harnaşamente), el le vindea „apă de foc", un rachiu din cel mai infect, pe care cerea preţuri din ce în ce mai mari. Proceda total necinstit. Întîi punea mîna pe pieile aduse de indieni, dîndu-le în schimb rachiul, despre care nici măcar nu fusese vorba. Nu-i deloc de mirare că se iveau tot felul de neînţelegeri. În vremea cît am petrecut-o acolo, am asistat la serioase neînţelegeri. Urmare a înşelătoriilor de care am pomenit, apăru în oraş o ceată de războinici ai Picioarelor Negre, condusă de şeful lor, Vulturul Înalt, şi de vestitul vraci al tribului, Nourul Roşu. Pieile Roşii au cerut să se înceteze cu înşelătoria, ameninţînd că se vor plînge la Washington. Comandantul a rîs de ei, spunîndu-le că — acesta era, de fapt, adevărul — pămînturile Picioarelor Negre se află în Canada şi că nu-l interesează reclamaţiile unor străini. Dacă n-au chef să facă un astfel de schimb, sînt liberi să facă ce vor. Imaginează-ţi, John, în ce stare au părăsit indienii Fort Benton. I-am întîlnit din întîmplare, convingîndu-i să-mi mărturisească necazurile lor. Am promis să-i ajut. La început, n-au prea crezut, după cum nici eu nu ştiam cum s-o fac, dar cuvîntul dat nu se putea lua înapoi. I-am povestit lui Irvin toate acestea. Credeam că mă va socoti nebun, dar nu s-a întîmplat aşa. Cauza indienilor deveni şi cauza noastră. La propunerea lui, ne-am adresat comandantului fortului. Acesta ne-a primit politicos, ştiind, probabil, despre izbînzile de detectiv ale lui Irvin, dar, auzind apoi despre ce-i vorba, schimbă tonul, devenind grosolan. De fapt, el însuşi era un grobian şi, pe deasupra, nu prea deştept. Dacă Irvin nu s-ar fi abţinut, s-ar fi iscat cine ştie ce dandana. Ieşind de la el, Irvin îmi

spuse că va face tot ce se poate să scape fortul de mîrlanul acesta. Amenințarea lui m-a făcut să zîmbesc, dar Irvin părea hotărît s-o pună în practică. Era decis ca, în ultimă instanță, să meargă pînă în capitală. Am vrut să-l conving de inutilitatea unei atari decizii. Chiar dacă ar fi obținut înlocuirea comandantului, cine ar fi garantat că urmașul său ar fi mai bun ? Părerea mea era că înșelătoriei sale trebuie să i se pună capăt prin găsirea unei altfel de modalități de primire și vînzare a pieilor. Irvin căzu de acord, deși cu nici un chip nu voia să dea înapoi de la planul său. Cînd ne-am întors la han, l-a poftit și pe Pears să ne sfătuim. Îi vorbi și lui despre propunerea mea. După ce chibzui o secundă, declară că, după părerea lui, cel mai bine ar fi să-i îndreptăm pe indieni spre firma „Hudson's—Bay Company" care, de sute de ani se îndeletnicea cu astfel de schimburi. Pe teritoriul Canadei se găseau zeci și zeci de filiale ale firmei „Hundson's—Bay Company". Dar care era cea mai apropiată ? Nu știa nici Pears, dar ne promise că se va interesa. Peste cîteva zile, ne încunoștiință că filiala cea mai apropiată se găsea în colonia „La Mila 10". Dar cît era pînă acolo ? Lumea ne informă în fel și chip. Eu unul hotărîsem să ajung oricum pînă acolo. I-am propus lui Irvin să mă însoțească, dar el mă refuză, întrucît hotărîse să meargă la Washington. Părerea lui era ca fiecare să-și ducă planul său la bun sfîrșit, urmînd ca apoi să ne întîlnim la Fort Benton. Nu-ți voi descrie drumul meu pînă la „Mila 10", fiindcă mi-ar lua prea mult timp. Important e că am ajuns la țintă. Șeful filialei s-a dovedit foarte amabil, încheind o înțelegere prin care livrarea pieilor la Fort Benton nu mai era necesară. Cînd m-am întors, nu

l-am putut întîlni însă pe Irvin. L-am aşteptat cu nerăbdare. Apăru abia după vreo două săptămîni, dînd impresia că deţine o taină. Reuşita planului meu îl mulţumi, dar nu vorbi nimic despre sine. Mai trecu încă o săptămînă. Mă întrebam ce rost mai avea să rămînem aici. Banii se duceau repede, iar inactivitatea prelungită începea să mă chinuiască. Dar peste cîteva zile în Fort Benton se împrăştie vestea că trebuie să sosească un nou comandant al fortului. Nici pînă astăzi nu ştiu cum reuşise Irvin să rezolve lucrurile pînă într-atît. Credeam chiar că zvonul îl lansase Irvin însuşi, prin mijlocirea lui Pears, dar el se adeveri întocmai. Mai trecură cîteva zile, şi noul comandant apăru. Ce e mai ciudat e că primul drum nu l-a făcut spre fort, ci spre hanul „La Ursul cenuşiu". Aici petrecu mai bine de un ceas, stînd de vorbă cu Irvin. Pur şi simplu, locuitorii oraşelului născoceau tot felul de poveşti. Îşi şopteau unul altuia la ureche cum că Irvin ar fi trimisul guvernului. Nu ştiu ce funcţie mi-au atribuit mie, dar era de ajuns să trec strada, pentru ca şase-şapte persoane necunoscute să mă salute imediat. Dar rapida celebritate ne aduse şi destule necazuri. Într-un fel, ne puteam aştepta la ele. Astfel, într-una din zile, fu convocat sfatul comunal pentru a hotărî înlocuirea şerifului. Fură arătate o seamă de lipsuri ale şerifului în funcţie. Sărmanul încercă să se apere, dar fără succes. I se ceru pe şleau să demisioneze. Propunerea fi votată, după care Pears ceru cuvîntul, propunîndu-l pe Irvin ca şerif în locul rămas liber, iar pe mine ca ajutor. Am refuzat categoric, sfătuindu-l, în schimb, pe Irvin să primească oferta. A acceptat cu condiţia ca, pentru un timp, să fie soco-

tit şerif „de probă". Alegerea a fost aproape unanimă. I s-a permis să-şi aleagă singur ajutoarele. Cam asta e, în mare, povestea din ultimii ani a şerifului din Fort Benton.

— Dar tu, Carl, ce ai făcut după aceea ?

— Un timp le-am fost de folos Picioarelor Negre în schimburile făcute cu „Hundson's Bay". Credeam că asta avea să fie totul. Nesocotisem însă recunoştinţa indienilor. M-au căutat la Fort Benton, oferindu-mi un dar preţios : o blană de vulpe argintie.

— Dar tot nu înţeleg, Carl, ce v-a făcut să vă tîrîţi tocmai pînă la Fort Benton ? Banii pe care-i obţinuseţi, tu şi şeriful, din vînzarea fermelor, nu vă puteau ajunge prea multă vreme. Tu singur mi-ai spus asta.

— Iată, pe scurt, despre ce e vorba. Alegerea Fort Benton-ului a fost întîmplătoare. Pur şi simplu, doream să ne stabilim într-o aşezare mai mică, unde să putem cumpăra o sfoară de pămînt. Cu cît trecea timpul însă, Irvin se dovedea tot mai puţin atras de hotărîrea noastră iniţială. Nenorocirea prin care trecuse era încă vie în memoria sa. Din acest motiv cred că a primit cu atîta uşurinţă postul de şerif. Îi trebuia o schimbare totală a îndeletnicirilor, pentru a rupe definitiv cu trecutul. Apoi, noua ocupaţie se potrivea deplin cu temperamentul său energic.

— Şi totuşi, tu, Carl ?

— Eu nu doream în nici un chip să-l încurc pe Irvin. Despre ferma ce urma s-o cumpărăm n-am mai pomenit decît o singură dată. După ce a devenit şerif, am renunţat eu însumi la această idee. Faptul s-a dovedit de bun augur, iar prietenia mea cu Pi-

cioarele Negre mi-a permis să-mi schimb meseria. Am devenit trapper — furnizor de piei — şi te asigur că nu regret. E o muncă mult mai plăcută şi mai bogată în satisfacţii decît lucrul pămîntului. Dar să lăsăm asta. Cred că e timpul să-mi spun care e, de fapt, scopul vizitei mele.

— Bănuiesc că acela de a mă vedea.

— Bineînţeles, dar nu numai asta. Se apropie sezonul vînatului de toamnă. Am nevoie de muniţie. Ştiam că la Milwaukee pot găsi marfă mai bună şi mai ieftină decît în alte părţi. Şi apoi aici eşti tu, prietenul meu. Totodată, să-ţi aduc salutări de la Norul Roşu şi Vulturul cel Înalt. La primăvară, eşti invitatul lor. Şi acum, iartă-mă, dar am cam obosit. N-am vorbit niciodată atîta. Restul, pe mîine. Of, tare mi-e somn.

VIII. Un necunoscut plin de mistere

În ziua următoare, începusem chiar de la micul dejun o discuţie aprinsă cu privire la soarta lui Hawkins. Carl socoti chestiunea drept foarte serioasă.

— Bine, bine, sînt de acord, dar ce mă sfătuieşti să fac ?

— Să îndrumi băiatul către o şcoală.

— La ce şcoală ? Mă tem că Jim abia dacă ştie să silabisească şi să-şi scrie numele.

Trebuie să spun cititorului că, pe vremea aceea, existau în Statele Unite unele şcoli numite „primary school". Frecventarea lor era obligatorie, deşi taxele erau cam piperate.

— Ce-ar fi, Carl, să cerem şi sfatul Katherinei ? Nu de alta, dar femeile se pricep mai bine la astfel de chestii.

M-a privit neîncrezător.

— Vorbeşti serios ?

— Foarte serios. Totdeauna judecă foarte logic.

— Fă cum crezi.

Am chemat-o pe Katherine, explicîndu-i în parte situaţia în care se găsea Jim Hawkins, fără însă a aduce vorba despre povestea cu Bringthon. Tot timpul m-a ascultat în tăcere. După ce am terminat, a căzut pe gînduri, apoi mi-a zis :

— Băiatul nu trebuie să piardă vremea de pomană, ci trebuie dat la o şcoală.

I-am dat dreptate şi eu şi Carl.

— Ce-ar fi să-l dăm ucenic la un fierar ?

Am protestat.

— Asta nu, Katherine. E copil de fermier. N-ar fi de acord cu soluţia asta. Hotărît, nu ! Trebuie să ne gîndim la altceva.

— Ce-aţi zice de o şcoală agricolă ?!

— Nu ştiu dacă există o astfel de şcoală în Milwaukee...

— Ce tot spuneţi, domnule doctor ? Sigur că există.

— Excelentă propunere ! se entuziasmă Carl, dar, oare, va putea să facă faţă acolo ?

— Trebuie să încercăm.

Cînd, după cîteva ceasuri, apăru Hawkins, Carl începu să-l examineze de-a binelea. Preţ de o oră îl chinui cu tot soiul de întrebări, spunîndu-i abia la sfîrşit despre ce e vorba. Înfăţişarea lui Jim dovedea că planurile noastre nu-l entuziasmaseră. Carl era de părere că băiatul e capabil să se descurce, dacă nu, urma să-i găsim altceva.

— Uşor de zis, bombănii eu.

— Nu dezarma, John. Iau totul asupra mea.

— Îţi mulţumesc din inimă, Carl. Aceasta înseamnă că îmi vei fi mai mult timp oaspete.

A negat, precizînd însă că va mai rămîne cîtva timp. Trebuie să vă spun că grija ce-o purta Carl lui Hawkins mă impresiona. Chiar şi mie băiatul îmi era foarte simpatic.

Carl îşi ţinu făgăduiala. Jim a fost primit într-o şcoală secundară agricolă, ca elev intern, aşa încît ne văzurăm scăpaţi de o grijă. Apoi am scris toate

acestea şerifului şi fratelui mai mare al lui Hawkins. Parcă mi se luase o piatră de pe inimă. Finalmente, am avut vreme să aflu de la Carl mai în amănunt despre ce făcuse el de cînd ne despărţisem. Nu stătuse cu mîinile în sîn. După despărţirea noastră, se întorsese în aşezările Picioarelor Negre şi, profitînd de vremea prielnică, fusese laolaltă cu cîţiva războinici în Valea Şeii din Munţii Stîncoşi, unde se găsea aurul. Acolo au strîns aur din belşug, pe care l-au adus la Oden-Na-Ka-Inne-He-Kai, capitala secretă a Picioarelor Negre.

Mai trebuie să lămuresc un lucru. Multe seminţii ale Pieilor Roşii au aşezări permanente. Numai puţini le cunosc. Ele sînt păzite cu străşnicie. Se numesc, dealtfel, oraşe ascunse. Carl plecase în nordul Canadei, de unde cumpărase cîteva zeci de vite de rasă. Le-a adus pe pămînturile Picioarelor Negre, devenind crescător de vite, mai exact îndrumătorul crescătorilor. Cu multă pasiune instruise un grup de indieni, dîndu-le sfaturi privind creşterea şi îngrijirea animalelor. Experienţa sa era foarte preţioasă, dar treaba nu era uşoară. Dacă n-ar fi fost Nourul Roşu, cu puternica sa autoritate, munca lui Carl ar fi fost zădărnicită, căci indienii priveau cu rea-voinţă creşterea vitelor, drept o treabă ruşinoasă pentru nişte războinici ca ei. Ideea era însă grozavă. Nourul Roşu, care-şi petrecuse în tinereţe cîţiva ani în oraşele „feţelor palide", a înţeles că vitele vor acoperi nevoile de hrană. Dispariţia animalelor sălbatice făcea tot mai necesară creşterea vitelor domestice. Ziua cînd va fi vînat ultimul bizon nu era prea departe, şi atunci singura salvare din faţa foametei ar fi fost, pentru indieni, migrarea spre nor-

dul îndepărtat, unde se vor mai fi găsit sălbăticiuni. Pentru tribul Picioarelor Negre, al Assimboinilor ori chiar ale nordicilor Kry, aceasta ar fi însemnat nu numai părăsirea vetrelor, ci şi schimbarea întregului mod de viaţă. Mutarea lor din prerii în tundră echivala cu strămutarea pădurenilor la şes, ori a ţăranilor de la cîmpie în regiunile muntoase. De toate acestea îşi dădeau bine seama Nourul Roşu, Vulturul cel Înalt, ca şi feluritele căpetenii ale seminţiei. Pînă şi şamanul căuta să-i convingă pe războinici de necesitatea creşterii în prerie a vitelor.

Am vorbit, poate, prea mult despre aceasta, dar problema creşterii vitelor era strîns legată de aceea a exploatării terenurilor aurifere.

Dar să mă întorc la Carl. El venise la Milwaukee nu numai să procure muniţie şi ca să mă vadă. Dorea să cerceteze unde şi cînd ar putea procura un mare număr de vite. Întîmpinase însă multe greutăţi în găsirea unei rase superioare. L-am sfătuit să apeleze la mijlocirea serviciilor companiei „Hundson's Bay". Ar fi fost scutit astfel de multe necazuri, mai ales de bîrfa pe seama aurului cu care trebuiau să cumpere indienii vitele. Firma ar fi ştiut să aranjeze lucrurile cît se poate de discret. După ce cîntări în fel şi chip, cu atenţie, propunerea mea, Carl îmi dădu dreptate.

Deocamdată, venise iarna şi, odată cu prima zăpadă, sosi şi o scrisoare de la Irvin. Saluta felul în care reuşisem să rezolvăm situaţia lui Hawkins. Ne scria că vorbise şi cu fratele lui Jim. Acesta se cam codise, auzind ce taxă trebuia să plătească la şcoală, dar, în cele din urmă, acceptă, aflînd că, de nu, atît eu cît şi şeriful ne vom spăla pe mîini

de toată afacerea. Era un mic şantaj din partea şerifului, care mă făcu să zîmbesc, dar scopul scuză mijloacele şi învăţătura nu putea decît să-i fie de mare folos lui Jim. Scrisoarea aceasta avea să fie pentru un timp singurul mesaj din Fort Benton. Carl îşi luă şi el rămas bun. Săptămîni în şir nu se întîmplă nimic deosebit. Iarna pusese parcă stăpînire deplină. Astfel sosi luna ianuarie a anului 1882. Atunci se întîmplă un lucru care mă nelinişti întrucîtva. Într-o seară tristă, mă vizită la cabinet un fost pacient de la spital. Chipul său îmi era foarte cunoscut. În spital era foarte simpatizat de bolnavi, din pricina bărbii sale negre. Îi spuneau Peter cel Negru. Fusese adus cu umărul şi două vertebre fracturate. Adevăratul său nume era Peter Karr. Avea o meserie ciudată, dacă ea putea fi numită, totuşi, meserie. Karr era căutător de aur. Cutreierase jumătate din America, dar norocul nu-l urmărea totdeauna. Mare avere nu strînsese, dar, după cum îmi povestise atunci, reuşise să strîngă ceva bani pentru zilele mai grele. Accidentat într-una din expediţii, fusese adus la spitalul din Milwaukee. O furtună grozavă îl prinsese undeva în munţi. Vîntul îl prăvălise de pe povîrnişul pe care căutase zadarnic adăpost. Din fericire, povîrnişul nu era prea abrupt. Se rostogolise, totuşi, cîţiva metri buni. Faptul că reuşise să se tîrască pînă la prima gară — în ciuda rănilor grave — arăta că Peter are un trup robust. În timpul meu liber, purtam în spital lungi convorbiri cu el. Era, într-un fel, un sac fără fund, putînd să discute despre orice. Zău că făcea să-l asculţi. Cunoştea bine viaţa pionierilor aşa-zisului West sălbatic, legăturile lor cu pieile roşii, îndeosebi cu cei apar-

ţinînd triburilor Dakota, pe care albii îi numeau Siouxi *. Dacă Peter cel Negru s-ar fi priceput să aştearnă pe hîrtie cele ştiute, ar fi rezultat un material bogat, de mare folos etnografilor. Din nefericire, Karr nu prea avea această însuşire, în schimb era un povestitor înnăscut. Convalescenţii, toţi cei ce se puteau deplasa veneau în salonul lui că să-i asculte alte şi alte poveşti. Bănuiesc că multe erau rodul fanteziei sale bogate, deşi în ele trebuia să se fi aflat şi mult adevăr. Într-o zi, îl întrebasem pe Peter după ce se cunoaşte un pămînt în care s-ar găsi aur. M-a mirat răspunsul său, ce dovedea vaste cunoştinţe geologice. Mai tîrziu, avînd prilejul să discut cu un specialist, i-am povestit cîte ceva din cele aflate. A rămas mirat cum de poate un medic să ştie atît de multe lucruri dintr-o specialitate care nu-i a lui. Cînd i-am spus care e sursa cunoştinţelor mele, n-a mai arătat nici un fel de mirare. A recunoscut chiar că de multe ori ştiinţa diletanţilor, căutători de aur, e tot la fel de profundă ca şi aceea a specialiştilor, dacă nu cumva o întrece. Peter Karr nu era un prieten al indienilor. Nu o dată — spune el — ii încurcaseră planurile, căci indienii ştiau dintr-o lungă experienţă că orice descoperire a filoanelor aurifere pe pămînturile lor era urmată de o invazie masivă a albilor. Acesta era, deci, Peter Karr.

Cînd veni la mine, salutîndu-mă ca pe un vechi amic, îl întrebai mai întîi cum o mai duce cu sănătatea.

— Totul e în regulă, dar nu pentru asta am venit.

---

* Denumirea de siouxi (siucşi) nu există printre triburile pieilor roşii. Ea a fost atribuită de coloniştii albi unei ramuri a lor (Dakota).

— Bine, bine, ia, totuşi, loc. Cu ce-ţi pot fi de folos ?

— S-ar putea să fie o greşeală, începu el să se scarpine în cap. Sau, s-ar putea să fie un lucru foarte serios, asta veţi cîntări dumneavoastră. Din cîte ştiţi, pe aici circulă tot felul de poveşti despre comori îngropate, şi oamenii vin la mine să mă tragă de limbă sau să-mi propună să lucrăm împreună, împărţind comoara pe din două, dar mie astfel de oameni nu-mi plac. In ochii lor sticleşte lăcomia. Acum cîteva zile însă, am aflat o treabă care, din cîte îmi dau seama, v-ar putea interesa.

— Pe mine ?

— Da, da. Din cîte ştiţi, vara o petrec hălăduind de unul singur, iar iarna mă trag în bîrlog. Uneori, ca să mai ies din plictiseală, mai intru în cîte o crîşmă, îmi place să stau în faţa unei halbe de bere. Cred că mă înţelegeţi.

— Desigur, nu văd nimic rău în asta.

— Aşa am gîndit şi eu, dintotdeauna. Acum cîteva zile, am intrat în hanul „La Vulturul de argint". În jurul meu se adunase multă lume. Într-un cuvînt, fiecare adăuga cîte o istorioară. Deşi se făcuse tîrziu, tot ar mai fi fost cîte ceva de spus. În cele din urmă, trebui să ne ducem spre casă. Plecai şi eu. Deodată, cineva îmi ieşi în cale.

— O luaţi spre stînga ? mă întreabă el.

— Exact, îi răspunsei.

— Ca şi mine. Să facem împreună o bucată de drum. Drumul în doi e mult mai plăcut.

La început am crezut că am de-a face cu un fricos. „Fie ! Să mergem !" am zis. Nu mă încurcă cu nimic. Deci, porniram. După un timp, cînd am rămas cu desăvîrşire singuri, îmi zise :

„Aţi povestit nişte lucruri foarte interesante. Mi-au stîrnit o mare curiozitate, fiindcă, vedeţi, şi eu sînt din branşa dumneavoastră". Aşa mi-a zis. Să fi fost adevărat sau nu? Aşteptam să văd ce va spune mai departe. Urmă o clipă de tăcere. Credeam că totul se va sfîrşi aici. Dar n-a fost aşa.

„Ce-ar fi, colega, să ne asociem?" (Vedeţi cum mi se adresase, cu îndrăzneală : „colega").

— Dar unde să începem întreprinderea? îl întrebai.

Individul privi în toate direcţiile, apoi îmi răspunse :

— „Ar fi un astfel de loc bun". Apoi în şoaptă : „Aur, nisip aurifer, chiar şi bulgăraşi ceva mai mari".

— Cum, l-ai văzut dumneata? Trebuia să-l aduni.

— „Nu, îmi răspunse, eu n-am ajuns pînă acolo, însă un prieten al meu mi-a arătat o mostră".

— În acest caz, totul e minunat. Puteţi să vă felicitaţi, dar ce-aş putea face eu?

— „Pînă acolo e un drum destul de lung şi, ca să fiu cinstit, întrucîtva periculos. E mai bine să purcedem în trei decît în doi".

— Ce înseamnă „întrucîtva periculos"? În astfel de căutări se riscă întotdeauna. „Fiindcă îmi sînteţi foarte simpatic, am să vă spun că aurul se află pe pămînturile pieilor roşii!". Depinde, care piei roşii? Cu unii se poate ajunge la o înţelegere. „Cu aceştia se pare că nu, e vorba de Picioarele Negre".

— Aha, Canada, am spus. Din cîte ştiu, e vorba de nişte triburi destul de paşnice. „Mulţi spun astfel, dar se pare că greşiţi. Amicul meu a avut acolo necazuri. L-au urmărit chiar". Dacă e aşa, atunci

e o treabă care nu mă priveşte... N-o să-mi bag pielea-n saramură pentru o bucată de aur.

Atît i-am spus, dar imediat mi-am dat seama că indienii ce v-au vizitat atunci la spital erau chiar din tribul „Picioarelor Negre". Ştiţi cînd, atunci, cu bolnavul acela din pricina căruia aţi avut apoi mari neplăceri...

Karr începuse să se bîlbîie, lăsînd fraza la jumătate. Se vede treaba că nu vroia să mă supere, amintîndu-mi de neplăcutul episod căruia îi fusese martor şi el.

— Mi-amintesc, mi-amintesc. Te rog să spui mai departe. E o poveste foarte interesantă.

— Deci, continuă el, gîndindu-mă că le-aţi făcut cîndva un mare bine, indienii v-ar putea spune cîte ceva despre aurul acela.

Am zîmbit, întrucît logica lui Peter cel Negru mi se păruse cam primitivă. I-am răspuns, totuşi :

— Bine, bine, sînt de acord. Apoi, continuai : dar ce ţi-a răspuns individul ?

— Că face să înfrunţi vitregiile ca să pui mîna pe aur, un adevărat sac fără fund. Trei oameni ar putea trăi din el fără griji, pînă la sfîrşitul vieţii... Am mai cîntărit lucrurile şi m-am gîndit că dumneavoastră, poate, indienii vă vor spune adevărul.

— Uite ce e Karr, treaba nu-i aşa simplă cum pare. Dacă există ceva aur, atunci el este al indienilor, şi noi n-avem de ce să ne amestecăm. Chiar dacă tipul cunoscut de tine întîmplător ţi-ar fi spus adevărul, riscul dobîndirii aurului rămîne la fel de mare şi, zău, nu merită osteneala. Deşi eu înclin să cred că noul tău cunoscut e un escroc de duzină.

— Aşa am gîndit şi eu, totuşi, mi-am zis că nu-i rău să stau mai întîi de vorbă cu dumneavoastră.

— Știi ceva? Chiar acum mi-a venit o idee Tare mi-ar place să-l cunosc și eu pe omul acela. Dar să nu-i spui. E clar? Nu de alta, dar s-ar putea să fie chiar vreunul dintre foștii mei pacienți, care, văzîndu-i atunci în spital pe indieni, s-a apucat să născocească toată povestea.

— Nu cred să fie așa, mai ales că eu i-am cunoscut cam pe toți bolnavii din spital, dar, oricum, treaba se poate aranja. Tipul vine mereu pe la „Vulturul de argint".

— Am să vin și eu, dar te rog să nu mă dai cumva de gol...

— Dar cum să vi-l arăt, totuși?

— Născocește ceva...

— Poate... ar fi bine să mă apropii de dumneavoastră, cerîndu-vă un foc, și atunci să vă șoptesc care e.

Mi să păru că soluția e bună. Apoi ne despărțirăm. Dar abia închisese Peter cel Negru ușa în urma lui, că eu și începui să mă gîndesc la ceea ce aflasem. Cineva știe de descoperirea noastră, mi-am zis.

Peter trebuia făcut să creadă că a căzut pradă unui escroc. Mi se părea cea mai bună idee. Tot felul de gînduri îmi veneau în cap. Fantezia mă purtă atît de departe, încît, dacă nu l-aș fi văzut cu ochii mei pe Scott, „Omul cu cicatricea", sărind atunci în prăpastie, aș fi jurat că el trebuie să fie omul lui Karr. Oricum, trebuia să-l văd și eu neapărat. A doua zi m-am și înfățișat la hanul cu pricina. Se afla undeva la marginea orașului, și ca înfățișare, nu se deosebea prea mult de „Ursul cenușiu" din Fort Benton.

Salonul era plin, de nu puteai să arunci un ac.

Am, străbătut cu greu pînă la bar. Am cerut bere şi am început să iscodesc în jur.

Terminasem ultimul strop de bere şi dădeam să ies. Cu greu am răzbit pînă la uşă. Dar n-am apucat s-o deschid, căci uşa fu împinsă brusc din afară. În prag apăru zîmbitor Peter Karr. M-am întors în salon. Peter se înghesuia spre bar. Toţi cunoscuţii îl salutau zgomotos. Dacă aş fi încercat atunci să mă apropii de el, toată lumea ar fi băgat de seamă. Ori tocmai acest lucru încercam să-l evit. Din fericire, găsii din întîmplare un loc liber la o masă, de unde tocmai se ridicase, tare gălăgios, un grup de cheflii. Mi-am aprins pipa. Peste cîteva minute, apăru chelnerul, aducîndu-mi o halbă.

— Doriţi şi ceva mai tare decît berea? mă întreabă el.

I-am spus că nu, mirîndu-mă, în acelaşi timp, cine mi-o fi trimis berea aceea pe care n-o comandasem, dar îmi zisei că aşa o fi obiceiul casei. Am achitat-o, după care începui să privesc în jur. Karr se făcuse nevăzut, amestecîndu-se printre oameni. Tocmai atunci se apropiară de mine doi necunoscuţi. S-au înclinat politicos, murmurînd ceva. Cereau, se vede, permisiunea să se aşeze la masă. Se aşezară, şi din nou se petrecu acel lucru straniu. Ca din pămînt, apăru şi chelnerul cu berea. Habar n-aveam cum izbutea. Cu toată înghesuiala, el se strecura repede, servindu-i pe cei ce abia se aşezaseră la masă. Trebuia să fi avut ochi de vultur. Începusem să-i observ pe cei doi, aşezaţi la masa mea. Aveau cam aceeaşi vîrstă. Purtau veste cadrilate şi pălării cu boruri mari. Am priceput că-şi continuau o discuţie întreruptă, fără să pară deloc stingheriţi de

prezența mea. De cum se așezară, unul din ei și deschise gura :

— Așadar mi-a spus : „N-o să-ți pară rău de loc, fratele meu, în trei vom aduna atîta, încît n-o să ne mai trebuiască nimic toată viața"...

Am ciulit urechile, atît ca să-mi alung plictisul, cît, mai ales, pentru că vorbe asemănătoare mai auzisem de la Karr. Aceleași vorbe i le spusese și lui cineva.

— Și tu ce i-ai răspuns ? întrebă celălalt.

— I-am zis : „Dar cine-mi garantează mie că totul nu-i decît o născocire ? Și chiar de-ar fi cum spui, cine-mi garantează că dracii ăia roșii n-or să mă scalpeze ? Auzindu-mă, el a început să rîdă de mine, zicîndu-mi că, fără să riști, nu poți obține nimic pe lume. Mi-a promis că, la prima noastră întîlnire, o să-mi arate bulgărași adevărați de aur.

Am devenit numai ochi și urechi. Priveam la halba mea, plină ochi, părînd cufundat în gînduri, deși nu scăpam nici o vorbă din discuția lor. Astfel, am aflat lucruri foarte interesante. Iată, așadar, că și alții pățiseră ceea ce păți se Peter Karr. Îmi terminasem de băut berea, drept care mă ridicai de la masă. La naiba, mi-am zis. Să fie vorba de același tip ce se încăpățîna să alcătuiască o expediție spre pămînturile aurifere ale Picioarelor Negre, ori să fie vorba, pur și simplu, de o coincidență oarecare ? Gîndurile nu îmi dădeau deloc pace ; terenuri aurifere în care să găsească... nu erau pe toate drumurile. Numai pe cele ale Picioarelor Negre se obținuse așa ceva. Trebuia să-i spun imediat lui Carl ce aflasem. Dar de unde să-l fi luat ? Ori mai bine să-i cer ajutorul șerifului ? Mă dusei să-l caut pe Karr. Era tot la bar, înconjurat de un grup de

oameni ce-l ascultau atenţi, în timp ce el povestea pătimaş ceva. Mă zărise. M-am oprit. Vorbind neîncetat, el începu să se îndrepte spre mine. Cînd se apropie, rosti :

— Mi s-a stins pipa, cine-mi dă un foc ?

O duzină de mîini se întinseră către el, însă Karr luă chibritul meu. În timp ce-l apropia de pipă, îmi şopti :

— Fiţi atent, îl voi bate pe umăr.

Apoi ne-am salutat cu politeţea cuvenită în astfel de ocazii, iar Karr se-ntoarse la bar. În drum se adresă unui tip, bătîndu-l prieteneşte pe umăr, apoi îşi întoarse privirea spre mine.

„Organizatorul" expediţiei era, deci, lunganul acela în cămaşa galbenă. L-am privit cu atenţie. Nu-mi aminteam să-l fi întîlnit undeva, vreodată. Drept care mă-ntorsei pe călcîie şi părăsii hanul.

Tot drumul spre casă, m-am gîndit cine-ar putea fi lunganul arătat de Peter cel Negru ? I-am mai trecut o dată în revistă pe toţi participanţii la expediţia noastră din Munţii Stîncoşi, dar nici unul nu-mi amintea figura acestuia. În afară de grupul Pieilor Roşii, doar doi albi — eu şi Carl — participasem la căutarea terenurilor aurifere. Eu nu suflasem nimănui vreo vorbă despre acestea. Cît despre Carl, eram convins că fusese la fel de discret. Ceilalţi, care ştiuseră şi ei despre terenurile aurifere, muriseră. Dar Pieile Roşii ? O, nu, albii n-ar fi putut afla nimic de la Pieile Roşii. Nostimă chestie ! Seara, în cabinet, m-am gîndit la un eventual conflict al Picioarelor Negre cu vreun alt trib vecin. Poate că Assiniboinii ori Kryi au aflat şi ei de comoara din Valea Şeii a Munţilor Stîncoşi, şi au dat de veste vreunui trapper. Mi se părea po-

sibil. Știam că, în timpul luptelor, șefii triburilor cereau ajutor vînătorilor albi, promițîndu-le în schimb, o parte din pradă. Nici un vînător cinstit n-ar fi acceptat un astfel de schimb, dar se găseau uneori și neisprăviți, lipsiți de scrupule și de omenie, care s-o facă. Ei își vindeau șiretenia și armele unuia ori altuia dintre triburi. Poate că și de data aceasta se întîmplase așa ceva. De la plecarea lui Carl, nu mai știam nimic despre Picioarele Negre. Însă nu-mi aminteam de vreo neînțelegere în prerie. Securea războiului, îngropată de atîția și atîția ani, nu mai fusese dezgropată. Bineînțeles, însă, că s-ar fi putut întîmpla și altfel. Dar știam că Pieile Roșii se convingeau din ce în ce mai mult de inutilitatea luptelor fratricide. Și așa ele le aduseseră atîtea necazuri. Nu — îmi spusei. Nici Nourul Roșu, nici Vulturul cel Înalt, nici o altă căpetenie a tribului n-ar fi îmbrățișat o atare aventură.

A doua zi, veni din nou la mine Peter cel Negru.

— Sînteți mulțumit? mă întreabă el.

— Și da, și nu. Nu l-am mai văzut niciodată pe tip. Cum îl cheamă?

— Habar n-am. Nu ne-am prezentat unul altuia.

— Și ce ți-a mai zis ieri?

— M-a sfătuit încă o dată să intru în tovărășie cu el. Dar tipul nu-mi place. De la început nu mi-a plăcut. De ce l-oi fi interesînd eu atîta? I-am spus că e încă iarnă, și am tot timpul să mă hotărăsc. Văzîndu-mă indecis, și-a luat rămas bun și a plecat.

— Cam neclară povestea asta, îi spusei eu.

I-am repetat apoi lui Karr cele auzite de mine, întîmplător la „Vulturul de argint".

— Cred că e vorba despre același aur și despre același om.

— Probabil că e cunoscutul dumitale ori... un cunoscut al cunoscutului dumitale. Încearcă să adune oameni pentru o expediţie, şi fiecăruia îi spune că nu vor lua parte la ea decît trei oameni.

Peter îşi dădu una peste genunchi.

— E clar, domnule doctor. Aveţi perfectă dreptate. E o treabă urîtă.

Cu acestea, ne-am despărţit. Am aşteptat apoi să se-ndrepte vremea, ca să pot porni în căutarea lui Carl. Dar totul îmi era parcă potrivnic. Ce-i drept, gerul se mai înmuie spre sfîrşitul lui ianuarie, dar troienele împiedicau orice călătorie spre nord-estul Statelor Unite. Drumurile şi căile ferate erau înzăpezite. Trenurile circulau cum se nimerea. Pur şi simplu, garniturile rămîneau în drum, troienite de zăpadă. Ninsorile au fost urmate de un nou val de geruri care a ţinut pînă la finele lui februarie. În tot acest timp, pentru mine tare apăsător, nu am primit nici o veste de la Carl ori de la Fort Benton. Nu ştiam dacă şeriful îl capturase ori nu pe Cyrus Rathcliff. Ca să mai rup plictiseala, m-am decis să-l vizitez la şcoală pe Jim Hawkins. Pentru început, mă mulţumii să vorbesc cu directorul şcolii. Acesta avu numai vorbe de laudă pentru protejatul meu, subliniind însă că, dată fiind firea prea independentă a lui Jim, nu i-ar strica un control mai serios. Am dedus că băiatul încăpuse pe mîini bune. În schimb, Hawkins mi se cam plînse de rigorile şcolii, deşi se arătă dispus să-şi continuie cursurile, făcîndu-i în acest fel pe plac şerifului. Motivaţia sa îmi cam displăcu :

— Aici nu-i vorba de a place ori nu şerifului, i-am zis după ce am rămas singuri în cabinetul directorului. Aici nu e vorba de şerif, îi repetai eu,

ci de tine. Nu vreau să-ţi ţin o predică, dar trebuie să-ţi reamintesc unele lucruri pe care se pare că le-ai cam uitat. Am observat că remarca mea îl pusese pe gînduri. A lăsat privirea în pămînt.

— Mă văd dator să-ţi amintesc că puţin a lipsit ca să nu înfunzi puşcăria. Totul era împotriva ta. Numai inelul găsit ţi-a venit în ajutor.

A oftat din rărunchi, privindu-mă spăsit :

— Vă rog să mă iertaţi, doctore. Vă datorez atîta recunoştinţă.

— Dar nu-nţelegi că nu-i vorba de asta ? Directorul părea cam nemulţumit de tine. Nu te arăţi prea ascultător. Dacă vei fi scos din şcoală, incotro o s-o apuci ? La Fort Benton, nu te poţi întoarce acum. Nu se discută decît despre tine şi despre Bringthon.

Pălise. Am observat cum strîngea pumnii pînă la durere.

— Am să mă schimb. Am trecut printr-un lung coşmar. Nu mai vreau să se repete cîndva...

— Sper ca, de data aceasta, să vorbeşti sincer. Ţine-te de cuvînt, iar dacă, din întîmplare, duhul aventurii îţi va mai da tîrcoale, alungă-l, amintindu-ţi de Fort Benton.

Un zîmbet uşor îi luminä chipul.

— Vă rog să aveţi toată încrederea în mine.

Mi-a strîns apoi mîna îndelung. L-am încredinţat că pe viitor, pînă la primăvară, voi mai da de multe ori pe la şcoală. M-a însoţit pînă în stradă, bucuros de vestea ce i-o dădusem.

Din nou veniră zile plictisitoare, de aşteptare continuă, pînă cînd, spre sfîrşitul lui martie, apăru Carl. Vînturile şi soarele iernii îi bronzaseră faţa. Slăbise intrucîtva, deşi părea la fel de vioi şi de

bine dispus. Îmi povesti că iarna se arătase tare prielnică vînătorii şi că vînduse o parte din piei firmei „Hundson's Bay", iar celelalte fie că le vînduse diferiţilor fermieri, fie că le expediase prin poştă la Milwaukee, unde ar fi putut obţine un preţ mai bun.

— Iar aceasta e o surpriză pentru tine, adăugă el, punînd pe birou o vulpe albastră.

I-am spus că nu pot primi un dar atît de preţios, dar el se încăpăţînă cu stilul lui laconic să mi-o dăruiască. Îmi spuse că s-ar putea face un culcuş călduros din astfel de piei, drept care acceptai, dindu-i-o spre păstrare Katherinei. Apoi, aşezîndu-l pe prietenul meu în fotoliul cel mai comod, îi povestii de-a fir a păr întîmplarea cu Karr. Ca de obicei, mă ascultă cu atenţie, întrebîndu-mă la sfirşit :

— Peter Karr e un om demn de încredere ?

— Sînt convins.

— Dar nu cumva fabulează din cînd în cînd ?

— Mde, stătui eu în cumpănă o clipă, e-adevărat că uneori îi place să exagereze puţin, atunci cînd îşi povesteşte păţaniile.

— Asta lămureşte, oarecum, tărăşenia... Iartă-mă, John, dar dacă nu te-aş fi ştiut foarte naiv, nu te-aş fi întrebat.

— Nu, nu, protestai eu, lezat uşor de remarca lui Carl, garantez că, de data asta, Peter Karr n-a pus nimic de la sine. L-am văzut doar cu ochii mei pe tipul în cămaşă galbenă. Zău că nu-i vorba de vreo născocire.

— Bine, oftă prietenul meu, să zicem că Peter n-a născocit nimic, dar tu ai înţeles, oare, bine despre ce se vorbea la măsuţa ta de la han ?

— Am priceput foarte clar. Deşi nu-mi stă în fire, am tras cu urechea tot timpul discuţiei.

— Nu mă îndoiesc de principiile tale morale, dar acum nu-i vorba de asta.

— Carl ! exclamai eu, începi să devii caustic.

— Iartă-mă, n-am vrut. Doar că povestea ta mi se pare stranie şi de necrezut... Deşi eu te cred...

— Bine că, din fericire, măcar bunul meu prieten mă crede. Dar acum spune-mi care-i părerea ta despre istoria asta ? Eu cred că, totuşi, cineva a aflat de aurul indienilor...

— A aflat ori doar dă de înţeles că a aflat. Mai mult ca sigur, totul e un basm anume creat pentru căutătorii de comori. Iar Karr al tău îmi pare, totuşi, şi el un naiv.

Am mai auzit eu astfel de lucruri... Sînt atîţia escroci care strîng bani pentru organizarea expediţiilor menite să aducă un aur inexistent, iar apoi dispar, lăsîndu-i pe „acţionari" cu buza umflată. Din cele aflate de tine de la Karr, reiese că păsărica vrea să-şi înmoaie penele în aur. Dar el nu trebuie să fie neapărat în Munţii Stîncoşi. Poate fi chiar şi foarte aproape, de exemplu în buzunarele unor cinstiţi gospodari din Milwaukee. Dar s-o lăsăm moartă...

Începuse să rîdă, ceea ce mă scoase oarecum din sărite.

— Dar... reîncepui eu.

— Gata, John, destul, îmi tăie el vorba. Sîntem singurii care ştim ceva despre aurul Picioarelor Negre, noi şi cîţiva dintre indieni. Povestea lui Karr n-are nimic de-a face cu noi. Sau — aici stătu în cumpănă, poate că „Omul cu cicatricea", acel Scott, să nu fi trecut, totuşi, în lumea drepţilor.

— Mi se pare de necrezut. L-am văzut doar cînd s-a prăvălit în prăpastie. Tu însuţi ai fost martor.

— Tocmai de aceea povestea ta îmi pare incredibilă. E, totuşi, lăudabil că te-ai dus pînă la han să verifici. Paza bună trece primejdia rea. Deci, şi pe mai departe să rămînem prevăzători.

Cu asta, discuţia noastră luă sfîrşit.

După ce-şi lichidă totul în Milwaukee, Carl îmi spuse că treburile îi cer să se întoarcă în mijlocul Picioarelor Negre, după care fixă data expediţiei noastre în munţi. Dar deoarece pe neaşteptate se instală iarna, deocamdată trebuia să aşteptăm îndulcirea vremii. Şi, fiindcă prietenul meu începuse să dea semne de plictiseală, datorită inactivităţii, mi-am amintit că în vremea petrecută printre indieni începusem să le învăţ limba. La întoarcere, îmi întrerupsesem exerciţiile. Acum îl rugai pe Carl să-mi devină magistru în învăţarea limbii Pieilor Roşii. El cunoştea mai multe dialecte, nu numai pe cel vorbit de Picioarele Negre. Stăpînea pînă şi jargonul acela ciudat, amestec de cuvinte englezeşti şi indiene care constituia puntea de înţelegere între coloniştii albi şi vecinii lor cu piele roşie.

Carl primi propunerea mea cu entuziasm şi aproape în fiecare seară ne-o consacram studiului. Nu numai că-mi dărui utile cunoştinţe despre limba indienilor, ci şi despre obiceiurile acestora. De asemenea, m-a iniţiat în scrierea lor desenată.

Astfel au trecut săptămîni în care bagajul cunoştinţelor mele despre Pieile Roşii se lărgiră considerabil. Ulterior, ele mi-au fost de un mare folos.

Şi nici nu băgasem de seamă că zilele începuseră să se lungească din ce în ce mai mult.

IX. În coliba lui Ralph-Șchiopul

În cele din urmă, vremea se încălzi. Schimbarea fu atît de neașteptată, violentă chiar, încît zăpezile se prefăcură pe nesimțite în șuvoaie ce se schimbau, la rîndul lor, în adevărate fluvii. În multe părți ale ținutului avură loc inundații. Missouri se revărsase și, după cum anunțau ziarele, orășelul Fort Benton, aflat în apropiere, devenise o insulă în mijlocul unui puhoi infernal. Carl fu din nou nevoit să-și amîne plecarea pînă la începutul lui aprilie. Hotărîsem ca în mai să ne întîlnim la Fort Benton și de acolo să pornim spre așezările Picioarelor Negre. Urma apoi să ne îndreptăm spre pămînturile aurifere descoperite cu un an înainte. Astfel încît, în primele zile ale lui mai, potrivit înțelegerii noastre, mă găseam la Fort Benton, unde șeriful m-a primit foarte ospitalier. Pears m-a instalat de îndată în aceeași cameră cu nr. 5, de lîngă odaia lui Irvin. Între timp, l-am cunoscut și pe William Robertson, ajutorul de șerif. Părea de aceeași vîrstă cu Jim Hawkins. Din vorbă în vorbă, mi-am dat seama că-și lua în serios funcția. De data aceasta, Bill, paznicul arestului, mă salută cu o politețe extremă. „Nici pînă azi n-am reușit să-l capturăm pe Rathcliff" îmi declară el. Locuitorii Benton-ului păreau să fi uitat întîmplarea, iar MacAdam — noul proprietar al fermelor lui Rathcliff și Bringthon —

își vedea de treabă nestingherit. Nici un urmaș al lui Bringhton, real sau închipuit, nu apăruse. Îi spusei șerifului că am venit doar pentru cîteva zile, cu scopul de a-l informa asupra comportării lui Jim Hawkins. Ceea ce și făcui, într-adevăr, două seri la rînd, vorbindu-i despre purtarea băiatului, ca și despre progresele lui la învățătură. În cursul zilei, aproape nici nu-l zăream pe Irvin, atît era de ocupat. Mă miram chiar că într-un tîrg prăpădit ca Fort Benton era atîta muncă. A treia zi, ne duserăm să-i facem o vizită mamei lui Jim Hawkins la Hampton. Probabil, toți ai casei fuseseră preveniți de venirea mea (deși șeriful părea să nu aibă nici un amestec), căci abia se apropiase șareta noastră de fermă, că ușa se deschise la repezeală și în prag apăru un fermier tînăr, care ne alergă în întîmpinare. Casa părea destul de veche. În față avea o mică verandă, iar deasupra ferestrelor — o streașină cam ciudată. Toate lucrurile erau rînduite în ograda strălucind de curățenie. Era de ajuns să-ți arunci o privire, ca să-ți dai seama că omul din fața noastră semăna cu Jim ca două picături de apă. Am presupus că nu putea fi altul decît fratele său. Theodore Hawkins îl salută întîi pe șerif, apoi îmi întinse și mie mîna.

— Vă mulțumesc foarte mult, domnule doctor, nicicînd nu voi uita ce ați făcut pentru noi. Poftiți, vă rog, în casă.

Am sărit din șaretă și, conduși de Theodore, am pătruns într-o sălită ce dădea într-o încăpere spațioasă, părînd mai degrabă o sufragerie. Aici ne aștepta o femeie în vîrstă. Trebui să ascultăm un nou potop de mulțumiri. Cu siguranță că ele erau sincere, deși îmi păreau atît de exagerate, încît mă făceau să mă simt prost. Ca să schimb vorba, începui

să le povestesc tot ce știam despre Jim, drept care vizita noastră intră pe un făgaș plăcut. Theodore Hawkins ne povesti tot felul de lucruri interesante despre locuitorii Benton-ului, subliniind că, de la moartea lui Bringthon, viața li se îmbunătățise în chip simțitor. Faptul, curios în aparență, demonstra că Bringthon, prin cămătăria practicată, își sărăcise concetățenii. Dobînzile întreceau posibilitățile financiare ale locuitorilor. Acum, continuă Theodore, cămătarul murind și nimeni neridicînd nici o pretenție pentru sumele datorate, oamenii au început să răsufle puțin. Tot timpul acesta, șeriful tăcu, ascultînd însă cu mare atenție spusele lui Hawkins.

În schimb, îmi exprimai îndoiala aflînd că Bringthon, prin camăta sa, a putut produce încurcături atît de serioase datornicilor. Ba, chiar de la început, mă interesai de MacAdam, noul proprietar al fermei Bringthon. Bineînțeles că trebui să amintesc și de Rathcliff, însă eu tocmai asta doream. Din cele spuse de fratele și mama lui Jim, reieșea că acesta făcea parte dintre coloniștii aventuroși veniți grămadă pe pămînturile din jos. Considerați o adevărată drojdie a lumii, acești oameni de prisos ar fi vrut să vină la toate de-a gata. Cyrus Rathcliff făcea, deci, parte dintre ei. Venise pe aceste meleaguri încă de flăcăiandru. După trecerea furtunoasei perioade a colonizărilor, rămăsese la Fort Benton, fără a se speria de traiul greu, aidoma multura ce plecau spre alte meleaguri, în căutarea unei vieți mai ușoare. El se așezase chiar foarte temeinic, înălțîndu-și casă și lucrînd pămîntul. După spusele doamnei Hawkins, nu prea punea multă inimă în gospodărie, preferînd să-și petreacă ceasurile libere prin crîșme, la un pahar de bere. Mintea-i ageră și

norocul său neobişnuit la jocul de cărţi îl făcură vestit în ţinut. Astfel se împrietenise cu Bringthon. Prietenie la cataramă. Din acest motiv locuitorii din Benton nu se împăcau cu gîndul ca tocmai el să-şi fi murdărit mîinile cu sîngele amicului. Părăsirăm Hampton-ul pe înserat. Deşi cunoştinţele mele despre bentonieni se îmbogăţiseră, nu le dădeam încă o prea mare atenţie.

La întoarcerea în oraş, şeriful se îndreptă spre ceea ce numea „biroul" său, iar eu o pornii spre „Ursul cenuşiu". Tocmai fuseseră aprinse lămpile în salon, lumina lor alungînd umbrele înserării. Înăuntru nu erau prea mulţi oameni. Mă aşezai la o măsuţă, aşteptîndu-l pe şerif. În gînd făceam calcule cam cînd ar putea sosi Carl. După o secundă, apăru şi Pears. L-am întrebat dacă n-a auzit în ultima vreme de vreo tulburare în prerie. Mi-a spus că nu, demonstrîndu-mi că astăzi chiar dacă s-ar întîmpla aşa ceva, ea s-ar potoli de îndată la intervenţia poliţiei călare ori a armatei. Mărturisesc că nu m-a convins, dar, mai înainte de a-mi exprima îndoiala, Pears fu chemat la bar de fiică-sa. În clipa aceea, uşa se deschise cu zgomot şi, din întunericul de afară, se strecură un bărbat cu pălărie mare şi rotundă, cu o jachetă cafenie şi pantaloni de culoare mai deschisă. Purta la centură un toc cu închizători de argint în care se odihneau pistoalele. Mi-a atras atenţia în primul rînd îmbrăcămintea sa nouă-nouţă, părînd purtată pentru prima dată. Necunoscutul avea în picioare cizme înalte, galbene, cu pinteni sunători. Făcea impresia unui om bogat şi sigur de sine. Se îndreptă direct spre bar. Distanţa fiind prea mare, nu i-am putut auzi vorbele. Am observat doar că-şi apropiase palma dreaptă de gură, aple-

cîndu-şi uşurel capul pe spate. Dăduse pe gît, probabil, un pahar de alcool. Îl priveam absent, pînă cînd, în cele din urmă, îmi dădui seama că figura acestuia îmi părea cunoscută. Chipul lui îmi amintea parcă de cineva. De cine însă ? Cînd îl întîlnisem ? Zadarnic am parcurs cu mintea întîmplări din ultimii ani, căci nu reuşii să leg vreun nume sau vreo întîmplare de persoana sa. Ajungînd la concluzia că trebuie să fie vreunul din foştii mei pacienţi de la spitalul din Milwaukee şi spre a-i auzi vocea, mă îndreptai către bar. Îi cerui lui Pears o halbă. Dinadins vorbisem cu voce tare, ca să-i atrag atenţia. Mi se păru că mîna străinului se crispă pe pahar. Acum, văzîndu-i în lumină profilul, eram convins că-l mai văzusem cîndva. Dar cînd ? Mă apropiai de el. El aruncă repede pe tejghea cîteva monezi şi se grăbi spre ieşire. Aproape fugind, ajunse împiedicîndu-se la uşă, o împinse şi dispăru în întuneric. O clipă mai tîrziu, eram şi eu în stradă. Prea tîrziu. Mai înainte ca privirea mea să poată străbate întunericul, auzii un tropot de cal îndepărtîndu-se. Măsurai cu privirea veranda hanului, dar nu zării pe nimeni. Mă întorsei înăuntru.

— Cine a fost omul acela, Pears ?

Mă privi nedumerit.

— Care ?

— Cel ce-a ieşit adineauri.

— Acum l-am văzut pentru prima oară. Nu-i de pe aici. Pare cam ciudat. Din cauza grabei, mi-a plătit de două ori mai mult.

— Tocmai. Văzîndu-mă, a început brusc să se grăbească.

— Îl cunoşti ?

— Parcă. Dar de ce s-o fi evaporat aşa repede ?

— Precis, vroia să evite o reîntîlnire cu dumneata. Mai vrei o halbă ?

O dădui pe gît, fără să-i simt gustul, gîndindu-mă tot timpul la proaspăta întîmplare. În sfîrşit, apăru şi şeriful. Cînd îi povestii despre strania întîlnire, dădu numai din cap spunîndu-mi :

— Trebuie să fi avut el de furcă vreodată cu dumneata.

— Da, de unde. E cu neputinţă. Doar cu un singur om am avut de furcă, dar nici acum nu ştiu bine cum îl chema. Cred că folosea o duzină de nume false.

— Chiar aşa ? începu să rîdă Irvin. Trebuie să fie o pasăre rară.

— Şi încă ce pasăre. În numeam „Omul cu cicatricea".

— Cicatricea ? repetă Pears, care fusese tot timpul atent la conversaţia noastră. Păi şi diavolul ăsta avea o cicatrice pe obrazul stîng.

— Cu neputinţă ! strigai.

— Ba deloc. O avea, dar dumneata, din dreapta, n-o puteai observa.

Ameţisem de-a binelea.

— Dacă-i aşa, zisei trăgîndu-mi răsuflarea, atunci aflaţi că acest om e căutat de un an de poliţia canadiană.

Dintr-o dată, şeriful deveni deosebit de interesat.

— Eşti sigur ?

— Foarte sigur. Tipul a săvîrşit nenumărate crime.

— Ai pomenit mai înainte că ar fi purtat o duzină de nume. N-ai reţinut măcar unul ? Poate m-ar ajuta.

— Eu îl cunosc doar sub numele de Scott.

Am stat, o clipă, în cumpănă. Aveam, oare, dreptul să-i spun şerifului ce se întîmplase anul trecut în Munţii Stîncoşi ? Hotărît lucru, n-aveam acest drept, înainte de a-i spune şi lui Carl. Dar de ce naiba o fi întîrziind ? mă gîndii.

— Eu mă duc să mă culc, îi spusei şerifului pe nepusă masă, temîndu-mă să nu mă descoasă mai departe despre acel Scott.

Dar n-o făcu. Dădu numai din cap, spunîndu-mi :

— Numele nu-mi spune nimic. Dacă n-ai nimic împotrivă, vom relua discuţia mîine. Acum trebuie să fii tare obosit. Dădui din cap şi urcai în cameră.

În noaptea aceea, m-am tot răsucit, deşi, de obicei, adormeam de cum puneam capul pe pernă. Întîmplarea cu Scott nu-mi dădea pace. Oare să fi fost chiar el individul care, cu cîteva ore mai înainte, se aflase la bar ? Nu cumva cicatricea era o simplă coincidenţă ? Să fi supravieţuit Scott ? În cele din urmă, mă cuprinse un somn plin de coşmaruri. A doua zi, Irvin mă trezi mai devreme decît de obicei, spunîndu-mi că s-a întîlnit cu un vechi cunoscut şi dorea să luăm masa împreună. Merita — spunea el — să-i cunosc prietenul. Şi eu eram, într-adevăr, curios să-l văd. Mă îmbrăcai la repezeală, dar cînd coborîi, Pears mă anunţă că dejunul pentru trei persoane va fi servit în camera şerifului. Mă îndreptai imediat într-acolo. Nici nu trecusem bine pragul odăii, că Irvin se ridică de la masă.

— Dă-mi voie — se adresă el invitatului său — să ţi-l prezint pe prietenul meu, doctor şi în acelaşi timp mare iubitor al preriei. În care din aceste roluri e mai reuşit nu ştiu, întrucît nici nu i-am fost pacient, nici nu l-am întovărăşit în prerie.

Izbucnirăm într-un rîs zgomotos, eu şi Carl, fiindcă omul ce stătea la masă era însuşi Carl Gordon. Urmă o clipă de linişte, în care Irvin ne privi mirat, fără să priceapă nimic. În cele din urmă, ne reproşă :

— M-aţi dus. De ce nu mi-ai spus, Carl, că vă cunoaşteţi ?

— De unde să ştiu eu că vroiai să-mi faci cunoştinţă cu John ? Mi-ai vorbit doar de un oaspete cu care trebuie să luăm dejunul.

Am izbucnit, de data aceasta, toţi trei în rîs.

— În sfîrşit, să luăm loc, ne invită Irvin.

— Ce mai e nou, John ? mă întrebă Carl, în timp ce Pears schimba farfuriile. Cînd ai sosit ?

— Acum două zile. Apropo de noutăţi. Ascultă !

Şi îi povestii întîmplarea din ajun.

— Dar, oare, nu greşeşti ? Nu încurci, cumva, lucrurile ? Mereu ai parte de întîlniri neaşteptate, iar asta din urmă e de-a dreptul incredibilă.

— Nu sînt foarte convins. Dar de ce-a fugit, totuşi, cînd m-a văzut ?

— Poate că pur şi simplu se grăbea. Nu înţeleg nimic, de parcă aţi vorbi turceşte, ne întrerupse Irvin. Spuneţi-mi odată despre ce este vorba. La urma urmei, ca om al legii, aş putea să...

— Ai perfectă dreptate ! aprobă Carl. Lasă, deocamdată, legea deoparte. Sfatul tău ne va folosi însă cu siguranţă. E clar că te pricepi la astfel de lucruri. Deci...

Şi începu să-i povestească toată aventura noastră de anul trecut, din Munţii Stîncoşi, fără să-i ascundă nimic.

— N-am avut pînă astăzi prilejul să-ţi povestesc cele întîmplate, dar acum ştii totul de-a fir a păr.

— Iată o treabă numai bună pentru mine. Dacă tipul n-a șters-o de aici, îl voi găsi imediat. Pe urmă vom vedea ce vom mai face, zise șeriful.

— Deci, crezi că n-a întins-o încă ?

— Ba bine că nu, bombăni Carl. Cum l-a recunoscut pe John, a și dat pinteni calului, fără să se mai uite înapoi.

— N-are rost să ne pierdem timpul cu presupuneri, încheie discuția Irvin. Mîine o să știm totul.

Restul dejunului a decurs într-o atmosferă destinsă. Ne reamintirăm de vremurile de demult. Eu însă tăceam, fiind vorba de peripețiile lui Carl dintr-o vreme cînd nu-l cunoșteam încă. În cele din urmă, șeriful se ridică de la masă, scuzîndu-se că trebuie să ne părăsească. După plecarea lui, începui să discut cu Carl despre problemele noastre. Mi-a povestit că i-a informat pe Nourul Roșu și Vulturul Înalt despre misteriosul necunoscut ce-i ieșise înainte lui Karr. Am hotărît ca o parte din Picioarele Negre să aștepte sosirea noastră prin împrejurimile Benton-ului. Seara, la han, ne întîlnirăm din nou cu Irvin. El ne spuse că, pînă a doua zi, o să afle dacă „Omul cu cicatricea" se ascunde în Benton sau, în cazul că a șters-o, va afla încotro a pornit.

— Dar cum o să reușești asta, șerifule ? întrebai eu, cu o nedumerire vizibilă.

— Altfel decît s-ar putea înțelege din foiletoanele tipărite în gazete. Citesc din cînd în cînd astfel de lucruri. Sînt adevărate născociri. Acolo, șeriful e prezentat ca un semizeu, știind să facă tot felul de lucruri. Fiind cel mai bun trăgător din ținut, rezolvă totul cu ajutorul Coltului. Foarte simplu și frumos, ca să-l încînte pe cititor, dar, din păcate, nimic nu-i adevărat. Dumneata, doctore, n-ai de unde să știi,

dar Carl, dacă nu mă înşel, s-a lovit cu capul de astfel de lucruri. Ce crezi dumneata despre un şerif ? Ei, bine, îţi voi răspunde tot eu. Că el trebuie să-i prindă pe infractori, cel puţin aşa consideră mulţi. Nu şi eu, însă. Căci mi-am format o părere ceva mai diferită. Şeriful n-are deloc rolul de a-i prinde pe bandiţi şi de a-i băga după zăbrele...

Aici tăcu un timp, pentru a observa ce impresie făcuseră cuvintele sale asupră-mi. Recunosc sincer că ele mă intrigaseră întrucîtva. Ba chiar privisem nedumerit către Carl, dar el rămăsese stană de piatră. Şeriful se sprijini mai tare de spătarul scaunului, încît acesta scîrţîi. Apoi îşi întinse picioarele, dădu capul pe spate şi, cu ochii aţintiţi în tavan, continuă :

— După mine, şeriful are menirea să asigure oamenilor liniştea şi libertatea, să-i ferească de împilare şi de teroare. Aşa se explică apariţia şerifului. Faptul e legat de începutul colonizărilor, de vitregia vieţii celor aruncaţi de soartă pe aceste uriaşe pămînturi aproape pustii, lipsiţi de orice ajutor din partea autorităţilor federale. Erau lipsiţi de ocrotirea legii, de sprijin militar şi politic. Pentru toate acestea a fost creat postul şerifului.

— Se pare, Irvin, că simplifici întrucîtva lucrurile.

— Sînt de acord cu tine, Carl. Cu siguranţă că le simplific. Am să mai spun însă că nimeni nu ştie cîtă bătaie de cap îi dă şerifului nu atît urmărirea şi prinderea bandiţilor, cît luarea unei decizii. Nu întotdeauna e sigur dacă cel prins e cu adevărat vinovat, dacă nu e cumva o victimă a destinului sau a birfei oamenilor. Nu am niciodată destul timp la îndemînă pentru a cumpăni între atari îndoieli, dar

ele mă obligă să ţin pistoalele mai mult timp în centură decît în mînă. Cît valorează un şerif care nu e în stare să pună mîna pe un infractor fără să folosească armele? Căci judecătorul în faţa căruia va fi dus cel prins să mărturisească va găsi totdeauna timp să cerceteze mai în amănunt. Trebuie să recunosc că altădată nu gîndeam chiar aşa. Pe atunci însă nu eram şerif, iar experienţa mea era mult mai modestă. M-ai întrebat, doctore, cum de pot eu, singur sau cu ajutorul meu de şerif, să aflu, de exemplu, dacă pretinsul Scott a părăsit Bentonul sau se mai află încă aici. Am să-ţi răspund: şeriful nu poate lucra de unul singur. El nu poate fi un însingurat. Altul e rolul său, căci el a fost ales doar de către concetăţenii care au încredere în el. Deci, la rîndul său şi el trebuie să aibă încredere în ei şi să le solicite ajutorul. Fie prin faptă energică, fie prin furnizarea informaţiilor. Cam asta e.

Am dat din cap, în semn că înţelesesem. Mult mai tîrziu, aveam să aflu din întîmplare că Pears era o adevărată comoară în furnizarea ştirilor. Dar bineînţeles că mai erau şi alţii. În zorii zilei următoare, ţinîndu-şi promisiunea, Irvin ne vesti că omul întîlnit de mine la hanul „Ursul Cenuşiu" se mai află în Benton şi se adăposteşte la Ralph Şchiopul. Numele adevărat al acestuia era Ralph Usher. Fusese poreclit „şchiopul" fiindcă trăgea piciorul drept. Se pare că fusese lovit demult de un cal. Ralph Usher se îndeletnicise cîndva — ne spusese şeriful — cu furtul cailor. Îi aranja vopsindu-i, apoi îi vindea amatorilor ocazionali. O făcea, desigur, departe de Benton. Ralph Şchiopul locuia pe malul rîului, într-o casă părînd mai degrabă o colibă părăsită. Ne-am consultat între noi. Nerăbdător, fără să-i las

pe ceilalţi să vorbească, propusei să ne îndreptăm imediat într-acolo, aşezîndu-ne la pîndă. Sesizînd înflăcărarea mea, Carl zîmbi, iar şeriful mă privi îndelung, zicîndu-mi :

— Dar ce crezi, doctore, că pe mine nu mă cunoaşte nimeni pe aici ? Oi fi avînd eu informatorii mei, dar precis şi-i are şi Usher pe ai lui. Dacă am porni ziua către el, cu siguranţă că l-ar vesti cineva. Ne-am trezit cu el deschizîndu-ne uşa politicos, dar pariez că în casă nu s-ar mai afla nimeni în afara lui. Hotărît lucru, n-am face bine. Acolo trebuie să mergem noaptea.

— Bineînţeles. Vom merge amîndoi, Irvin, zise Carl. O să mă conduci pînă acolo.

— Asta-i bună, mă revoltai. Dar eu ?

— Iartă-mă, John, e o treabă primejdioasă, iar tu n-ai cine ştie ce experienţă.

— Experienţă ! repetasem eu, mîhnit. Desigur că voi aveţi mai multă experienţă, dar dacă omul pe care l-am întîlnit la bar nu e, totuşi, Scott, cum o să vă daţi seama ?

Şeriful căzuse pe gînduri.

— Are dreptate, doctorul. El e cel care l-a văzut, deci singurul în măsură să-l recunoască. S-ar putea să fie nevoie să vină cu noi.

— Bine, fu de acord şi Carl. Vom porni, deci, în trei. Şi cu asta, sfatul nostru se încheie, dar se vede treaba că hotărîrea fusese luată într-un ceas rău. De vină se dovedi preşul. Un preş lung, roşu, cu margini destrămate, întins de-a lungul scărilor. Cu siguranţă, nu fusese bine prins, astfel încît Carl se împiedică în el şi căzu. Puţin lipsi să nu se rostogolească pe scări, cît era de lung. Se agăţă, în ultima clipă, de balustradă şi, şchiopătînd, se întoarse

în odaie. Piciorul i se umflase. Nici pînă seara durerea nu cedă. Examinai umflătura şi constatai o întindere a tendonului. I-am oblojit piciorul.

— Trece pînă mîine, dar acum trebuie să stai întins. Nici vorbă să iei parte la expediţia noastră.

Expediţia nu putea fi însă amînată, astfel încît, la căderea nopţii, eu şi Irvin ne-am strecurat uşurel din han. Pe stradă, nu era ţipenie de om. Un vînt uşor fremăta în frunzele copacilor. Păşeam în urma şerifului. Ocolirăm pe departe două cîrciumi, ce se găseau în drumul nostru. Le vedeam ferestrele luminate. Deşi eram departe de ele, răzbătea pînă la noi larma celor dinăuntru, contrastînd neplăcut cu liniştea din jur. Ieşind din orăşel, şeriful o luă la dreapta printre garduri, apoi pe un drumeag îngust, coborînd spre rîu. Din fericire pentru noi, răsărise luna. Fără ea, precis mi-aş fi rupt picioarele prin hîrtoape. Greu să spun cît a durat drumul. În sfîrşit, prin vîjiitul vîntului se auzi murmurul rîului. Şeriful se opri, făcîndu-mi şi mie semn cu mîna. Îmi arătă o luminiţă sclipind spre stînga.

— Acolo e, îmi şopti. Cărarea asta coboară pînă la rîu. Mai mergem o bucată de drum, apoi o luăm spre stînga. Fii cu băgare de seamă, doctore, de acolo o luăm pe un tăpşan şi ajungem chiar în spatele colibei lui Ralph. Are un gard împrejur. Dincolo de el, e o livadă cu pomi fructiferi, iar în dreapta e o şură. Ciini nu are, dar fii cît mai discret. Şi acum, să mergem !

Pornirăm. Peste cîtva timp, Irvin dispăru în desiş. Eu îl urmai pas cu pas. Crengile ni se agăţau de haine şi, cînd reuşirăm să le răzbim, ne trezirăm pe un tăpşan acoperit cu o iarbă rară. Ajunsesem la un gard de lemn. Nu era prea înalt, aşa că îl trecu-

răm lesne. Era o noapte adîncă. Pomii îşi vărsau umbrele pe pămînt, ascunzînd luna în coroanele lor. Prin ramuri răzbăteau totuşi două luminiţe. Şeriful se opri o clipă, mă prinse de mînă, conducîndu-mă cu băgare de seamă. Mergea fără să bîjbîie, ca şi cum ar fi umblat adeseori prin aceste locuri. Ajunserăm pînă sub casă. Aşteptarăm o clipă, ascultînd. Vîntul se opri dintr-o dată. Atunci ajunseră pînă la noi zgomote amintind tropotul calului. Şoapte răzbăteau spre noi dinăuntru.

— Caii, îmi suflă şeriful. Sînt în şură. Ralph nu e singur.

M-a tras de mînecă şi ne apropiarăm de geam. Pînă la jumătate, era acoperit cu o bucată de pînză. Voiam să văd ce se petrece înăuntru. Încercai să mă ridic pe vîrfuri, dar fără succes. Ocolirăm casa, dar în partea opusă geamurilor erau întunecate. „Sînt două camere" îmi explică şeriful. „Se vede treaba că sînt în cealaltă. Să mergem".

Habar n-aveam încotro mă duce. Mi-am dat seama abia cînd mă trase pe scara înaltă, sprijinită de peretele casei.

— Sus! îmi şopti Irvin. Dar cu băgare de seamă...

Începurăm să ne căţărăm pe scară, scîrţîind la fiecare pas. Ne apropiarăm de gura întunecoasă a podului. O boare de vînt aducea spre noi mireasma fînului. De ce-o fi ţinînd Ralph Şchiopul aici fînul, cînd avea pentru asta o şură? Am urcat cu atenţie în pod, aşteptînd ca ochii să ni se înveţe cu întunericul. Prin hogeag se strecurau, în pod, razele lunii. Deodată, atenţia îmi fu atrasă de o altă lumină, venită de jos. O fîşie gălbuie pătrunzînd prin tavanul crăpat. Pornii într-acolo, dar scîndurile începură

să se îndoaie sub greutate. Un fior de spaimă mă străbătu. Ascultam. Nimic. Liniște desăvîrșită, doar vîjîitul vîntului prin întuneric. Încetul cu încetul, o pornii înainte. Păşeam precaut. Scîndurile continuau să se îndoaie sub mine, ca o saltea. În sfîrşit, am ajuns la locul pe unde pătrundea raza de lumină. Am îngenuncheat cu băgare de seamă. M-am întins cît eram de lung, şi mi-am lipit ochiul de crăpătură. Îmi venea să sar în sus de bucurie. Sub mine aveam privelişteа întregii camere. În jurul lămpii aşezate în mjlocul mesei, tăifăsuiau doi bărbaţi. Întîi le văzui capul descoperit, apoi feţele. Cel dintîi era necunoscutul ce-l văzusem la Milwaukee în tovărăşia lui Karr, al doilea era, fără discuţie, „Omul cu cicatricea". Lumina îi cădea de-a dreptul pe chip. Ridicai capul, frecîndu-mă la ochi, într-atît îmi părea totul de necrezut. Aşadar, Scott trăia. Scăpase de la moarte, deşi sărise în prăpastia aceea din Munţii Stîncoşi. Apoi simţii atingerea unei mîini pe umăr. Era Irvin, care se apropiase de mine fără vreun zgomot. Se întinse şi el alături, încît puteam privi amîndoi. Cei de dedesubt discutau. Glasurile lor se auzeau limpede de tot. Recunoscui chiar vocea aşa-zisului Scott. Amintindu-mi cele întîmplate cîndva, mi se făcu pielea găinii. Scott spunea :

— Nu mai pot aştepta nici un pic. Ieri era cît pe-aci s-o păţesc. Se învîrte pe aici, mînca-l-ar iadul, unul din găliganii ăia, întîlniţi atunci în prerie.

— Nici eu n-o duc mai roz, zice cel de-al doilea. Dacă se dă în vileag, şeriful mă umflă. De ce să le ieşim în cale ?

Scott bătu cu pumnul în masă şi înjură. Era, probabil, destul de nervos. Nici nu era de mirare. Se afla într-o situaţie dificilă. Mă mira însă faptul că

și cel de al doilea se temea să mai apară prin Fort Benton. Cine putea fi ?

— Eu zic s-o pornim chiar acum, repetă Scott.

— Dar tu însuți erai de părere că în doi n-o s-o scoatem la cap...

— Așa e, dar acum, înainte de orice, trebuie s-o întindem de aici.

— Încotro, însă ? Mai bine să-l așteptăm pe Usher...

— Trebuia să se fi întors de mult. Încep să-mi pierd încrederea în el.

Tăcură, privind țintă la lumina pîlpîindă a lămpii.

— L-ai recunoscut, doctore ? îmi șopti șeriful.

— Da, e vorba de Scott. El a fost la han. E de neînchipuit că mai trăiește. Dar cel de al doilea cine o fi ?

— Cyrus Rathcliff.

— Ce ?

— Ssst !

— Atunci ce mai așteptăm, șerifule ?

— Mai ai puțintică răbdare. Îl așteaptă pe Ralph Șchiopul, să auzim ce vor mai zice. S-ar putea să ne fie de folos.

Stăteam în continuare cu ochii ațintiți în crăpătură. Clipele zburau, dar sub noi nu se mai întîmpla nimic interesant. Astfel mai trecu o jumătate de oră, pînă cînd auzirăm tropotul unui cal ce se opri lîngă casă. Răsunară pași, urmați de scîrțîitul ușii.

— El e ! îmi șopti șeriful.

Era lesne de ghicit cine era cel ce intrase în cameră. Se auzea cum șchioapătă.

— Iată-te, în sfîrşit! se auzi de jos vocea lui Scott.

— N-aveam cum să vin mai repede. E un drum tare afurisit.

Noul sosit se aşeză.

— Ai aranjat totul? întrebă „Omul cu cicatricea".

— E în ordine. Puma Neagră ne va aştepta la cele Trei Coline.

— Cîţi or să fie?

— Zece.

— Ce fel de oameni?

— Ei, o adunătură din toate colţurile. Puma Neagră crede că după expediţie se va putea întoarce la ai săi. I-am întreţinut această speranţă.

— Foarte bine ai făcut! îl lăudă Scott. La timpul potrivit, vom şti cum să scăpăm de dracii ăştia roşii. Altfel vor încerca să scape ei de noi.

— Cînd plecăm? întrebă nerăbdător Scott.

— Puma Neagră a promis că va fi peste patru zile la cele Trei Coline.

— Deci, reluă Rathcliff, vom putea porni mîine seară.

— N-ar fi mai bine să plecăm deîndată? zise Scott. Prefer să aştept acolo, decît aici.

— Nu merge. Calul meu e prea obosit.

— Ia altul.

Vorbeau toţi în acelaşi timp, aşa că n-am putut să-mi dau seama a cui era ultima propunere. Ralph Şchiopul răspunse enervat:

— Fă tu rost de unul, de unde ştii. N-am chef să mă tîrăsc noaptea prin grajduri străine.

— Bine, bine, căută să aplaneze Scott lucrurile. O să pornim mîine dimineaţă. Acum, la culcare.

Noi doi ne vom duce în pod, unde este mai sigur. Du-te, Ralph, şi aşterne fîn proaspăt.

Şontorogul părăsi încăperea fără să scoată o vorbă.

— Unde se află cele Trei Coline ?

— Habar n-am. Ralph ştie.

— Haide, şopti şeriful. E vremea să acţionăm.

— O clipă. Ralph e acum în curte. Trebuie să vedem ce facem.

Ne-am ridicat încetişor, apropiindu-ne de gura podului. În faţa noastră, se găsea scara sprijinită de zid. Privirăm afară. Curtea era scăldată în razele lunii. Văzui cum dinspre şură se apropie încet o siluetă ducînd un vraf de fîn.

— Dă-te la o parte ! Am să-l aranjez eu.

— Dar...

— Nici o vorbă.

Tăcui. Şontorogul se căţăra încet pe scară, pînă la ultimul fuştei. De aici aruncă fînul prin gaura podului, apoi coborî. L-am auzit pe şerif înjurînd.

— Acum vom avea de furcă cu doi deodată.

— Ba cu trei.

— Nu, Usher va dormi jos. O să te descurci, doctore ?

— Să nu facem zgomot. Cu cît va fi mai puţină gălăgie, cu atît va fi mai bine.

— Dumneata ai grijă de Scott. De Rathcliff, mă voi ocupa eu. Aşază-te de partea cealaltă. Aşa, e bine. Cum urcă, trebuie loviţi în cap, doboriţi şi legaţi fedeleş. Ţine asta.

Întinsei mîna. Era o curea solidă.

— Să mai aruncăm o privire în curte.

Ralph dispăruse în şură, dar după o clipă reapăru aducînd un al doilea maldăr de fîn.

— Așa e bine, îmi șopti Irvin. Va mai intra o dată aici. Dă-te la o parte. O să mă descurc singur cu el.

Șchiopul urcă pe scară. Aruncă fînul prin gura podului, apoi începu să se cațăre și el în urma lui. Chiar atunci luna intră în nori și întunericul domnea peste tot. Se auzi un zgomot, apoi pașii cuiva.

— Cine este aici? răsună vocea speriată a lui Ralph.

— Ești arestat, Usher! Nici o mișcare.

Scîndurile scîrțîiră acum ceva mai puternic. O clipă se-auzi oarecare agitație, apoi se făcu iar liniște. Auzii din nou vocea calmă a șerifului:

— Leagă-i mai repede picioarele!

Zării în întuneric un om întins în fîn, cu un căluș în gură și mîinile legate. M-am aplecat, dar în aceeași clipă simții o lovitură puternică în stomac. Căzui pe spate, peste șerif. N-aș putea spune ce s-a întîmplat mai departe. Scîndura de sub noi trosni cu zgomot și simții că mă prăbușesc. Într-o fracțiune de secundă, zării o lumină. Mă izbii de ceva foarte tare de unde ricoșai ca o minge, apoi continuai să alunec. În același moment, lumina se stinse, răsunară pași, iar un nor de praf acoperi totul. Cînd, în cele din urmă, ieșii de sub dărîmături, strănutînd și tușind, trebui să mă frec la ochi. Sub clarul lunii ce ieșise din nori, zării tot molozul din cameră. Masa era răsturnată, pe jos se vedeau bucăți din lampa sfărîmată, scîndurile din tavan rupte, toate acoperite de o perdea groasă de praf. Am pătruns în camera alăturată, zbughind-o apoi în tindă. De afară se auzea un zgomot. Un cal negru ca smoala își purta tocmai călărețul peste gardul înalt. Cel de al doilea se ridicase în două picioare, iar de hă-

ţurile sale, chiar lîngă coamă, se agăţase şeriful cu toată greutatea trupului său, încercînd să-l oprească. Alergai într-acolo. L-am apucat pe călăreţ de cizmă, încercînd să-l trag de pe cal, dar primii o puternică lovitură în cap. Văzui negru în faţa ochilor. Mă clătinai, leşinînd. Ca prin vis, auzii tropotul copitelor, apoi întunericul puse stăpînire pe toate.

X. În capcană

O iarbă nouă, mică şi fragedă începu să-şi scoată capul prin mantia ruginie a ierbii rămase din anul trecut. Soarele nu apăruse la orizont cînd noi călăream deja. Ceaţa uşoară, risipită în văzduh, începu să coboare, pînă intră cu totul în pămînt. În faţa ochilor noştri se întindea un spaţiu nemărginit. Dintr-o dată, se lumină. Mă dureau oasele, ca urmare a întîmplării din ajun. Expediţia noastră nocturnă eşuase. Irvin îmi povestise cum, din cauza căderii mele, fusese nevoit să lase din mîini hăţurile pentru a-mi da primul ajutor, astfel încît şi al doilea călăreţ sărise gardul, dispărînd în noapte. Cînd Irvin se apropiase de mine, din şură zbughise şi cel de-al treilea. Trecu pe lîngă noi în goană nebună. Era Ralph Schiopul.

— Altădată să-ţi fie învăţătură de mine doctore, îşi încheie vorba şeriful. De un om întins la pămînt te apropii dintr-o parte sau dinspre cap, iar pe unul urcat în şa nu-l apuci de picior, căci astfel poţi primi o lovitură ca aceea pe care ai încasat-o.

Cu aceasta, am pus capăt discuţiei. Mă simţeam rău, aproape tot atît de rău cum mă simţeam în ajun, cînd, ajutat de şerif, mă tîrîsem pînă la han. Acum trebuia să dau pinteni calului, spre a nu rămîne prea mult în urmă. În frunte mergea Carl, care cunoştea bine drumeagul spre cele Trei Coline. El

ştia de asemenea multe despre Puma Neagră, una din micile căpetenii ale indienilor Kryi. Fusese exclus din trib fiindcă săvîrşise fapte de neiertat. Furase blana unui urs cenuşiu de la un alt indian din tribul său. Cel prădat îl provocase la o luptă pe viaţă şi pe moarte. Puma se dovedise laş, dispărînd. Cale de întoarcere în sînul tribului nu mai exista. Numai o faptă măreaţă îi putea spăla ruşinea. Puma strînsese în juru-i indivizi de aceeaşi teapă. Se ţineau de tot soiul de furtişaguri. Mai înainte, Puma avusese demnitatea unei căpetenii şi se bucura de mare cinste din partea supuşilor. Tovarăşii săi de acum alcătuiau însă o bandă de tîlhari, prădînd călătorii singuratici, ducînd o viaţă de ciine. Hălăduiau ba de o parte, ba de alta a frontierei, fără să fie prinşi, cu toate că pentru multe rele trebuiau pedepsiţi. Le mersese buhul pînă departe. De obicei, le cădeau pradă vînătorii ce se întorceau încărcaţi din expediţiile lor cinegetice. Astfel de acoliţi îşi putuse găsi (probabil prin mijlocirea lui Ralph Usher) „Omul cu cicatricea". După eşecul nostru din ajun, abia în zori reuşirăm să pornim în urmărirea fugarilor. Mai devreme nici că s-ar fi putut.

În primul rînd, n-avem cai destui, apoi o urmărire nocturnă n-ar fi avut nici o şansă, căci cum am fi putut distinge în întuneric urmele lăsate de fugari ? Irvin adusese, pentru mine şi Carl, doi armăsari de călărie superbi. Acum eram patru, fiindcă şeriful luase cu noi şi pe ajutorul său, Robertson. Astfel încît planurile mele şi ale lui Carl de a ne întîlni cu grupul Piciorarelor Negre ce ne aştepta în prerie, la nord de Fort-Benton, trebuiau amînate. Prinderea lui Scott era însă o problemă atît de importantă, încît nu suferea tăgadă, şi apoi nu se făcea

să-l lăsăm pe şerif singur .Călărirăm prin cîmpia fără sfîrşit, pînă cînd soarele ne ajunsese deasupra capului. O arşiţă neobişnuită pentru începutul acesta de primăvară începu să ne chinuie. În zare se vedea o pată întunecată, părînd un mic crîng. Într-acolo goneau caii noştri. După o jumătate de oră de galop văzurăm clar conturul unei liziere. În sfîrşit, intrarăm în umbra ei atît de binevenită. Pădurica acoperea o colină la poalele căreia susura un izvor. Dar mai mult decît el ne bucură vederea ierbii călcată în picioare din jurul unui foc stins. Carl şi şeriful cercetară locul şi împrejurimile, ajungînd la concluzia că trei călăreţi stinseseră focul cu doar două-trei ore mai înainte. Urmele de potcoavă arătau că era vorba de trei albi, căci numai feţele palide îşi potcoveau caii. Şeriful mai stabili că unul din călăreţi sosise dinspre apus, îşi împiedicase calul şi-i dăduse drumul prin pădure, apoi se aşezase sub un copac, aşteptînd. Cît timp, era greu de precizat, dar sigur multă vreme, dovadă iarba, tare strivită. După un timp sosiseră tot dintre apus ceilalţi doi călăreţi, descălecaseră, aşezîndu-se lîngă cel dintîi, apoi îşi duseseră caii să-i adape. După părerea şerifului, cel dintîi călăreţ era Ralph Şchiopul. Aceasta o dovedeau clar urmele paşilor săi.

Deşi plecase ultimul de la colibă, Usher sosise primul aici. Ştia, se vede, un drum mai scurt. Ascultai cu mare interes aceste concluzii, apoi mă dusei să aduc apă de la izvor. În drum, mă apucai să cercetez şi eu urmele despre care vorbise Irvin. Era întocmai cum povestise şeriful, cu o singură omisiune. Pe scoarţa unui copac descoperii cîteva fire de păr. Le arătai triumfător tovarăşilor mei.

— Bravo, John, ai un ochi grozav.

Irvin aprobă din cap, zicînd :

— Chiar așa e, urmele sînt cele ale clienților noștri.

Din felul în care se purtaseră aceștia, era limpede că Rathcliff și Scott nu bănuiau că noi auzisem ce-și spuseseră. Un singur lucru mă îngrijora. De ce Ralph Șchiopul îi așteptase tocmai aici pe ceilalți doi și de unde știau ei că îl vor găsi în pădurice ?

— Cred că aș putea dezlega eu misterul, intră în vorbă Robertson, care tăcuse pînă atunci.

— Să te auzim, îl încurajă Irvin.

— Am aflat, cîndva, că Rathcliff și Usher se pregăteau să prindă mustangii. Locul lor de întîlnire îl numeau „păduricea". Și fiindcă pe o rază de mulți kilometri aceștia sînt singurii copaci, nu poate fi vorba de alt loc. De aceea cred că, deși Rathcliff nu cunoștea drumul spre cele Trei Coline, știa, în schimb, că el trece prin pădurice, drept care a și venit încoace.

— Tot ce se poate, căzu de acord Irvin, după cum tot atît de posibil e ca ei să fi convenit asupra locului mai înainte ca noi să le fi ascultat discuția, dar, indiferent de asta, continuă șeriful, noi trebuie să ajungem la cele Trei Coline înaintea lor. Trebuie neapărat, dacă vrem să izbîndim. Cred că Puma Neagră n-a ajuns încă acolo. Dar n-am putea, oare, să găsim o scurtătură ? Eu nu prea cunosc locurile. Tu, Carl, ce ai de zis ?

— Depinde de drumul ce și l-au ales fugarii. Cunosc un drum scurt, dar mult mai greu. Ar trebui să ne grăbim.

Șeriful făcu semnul de plecare.

— Să pornim, ca să cîștigăm timp. Cu cît mai repede, cu atît mai bine.

Încălecarăm şi o zbughirăm. Nu ne oprirăm decît după cîteva ore, pentru un scurt popas, după care pornirăm din nou, tot către miază-noapte. Copitele cailor striveau iarba, vîntul ne tăia obrajii, iar orizontul se depărta tot mai mult. În sfîrşit, pe înserat, cînd globul de aur al soarelui săruta pămîntul, Carl îşi opri calul.

— Sîntem pe aproape.

Nu înţelegeam ce-l făcea să creadă aceasta. Cît vedeai cu ochii, pe cîmpia întinsă nu se vedea nici o colină. Cînd îmi făcui cunoscută nedumerirea Carl îmi spuse :

— Priveşte pămîntul. Vezi ?

Am privit jur împrejur, pînă cînd, în cele din urmă, observai o urmă bătătorită. Pînă aici, urmele duseseră tot spre miazănoapte, acum coteau brusc către dreapta.

— Ce trebuie să înţeleg din asta ?

— Înaintea celor Trei Coline se întinde o vale mlăştinoasă. Primăvara e potopită de ape. Probabil că Usher ştie asta, de aceea a ocolit mlaştina. Dar astfel îşi va lungi mult drumul. În schimb, noi o vom lua drept înainte. Şi acum, ia priveşte acolo.

Apropiai luneta de ochi, privind în direcţia pe care Carl mi-o arătase cu degetul. În zare, unde cerul părea că se uneşte cu pămîntul, observai o pată întunecoasă. Acolo trebuiau să fie cele Trei Coline. În faţă se vedeau trei dealuri tăiate de trei văi, acoperite de păduri dese. Cele Trei Coline păreau aşezate în cerc. La mijloc se găsea un lac mititel. Călăream în şir indian. Eram penultimul. Coloana era încheiată de Robertson. Preria cobora simţitor. Caii îşi încetiniră pasul. Copitele nu mai răsunau ca pe pămîntul vîrtos, începînd să se înfunde în clisă. Pa-

jiştea, cu iarbă rămasă din anul trecut, începu să se scufunde sub noi, apoi auzirăm plescăitul caracteristic al mocirlei. Pe întinderea verde-închis a cîmpiei, apărură ochiuri de apă neagră ca smoala. Plantele macerate exalau mirosul lor specific. Aveam impresia că pămîntul începe să se scufunde sub copitele calului meu. Cu cît ne apropiam de cele Trei Coline, valea devenea tot mai mlăştinoasă. Cînd ajunserăm în punctul ei cel mai coborît, observarăm prin iarba bătătorită fişii de pămînt lipicios. Calul lui Carl păşea tot mai nesigur, ciulind continuu urechile.

— Ce-i de făcut, Carl? strigai cu jumătate de glas.

— Vom trece. Altădată era şi mai rău pe aici.

Zgomotele se auzeau pînă departe, de aceea înaintam într-o tăcere deplină. Ce marş cumplit. Pe cer începu să apară rugul amurgului. O ceaţă lăptoasă se înălţa deasupra mlaştinii. Venea spre noi, la început în fişii mici, pe urmă într-un nor foarte des. Asta ne mai lipsea! Mă gîndeam cu groază ce s-ar întîmpla dacă vreunul din noi s-ar scufunda, iar ceaţa l-ar ascunde privirilor celorlalţi. Dintre toţi, numai Carl cunoştea terenul. Calul său, care deschidea drumul, se scufundase în noroi pînă la genunchi şi începuse să sforăie. Carl îl bătea uşor pe crupă, îndemnîndu-l la mers. Minutele treceau greu. Voalul lăptos al ceţii începuse să se ridice tot mai mult, ajungînd pînă la scările şeii. Nu mai vedeam cărarea pe care păşea calul. Mă gîndeam dacă n-ar fi mai bine să descalec şi să-l port de căpăstru. Deodată, mi se păru că văd calul lui Carl începînd să urce. Parcă pămîntul începuse să se învîrtoşeze. Dar nu era aşa. Noi, ceilalţi, călăream pe urmele

calului lui Carl. Deci ceilalți cai se cufundau tot mai mult în pămîntul deja scormonit de copitele înaintașului. Spaima puse din nou stăpînire pe mine. Calul șerifului se cufundă în noroi aproape pînă la pîntece, dar reuși să iasă printr-o săritură puternică. Cînd veni rîndul meu, crezui că mă voi scufunda cu totul. Lovii însă calul cu hățurile, iar el sări cutremurîndu-se. Trecui și eu valea. Robertson, care se găsea în urma mea, se văzu într-o situație și mai dificilă. Ajunsese la marginea mlaștinii, iar calul i se scufundă pînă la burtă. În zadar strunea Robertson animalul. Am descălecat, ca să-l ajut. Un pas greșit mă făcu să mă scufund în noroi pînă la genunchi. Cu mare greutate reușii să mă smulg. În acest timp, sprintenul ajutor de șerif își scoase picioarele din scări, urcase pe șa și sărise. Totul nu durase decît o clipită. El mai ținea încă hățurile în mîini. I-am întins brațul și izbuti să iasă la mal. Cu calul n-a mers deloc ușor, dar tot trăgîndu-l de hățuri, după cumplite eforturi, reușirăm să-l scoatem din mlaștină. Pe cer se alungau zorile. Valea se acoperise cu o manta groasă de ceață și, în întuneric, conturul celor Trei Coline se desena tot mai slab.

— Nu putem s-o ținem tot înainte, ne avertiză Carl. Urmele ar fi prea vizibile și am putea fi descoperiți.

O cotirăm spre stînga, făcînd un semicerc, după care ajunserăm la marginea de nord a pădurii. Cînd ne apropiarăm, descălecarăm, luînd caii de căpăstru și mergînd cu atenție pînă la primii copaci. Ne-am întins tabăra între trunchiurile bătrînilor molizi. Legarăm caii, dar nu aprinserăm focul. Cu mare atenție controlarăm împrejurimile, apoi rînduirăm

străjile. Înaintea zorilor, ne împărţirăm cîte doi şi inspectarăm amănunţit pădurea. După cum am mai spus, cele Trei Coline se înălţau pe circumferinţa unui cerc, în mijlocul căruia se afla un lac înconjurat de o luncă. Copacii îşi aruncau umbrele asupra apei, iar valea dădea impresia unei zănoage. Înfăţişarea locului era tare mohorîtă. Urme de om nu descoperirăm nicăieri. Am adăpostit caii lîngă lac, avînd curajul să înălţăm un foc. La marginea de miazăzi a colinei, stătea în permanenţă de strajă unul din noi, observînd prin ochean depărtările. Vigilenţa nu slăbea nici o clipă. Nici din copacul în care se căţărase Robertson nu se vedea nimic. Astfel trecu timpul pînă la amiază. Nu ştiam de unde va apărea Puma Neagră. Şeriful, care tocmai îşi începuse veghea, ne anunţă că dinspre apus se apropie unul sau mai mulţi călăreţi. Imediat duserăm caii în adîncul pădurii şi stinserăm focul. Pe urmă ne-am postat chiar la marginea preriei. Priveam prin lunetă. Un nor negru călătorea spre noi prin mijlocul verdeţii. Trecu vreo jumătate de oră pînă ne dădurăm seama că erau trei călăreţi înaintînd alături.

— Dacă sînt ei, spuse Irvin, îi vom lovi de cum vor intra în pădure şi vor descăleca. Nici o clipă mai tîrziu. Dacă vor alege drumul spre lac, care trece prin vale, s-ar putea să trebuiască să aşteptăm întunericul.

— Pînă atunci, să nu ne descopere caii, zisei eu.

— Şi ce propui ? mă întrebă Carl.

— Poate e mai bine să-i pîndim în vale.

— În care din ele, căci sînt trei ?

— În cea în care vor intra.

— Asta n-o să putem şti decît în ultima clipă. Nu ne rămîne timp suficient, îşi exprimă îndoiala şi Robertson.

Şeriful interveni.

— Prea multe vorbe. Ascundeţi-vă în spatele copacilor. Robertson va păzi caii să nu necheze. Şi să nu se mai vorbească decît cînd e neapărată nevoie. Gata, atenţie !

Ne întinseserăm printre copaci, adăpostiţi de perdeaua deasă a tufişurilor, şi priveam spre prerie. Siluetele călăreţilor se conturau tot mai bine. Parcă deosebeam deja silueta „Omului cu cicatricea", iar şeriful ne spuse că acela care călărea în dreapta era Rathcliff. Descălecînd la poalele dealului, se îndreptară cu caii de căpăstru spre valea dinspre apus, aflată în stînga poziţiei noastre. Acum îi vedeam bine. Erau Rathcliff, „Omul cu cicatricea" şi Ralph Şchiopul. Mergeau unul lîngă altul, discutînd fără grijă, ceea ce mă făcu să-i consider tare imprudenţi. Cu atît mai bine pentru noi. La un semn discret al şerifului, începurăm să înaintăm încet printre copaci. Ne apropiarăm de povîrniş cam în acelaşi timp cu cei urmăriţi. Atunci auzirăm vocea lui Usher :

— Vă asigur că Puma Neagră nu ne va dezamăgi, dar proabil n-a putut veni încă. Mi-a spus că va sosi în patru zile şi nu au trecut decît două.

— Dacă n-o să apară, totul se duce de rîpă ! răspunse Rathcliff.

— O să ne descurcăm şi fără el. Voi găsi eu oameni mai buni decît ai lui.

Era vocea lui Scott. Înaintau cu greu printre hăţişuri, pînă ieşiră în poieniţă. Acolo dădură drumul cailor, care porniră ţintă către pîrîu. Era a doua do-

vadă a neatenției lor. După ce se depărtară de noi cu cîțiva yarzi, Irvin șopti :

— Îl iau în seama mea pe Rathcliff, lui Carl i-l las pe Scott, iar de șchiop se va ocupa doctorul. E clar ? Înainte ! strigă el, ieșind primul din pădurice.

Eu și Carl îl urmarăm. Ceilalți păreau atît de adînciți în discuție, încît nu dădură atenție zgomotului. Cînd observară, era prea tîrziu și să fugă și să se apere. Carl îl depășise deja pe Scott, doborîndu-l cu o lovitură de pumn. Rathcliff reuși să scoată pistolul, dar șeriful îl izbi peste mînă chiar în momentul cînd acela atinsese trăgaciul. Am băgat de seamă cum Ralph Șchiopul o luase la fugă către pîrîu. Alerga în direcția cailor. Într-o clipă l-am ajuns, doborîndu-l. În clipa următoare îl încălecasem, legîndu-i mîinile. Mă răzbunam astfel pentru festa ce mi-o jucase în coliba de lîngă Fort Benton. Totul se terminase. Nici unul dintre cei trei prizonieri nu apucaseră să scoată o vorbă. Erau speriați și mirați în același timp. I-am tras pînă la malul lacului.

— Ei, făcu mulțumit șeriful. Păsărelele sînt în colivie. Dar tu, se adresă el lui Ralph Șchiopul, cum de ai nimerit în afacerea asta ?

— N-am făcut nici un rău, șerifule, zise șchiopul, plecînd privirea. Ei m-au rugat să le arăt drumul spre cele Trei Coline. Asta-i totul.

— Ba nu e chiar totul, ridică vocea Irvin. Te-ai înțeles cu Puma Neagră. În ce scop ?

— Le-am înlesnit doar legătura, n-am făcut nimic rău.

— Aha, doar atît. Atunci de ce-ai fugit de noi ? Vai, priviți ce băiețaș serviabil e el.

În clipa aceea, Carl se apropie de șerif, șoptin-

du-i ceva la ureche. Irvin dădu din cap, arătînd spre mine. Toți trei trecurăm dincolo de micul lac. Robertson, eliberat de sarcina de a păzi caii, rămase de strajă lîngă prizonieri.

— Mi se pare, începu Carl, că n-are nici un rost să-l ținem aici pe Ralph Usher. Ne va face numai greutăți. Și așa o să avem destule necazuri cu ceilalți doi.

Irvin scutură din cap, negativ.

— Iartă-mă, Carl, dar nu sînt de aceeași părere cu tine. Usher i-a ascuns pe infractori, și aceasta chiar pe teritoriul Fort Bentonului. Zău că nu ai dreptate.

Eu nu m-am amestecat deloc, iar Carl se lăsă păgubaș.

— Acum, reluă șeriful, o să-i interogăm pe fiecare în parte. Propun să începem cu Rathcliff.

Îl traserăm ceva mai de-o parte, după care șeriful începu :

— Ei, Rathcliff, cum te simți ?

— Spune-mi, de ce ne-ați atacat ?

— Faci pe filfizonul, Rathcliff. Pe mielul nevinovat. Zi mai bine de ce l-ai împușcat pe Bringthon ?

— Eu pe Bringthon ? N-am cu el nici în clin, nici în mînecă.

— Minți, am un martor, dar văd pe degetul tău un inel minunat. Îl ai de mult ?

— Să tot fie un an.

— Iar minți ! Inelul tău a fost găsit lîngă cel asasinat. Nu-i așa că nu știai unde l-ai pierdut ?

Nu ne răspunse nimic.

— Te-ai speriat, continuă șeriful, și te-ai grăbit să comanzi firmei „Novelly“ din Milwaukee un inel

identic. Știu totul, Ratheliff, n-are nici un rost să negi.

Spunînd aceasta, se îndepărtă, iar noi îl urmarăm.

Scott nu voia să spună nimic. Tăcea tot timpul, privindu-ne cu furie. L-am lăsat, deci, în pace. Cu arma în mînă, plecai să cercetez împrejurimile. Îmi amintii că lacul și colina îmi făcuseră o impresie neplăcută. În pădure nici urmă de sălbăticiuni, doar păsări zburînd printre copaci. M-am întors la iaz și am intrat în apa de culoarea păcurei. Ceilalți mă imitară, scăldîndu-se. Apoi șeriful și Carl începură să pescuiască cu niște undițe improvizate. Mare mirare pe mine cînd, după un ceas, ne-au adus cîteva duzini de peștișori nemaivăzuți pînă atunci. Fripți pe cărbuni aveau însă un gust excelent. Nu puteam pricepe cum de se găseau vietăți în acest heleșteu mortificat. Carl era de părere că peștii pătrunseseră în iaz ca urmare a revărsărilor unor rîuri din prerie. Felul doi a fost format din carne uscată cu lipii făcute din făină pe care prevăzător, șeriful o luase cu el. După o masă atît de copioasă, din care o parte cedasem prizonierilor, ne-a cuprins toropeala. Deși șeriful insista să ne întoarcem la Fort Benton înainte de lăsarea serii, am tărăgănat totul hotărînd să așteptăm pînă a doua zi. Făceam de strajă pe rînd, cînd, după miezul nopții, îmi veni rîndul. Noaptea era călduță. O boare plăcută îmi scălda fața. M-am așezat pe un trunchi uriaș căzut la pămînt. Se afla chiar în marginea pădurii, nu departe de prizonierii întinși pe iarbă. Stelele străluceau, iar printre ele apăru luna, luna nouă. Era liniște desăvîrșită, doar urletul coyoților răzbătea în prerie, iar deasupra capului auzii fîlfîind aripile

unei bufnițe. Făcu un cerc deasupra noastră, apoi plană peste prerie. După aceea nu se mai întîmplă nimic. Se scurseră astfel două ore, după care mă îndreptai spre lac, să-l trezesc pe Carl. De obicei, dormea iepurește, dar de data aceasta puteai trage cu tunul. Îl zgîlți de multe ori, pînă reușii să-l trezesc. Dar chiar atunci liniștea nopții fu sfîrtecată de un răcnet înspăimîntător. Simții o izbitură în ceafă, nemaiputînd să mă întorc. În cădere, văzui însă un războinic indian smulgîndu-i lui Carl pușca, în timp ce un al doilea se pregătea să arunce tomaghawk-ul, apoi, pentru a doua oară în mai puțin de două zile, îmi pierdui cunoștința. Cînd deschisei ochii, soarele se înălțase deja. Nu eram în stare să mă ridic. Zăceam cu mîinile și picioarele legate. Am întors capul întîi spre dreapta, apoi spre stînga, văzîndu-mi tovarășii, de asemenea legați. De o parte șeriful, de cealaltă Carl. Răsuflai ușurat. Slavă domnului, erau întregi și vii. Am privit apoi înainte. Lîngă helești păsteau mulți cai cu coamă lungă și cozi bătîndu-le picioarele. Am ghicit imediat ce erau. Mustangii domesticiți. Pe lîngă ei își făceau de lucru niște indieni, cărînd legături de iarbă și vreascuri. Habar n-aveam din ce trib făceau parte. Ceva mai departe, văzui grupul albilor format din Scott, Rathcliff și Ralph Șchiopul. Mi-am amintit sfatul șerifului și blestemam în gînd nesupunerea noastră.

— Mă auzi, doctore, ? veni o șoaptă din dreapta. Mă auzi ?

— Te aud. — Am în buzunarul pantalonilor un briceag. E în buzunarul din stînga, încearcă să-l scoți. Să ne tăiem legăturile. Spune-i și lui Carl.

Făcui cum îmi spuse Irvin, apoi mă tîrîi pînă la el. Dar cum să scot briceagul, cînd mîinile îmi erau legate ? Carl mă ascultase în tăcere, întrebîndu-mă cum mă simt.

— Nu prea rău, dar îmi vuieşte capul. Dar tu ? îl întrebai.

— Mi se pare că mîna dreaptă mi-e scrîntită, fiindcă mă doare, deşi nu nemaipomenit.

— Dar Robertson ?

— A scăpat fără urmă. Lui Irvin i-au dat una în cap. Ssst ! se apropie cineva.

Avea dreptate, de noi se apropia un grup de indieni. În frunte mergea un bărbat voinic, cu faţa vopsită în dungi de culoare roşie. Cele trei pene înfipte în legătura părului său negru dovedeau că se trage din stirpea căpeteniilor de trib.

— Puma, şoptise Carl.

— Cum aşa ? Trebuie să vină peste două zile.

Nu terminai vorba. Pe faţa şerifului mi se păru că zăresc un zîmbet. Indianul se apropie încet, oprindu-se în faţa lui Carl.

— Puma Neagră îl salută pe Marele Castor ! vorbi el cu o voce groasă, din gîtlej.

Folosea un dialect apropiat de cel al Picioarelor Negre. M-am bucurat foarte mult înţelegînd aproape totul. Deci învăţătura mea de cîteva luni nu fusese degeaba.

— Marele Castor e prietenul bărbaţilor roşii, de aceea nu i se va întîmpla nimic rău.

— Puma Neagră vrea, probabil, să-şi bată joc de mine, altfel cum îşi justifică atacul ?

— Puma Neagră nu ştia că între feţele palide se află şi Marele Castor.

— Atunci, dezleagă-mă !

— Puma Neagră nu poate face acest lucru, pentru că şi-a dat cuvîntul celorlalte trei feţe palide.

— Atunci ce ai de gînd să faci cu noi ?

— Puma Neagră se va sfătui cu războinicii săi.

— Oare nu poţi decide singur ? Doar tu eşti conducătorul.

— De ce Marele Castor mă întreabă aceasta ? Oare el nu se sfătuieşte cu nimeni ?

Şi fără să mai aştepte răspunsul, plecă.

— Ai înţeles, John ? mă întrebă Carl în şoaptă.

— Am priceput tot.

— Perfect. Spune-i, atunci, şi şerifului.

De-abia reuşii să-i spun lui Irvin, că se şi apropie de noi Scott. În mînă ţinea un pistol, iar privirea sa exprima o ură animalică. Se opri.

— Ei, cum aţi dormit, gentlemeni ? Regret că aşternutul este cam tare, dar mă voi strădui să vă scurtez suferinţa. Am să vă expediez acolo unde nu vă va mai tulbura nimeni.

Aproape că urlase ultima propoziţie.

— Nu-ţi va folosi la nimic, spuse Carl. Chiar dacă ai urla şi mai tare, oricum, Scott sau cum te va fi chemînd, tot ştreangul te aşteaptă.

Era atîta dispreţ în vorbele lui Carl, încît Scott se învineţi de furie.

— Tu ! Tu... horcăi el, am să te împuşc ca pe un cîine. Nimeni nu mă poate împiedica să vă împuşc pe toţi.

— Ba da. Puma Neagră, replică prietenul Carl.

Tocmai atunci se apropie şi Rathcliff. La vederea lui, şeriful îşi ridică puţin capul de la pămînt.

— Ne întîlnim din nou, spuse Irvin. Pentru moment, nu-ţi pot pune cătuşele. O voi face însă cu prima ocazie. Gîndeşte-te la asta, băiete, pînă mai

ai timp. Din întîmplare, eşti din nou liber, dar îţi garantez că nu pentru multă vreme.

Am văzut cum Rathcliff pălise. Îi şopti lui Scott ceva la ureche, după care plecară. Din nou rămaserăm singuri.

— Ei, ce ziceai de cuţitul acela, şerifule ? îi amintii eu.

— Nu tocmai cuţit, ci doar un briceag. Încearcă să te apropii de mine.

Uşor de zis. Totuşi, după cîteva încercări, izbutii să mă rostogolesc, astfel încît atinsei umărul lui Irvin. Din fericire, nimeni nu observase manevra. Dar pentru a scoate, cu mîinile legate, briceagul din buzunarul altuia, îţi trebuie o abilitate aparte. Mi-a fost tare greu. Încet, încet, băgai degetele ambelor mîini în buzunarul şerifului. Deodată, simţi un obiect tare, prelung. De două ori îmi scăpă printre degete, dar îl prinsei din nou. În cele din urmă, izbutii. Mi-am tras o clipă sufletul, apoi m-am întors prin rostogolire, dîndu-i briceagul şerifului. Tăierea legăturilor era însă o treabă şi mai complicată. Trebuie să aşteptăm un ceas mai prielnic, poate către căderea nopţii. Mă trăsesem la vechiul meu loc. Scott tocmai se apropiase din nou.

— Aţi încercat să-l speriaţi pe Rathcliff. Cu mine n-o să vă meargă. Voi face ceea ce doresc şi nimeni, nici măcar Puma Neagră, nu va îndrăzni să mă împiedice. Aş putea să vă omor chiar acum, dar am inimă largă. Ve'i rămîne cîteva luni printre războinicii Pumei, apoi mă puteţi căuta prin toată America, zise el, rîzînd batjocoritor. Vedeţi cît de generos sînt ? Ei, ce ziceţi ?

Se apropie tot mai mult, lovindu-l cu piciorul pe Carl.

— Ţi-or fi zicînd ei Marele Castor, dar pentru mine eşti numai un mare nătărău. Se poate să te laşi prins în felul ăsta ? Tăceam cu toţii.

— A, nu vreţi să vorbiţi ? Păcat, dar avem destul timp.

Mai sporovăi astfel vreo cîteva minute, pînă cînd şeriful nu mai rezistă.

— Nu ne mai plictisi, Scott. Du-te mai bine şi odihneşte-te. Nu de alta, dar te aşteaptă un drum lung...

— ...Pînă la închisoare, adăugă Carl.

Scott ridică pistolul. Încremenisem. Omul ăsta era capabil de orice. Deodată, palma cuiva îl lovi, astfel că împuşcătura se îndreptă în sus. Scott se dădu un pas înapoi. În spatele lui stătea Puma Neagră.

— De ce te bagi ?

— O faţă palidă n-are voie să-mi împuşte prizonierii.

Scott încercă să se stăpînească, întrebînd cu o voce aparent liniştită :

— Să fi uitat căpetenia de înţelegerea noastră ?

— Puma Neagră n-a uitat nimic, dar în înţelegerea noastră n-a fost vorba deloc de aceste feţe palide. Puma Neagră şi războinicii lui trebuiau să vă însoţească numai pînă la...

— Taci din gură ! Eşti vorbăreţ ca o babă.

Era de mirare că Puma Neagră nu se înfierbîntase imediat la auzul acestor cuvinte. Poate se temea să o rupă cu Scott, dar şi Scott probabil se ferea de gîlceavă, fiindcă se îndepărtă imediat. Puma rămase încă o clipă, apoi strigă ceva unuia dintre războinicii săi. Cînd acesta se apropie, îi porunci

ceva într-un jargon format din cuvinte indiene şi englezeşti.

— Oricine va îndrăzni să se apropie de feţele palide îl dobori şi apoi îmi dai de veste. Să ai grijă de ei ca de ochii din cap.

Ne mai aruncă o privire şi apoi plecă. Un războinic uriaş cu chipul schimonosit de vopsele, adevărat personaj de coşmar, se aşeză cu picioarele încrucişate lîngă noi, ţinînd pe genunchi puşca. Priveam spre cer. Oare cît va dura? Începură să apară primele stele.

XI. Urmărirea

Noaptea tîrziu, cînd lîngă lac s-au aprins focurile, ne-au dezlegat mîinile și ne-au adus apă de băut și cîteva turte de ovăz. Aveau un gust cumplit, dar nouă, care nu puseserăm nimic în gură de dimineață, ni s-au părut minunate. Pe urmă ne-au legat din nou strîns și ne-au adus lîngă focuri. Puma Neagră se apropiase de cîteva ori de noi, dar nu ne adresase nici un cuvînt. Cît despre cei trei tîlhari albi nu se mai apropie nici unul. Războinicii indieni se acoperiră cu păturile cailor. Unii din ei dispărură în adîncul pădurii, probabil pentru a sta de strajă.

Unul rămase lîngă noi. Nu ne dădeam seama unde se culcaseră cei trei albi. În ceea ce mă privește, trebuie să fi fost foarte obosit, căci întinzîndu-mă pe stînga, adormii imediat. Nu știu cît am dormit. Cînd m-am trezit, văzui niște cărbuni încă arzînd în foc. Era o liniște desăvîrșită. Deodată, simții o atingere. Să fi reușit șeriful să se desfacă? Așa se părea, căci mîna se îndreptă spre palmele mele legate la spate, după care simții atingerea unui metal tăind legăturile. Cineva îmi șopti la ureche.

— Fratele alb să stea liniștit și să aștepte semnalul.

Cine să fi fost acesta? Ce avea de gînd acest prieten neașteptat? Stăteam nemișcați, așa cum ne spusese. Mă uitam la paznic. Adormise cu capul

căzut în piept. Am ajuns la concluzia că adunătura de care era înconjurat Puma Neagră nu era formată din războinici prea devotaţi. Îmbrăcaţi mizerabil, în zdrenţe, înarmaţi prost cu arme demodate, ei fuseseră alungaţi din diferite triburi. Trebuie să recunosc că Puma Neagră îmi insipira milă ca şef al unei astfel de bande. Decăzuse foarte mult din pricina laşităţii dovedite cîndva, dar cauza putea fi şi o luptă intestină între grupurile risipite ale tribului Kry, din care făcea parte. Ştiam că tribul Kry stăpînise cîndva întinse pămînturi din Canada, la apus de rîul Churchill şi de golful Hudson. Pînă la Manitoba, toate aparţinuseră indienilor Kry, dar, la un moment dat, ei s-au împărţit în două grupuri adverse. Unii s-au stabilit în păduri, alţii în preria canadiană, ocupîndu-se cu vînatul bizonilor. Cînd însă triburile Assiniboinilor fuseseră alungate din nord de către indienii Dakota şi începuseră să vîneze pe pămînturile tribului Kry, aceştia se uniră, luptînd împotriva celor din neamul Dakota şi chiar a tribului înrudit al Picioarelor Negre. S-ar putea ca atacul asupra noastră să-şi aibă sorgintea în ura pe care Kry-i o nutreau faţă de Picioarele Negre. Toate acestea îmi treceau prin cap în timp ce ochii nu mi se dezlipeau de paznicul nostru. La un moment dat, am simţit că şi picioarele îmi fuseseră eliberate. Nu mă mişcam, mă sprijineam doar în cot. Atunci am zărit ceva uluitor. Printre războinicii Pumei ce dormeau duşi, se învîrteau fără zgomot nişte umbre. Liniştea fu spintecată de un strigăt. Începu panica. Se auzi o împuşcătură, apoi alta. Din pădure ieşi o mulţime de oameni. Erau indieni. Am sărit în picioare. Lîngă mine se găsea Carl.

— Picioarele Negre ! strigă el.

— Tocmai la ţanc.

— Înainte ! strigă şeriful.

Într-acolo era Rathcliff. Toţi patru ne îndreptarăm în direcţia cailor. Întîrziarăm însă cîteva clipe, căci printre tufişuri dispăruseră doi călăreţi. Caii rămaşi se împrăştiară care încotro. Lîngă lac, lupta se apropia de sfîrşit. Din grupul războinicilor se desprinse, apropiindu-se de noi, acela pe care îmbrăcămintea îl arăta a fi căpetenia.

— Nourul Roşu ! spuse Carl.

Vrăjitorul Picioarelor Negre ridică mîna.

— Îi salut pe fraţii mei albi, spuse el cu voce sonoră. Bunul Manitu m-a adus chiar la timp în calea voastră.

— Chiar la timp, îi răspunse şeriful. Păcat că n-ai sosit ceva mai devreme. Două feţe palide au reuşit deja s-o şteargă.

— Despre ce vorbeşti fratele alb ?

L-am lămurit despre ce era vorba.

— Îndată îmi voi trimite războinicii pe urmele lor, dar a mai rămas o faţă palidă. După cîte se vede, e în mîinile noastre.

Acest aera Ralph Usher. Cînd flacăra se ridică zglobie deasupra focului, ne aşezarăm jur împrejur povestind. Conform înţelegerii dintre Carl şi Nourul Roşu, acesta trebuia să se învîrtă cîteva zile prin prerie, aşteptîndu-l apoi la locul cuvenit, dar a avut ghinion, căci nu s-au întîlnit. În schimb, dînd de urmele Pumei, Nourul Roşu pornise după ele. Astfel a ajuns la cele Trei Coline. Iscoadele sale se descurcară de minune. Îi indicară nu numai numărul războinicilor Pumei, dar şi prezenţa noastră în tabără. Restul despindea numai de iscusinţa războinicilor Picioarelor Negre. Spre dimineaţă, toate

santinelele au fost dezarmate, iar Nourul Roşu ajunse chiar lingă lac, pentru a ne tăia cu mîinile lui legăturile. Atacul fusese atît de fulgerător, încît nici una din părţi nu avusese pierderi în oameni. Nourul Roşu ne întrebă ce să facă cu Puma şi luptătorii săi. Ca învingător, putea face orice dorea. Consultîndu-ne, voia să ne dovedească însă stima ce ne-o purta. Cu un an în urmă, fiind oaspetele Picioarelor Negre, luasem parte, alături de ei, la acea expediţie avînd ca scop prinderea „Omului cu cicatricea" şi găsirea terenurilor aurifere. Peripeţiile şi primejdiile prin care am trecut împreună ne-au apropiat, făcînd să se lege între noi o adevărată prietenie. Prietenia lui Carl cu ei era şi mai veche şi mai puternică, chiar numele pe care i-l dăduseră indienii dovedea marea cinste de care se bucura Carl. Castorul este pentru indieni simbolul înţelepciunii şi al curajului.

— Părerea mea, începu Carl, e că ar trebui să-l descoaseţi pe Puma. Mai sînt multe lucruri neclare pe care Puma le-ar putea lămuri.

Nourul Roşu aprobă din cap.

— Dacă fratele meu roşu n-are nimic împotrivă, voi vorbi cu Puma în prezenţa tuturor, propuse Carl.

Vraciul fu din nou de acord. Chemă un războinic şi-i porunci să aducă prizonierul. Aşteptam în tăcere. Puma Neagră avea mîinile şi picioarele libere, dar, oricum, nu putea fi vorba de fugă. Se apropie de noi, păstrîndu-şi în continuare atitudinea sa mîndră.

— L-am chemat pe Puma Neagră — începu Carl — ca să ne spună de ce ne-a atacat, deşi securea războiului nu fusese dezgropată. De răspunsul său va depinde hotărîrea noastră.

— Puma Neagră e căpetenie, va răspunde stînd jos.

Făcuse deja gestul de a se aşeza, dar războinicul care-l păzea îl împiedică.

— Puma Neagră e prizonierul nostru şi va răspunde stînd în picioare. Dacă nu, se poate întoarce, continuă Carl.

Puma meditä o secundă.

— Dar ţine seama, adăugă prietenul meu, dacă ai să minţi, îţi vei înrăutăţi singur situaţia. Aici se află oameni care nu i-au făcut nici un rău Pumei. Ce l-a împins pe el să-i atace. Mîndru, dar cu o uşoară teamă, începu Puma să povestească.

— Ralph Usher i s-a adresat Pumei cu propunerea de a însoţi doi vînători albi spre locuri îndepărtate.

— De unde cunoaşte Puma pe Usher ?

— Nu o dată Puma i-a vîndut cai.

Deoarece Puma n-avea nici o herghelie, ne-am dat seama de unde şi-i procura.

— Unde trebuia să se întîlnească Puma cu albii ?

— Chiar aici, la cele Trei Coline.

— Cînd ?

— Peste două zile.

— Şi de ce a venit Puma mai devreme ?

— Fiindcă aflase de la un indian că o parte din Picioarele Negre colindă prin prerie. Auzind acestea, Puma s-a hotărît să se ascundă în pădurile de la Trei Coline.

— Cunoscînd vechile neînţelegeri dintre războinicii Kry şi cei ai Picioarelor Negre, declaraţia Pumei părea credibilă. Cînd iscoadele sale i-au vestit arestarea lui Usher şi a tovarăşilor săi, a atacat. Nu ştia însă că va găsi aici pe Marele Castor.

— Şi ce trebuia să obţină Puma în schimbul ajutorului dat ?

Căpetenia lăsă capul în jos.

— Deci, nu vrei să răspunzi ? Atunci am să-ţi spun eu. Urma să primeşti în schimb mult nisip de aur...

Indianul dădu din cap, aprobînd.

— Dar, cu siguranţă, continuă Carl, n-ai fi primit nimic. „Omul cu cicatricea" nu-şi ţine niciodată cuvîntul. Şi acum să hotărîm ce facem cu tine.

Nourul Roşu începu să vorbească :

— Oare fraţii mei albi doresc să-l mai întrebe ceva ?

Am negat. Atunci vraciul făcu un semn războinicilor.

— Luaţi-l, legaţi-l şi păziţi-l bine.

Pînă ce Puma se îndepărtă, nu mai scoaserăm nici o vorbă, apoi Nourul Roşu continuă :

— Ce părere au fraţii mei albi ?

— A spus adevărul, zise Carl, iar eu îl aprobai, adăugînd :

— Nourul Roşu va trebui să hotărască.

— Dar Marele Castor ce-ar face în locul meu ? întrebă vraciul.

— Eu i-aş da drumul. La urma urmei, războinicii Picioarelor Negre n-au avut nici un fel de pierdere, şi apoi Puma Neagră ne-a apărat de cei trei tîlhari.

Vraciul ascultă totul în tăcere, apoi scoase un fluieraş de argint pe care-l duse la gură. Imediat se auzi un fluierat ascuţit. Pentru prima dată auzeam un astfel de semnal la Pieile Roşii. Era, probabil, o născocire a Nourului Roşu, inspirată din vremurile petrecute de el printre albi. Sunetul pătrunzător a-

dună în jurul focului cîteva zeci de războinici. Nourul Roşu se ridică zicînd :

— Aduceţi-l pe Puma Neagră !

În mare grabă, prizonierul fu adus lîngă foc.

— Eşti liber, îi spuse vraciul. Vei pleca imediat, laolaltă cu oamenii tăi. Poţi să-ţi iei armele şi caii. Marele Castor şi-a pus obrazul pentru tine. Dacă ne vei mai ieşi vreodată în cale, te previn că va fi pentru ultima oară. Nu ne trebuie nici tîlhari, nici hoţi de cai. Poţi să te duci.

Drept care îi întoarse spatele, aşezîndu-se lîngă foc. Pentru o clipă, Puma Neagră rămase năuc, neştiind ce să creadă. Era posibil să fie eliberat fără vreo cerere de răscumpărare ? Sau poate că îl paralizase dispreţul răzbind prin vorbele vraciului. S-a depărtat cu paşi înceţi, fără cuvinte. Peste cîteva clipe, auzirăm tropotul cailor. Puma Neagră părăsise tabăra, laolaltă cu oamenii săi. Am înţeles că Nourul Roşu îşi întemeiase verdictul nu numai pe comportarea Pumei faţă de Carl, ci şi pe aversiunea sa faţă de luptele fratricide. După ce larma celor ce dispăruseră se stinse, vraciul vorbi :

— Iar acum, dacă fraţii mei albi n-au nimic împotrivă, aş zice să ascultăm şi faţa palidă aflată în mîinile noastre...

Ralph Usher se purtă total diferit faţă de Puma. Vorbea tot timpul, minţind neîncetat. O făcea însă atît de naiv, încît nu puteai, ascultîndu-l, să nu pufneşti în rîs. Numai Nourul Roşu îl urmări atent, poruncind apoi să fie luat. Nu ştiam încă ce hotărîre să luăm. Irvin spuse că îl va da pe mîna judecătorilor pentru complicitate şi participare la jaf. Trebuia dus, deci, la Fort Benton. Dar cine să-l păzească ? Erau două posibilităţi : una, să-l însoţească

însuşi şeriful, a doua, să-l conducă ajutorul său, Robertson. Dar fiindcă decizia nu o putea lua nimeni altul decît şeriful, nu mai aveam ce discuta. Irvin nu stătu mult pe gînduri. Declară că nu poate sub nici o formă să renunţe la urmărirea lui Rathcliff. Drept care urma ca Robertson să-l păzească pe Usher, ducînd, totodată, la Fort-Benton şi caii luaţi împrumut pentru mine şi Carl. Picioarele Negre ne ofereau caii lor. Ba, mie mi se dădu acelaşi cal pe care-l călărisem cu un an înainte.

— Cu toate astea, Robertson n-ar trebui să plece singur, spusei eu, gîndindu-mă la primejdia cu care-l putea ameninţa banda Pumei.

Nourul Roşu îşi oferi ajutorul însărcinînd doi războinici să-l însoţească pe ajutorul de şerif pînă la frontieră. Era cea mai bună soluţie, menită să-i satisfacă pe toţi, nu însă şi pe Robertson, care ar fi dorit să rămînă cu noi.

În zorii zilei următoare se întoarseră iscoadele trimise pe urmele lui Scott şi Rathcliff. Două ore mai tîrziu părăsirăm tabăra, fără vreo părere de rău. Ne îndreptam spre nord, în timp ce Robertson, însoţit de doi dintre războinici, o luă spre apus. Acum aveam să aflu cite ceva de la iscoadele noastre. Ţinîndu-se pe urmele fugarilor, ele dăduseră peste un pîrîu, de unde urmele dispăruseră. Cu toate acestea, indienii căutaseră de o parte şi de alta a apei, pînă le regăsiseră. Se luară după ele, dar mare le fu dezamăgirea cînd constatară că urmele erau ale unei patrule a poliţiei. Începură să-i întrebe pe poliţişti dacă ştiau ceva despre cei doi fugari, dar ei îi priviră pe indieni cu destulă suspiciune. Voiau să ştie cine erau cei urmăriţi şi, mai ales, de

cine, apoi cum arătau la înfățișare. Cînd îl descriseră pe Scott, insistînd asupra cicatricei de pe obrazul sting, unul dintre purtătorii „jachetei roșii" • se interesă dacă nu cumva cel care-l căuta pe fugar este Carl Gordon, supranumit și Marele Castor. Confirmîndu-i-se bănuiala, „jacheta roșie" întrebă unde este acum Gordon, rugînd să i se transmită salutări din partea sergentului Mitchell.

— Garry Mitchell ! exclamai eu. Ne-ar fi de mare folos acum.

Carl mă aprobă.

— Mi-e tare drag acest om... dar prefer să nu-l întîlnesc pe aceste meleaguri. Știi, Irvin, voi v-ați potrivi ca o pereche de mănuși ; doi oameni ai legii. Unul l-ar captura pe Scott, celălalt pe Rathcliff. În sfîrșit, ar fi liniște. Dar ce-a mai zis Mitchell ?

— Că acum nu se poate întîlni cu Marele Castor, dar nu va uita de fața palidă cu cicatrice...

— Atunci e în regulă, răsuflă ușurat Carl. Aici, Mitchell ne-ar încurca.

Dar să vă spun de ce... A fost cel dintîi polițist pe care l-am înștiințat, în urmă cu un an, despre crima lui Scott. Mitchell participase laolaltă cu mine și Carl la urmărirea banditului, însă fără vreun rezultat. El făcuse cunoscută Universității din St. Louis sfîrșitul tragic al savanților săi, aflați în expediție științifică. De aceea nu se arătase, probabil, uimit aflînd de reapariția lui. Totuși, sergentului Mitchell nu-i spusesem nimic despre existența zăcămintelor aurifere din Munții Stîncoși. Nu i-am spus, de teamă să nu-și anunțe șefii despre aceasta. Astfel, taina noastră s-ar fi pălăvrăgit și ar fi atras pe

---

• Uniformă a poliției călare canadiene (n. a.).

pămînturile Picioarelor Negre tot soiul de musafiri nepoftiţi. Deci, într-un fel, Mitchell ne-ar fi putut fi de folos, iar în altul ne-ar fi încurcat. Ne-ar fi dat peste cap planurile noastre de exploatare — în folosul indienilor — a pămînturilor aurifere, lucru ce-l proiectasem pentru lunile de primăvară şi vară.

Iscoadele se temuseră că nu ne vor mai găsi la cele Trei Coline. Acum porniseră însă laolaltă cu noi în urmărirea fugarilor. Urmele lăsate de aceştia erau foarte slabe. Cel mai rău era că, după un ceas, începu o ploaie măruntă. Trebuia să ne grăbim căci, sub soarele de după ploaie, iarba s-ar fi putut ridica, acoperind slabele urme ale fugarilor. Porniräm în galop. Aşa încît, chiar în aceeaşi zi, ajunserăm la pîrîul amintit de iscoade. Aici urmele dispăreau şi trebui să ne bazăm numai pe iscusinţa noastră. Din fericire, ploaia încetase, norii se îndreptară spre miazăzi, iar soarele, deşi amurgind, arunca pe pămînt raze fierbinţi. Am înălţat o tabără provizorie chiar pe malul pîrîului. Nu ştiam în ce parte să o luăm. Oare pînă unde vor fi putut ajunge Scott şi Rathcliff ?

Eram, în total, unsprezece : trei albi şi opt indieni. Prea mulţi pentru cercetarea urmelor. Ca să nu ne împiedicăm unii pe alţii, pornirăm doar trei. Nourul Roşu o luă pe malul stîng, eu şi cu Carl pe cel drept. Caii rămaseră în tabără. Dar încotro s-o pornim — în josul sau în susul apei ? Carl deduse, cu ajutorul compasului, că pîrîul curge spre sud. S-ar fi putut să fie chiar un afluent al Rîului Alb, ce se vărsa la rîndul lui dincolo de frontieră, în Missouri. Nu în acea direcţie o putuseră lua fugarii. Ea ducea spre aşezările din preajma Bentonului. Scott ştia bine că e căutat de poliţie, iar Rathcliff

n-ar fi riscat o a doua vizită pe acolo. Ne-am decis s-o luăm împotriva curentului apei. Mergeam încet, cu privirea în pămînt, pas cu pas. Timpul trecea, dar nici eu, nici Nourul Roşu nu observasem nimic deosebit.

— Ce-ai fi făcut tu, John, dacă ai fi vrut să-ţi camuflezi urmele ? mă întrebă Carl pe neaşteptate.

— Aş fi luat-o pe pămînt pietros.

Mă gîndeam la albia rîului. Apa nu era prea adîncă, deci nu constituia nici o greutate.

— Just. Scott şi Rathcliff au avut de două ori noroc. O dată, că au dat peste un pîrîu, şi o dată fiindcă au găsit urmele patrulei. Minunat prilej de derutare a urmăritorilor.

— Totuşi, undeva trebuie să iasă din apă.

— Să vedem unde şi cînd.

În seara aceea, n-am reuşit să aflăm. Soarele se ascunsese dincolo de linia orizontului.

Se întunecase de-a binelea. N-avea nici un rost să mai continuăm. Drept care ne întoarserăm în tabără. Pe pămîntul jilav, noaptea nu se scurse tocmai plăcut. Mai ales că înnoptarăm fără foc. Deşi războinicii căraseră cu ei vreascuri încă de la cele Trei Coline, Nourul Roşu nu dădu voie să fie aprinse. Cu şaua sub cap şi pistolul în mînă, m-am culcat pe pătură, gîndindu-mă cu jind la patul meu de acasă. Înaintea zorilor, eram deja în picioare. Umezeala ne intrase în oase. Mă durea tot trupul, iar dinţii îmi clănţăneau atît de tare, încît Carl glumi, spunîndu-mi că ne vom trăda prezenţa de la o distanţă de trei mile.

În timpul marşului călare, m-am mai încălzit oarecum, deşi frigurile m-au stăpînit pînă la ivirea

soarelui. Îi admiram pe Nourul Roşu şi pe războinicii lui, care aveau încă putere să cerceteze fiece moviliţă de nisip din albia pîrîului de-a lungul căruia înaintam.

Roadele întîrziau însă.

— Să se fi dat peste cap şi să se fi schimbat, oare, în raţe sălbatice ? întrebă şeriful.

Nici el nu se simţea prea bine după somnul acela vitregit. Devenise de-a dreptul maliţios.

— Raţe sau nu, tot vor trebui odată şi-odată să iasă din apă, mai ales că, la un moment dat, drumul lor va trebui să o ia pe alături. Răbdare, deci.

Mai trecu un sfert de ceas de căutări zadarnice. Şeriful bănuia chiar că ne aflam pe un drum greşit.

— Precis n-au luat-o în partea asta... Dacă pînă seara nu găsesc urme, eu mă-ntorc.

Descălecarăm ca să ne mai dezmorţim oasele. S-ar putea ca şeriful să aibă dreptate, îmi ziceam. Carl mă linişti însă. Apoi şi-a scos luneta, îndemnîndu-ne să facem la fel. Ne conformarăm, fără prea mari speranţe. Neîncrederea mea se dovedea întemeiată. Nu vedeam decît o mare de ierburi, tăiată în două de apă. Strînsesem luneta, băgînd-o în sac. Carl era însă de altă părere, probabil, căci, apropiindu-se de Nourul Roşu, îi întinse luneta lui, arătîndu-i ceva cu mîna.

— Ce-o fi văzînd ? se nedumeri şeriful, uitîndu-se încă o dată. Nu prea văd ce, dar încep să pricep. Ia te uită, doctore, la pata aceea întunecată !

Am pus luneta iarăşi la ochi.

— Văd ! Dar ce-i cu ea ?

— Poate nimic, poate totul...

— Să lăsăm şaradele. Despre ce-i vorba ?

— Acolo e un desiș, ori, poate, o pădurice. Scott și Rathcliff sînt foarte șireți. Dacă au trecut prin apă, atunci numai acolo puteau ieși din ea. Pădurricea le-ar fi ascuns urmele. Și apoi, unde-i mai bine să faci popas, dacă ții să treci neobservat ?

Carl era de aceeași părere. Am sărit din nou în șa, gonind mai departe. Mi se cam urîse, dar ce altceva aș fi putut face ? Căzusem într-un soi de toropeală. Cred că dormeam cu ochii deschiși, fiindcă, așa cum avea să-mi spună Carl mai tîrziu, nu răspundeam la întrebări, deși păream foarte treaz. Așa ceva nu mi se mai întîmplase în viața mea. Parcă eram vrăjit. Irvin nu-mi dădu însă dreptate. Indienii, și chiar unii albi, cunoșteau bine starea aceasta. Carl îmi spuse că sînt pe cale de-a deveni un adevărat „Westman". Cît timp am călărit în starea aceea de somnolență, n-aș putea să vă spun. Mi-am revenit abia cînd ajunserăm la țintă. Era o pădurice de molizi, tăiată în două de pîrîul prin care mersesem. Pe mal descoperirăm urmele unui foc. Nourul Roșu, Carl și șeriful începură să cerceteze împrejurimile. În ceea ce mă privește, eram prea obosit pentru asta. Nici nu era de mirare. Încă nu mă învățasem cu preria și greutățile ei. Mă așezai sub un copac și adormii de îndată. Mă trezi strălucirea focului și trosnetul butucilor. Ceilalți erau întinși în jur, iar Nourul Roșu frigea o bucată de carne. Carl observă cel dintîi trezirea mea.

— Am o veste bună, John.

— Au fost pe aici ? întrebai eu cu voce adormită.

— Aici au făcut focul. Urmele cailor sînt încă vizibile. Au fost tare vicleni călărind prin apă, dar nici noi n-am fost mai prejos.

— Dar dacă nu sînt urmele lor ?

— Nu poţi fi niciodată prea sigur, interveni şeriful. În prerie nu poţi fi sigur pînă nu vezi. Dar ar fi prea trist să greşim a doua oară.

Nu i-am răspuns. Mi-am mîncat porţia de carne friptă (din căprioară vînată de tovarăşii mei), îmi băui cafeaua şi mă întinsei din nou. După ce m-am învelit cu pătura, adormii buştean.

XII. În valea Rea

Mai trecură trei zile de marş, fără să se întîmple nimic deosebit. Dimineţile deveneau tot mai frumoase, iar zilele mai lungi şi mai călduroase. Din loc în loc, în prerie întîlnirăm adevărate insule de flori, ba într-o seară dădurăm peste o turmă de bizoni, însă nimănui nu-i trecu prin cap să propună organizarea unei vînători. Urmele fugarilor aici dispăreau, pentru a reapărea mai departe. Nourul Roşu susţinea că fugarii nu aveau faţă de noi decît un avans de o zi. Eram convinşi că nici nu le mai trecea prin cap că sînt urmăriţi. Atît de bine îşi camuflaseră urmele, încît era greu de presupus că vor putea fi descoperite. Acum nu ne mai rămînea decît să grăbim pasul, dar furăm împiedicaţi de greutăţi neprevăzute. Tot mai ades întîlneam văi adînci, tăiate de torenţii ce se vărsau în pîrîul al cărui fir îl ţineam. Ne încurcau atît de mult, încît nu ne încălzea cu nimic gîndul că şi duşmanii noştri vor fi păţit la fel. Într-una din aceste zile chinuitoare, cînd, pentru a patra sau a cincea oară, coboram panta unui defileu, Nourul Roşu, care deschidea coloana, ridică brusc mîna, cerîndu-ne să oprim. Făcurăm întocmai. Timp de cîteva clipe, ni se păru că vedem un şir de fantasme ivite în mijlocul preriei. În sfîrşit, vraciul făcu semn că putem continua, dar cînd

ajunserăm la poalele defileului, dădu din nou războinicilor săi semnalul de oprire, iar pe noi ne chemă lîngă el. Mai întîi ne arătă copitele cailor, bine întipărite pe fundul mocirlos al văii, apoi ne şopti :

— Fraţii mei albi sînt rugaţi să fie atenţi. Dacă Nourul Roşu nu greşeşte cumva, prin apropiere se află un om.

— Un om ? se miră şeriful.

— Ascultaţi !

Vraciul trebuie să fi avut, într-adevăr, un auz foarte ascuţit, căci eu nu putui auzi decît freamătul vîntului printre ramurile unui măceş din apropiere.

— Oare fraţii mei albi n-au auzit nimic ?

Tăceam, în timp ce Carl făcu din cap semn că nu.

— S-ar putea să mă fi înşelat eu. Să lăsăm, totuşi, caii aici. Trei războinici vor rămîne cu ei să-i păzească, iar doi vor urca din nou pe colină, să cerceteze preria. Să mergem, deci !

Făcurăm cum ne zise Nourul Roşu, păşind cu atenţie pe marginea defileului, doi de o parte şi doi de alta. Tot mai pregnant se vedeau urmele unor copite. Cu cît se depărtau de albia pîrîului, se înălţa şi fundul văgăunii în care ne aflam. Fugarii trebuiau s-o fi luat pe aici, iar urmele încă proaspete arătau că trecuseră doar cu cîteva ore înaintea noastră. Se apropia, deci, deznodămîntul atît de mult rîvnit de noi toţi. Criminalii trebuiau să ajungă, în cele din urmă, în mîna justiţiei. Cel mai bucuros dintre noi părea şeriful. Cu o mare mulţumire cerceta urmele lăsate de cai.

— Să nu-mi ziceţi mie pe nume, dacă îi voi scăpa şi de data aceasta.

— Tii ! şopti Nourul Roşu. Ascultaţi !

Să fi fost vîntul ce fremăta în tufiș sau, poate, urletul coyotului, nu ne puteam da seama, dar vraciul se pare că nu dăduse greș. Undeva, departe, în fața noastră, se auzea un soi de ecou. O voce omenească răsunînd slab, ca un vaiet prelung. Vaietul se repeta, înceta cîteva clipe, se auzea din nou și apoi dispărea. O pornirăm în liniște, străduindu-ne să înaintăm cît mai rapid și fără zgomot. Să fi trecut aproape un ceas. Văgăuna se micșora, era din ce în ce mai puțin adîncă. Vaietul se repetă, devenind tot mai clar. Cu siguranță era vocea unui om. Drumul nostru anevoios se mai prelungi cîțiva yarzi, apoi se transformă brusc într-o vale ca o potcoavă, acoperită de ierburi fragede. În mijlocul ei un om era legat de trunchiul unui arțar. Ne apropiarăm în fugă de el. Cîteva lovituri de cuțit tăiară sforile. Trupul lui căzu, inert, la pămînt. Mă aplecai asupra omului leșinat, examinîndu-l, în timp ce tovarășii mei se împrăștiară să cerceteze împrejurimile. Omul era un indian, dar cine, oare, îl putuse schingiui atît de barbar, condamnîndu-l să piară de foame și sete ? Ca să mă pot lămuri, trebuia să aștept să-și revină în fire.

— Apucă-te de treabă, John, îmi zise Carl, căci bietul trage să moară, fără să mai apuce să scoată vreo vorbă. Și tare sînt sigur că ar avea multe lucruri interesante de povestit.

Pornirăm cu toții să căutăm niște apă. Șeriful găsi, în cele din urmă, o mică băltoacă. Îl stropirăm pe față cu apă murdară, făcîndu-i apoi împreună cu Carl respirație artificală. Aceasta îi prinsese bine. Omul începu să respire, deschizînd, pentru o clipă, ochii. Bolborosise ceva. Între timp, ceilalți războinici aduseră caii. Doi indieni se duseră la rîu după

apă. Am încercat să-i torn pe gît bolnavului cîteva picături dintr-un sac de piele de bivol. Şeriful mă privea cam nemulţumit, apoi îl văzui învîrtindu-se pe lîngă şaua calului său. Scosese din tolbă o sticlă groasă, închisă la culoare.

— Daţi-i pace. La ce i-ar putea ajuta apa voastră ? Am eu ceva mai bun. Îl va pune imediat pe picioare.

Mă aşezai în genunchi lîngă indianul leşinat şi-i turnai pe gît, picătură cu picătură, băutura şerifului. În nări îmi pătrunse mirosul tare de whisky. Indianul înghiţi şi începu să tuşească, după care deschise larg ochii. Şeriful ridică triumfător sticla, sfătuindu-mă ca pe viitor să port la mine astfel de „leacuri". Abia după aceea îi dădurăm apă. Îl cercetam pe indian cu atenţie. Era îmbrăcat destul de prost. Purta nişte leggini * uzaţi, o haină din piele de căprioară, atît de uzată, încît nu mai avea păr decît pe ici, pe colo. Nu găsirăm la el nici o armă, cu excepţia unui cuţit înfipt la brîu. Mă mirai că prigonitorii lui i-l lăsaseră.

Nourul Roşu îl privi îndelung şi cu multă atenţie, întrebîndu-l în cele din urmă :

— Cine eşti ?

— Sînt Cap de Bivol, din tribul Kry.

— Şi cum de-ai ajuns aici ?

— Cap de Bivol a pornit în căutarea urmelor de bizoni, pentru ca bărbaţii tribului să poată aduce carne proaspătă.

Din spusele lui, reieşea că se îndepărtase destul de mult de wigwam-urile ** aflate la nord de Sawatchevan. Ajunsese pînă la terenurile de vînătoa-

---

* pantaloni specifici ai indienilor, făcuţi din două bucăţi.
** aşezări indiene.

re ale Picioarelor Negre, dar Nourul Roşu nu-l tratã ca pe un nepoftit, atrăgîndu-i numai în treacăt atenţia că şi mai la nord se află vinat din belşug. Indianul încerca să adauge vorbelor sale şi gesturi. Mai întîi descrise întîlnirea cu două fe,e palide, nu departe de aici. Descrierea lor se potrivea cu aceea a lui Rathcliff şi Scott. Încă o dată se adeverea că ne aflăm pe drumul cel bun, dar de ce se purtaseră astfel cu indianul întîlnit în cale? Din cele spuse în continuare de acesta, reieşea că unul din caii albilor începuse să şchiopăteze. Ei îi propuseră lui Cap de Bivol să le dea în schimb calul lui. El refuzase, deşi, pe lîngă calul şchiop, albii îi oferiră gloanţe şi praf de puşcă. Indianul cîntări situaţia, dîndu-şi seama că fără un cal bun nu va reuşi să găsească drumul de primăvară al bizonilor. Aceasta ar fi însemnat să nu-şi îndeplinească sarcina încredinţată de trib, ceea ce-l făcu să refuze propunerea lor. Ajunseseră la o gîlceavă care, curînd, se preschimbase în încăierare. Atunci, ei îi luară calul şi armele. Dar de ce l-or mai fi legat de copac? Căci indianul nu-i putea ajunge cu un cal şchiop. Au făcut-o, probabil, doar ca să potolească bestiile din ei. După ce ascultă spusele indianului, şeriful zise că nu l-ar fi crezut pe Rathcliff în stare de aşa ceva.

— Nu pare să fie fapta sa, adăugă el, conclusiv. Să rănească ori chiar să împuşte un om într-o încăierare, mai ales dacă e şi beat, asta da, dar să condamne un om la moarte lentă?

I-am spus că, probabil, fusese îndrumat de Scott. După părerea mea, acesta era în stare de orice mîrşăvie. Dar unde dispăruse calul rănit? Cap de Bivol bănuia că-l lăsaseră în libertate, astfel că, în timpul nopţii, calul se pierduse în prerie. Mai preciză că,

dacă ar avea cal și arme, ar porni după hoți, să-și spele rușinea înfrîngerii și să-și redobîndească animalul. Ne mai spuse că ascultase discuția celor doi albi. Așezați lîngă foc, ei vorbiseră fără teamă că ar putea fi cumva spionați. Hotăriseră să se îndrepte spre Valea Rea, unde trebuia să-i aștepte cineva.

— Valea Rea. N-am auzit niciodată despre o astfel de vale, zisei.

Carl mă lămuri însă repede.

— E normal, căci prea puțini au auzit despre ea. O cunosc doar indienii Kry și o parte dintre semințiile nordice ale Picioarelor Negre, precum și cîțiva trapperi albi.

Am aflat că Valea Rea era formată din stînci roase de calcar, ce se ridicau în prerie ca un promontoriu vulcanic, înălțat din adîncurile mării. Valea Rea tăia cele două rînduri de stînci presărate cu peșteri, constituind un excelent punct de observație. În peregrinările sale, Carl Gordon nimerise adeseori pe aici. Numele și-l trăgea de la tributul de sînge plătit de două triburi înverșunate ce se luptaseră aici. Totul se petrecuse însă atît de demult, încît astăzi nimeni nu mai știe cine și pentru ce s-a luptat. După ce l-a descusut pe Cap de Bivol, Nourul Roșu îl lăsă în seama războinicilor săi. Aprinserăm două focuri. În jurul unuia, ne așezarăm eu, Carl, Irvin și Nourul Roșu. Pe culmi, stăteau de strajă luptătorii. După ce rontăirăm cîte o bucată de carne uscată și după ce eu și Carl ne umplurăm pipele cu tutun, Nourul Roșu, care tăcuse pînă atunci, ne întrebă :

— Ce părere au frații mei despre spusele lui Cap de Bivol ?

Întrebarea avu darul să ne uimească. Povestea indianului ni se părea foarte clară. Logica ne îndemna să o credem. Probabil că și Carl fu mirat de întrebare, fiindcă, în loc de răspuns, trase fum în plămîni, scoțîndu-l apoi pe nări. În schimb, șeriful Irvin declară, spre mirarea mea :

— Și eu împărtășesc neîncrederea Nourului Roșu.

— Fratele meu alb mi-a citit bine gîndurile. Să-l ascultăm cu atenție.

— În primul rînd, mi s-a părut curios faptul că indianul a fost legat de pom. De ce au făcut-o ? Apoi e suspectă și dispariția calului șchiop. Cum de a fugit atît de departe, încît să nu-l fi putut găsi noi ? Unde a fost făcut focul de care vorbea indianul ? Și apoi nu se vede nici o urmă a luptei. Nu găsesc răspuns la aceste întrebări. Poate Nourul Roșu știe mai multe.

După ce tăcu șeriful, vraciul continuă, văzînd că nimeni n-are nimic de adăugat :

— Oamenii mei au cercetat malurile, găsind urmele focului, fără a afla însă semnele vreunei lupte. Poate au fost șterse de copitele cailor, căci, într-adevăr, au fost trei cai, dar de ce a fost Cap de Bivol legat tocmai aici, și nu lîngă pîrîu ? De ce-a spus el că asta s-a întîmplat cu două apusuri de soare în urmă ? Urmele par mult mai proaspete. Voi încerca să-l întreb toate acestea pe războinicul tribului Kry, fără însă a-i da de bănuit că nu l-am crezut.

— Spune-ne, John, ce părere ai dumneata despre starea sănătății lui Cap de Bivol ? Ca medic, poți să-ți dai mai bine seama dacă indianul ar fi putut să reziste două zile însetat și înfometat.

Începui să mă întreb dacă leșinul putuse fi o

prefăcătorie. Cînd îl stropisem cu apă, nu-mi trecuse prin cap să-i iau pulsul. Fără acesta nu puteam fi sigur că indianul se prefăcuse sau nu. Adevărul e că părea epuizat ca să fi fost vorba de o simulare.

— Să nu pierdem din vedere tocmai marea rezistenţă fizică a pieilor roşii, interveni Irvin.

— Asta nu face decît să vină în apărarea lui Cap de Bivol, spusei.

— Totuşi, mă întreb şi eu, ce ar fi urmărit, în definitiv ? întrebă Carl.

Nimeni nu-i putu răspunde la întrebare. Cap de Bivol îşi repetă povestea, explicînd lipsa urmelor luptei prin aceea că fusese atacat pe neaşteptate, trîntit de pe cal chiar aici, lîngă bătrînul arţar, aşa încît lupta nu durase prea mult !

La întrebarea de ce a plecat cu albii, dacă ştia că ei voiau să-i schimbe caii, ne răspunse că oferta de schimb apăruse pe drum, după ce merseseră o bună bucată împreună. În pofida declaraţiilor sale „foarte curate", bănuiala noastră persista încă. De ce Rathcliff şi Scott nu-l imobilizaseră în timp ce stăteau în jurul focului ? Drept care hotărîrăm să-l punem la încercare. Neavînd nici un cal disponibil, trebuia să meargă pe jos. I-am spus acest lucru, vrînd să vedem dacă va accepta sau nu. Nesupunerea l-ar fi dat de gol, dovedind că în apropiere îl aşteptau complicii. Drumul pe jos prin prerie ar fi fost chinuitor. Dar Cap de Bivol acceptă, resemnat, propunerea noastră. Ba chiar păru bucuros aflînd că vom porni în căutarea tîlharilor. Propuse să ne fie ghid spre Valea Rea. Luarăm drept bune spusele lui. Totul se aranjase cum nu se putea mai bine, întocmai cum plănuisem. Deodată însă, negru de

supărare, şeriful ne spuse că trebuie să se întoarcă din drum. Vestea ne năuci pur şi simplu.

— Dar ce s-a-ntîmplat, şerifule ?

— Mi-am pierdut ceasul. E o veche amintire, de care nu m-am despărţit pînă azi niciodată. Îmi purta noroc. Mi-a căzut, probabil, din buzunar la popasul nostru trecut. Trebuie neapărat să-l găsesc.

— Ei, pe naiba, zise Carl, vei obosi calul de pomană şi-o să rămîi mult în urmă. Ba, te mai poţi şi rătăci...

— Drept cine mă iei ? Eu să mă rătăcesc ! Nimeresc şi cu ochii închişi !

— Să te însoţesc, şerifule, îi propusei eu, dar el se împotrivi.

— Lasă !

Zadarnic îl îndemnai să renunţe. O ţinea pe a lui, drept care întoarse calul.

A doua zi, observarăm că urmele fugarilor coteau brusc spre miazănoapte. Carl ne spuse să oprim.

— Nu pricep, făcu el. Dacă se duc spre Valea Rea, ce rost aveau să cotească ? Ştiu bine drumul. N-o ia în partea asta.

Îl chemară pe Cap de Bivol, care ne lămuri că primăvara nu există altă cale spre Valea Rea.

Înaintea văii, se află o prerie întinsă străbătută de un pîrîu. Primăvara, apele acestuia se revarsă.

— Atunci ce-i de făcut ? întrebai eu.

Carl dădu din umeri.

— N-am auzit niciodată despre aşa ceva. E adevărat că n-am fost decît vara. Primăvara nu ştiu ce s-ar putea întîmpla, deşi nu-mi amintesc ca pămîntul de-acolo să fie prielnic inundaţiilor, şi-apoi trebuie să mai ţinem seama şi de altceva. Dacă Scott

și Rathcliff au luat-o pe drumul ăsta, care pare a fi mai anevoios, și dacă noi o vom lua pe celălalt, pe care-l știu bine, am putea ajunge mult înaintea lor, lucru foarte important dealtfel. Cum v-am mai zis, stîncile ce străjuiesc valea alcătuiesc un excelent punct de observație, pe o rază de cîteva mile. Dacă ne-o vor lua înainte, cu greu am putea pătrunde în vale neobservați.

— Deci, ce propui ?

— Să pornim de îndată și pe cel mai scurt drum.

Ceea ce și făcurăm. Cap de Bivol încercă să protesteze, văzînd că ne abatem. Zicea că, în acest fel, nu vom mai da în veci de urma fugarilor, dar băgînd de seamă că vorbea în vînt, tăcu și nu mai scoase o vorbă, pînă la capăt. Nourul Roșu porunci războinicilor săi să nu-l scape din ochi. Ziua trecu în liniște. În cealaltă dimineață, privind prin lunetă, văzui în zare un brîu de coline.

— Sînt munții pe care-i căutăm, spuse Carl. Va trebui însă, ca să-i putem vedea cu ochiul liber, să mai mergem încă pe-atît. Apoi va trebui să înaintăm numai noaptea, căci dacă tîlharii au ajuns deja, ne-ar putea observa foarte ușor.

— Dar, Carl, nu-ți trece prin cap că ei ne așteaptă deja ?

— Mă gîndesc doar că dacă așteaptă pe cineva, așa cum ne-a spus Cap de Bivol, atunci mai mult ca sigur că vor cerceta minuțios preria.

Spre seară, munții începură să se vadă tot mai clar. După un popas de cîteva ceasuri, pornirăm din nou, mergînd toată noaptea, astfel încît, la ivirea zorilor, ne găseam deja în desișul arinilor. Creșteau în jurul unui lăcușor. Aici poposirăm toată ziua, plictisîndu-ne și dormind ca să recîștigăm puterile risipite în noaptea pierdută. Cînd căzu amurgul,

încălecarăm din nou. Drumul era drept ca în palmă. Cînd ajunserăm la vadul apei ce despărţea munţii de prerie, era deja noapte. Trecurăm fără prea multă bătaie de cap prin pîrîul nu prea adînc. Acum trebuia să fim precauţi fiindcă pămîntul era cam pietros. Înfăşurarăm copitele cailor în cîrpe, iar noi mergeam pe jos, ţinînd caii de căpăstru. N-aş putea spunea cît a durat drumul acesta anevoios, dar începuse să se lumineze cînd ajunserăm la povîrnişurile ingrozitoare în faţa cărora părea să se deschidă o poartă tăiată în stîncă. Era intrarea în Valea Rea. Ne oprirăm o clipă, lăsarăm caii în grija războinicilor, iar noi trei, profitînd de perdeaua deasă a crengilor şi de movilele de pămînt, începurăm să înaintăm, furişîndu-ne. Cap de Bivol dori să ne însoţească, însă noi îl refuzarăm. Drept care se resemnă, rămînînd lîngă cai. Faţă de preria mereu luminată, valea era mult mai întunecată. De pe culme se vedeau destul de clar pantele abrupte ale munţilor, dar în vale trebuia să ne încordăm privirea, ca să nu ne lovim de stîncile răsărite la tot pasul. Înaintam încet şi într-o tăcere deplină. În sfîrşit, în faţa ochilor ne apăru brusc o prăpastie şi, cîţiva yarzi mai încolo, zărirăm lumina roşiatică a unui foc. În jurul lui, se conturau slab cîteva siluete. Deci, cu toate eforturile noastre, ei ne-o luaseră înainte. Începurăm să ne tîrîm pe burtă. Ajunserăm atît de aproape, încît văzurăm două făpturi omeneşti părînd cufundate într-un somn adînc. Cîtă lipsă de prevedere! Mai înaintarăm cîţiva yarzi şi, la semnalul dat de Nourul Roşu, sărirăm, dar, minune, zgomotul nostru nu-i trezi pe cei doi. Ajunsesem primul lîngă foc, aruncîndu-mă asupra celui mai apropiat, dar mă ridicai într-o clipă, fiindcă „omul" era un

biet pled, dibaci înfăşurat, închipuind un om. Sesizai de îndată primejdia şi strigai :

— Înapoi !

În aceeaşi clipă, răsună o salvă, de parcă se dezlănţuise tot iadul. Din întuneric alergară umbre spre noi. Abia reuşii să sar cîţiva paşi înapoi, cînd mă trezii faţă în faţă cu un lungan care, răcnind îngrozitor, ridicase asupra mea tomaghawk-ul. L-am izbit atît de tare cu patul puştii, încît arma îi căzu la pămînt. Inamicul se dădu speriat la o parte. Privirile îmi alunecară în jur şi-l zării pe Carl învîrtind puşca de parcă ar fi fost ghioagă, apărîndu-se de trei indivizi ce-l atacau deodată. Ceva mai departe, Nourul Roşu se lupta cu alţi doi. Mă întrebam de ce, oare, Picioarele Negre nu ne veneau în ajutor. Nu-i putusem număra în întuneric pe atacatori, dar era clar că sînt mai mulţi decît noi. Am sărit în ajutorul lui Carl. Ciudat era faptul că nimeni nu trăgea în noi. Probabil se temeau ca, în învălmăşeală, să nu se rănească între ei. Carl trîntise la pămînt pe unul dintre agresori, lovindu-l cu patul puştii. Am alergat spre cel de-al doilea, cînd simţii deodată ceva înfăşurîndu-se în jurul capului, prinzîndu-mi gîtul aşa de tare, că nu mai puteam respira. Era un lasou. Cînd m-am smucit, s-a strîns şi mai tare. M-am prăbuşit la pămînt. Pînă să-mi pot lărgi puţin legătura din jurul gîtului, cineva mă apucă de mîini, iar un altul mi se aşeză pe picioare. Zadarnic mă străduiam să scap. Fusesem legat fedeleş. Mîinile şi picioarele legate mă dureau. Stăteam culcat, auzind cum zgomotele se potoliră dintr-o dată. Cineva aruncă nişte lemne pe foc şi, la lumina flăcării, îl zării pe Puma Neagră. Stătea în mijlocul poenii, împărţind porunci războinicilor săi.

XIII. Ceasuri de cumpănă

Trecură cîteva minute îngrozitor de lungi pînă cînd se apropiară de mine doi războinici, trăgîndu-mi trupul inert pînă la povîrniş. Aici mă aruncară ca pe o piatră şi se îndepărtară. După o clipă, mai aduseră pe cineva şi-l aruncară lîngă mine. Se lumina din ce în ce mai mult. În prerie trebuia să se fi luminat de-a binelea, dar aici zorii erau ascunşi de culmile stîncoase. Simţeam o ameţeală cumplită.

— Tu eşti, John ? auzii o voce din dreapta.

— Eu. Dar ce-i cu ceilalţi ?

— Cred că au fost atacaţi în acelaşi timp cu noi, fiindcă au pus mîna pe cai. Dar priveşte acolo, în dreapta focului. Vezi ceva ?

Am ridicat cu greu capul şi văzui trei oameni. Pe doi i-am recunoscut imediat după haine. Erau albi. Cel de-al treilea era un indian.

— Cine e acela ?

— Nu-l recunoşti ? Chiar Cap de Bivol. Stă de vorbă cu Scott şi Rathcliff. Se potrivesc de minune. Tusea şi junghiul. Oare n-o să punem niciodată mîna pe ei ?

Deşi nu-mi prea venea s-o fac, am zîmbit totuşi.

— Ce se va întîmpla acum cu noi ?

— Oricum, Nourul Roşu n-are cum să ne mai elibereze.

— Asta e clar. Mă mir chiar că nu e şi el aici.

Am oftat din rărunchi.

— Dar şeriful pe unde o fi ? Oare nu-l caută şi pe el ?

— Precis, bombăni Carl, dar poate-şi va da seama la vreme de ceea ce s-a întîmplat.

Nu i-am răspuns nimic. Mi-am încordat doar muşchii mîinilor şi ai picioarelor. Dar, minune : legăturile păreau să cedeze. M-am oprit însă, observînd oarecare fierbere în tabără. Banda Pumei se tot agita. Se aduseră caii, armele fură pregătite. Numărul de acum al Pieilor Roşii era mult mai mare faţă de cel de la Trei Coline. Ajunsei cu numărătoarea pînă la douăzeci, după care, încurcîndu-mă, mă lăsai păgubaş. Probabil că la Trei Coline nu avuseserăm de-a face cu toată banda Pumei. Aşteptam să vedem ce-o să se mai întîmple. După ce Rathcliff şi Scott stătură de vorbă cu Puma, încălecară toţi trei. Voiau, oare, să părăsească Valea Rea ? Nimeni nu se apropie de noi. Ce să fi însemnat toate astea ? Mi-am încercat din nou legăturile. Nu încăpea nici o îndoială : fuseseră făcute de un nepriceput. Simţeam că nodurile erau strînse doar pe jumătate.

— Urîtă poveste, şopti Carl. Mă auzi ?

— Te aud. De-abia am scăpat de un bucluc, şi am dat peste altul.

— Deşi...

— Linişte, spusei. Vine Puma !

Şeful bandei se apropie, călare, de noi.

— Puma Neagră salută feţele palide — spuse el, batjocoritor — şi e încîntat de revedere. Puma Neagră va elibera pe Marele Castor şi pe fraţii săi la timpul potrivit, dar cîinii aceia de Picioare Negre

vor trebui să plătească răscumpărare. Puma Neagră va cere în schimb atîtea piei, arme şi nisip de aur cît vor putea duce caii lor.

Nu-i răspunserăm nimic. Ne mai aruncă o privire, după care se întoarse plecînd. O clipă mai trîziu, un grup măricel părăsea Valea Rea. Lîngă foc, rămăseseră doar cinci indieni, dar în apropiere se aflau, probabil, la pîndă străjile.

— Ei, Carl, ce avem de făcut ?

— Din cele spuse de Puma, rezultă că Nourul Roşu e viu şi nevătămat.

— Ce te face să crezi ?

— Dacă vraciul ar fi murit, Puma n-ar fi ezitat să se laude. Îl ştiu prea bine. Dar cum stai cu legăturile ?

— Sînt atît de largi încît probabil voi reuşi să mă eliberez.

— Minunat, dar stai liniştit, deocamdată. Am să le încerc şi pe ale mele.

Dar încercarea îi fu zadarnică, căci, după cîteva minute, îl auzii :

— Lua-i-ar toţi dracii ! Fără cuţit nu pot face nimic.

— Nu e nevoie. Am să ţi le dezleg eu.

— O să-ţi fac semn cînd va fi timpul.

Zăceam, deci, mai departe liniştit, mişcîndu-mi arar mîinile şi picioarele înţepenite. Cînd soarele se ridică deasupra capetelor, ne-au dezlegat mîinile, dîndu-ne cîte o halcă de carne uscată şi cîte o cană cu o fiertură cafenie din ierburi plăcut mirositoare. Mai primirăm cîte un pumn de pamican *. Pentru prima dată mîncam praful acela din carne. Era

*. carne conservată de către indieni, după o metodă propriu, tradiţională.

foarte gustos. Știam că pamican-ul se face de obicei din carne de bizon. Tăiată în fîșii înguste, e uscată timp de cîteva zile la vint, apoi femeile indiene o sfărîmă într-o piuă de piatră. E o muncă tare migăloasă și chinuitoare. În cele din urmă, se obține un praf cafeniu, cu un gust iute, foarte plăcut. Ținută la loc uscat, hrana aceasta poate fi păstrată ani în șir. Indienii o folosesc în expedițiile lor de lungă durată. Trapperi albi au prețuit-o de la început (Din nefericire, pamicanul din bizon va dispărea în scurt timp, dar modul de preparare va fi transmis, probabil). Mîncam deci cu plăcere, amintindu-mi cu recunoștință de Puma Neagră, care poruncise oamenilor săi să ne poarte de grijă. Mîncînd și bînd, observam toată valea. De o parte și de alta, se întindeau stînci mai mari și mai mici, printre care creșteau tot felul de tufișuri și fructe de pădure, ca zmeura ori otrăvitoarea fragă a lupului, ce tocmai înfloriseră. Deasupra, se vedeau stîncile bogat colorate. Văzuți de aproape, munții nu mi se mai păreau atît de abrupți ca în zori. Cineva îndrăzneț ar fi putut să se cațăre lesne pe ei sau să coboare pe pantă. Priveam de jur împrejur, dar nu-i vedeam nicăieri pe războinicii Picioarelor Negre. Mă întrebam unde or fi. După o clipă, mîinile îmi fură legate din nou. De data aceasta, o făcură mult mai temeinic. Astfel legați, am zăcut pînă seara. Atunci povestea se repetă, primind din nou hrană. În sfîrșit, unul dintre războinici se așeză lîngă noi, ținînd pușca între picioare. Focul începu să se stingă și întunericul puse stăpînire pe Valea Rea. Încercai din nou să-mi desfac mîinile, dar degeaba, căci legăturile erau mult mai bine făcute. Mă străduii în zadar. Curelele îmi pătrundeau tot mai adînc în piele. Scăl-

dat de sudoare şi abia respirînd, trebui să renunţ. Clipe şi ore treceau chinuitor. N-aveam somn deloc. Pielea mă ustura din pricina legăturilor. Picioarele şi mîinile îmi amorţiseră, iar un ciot ascuţit îmi pătrundea dureros în spinare. Mă întorsei cu greutate pe o parte, dar aşa mă simţeam şi mai rău. Tot răsucindu-mă, priveam la indianul de strajă. Stătea nemişcat, apoi văzui cum cineva se apropie dinspre focul ce tocmai se stinsese. Voia, probabil, să-l schimbe pe paznic. Se pare că nu greşisem. Noul sosit privi înspre noi„ apoi îngenunche lîngă paznic, şoptindu-i ceva. Se întîmplă ceva tare ciudat. Noul venit îl îmbrăţişă pe paznic, apucindu-l de gît. Mi se păru că acesta voi să se ridice, dar, în cele din urmă, renunţă. Priveam cum indianul îngenunchease deasupra celuilalt, făcînd nişte gesturi misterioase, apoi se ridică, privind în jur, şi, cu paşi uşori, se apropie de mine. Am deschis ochii mari.

— Ce vrei ? l-am întrebat.

— Nici o vorbă. Stai liniştit.

Puţin lipsi să nu strig de fericire. Vocea îmi era cunoscută. Era chiar vocea şerifului. O clipă mai tîrziu, mîinile şi picioarele îmi erau libere. Aşa cum îmi spusese, rămăsei mai departe nemişcat. Acelaşi lucru îl făcu şi Carl. Apoi Irvin se ridică, şoptindu-ne :

— Staţi culcaţi pînă mă întorc şi păziţi-l pe lunganul ăsta. E legat fedeleş şi are un căluş în gură, dar paza bună trece primejdia rea.

Cu pasul uşor al indienilor, şeriful se îndreptă către foc.

— Formidabil ! şoptii. Mă auzi, Carl ?

— Şeriful riscă mult, dar acum tot nu-i putem fi de mare folos. Vezi ce-i cu paznicul.

Mă întorsei pe o parte. Prizonierul zăcea nemișcat. Părea mort de-a binelea, deși, atingîndu-i pieptul dezgolit, simții bătăile inimii. Se pare că leșinase din strînsoarea șerifului și nu-și recăpătase încă simțirile. N-a trebuit să așteptăm prea mult reîntoarcerea lui Irvin. Semăna atît de bine cu unul din războinicii Pumei, încît, văzîndu-l în lumina palidă a focului, era cît pe-aici să-i sar în spinare. Abia în ultima clipă, cînd ne întinse două pături, îmi dădui seama de prostia ce era s-o fac. Ne porunci cu jumătate de glas :

— Acum, repede !

— Și cei de lîngă foc ? întrebă Carl.

— Sînt blînzi ca niște miei. I-am legat strîns, dealtfel.

— Iar ceilalți ?

— Păzesc intrarea în vale. Am cercetat totul în amănunt. Să nu ne pripim însă. Și acum, haide. După mine !

Am luat pătura. Era mai mult ruptă, dar mă acoperea totuși.

— Ce facem de arme ? întrebai.

— Iată-le, zise șeriful, întinzîndu-mi mie și lui Carl vechile noastre pistoale.

La naiba, omul ăsta avusese grijă de toate ! Îl priveam cu multă admirație. Mai aveam însă de trecut printr-o mare încercare. Trebuia să-i găsim pe războinicii tribului Picioarelor Negre, dar nici măcar șeriful nu știa în ce parte a văii puteau fi găsiți.

— La drum ! ne îndemnă el. După mine, și faceți întocmai ceea ce fac eu !

Porniram de-a lungul văii, ținîndu-ne cît mai departe de firul ei. Irvin mergea în frunte și Carl

in urma lui. Era un urcuş foarte obositor. În drum, dădurăm de caii indienilor. Auzindu-ne paşii, nechezară încet. Dacă în apropiere s-ar fi aflat vreun paznic, ar fi priceput imediat ce se întîmplă. Înaintarăm încet. Deodată, şeriful se opri.

— Atenţie, se vede alt foc.

În întunericul văii, se zărea un ochi roşu. Să fie, oare, un paznic lîngă el ? Începurăm să ne tîrîm. Printre pietrele ascuţite împrăştiate ici-colo, printre crengile uscate ale tufişurilor, înaintam cu băgare de seamă, ca să nu ne rănim mîinile. Oftam, gîndindu-mă ce bine mi-ar fi prins nişte mănuşi din piele. Încet, încet ne apropiarăm. Şeriful dădea, din cînd în cînd, ordinul de oprire. Simţeam în spinare cămaşa udă şi de pe frunte mi se scurgeau broboane de sudoare. La semnalul şerifului, reîncepurăm chinuitoarea cercetare a terenului. Luminiţa creştea din ce în ce. În cele din urmă, zărirăm doi oameni stînd lîngă foc. Dar unde erau războinicii Picioarelor Negre ? Înaintam cu greu spre cercul luminos al focului. În sfîrşit, ne oprirăm sub ramurile unui copac, să ne odihnim. De aici observam tot ce se întîmplă în faţă. Siluetele a doi războinici se conturau lîngă foc. Stăteau cu spatele spre noi. Şeriful se întinse lîngă mine, şoptindu-mi :

— Acolo în dreapta, la margine, stau întinşi Picioarele Negre.

Mi-am încordat privirea, dar nu vedeam nimic. Şeriful vedea şi noaptea, ca o cucuvea.

— Ce facem mai departe ? întrebai eu.

— Ar trebui să-i ademenim pe cei de lîngă foc, îmi şopti Carl. Mă voi ocupa eu de asta.

— Numai fii cu băgare de seamă, mormăi Irvin.

Nu știam ce avea de gînd Carl, pînă nu-l văzui cum strînge un pumn de pietricele pe care le aruncă printre frunzele unui tufiș. Cei de lîngă foc se mișcară. Peste cîteva secunde, Carl repetă gestul. Probabil, pietrele loviră de data aceasta stînca, fiindcă se auzi un zgomot caracteristic de piatră pe piatră. Abia acum unul din paznici se ridică, pășind încet spre noi, cu pușca în mînă. Privea cu atenție în jur. Se apropie precaut de locul unde stăteam culcați, trecînd la cîțiva pași de noi. Îl urmărirăm cu privirea pînă ce dispăru în întuneric.

— Mă voi ocupa eu de el, șopti Carl.

Se sculă fără zgomot și porni pe urmele indianului. Inima bătea să-mi spargă pieptul. În fiecare clipă mă așteptam să aud strigăte de luptă și împușcături, dar nimic din toate acestea nu se întîmplă. Liniștea nopții nu fu tulburată. Clipele se scurgea repede. În sfîrșit, simții o mînă atingîndu-mi umărul. Puțin lipsi ca să nu sar din loc.

— Am terminat, auzii eu glasul lui Carl. Ce facem mai departe, șerifule ?

— Repetăm. E o metodă grozavă.

Ceea ce și făcurăm. Neliniștit de absența îndelungată a tovarășului său și provocat din nou de Carl, paznicul făcu același lucru ca și celălalt. Carl se luă după el, îl dezarmă și îl legă. Avuserăm un dram de noroc, fiindcă am fi putut avea și surprize. Șeriful ne dădu apoi comanda :

— Repede, la Picioarele Negre !

Ne conduse în dreapta focului, unde se aflau războinicii Picioarelor Negre. Erau păziți de un singur om. Nu știu ce-i atrăsese atenția : mișcările noastre grăbite sau numărul. Oricum, lîngă foc fuseseră lăsați doar doi războinici. Cred că în prima

clipă nu bănuise mare lucru. Se ridică, totuşi, poate instinctiv. Din nou Irvin salvă situaţia. Începu să facă semne cu mîna. Războinicul rămase descumpănit, coborînd ţeava puştii, iar după o clipă întrebă :

— Cine eşti tu ?

Clipa aceasta fu de ajuns ca să fie doborît, dezarmat şi legat. Pornirăm spre povîrnişul abrupt. Mă împedicai de o piatră şi căzui lung la pămînt. Din fericire, nu mă rănii, dînd peste un trup omenesc. Era al unuia dintre războinicii Picioarelor Negre. Nici nu scînci, deşi trebuie să-l fi lovit bine. Începurăm să-i dezlegăm imediat legăturile. Aflarăm că indienii ce ne păziseră caii la intrarea în Valea Rea nu se dăduseră uşor înfrînţi. Primiseră lupta şi, din ambele părţi, căzuseră cîte doi războinici. Îl găsirăm pe Nourul Roşu rănit. Imediat îi făcui un pansament provizoriu. Rana nu era prea primejdioasă. Cuţitul îi străpunsese antebraţul, fără să-i vătămeze oasele. În timp ce-i legam braţul, vraciul îmi explică motivul dispariţiei subite a Pumei. Şeful bandei era atît de nechibzuit şi de încrezut, încît a ţinut să se laude în faţa Nourului Roşu cu planurile sale. I-a spus că ştie de cireada pe care Picioarele Negre au adus-o nu demult şi care trebuia să formeze viitoarea crescătorie. Puma îi spusese vraciului că intenţionează să mîne această cireadă în staulele feţelor palide. Trăgea nădejdea să se căpătuiască. Era clar că nu el copsese planul. Se vedea aici mîna lui Scott şi a lui Rathcliff. Auzind acestea, Carl se albi la faţă de mînie :

— Trebuie să-i ajungem cît mai repede.

Nimeni nu ştia ce pază lăsase Vulturul cel Înalt lîngă turmă. Trebuia, deci, să pornim atîţia cîţi eram, căci numai o lovitură neaşteptată avea sorţi de iz-

bîndă. Nourul Roşu îşi trimise războinicii să cerceteze în adîncime Valea. Se întoarseră, aducînd cu ei doi prizonieri. Ce trebuia să facem cu ei şi cu ceilalţi şase, pe care-i capturasem înainte? Din cele spuse de Carl, reţinusem că triburile indiene se conduceau, în asftel de cazuri, după severul principiu „ochi pentru ochi, dinte pentru dinte". Ultimul cuvînt trebuia să-l aibă Nourul Roşu. Ce avea să hotărască, oare? Nu-i puteam lua cu noi pe prizonieri şi nici să-i lăsăm în paza unora dintre războinicii noştri. Ar fi însemnat să ne rărim şi mai mult rîndurile. Războinicii pregătiseră caii şi strînseseră armele capturate: puşti, tomaghawk-uri, arcuri şi săgeţi. Ne adunarăm roată şi vraciul ni se adresă mai întîi nouă:

— Fraţii mei albi mi-au eliberat războinicii şi au pus mîna pe şase oameni ai Pumei. Datorită fraţilor mei albi, războinicii Picioarelor Negre au putut să mai captureze doi duşmani. Ei, ca şi armele şi caii lor, aparţin de drept acum fraţilor mei albi. Lor le cer să facă dreptate.

Acestea fiind zise, vraciul tăcu, privindu-ne cu atenţie. Făcurăm semn şerifului, dar el se uită înspre Carl. La rîndul său, acesta îl rugă pe vraci să ne lase cîteva minute, pentru a putea lua hotărîrea cea mai bună. Carl ne duse deoparte şi propuse ca prizonierii să fie eliberaţi, lăsîndu-li-se numai arcurile şi săgeţile. Caii urmau să fie mînaţi în prerie, iar armele de foc să fie oferite Picioarelor Negre. Tomaghawk-urile trebuiau să fie distruse. I-am zis că astfel îi condamnam la moarte prin înfometare.

— Te înşeli, John. Trag foarte bine cu arcul şi pot vîna vulturul în zbor. Iar faptul că le luăm caii... Acum e primăvară şi, pînă la iarnă, îşi vor găsi ei

un adăpost. Oricum, nu le putem lăsa puştile. Nu vreau ca vreunul din noi să fie împuşcat pe la spate şi nici caii nu li-i putem lăsa. Ar putea foarte uşor să ia legătura cu Puma sau să ne urmărească.

Dădui înapoi, iar şeriful fu de acord cu decizia luată, drept care ne întoarserăm, pentru a-i spune şi Nourului Roşu ce hotărîsem. În timp ce-i vorbeam, pe chipul Nourului nu se putea citi nimic. Nimic nu-i trăda gîndurile. Nu ştiam dacă e sau nu de acord cu hotărîrea noastră. Aşteptam cu nerăbdare părerea lui. În cele din urmă, ne zise :

— Fraţii mei albi au judecat bine şi drept. Nourul Roşu vă va urma.

Apoi se adresă prizonierilor :

— Fiţi atenţi, oameni ai Pumei ! Nu vă scalpăm, ba chiar vă lăsăm cuţitele, săgeţile şi arcurile. Howgh ! *

Greu să nu apreciez mărinimia Nourului Roşu, ca şi curajul acestei mărinimii. Alţi şefi ai tribului l-ar fi putut condamna, dar, pe de altă parte, cuvintele vraciului îi dovedeau dispreţul faţă de tîlhari :

— Adunătura lui Puma se află în afara obiceiurilor şi a legilor noastre.

Caii prizonierilor fură mînaţi în prerie. Strigătele şi împuşcăturile noastre îi alungară. În cele din urmă, porniră într-un galop infernal şi, în scurt timp, nu-i mai văzurăm. Dacă nu vor găsi o turmă din ultimii mustangi, vor forma singuri o herghelie şi în cîteva luni se vor sălbătici pe de-a-ntregul. Puştile capturate fură împărţite între oamenii Nourului Roşu. Tomaghawk-urile fură distruse şi azvîrlite-n pîriu.

---

* Strigăt al căpeteniei, arătînd că şi-a terminat spusele.

Cînd se iviră zorii, eram deja în şa. Mă bucuram că deznodămîntul fusese atît de fericit. În schimb, Irvin era abătut. Mormăia în barbă că n-avea nici un rost să gonească la nesfirşit prin preria Canadei, el, un şerif american. Doar nu de asta fusese ales şerif, ca să hălăduiască la zeci de mile depărtare de orăşelul pe care trebuia să-l păzească. Şi toate astea, fără vreo ţintă şi fără sorţi de izbîndă.

— Cum asta, şerifule, ori ai uitat că dumitale îţi datorăm libertatea ? Oare asta nu e o mare izbîndă ? Dacă n-ar fi fost ceasul dumitale pierdut... Apropo, l-ai găsit ?

Se mai înseninä la chip.

— N-am pierdut nici un ceas...

— Cum aşa...

— N-am avut ce face, a trebuit să mint.

— Voiai, deci, să călăreşti de unul singur, interveni Carl, care auzise discuţia noastră.

— Ai ghicit.

— Păi, de ce ?

E o treabă simplă. L-am bănuit de la bun început pe indianul acela. Nu ştiam limpede dacă vă înşeală. Dar simţeam că aşa se va-ntîmpla. Acum înţelegeţi ?

— Instinctul, probabil, spuse Carl.

— Poţi să-i zici cum doreşti. De cînd sînt şerif, s-ar putea să fi devenit mai bănuitor. Am minţit, deci, că mi-am pierdut ceasul şi am făcut tapaj ca să-l conving şi pe Cap de Bivol. Apoi m-am întors numai cît să mă pierdeţi din vedere. Eu v-am urmărit prin lunetă tot timpul.

— Te-am fi putut vedea şi noi, la rîndul nostru.

— Nu-i chiar aşa. E mai uşor să observi un grup de oameni decît unul singur. De fapt, am cam ris-

cat. Am călărit tot timpul în spatele vostru şi m-am oprit abia cînd v-aţi vîrît în valea aia blestemată. Am văzut cum aţi fost atacaţi, voi şi războinicii Picioarelor Negre. Atunci m-am ascuns în prerie, camuflîndu-mi urmele. Am ocolit de departe Valea Rea. Restul a fost o nimica toată, n-are rost să mai discutăm.

— Dar cum ai dat de noi ?

— L-am văzut pe Puma Neagră plecînd fără prizonieri. În primul moment, faptul m-a îngrijorat.

— Ţi-era, cumva, teamă să nu fi fost ucişi în luptă ?

— Chiar aşa. Începuse să-mi pară rău de găselniţa mea cu ceasul, deşi, dacă stăm să ne gîndim bine, a fost o idee grozavă. Am împiedicat, deci, calul, ascunzîndu-l după stînci, şi am intrat în vale.

— Prin poarta tăiată în stîncă.

— Ba deloc, prin desiş. Greu, dar nu atît cît se pare la prima vedere. Aveam însă tot timpul să mă orientez. Am trecut prin vale şi i-am aranjat pe cei doi indieni aşezaţi lîngă foc. Nu mi-a fost prea greu, mai ales că dormeau. Ce-a urmat ştiţi prea bine şi voi.

— Uff, am oftat eu adînc. Ai făcut un lucru pe cinste. Dar ştii că ţi-ai pus pielea-n joc !

— Da' de unde. Am trecut prin primejdii mai mari. Dar, cum vă spuneam, nu merită să mai discutăm despre asta.

XIV. Tot înainte

Urmele fugarilor erau atît de vizibile, încît pînă și un orb le-ar fi putut simți. Puma Neagră nu-și mai dăduse măcar silința să le camufleze. Credea, probabil, că nimeni nu-l mai poate stingheri și părea grăbit să pună mîna pe cirezile Picioarelor Negre. Urmele conduceau spre sud-vest. Un drum lung se bătătorise prin prerie. Deasupra ierbii începuse să cadă ceața de dimineață. Spectaculoasă e ceața aceasta cenușie, părînd la început o pînză rară și umedă agățată în aer, îndesindu-se din ce în ce și coborînd spre pămîntul pe care se așterne în fîșii lungi, prevestind o vreme superbă. Zorile roșietice începură să fugă după ce pictaseră cerul cu o colbană zveltă, nesfîrșită. Locul lor îl luă aurora solară. Începu să bată un vînt ce preschimbă preria într-o mare de smarald vălurind. Spre amiază, dădurăm de primul popas al fugarilor. Puma Neagră, care pornise de cu noapte, nu dăduse voie oamenilor să se odihnească pînă dimineață. Nourul Roșu cercetă cu grijă împrejurimile și, pe cînd noi stăteam în jurul focului ne vorbi :

— Puma Neagră e nerăbdător ca un copil. A călărit toată noaptea cînd, din pricina întunericului, mergi tare greu și acum, ziua, va trebui să lase caii să se odihnească.

Într-adevăr, de ce dispăruse Puma atît de neașteptat din Valea Rea, fără să aștepte venirea zorilor? Cine-i spusese lui unde se află cireada?

S-ar putea ca Scott, fugind de noi, să fi dat de urmele vitelor. După cum s-ar putea ca înșiși oamenii Pumei să fi aflat locul.

După o odihnă de vreo trei ore, aproape de amurg pornirăm din nou la drum. Ierburile începură să se rărească. În locul covorului legănător de verdeață, apăreau tot mai des porțiuni de teren cu nisip și buruieni țepoase, întunecate la culoare și neplăcute cînd le atingeai. Animalele ocoleau astfel de locuri neprimitoare. Preria nu e, cum s-ar deduce din romanele de aventuri, o vastă cîmpie acoperită în întregime cu ierburi egale. Există în ea locuri sterpe, lipsite de apă, în care cal și călăreț pot muri de sete și foame. Preria — și mai ales cea canadiană — nu e netedă ca-n palmă. E brăzdată de o mulțime de torenți scurgîndu-se din crestele apusene ale Munților Stîncoși. Văile largi, aproape mereu inundate, sînt mărginite de copaci ocrotind tot soiul de animale și păsări. Aici trăiesc, pe lîngă pume, lei americani, urși cenușii, negri sau bruni, tot felul de antilope și coyoți, iepuri, bursuci, arare cîte-un castor și alte rozătoare mai mici. Aici mai poți întîlni cele din urmă cirezi de mustangi și bizoni.

Traversînd întinderile de nisip, am dat peste locuri încă și mai sterpe, părînd pietriș prăvălit din munte. Apele trebuie să fi cărat, de-a lungul veacurilor, o groază de grohotiș provenit din erodarea stîncilor din îndepărtații munți. Nimic nu creștea pe aici, în afara unor spini. Chiar dacă vreodată coloniștii vor rostui aici mii și mii de gospodării, aceste petice imense, lipsite de viață, vor rămîne, după părerea

mea, la fel de sălbatice, deşi, ca mărime, ele întrec suprafaţa multor ţări ale Europei. Ca să vedeţi şi dumneavoastră cît de întinsă e preria ! N-am vrut să facem popas în pustietatea asta. Dădurăm pinteni cailor, ale căror copite, atingînd pietrele, scoteau la tot pasul scintei.

Dar, brusc, această întindere neprimitoare dispăru din faţa ochilor spre a face loc — din nou — unui covor înflorat, ţinînd hăt, pînă dincolo de zare. Privelişte a era magnifică, încît oprii calul spre a admira nesăţios această minune. La picioare mi se întindea o paletă nesfîrşită de culori. Preria înflorise aici, în toată splendoarea primăverii. Inspiram cu lăcomie miresmele îmbătătoare ale florilor de cîmpie. Deasupra lor se auzea zumzetul roiurilor de albine, bondari, viespi adunînd dulcele nectar spre a-l duce în ştiubeiele lor neştiute. Contemplaţia ne fu întreruptă de o turmă de antilope zvîcnind brusc prin faţa ochilor. Păcat că n-aveam timp pentru o vînătoare. Abia spre seară făcurăm un al doilea popas.

Locul ne conveni de minune. Găsirăm un popas sigur pentru noapte, adăpostiţi de dealuri şi ascunşi de arborii venerabili cu frunziş des, îndeosebi fagi şi arini. Din spatele lor, puteam observa nestingheriţi toată zona. Dar cel mai mult ne atrăsese aici izvorul de apă, atît de binevenit. Un pîrîiaş ocolea colinele din trei părţi. Urmele fugarilor îl ocoleau însă, traversînd albia şi dispărînd aiurea.

La porunca Nourului Roşu, unul din războinici se căţără în vîrful unui fag crescînd singuratic, spre a scruta locurile din jur. Nimeni nu se vedea însă pe întinsa cîmpie. A doua zi, înaintea zorilor eram gata de drum. Se vestea o zi chinuitoare, cu zăpuşeală şi arşiţă, lipsită de vînt. Nourul Roşu se tot uita pe

cer şi, deşi pe chip nu i se citea nici urmă de îngrijorare, părea că prevede o nenorocire. Îi atrăsei şi lui Carl atenţia :

— Ne pîndeşte furtuna, ori chiar ceva mai rău.

— Ce vrei să spui ?

— Încă nu sînt sigur. Poate un uragan ori un ciclon. Pe aici se întîmplă uneori şi din astea. Dar e prea devreme să proorocim.

După o oră de călărie, apăru soarele. Avea o strălucire ciudată, un roşu ca para focului. Şeriful ne lămuri că ea se datoreşte firicelelor de praf roşiatic, călătorind în văzduh. Undeva, înapoia noastră, izbucnise furtuna, învălmăşind praful. Zăpuşeala se înteţi. Deşi nu simţeam vreo adiere, văzduhul părea că se mişcă, tremurător. Rapid, simţii sudoarea cum mă potopeşte, iar crupa calului se umezi. Nourul Roşu ridică mîna, apoi ne strigă ceva. Carl, care călărea în spatele său, se-ntoarse şi-mi zise :

— Mai repede...

Strunii calul. Dar nici în galop nu simţii vreo boare atingîndu-mi faţa. Preria ardea ca un cuptor încins. Cînd caii se acoperiră de spume, vraciul porunci încetinirea pasului. După vreo două mile se opri. Îl văzui cum descalecă, luînd calul de căpăstru şi dispărînd dintr-o dată. Părea că se scufundase în ierburi ca printr-o vrajă. De fapt, în acel loc preria cobora brusc într-o vale acoperită de tufişuri. Am adăpostit caii în vale, deshămîndu-i şi dînd jos şeile. În loc să se-ntindă la pămînt, animalele începură să-şi înalţe capetele spre cer, strîngîndu-se unul într-altul, cu urechile ciulite şi bătînd neliniştiţi pămîntul cu copitele. O clipă mai tîrziu, o parte din ei se culcă între tufe.

— Mustangii simt totdeauna cînd se apropie inima vîntului cuvîntă Nourul Roşu.

— Ce-i aceea inima vîntului ? întrebai eu, nedumerit.

— Ciclonul, îmi explică şeriful. Am văzut aşa ceva cîndva, la Minnesotta. Hai să privim, doctore.

Ne căţărarăm pe povîrniş, apoi ne trîntirăm pe marginea prăpastiei. O clipă mai tîrziu, apăru şi Carl. Priveam în jur, dar nimic nu vestea apropierea furtunii. Poate doar soarele acela foarte roşcat şi zăpuşeala aceea nefirească.

— Nimic ieşit din comun, spusei eu.

— Aşteaptă, să vezi ce va urma, mă sfătui Carl. Nourul Roşu nu se înşală niciodată. Mare noroc am avut cu valea asta.

Priveam cu ochii lărgiţi, deşi somnul începuse să mă toropească, din pricina zăpuşelii aceleia îngrozitoare. La început, deşi ţineam luneta la ochii, n-am observat nimic deosebit nici pe pămînt, nici în aer. Abia departe, în zare, undeva spre miazănoapte, apăru o linie neagră, ca de cerneală. Ea se îngroşa din ce în ce, pînă se transformă într-un perete întunecat. Soarele strălucea mai departe deasupra capetelor noastre şi aerul rămînea nemişcat. Priveam în vale. Caii se culcaseră cu toţii la pămînt, iar indienii păreau nişte statui miraculoase, uitate în edenul vegetal. Mă uitai din nou înainte. Peretele creştea din ce în ce, atingînd parcă cerul. Fără să vreau, atinsei tulpina unei ierbi uscate şi ea pocni în liniştea din jur, aidoma unui copac rupt. Întunericul gonea către noi şi pusese stăpînire pe zare. Abia atunci simţii prima adiere. Nu-mi dădea însă plăcuta senzaţie de răcoare, ci ardea ca un cuptor încins. Apoi simţirăm o nouă zbatere a vîntului şi

un nou val de căldură. Deasupra, cerul se-ntunecase deja. Soarele părea un cărbune uriaş, rămas dintr-un foc ce se stinge treptat. Aerul îmbîcsit de praf pătrundea în nas şi în git, oprindu-ne răsuflarea. Atunci apărură pe negrul perete de nori trei coloane şi mai întunecate. Păreau trei cratere imense, sprijinite cu partea îngustă în pămînt şi cu cea lată dispărînd în văzduh.

— O trombă, zise Carl.

Vedeam cum stilpii vijelioşi veneau de-a dreptul spre noi. În jurul lor se-nvălmăşeau nori mari de praf. Într-o clipită, două din cele trei pete uriaşe se ciocniră. Se auzi un zgomot asemănător avalanşelor din Munţii Stîncoşi. Dispărură amîndouă, dar cea de-a treia continuă să înainteze. Noaptea se aşeza. Carl mă smuci de umăr :

— Jos, porunci el.

— Numai o clipă, spusei, dar tocmai atunci începu să bată un vînt rece şi puternic, încît simţeam cum mă doboară în prăpastie.

— Jos, John, coboară ! răcni Carl. Mai repede !

Am coborît anevoie, mai precis m-am rostogolit pînă-n vale. Deasupra prăpastiei, trecu un nor de praf. Prin aer zburau ramuri şi ierburi amestecate. Puterea vîntului mă doborî la pămînt, iar şuieratul lui era atît de strident, încît, fără să vreau, mîinile mi-au astupat urechile. Cerul întunecat începu să fie brăzdat de fulgere. Dar „fulgere“ e prea puţin zis. Întunericul se schimbă dintr-o dată-n lumină. Jumătate din cer fu inundată de o lucire aurie ce ţinu mai bine de un minut. Apoi iar se lăsă întunericul şi se auzi bubuitul tunetului, al cărui ecou se prăvălea în fel şi chip, ca un car greu, venind dintr-o margine a zării spre cealaltă, acoperind şuierul

ascuțit al vîntului. Fulgerele urmară unul după altul, pînă se schimbară într-o lumină amplă. Am închis ochii. Atunci începu ploaia. Dar ce ploaie!

Mi se părea că deasupra noastră se rupseseră zăgazurile unei cascade gigantice. Nu erau nici picături, nici șuvoaie, ci de-a dreptul o avalanșă de ape, aidoma unei cortine acvatice mișcătoare. Nici o lumină nu pătrundea prin ea. Din fericire pentru noi, asta nu dură mult. Altfel ne-am fi înecat în văgăuna aia în care apa se ridicase dintr-o dată. Abia încetă ploaia, că soarele reapăru pe un cer limpede, albăstrui. Doar spre apus se mai vedea un nor întunecat, depărtîndu-se. Scoaserăm în grabă caii din valea spre care apele se revărsau vijelios. Priveam în jur. Pretutindeni ierburile erau culcate la pămînt, iar pe unde trecuse tromba, rămăsese un șanț răvășind pămîntul. Apele șerpuiau în jurul adăpostului nostru, la numai cîțiva yarzi. Eram uzi pînă la piele. Simțeam în picioare cizmele pline de apă. Cînd mi-am scos pistolul, din apărătoare țîșni un șuvoi. Păturile și șeile erau la fel de ude ca noi. Cu desperare vădită, Carl desfăcu baierele pungii de tutun în care nu găsi însă decît un soi de ciorbă. Din fericire, locul în care-mi ținusem tutunul se dovedise mai bun. Fără folos însă, căci chibriturile tot se umeziseră, iar ca să aprindem focul prin metoda Piciorului Roșii nu putea fi, deocamdată, vorba. Fiecare războinic purta la el cercul de metal și bucățica de scîndură care, prin frecare, zămislea foc, dar acum erau umede și ele. Doar soarele ne-ar fi putut scoate din încurcătura în care ne aflam. Ne dezbrăcarăm și întinserăm hainele pe iarba umedă. După două ore soarele-și dovedi vigoarea : îmbrăcămintea se uscă întrucîtva, dar neputînd încă aprinde un foc,

pornirăm la drum. Un drum încet şi anevoios, căci pămîntul devenise alunecos. În gropi apăruseră băltoace, ca nişte mici lacuri. Ne bucuram doar la gîndul că Puma şi oamenii lui vor fi înfruntat aceleaşi greutăţi ca şi noi dacă nu cumva uraganul nu i-o fi nimicit deja. Urmele cailor lor, mai înainte atît de limpede desenate, dispăreau acum pe alocuri cu desăvîrşire. Spre seară ni se păru că le pierdusem de-a binelea. Ne liniştiră însă iscoadele trimise înainte de Nourul Roşu. Dar toate acestea ne îngreunau urmărirea. Din fericire, a doua zi pămîntul se mai zbici oleacă. Astfel că puteam călări mai uşor. După ce părăsisem de vreo două ceasuri popasul nostru de noapte, zărirăm în zare nişte călăreţi.

— Ei sînt ! strigai eu, dar Nourul Roşu nu-mi împărtăşi entuziasmul.

— Fratele meu alb se înşală, îmi spuse el cu voce calmă. Acela e un grup mult prea mic.

Scoaserăm lunetele. Nu, într-adevăr nu erau oamenii Pumei. Erai doi călăreţi înaintînd către noi.

— Să fie Scott şi Rathcliff ? lansai eu presupunerea.

— Ai o imaginaţie, John ! rîse zgomotos Carl. Crezi, probabil, că vin să ni se predea, ca nişte păcătoşi dorind să se pocăiască. După vreun sfert de ceas de galop, şeriful observă :

— Bluzele Roşii ! Pot să pun pariu că ei sînt !

Era, deci, o patrulă a poliţiei canadiene. Urmărea, oare, pe cineva sau ne ieşise în cale întîmplător ? Schimbarăm ordinea de marş. Carl mergea în frunte, după el — şeriful, eu, iar în urmă de tot — indienii. Carl credea că în acest fel nu vom speria „bluzele roşii". În sfîrşit, ne observă şi patrula. Cei doi opriră caii. Eram curios dacă ne vom veni în

întîmpinare sau o vor lua într-o parte. Nici una, nici alta. Stăteau nemişcaţi, cu puştile pe genunchi. Cu cît ne apropiam mai mult, cu atît silueta unuia dintre ei mi se părea mai cunoscută. Nu putea fi vorba de o halucinaţie. Îl mai văzusem cîndva. Dar chiar atunci Carl se-ntoarse spre mine strigînd :

— Sergentul Mitchell !

Era, într-adevăr, de mirare că nu-l recunoscusem de la-nceput. Sergentul Mitchell din cavaleria regală a Canadei era un vechi cunoscut al lui Carl, dar totodată şi-al meu. Fusese tovarăşul nostru în urmărirea nereuşită de-acum un an a lui Scott. Oprirăm caii în faţa „bluzelor roşii".

— Ce întîlnire ! Marele Castor, în fruntea războinicilor indieni. Ca de obicei, dealtfel. O, iată-l şi pe stimatul doctor american. Încotro aţi pornit-o ? Sau sînteţi pe picior de război ? Prin prerie văd că au început să roiască oamenii. E al doilea grup de indieni pe care-l văd în ultimele două zile.

— Fără ocolişuri, sergente. Pe cine-ai mai întîlnit ?

— Pe cei din neamul Kry. M-am mirat să-i întîlnesc pe aici, ştiind doar bine că sălăşluiesc la miazănoapte de rîul Athabaska. Spuneau că urmăresc nişte bizoni.

— Şi ce-au mai zis ?

— Nimic.

— Ce păcat !

Mitchell tăcu, după care-l privi pe Carl cu atenţie.

— Ce vrea să spună Marele Castor ? Cred că-mi ascunzi ceva.

— Tare îmi e că un anumit sergent din cavaleria regală a scăpat printre degete chiar pe cel pe

care îl urmăreşte... N-ai văzut cumva printre indienii Kry şi doi oameni albi ?

— Doar nu sint orb !

— Deci, unde dracu' au dispărut ?

— Zău că nu pricep nimic din ce spui.

— Eu, de asemenea, dar să-ţi spun tot ce ştiu.

Carl povesti pe scurt ce ni se-ntimplase şi, arătînd spre Irvin, grăi :

— Iată, sergente ! Altul ca dumneata, care reprezintă justiţia. E şerif la Fort Benton. Dar el îl urmăreşte pe Rathcliff, drept care cred că-l lăsa pe Scott cu siguranţă pe seama dumitale. Sper să nu-mi porţi cumva pică.

— Să fie vorba, totuşi, de banda Pumei ? se îngrijoră şeriful. Dar unde dracu' or fi dispărut Scott şi Rathcliff ? Dacă nu s-au travestit cumva în indieni, zău că nu ştiu ce-aş mai putea crede.

Nourul Roşu, ascultînd tot timpul atent, glăsui scurt :

— Ei au zărit cei dintîi „bluzele roşii".

— Şi-au dispărut ? îl întrebai eu.

Dădu din cap.

— De ce, oare ? Doar Puma are-n bandă cel puţin douăzeci de războinici.

Un fel de umbră apăru pe obrazul nemişcat al vraciului. Şeriful schiţă, la rîndu-i, un zimbet uşor.

— Fiindcă una e să ataci un trapper oarecare, şi alta e să ataci o „bluză roşie". Vezi, doctore, dispariţia unui trapper poate rămîne nedescoperită. Cine să ştie că el cutreiera întinsele prerii ? Dar dacă dispare un poliţist, situaţia este alta. Neîntorcîndu-se la post, autorităţile se alertează imediat. Se pune totul în mişcare, ca să se afle motivele dispariţiei sale. Şi-ntotdeauna, mai devreme sau mai tîrziu, a-

devărul iese la iveală. De aceea nu se întîmplă ca oamenii Cavaleriei regale să fie atacaţi. La fel se întîmplă cu oamenii poştei şi ai factoriilor.* Puma Neagră a preferat să nu-şi bage pielea în saramură, apărîndu-i pe Rathcliff şi Scott.

Nourul Roşu avea dreptate. Ei observaseră primii pe sergent, din pricina bluzei sale bătătoare la ochi. Abia apoi poliţiştii îi zăriseră şi ei pe indieni, timp în care Rathcliff şi Scott reuşiseră să dispară.

— Să nu ne facem însă griji, continuă şeriful. Fără ei, Puma nu va ataca turmele. Se vor întîlni într-un loc dinainte stabilit. Ori n-am dreptate ? se adresă el, privind întrebător spre Carl.

— Sînt de acord cu tine, răspunse Carl, aşa trebuie să fie, desigur.

— Dar ce avem de făcut, sergente ?

— Of, pe naiba ! Sînt obligat să vă însoţesc, deşi n-am nici un chef să iau parte la lupta dintre ramurile aceluiaşi trib. Zău, dacă am mai auzit aşa ceva.

— Nu sînt două ramuri, protestă Carl. Dacă ar fi aşa, eu m-aş da primul deoparte. Dar Puma Neagră nu reprezintă pe nimeni, nici el, nici oamenii lui. Sînt nişte renegaţi ordinari şi prin tot ce fac se dovedesc hoţi şi tîlhari.

Cu toate acestea, sergentul nu părea prea decis. Tot revenea la problema luptelor fratricide şi, apoi, nu putea pricepe în ruptul capului cum de-au ajuns Picioarele Negre să stăpînească cirezi de vite domestice. În sfîrşit, căzu de acord că nu ne putea lăsa singuri. Mi-a fost greu să nu izbucnesc în rîs, dar el preciză că ne însoţeşte numai ca să pună mîna

---

* Agenţii comerciale de schimb între autorităţi şi populaţia indigenă (n. t.).

pe Scott. Din spusele sale, am mai înțeles că el se întîlnise cu oamenii Pumei cu o zi mai înainte de începerea uraganului. Era o veste foarte prețioasă pentru noi. Însemna că sîntem pe urmele lor. Drept care pornirăm neîntîrziat la drum. Călărind, Mitchell îl întrebă pe Carl despre ultima sa întîlnire cu Scott. Carl îi destăinui totul, mai puțin taina descoperirii pămînturilor aurifere.

Spre seară, dădurăm de urmele lăsate de fugari la despărțirea de banda Pumei. Afară era încă lumină, așa că le puturăm vedea foarte clar. Mitchell vroi să pornească de unul singur într-acolo, dar îl convinserăm că n-avea nici un rost.

Călărirăm împreună mai departe, pînă la căderea deplină a nopții. Urmele păreau tot mai proaspete, drept care ne luarăm toate măsurile de prevedere. Spre dimineață, cu jumătate de ceas mai înainte de ridicarea taberei, trimiserăm trei oameni înainte să iscodească. Dacă aveau să vadă în zare vreun grup, trebuiau să se întoarcă imediat să ne-anunțe. Contrar așteptărilor noastre însă, și ziua trecu în liniște. Abia a treia zi se-ntoarseră cei trei cu vestea că indienii fugari făcuseră popas la vreo două ore distanță de mers, lîngă o apă. Iscoadele ne mai spuseră că pe malul apei creșteau tufișuri de tot felul, iar în apropiere se afla o lizieră de arini destul de deasă ca să poată camufla un grup de oameni, chiar la așa o mică depărtare. Deci, ca să ajungem în preajma Pumei, trebuia să trecem pîrîul. Asta presupunea schimbarea direcției de înaintare, un ocol ca să putem trece apa printr-un loc de unde să nu fim zăriți de războinicii Pumei.

Pîrîul avea un vad lat, plin de limbi de nisip și de răgălii. O luarăm spre apus, de-a lungul malului,

cercetînd depărtările cu luneta, pînă cînd, în cele din urmă, zărirăm lîngă apă un crîng vînăt, aidoma unei pete întunecate. Era, probabil, pădurícea de arini de care ne vorbiseră iscoadele. Nu puteam merge mai departe, căci, traversînd cîmpul golaş, ne-am fi dat de gol. Am aprins un mic foc, lîngă apă, ascuns de malul înalt. Vîntul bătea spre răsărit, deci mirosul fumului nu putea ajunge pînă în tabăra Pumei. Dar ce era de făcut mai departe?

— Eu zic să aşteptăm! propuse Carl. Dacă or să plece, ne vom ţine după ei, la oarecare distanţă.

— Şi dacă vor porni la drum noaptea? întrebă şeriful.

— Nu văd de ce. N-au cum să bănuie prezenţa noastră aici.

— Se poate găsi un motiv, totuşi.

— Care?

— Apropierea de cirezile Picioarelor Negre. Poate că au şi trimis deja iscoade.

Mă uitam întrebător la Nourul Roşu. Rămăsese stană de piatră, privind flacăra focului care mistuia ultima bucată de lemn.

— Nu putem porni mai înainte de a afla unde se află acum cirezile noastre. Fraţii mei albi au, oare, altă părere?

Întrucît nimeni nu-l contrazise, vraciul continuă:

— Am trimis în prerie doi războinici, să afle unde se află cireada şi să-i vestească pe paznici despre atacul plănuit de oamenii Pumei. Vom aştepta noaptea, apoi ne vom apropia de pădurícea de arini. Dar nu toţi. Ajung doi oameni care să ţină sub observaţie tabăra Pumei. Ce părere au fraţii mei albi?

— N-ar fi mai bine să pornim chiar acum în

căutarea cirezilor ? Oricum, i-am lua-o Pumei înainte, zisei eu.

— Dar ştie, oare, fratele meu alb unde se află acum turma în prerie ? Preria e nesfîrşită şi s-ar putea să aşteptăm multe răsărituri de soare, rătăcind în zadar, în timp ce Puma s-ar putea s-o găsească el primul. El ştie deja, neîndoios, unde se află vacile, pe cînd noi nu ştim. Trebuie să ne ţinem pe urmele lui. Mai au fraţii mei albi vreo nedumerire ?

La fel ca mine, sergentul Mitchell considera că n-avea nici un rost să-l mai pîndim pe Puma. Trebuia să trecem imediat la fapte. Să-nconjurăm banda, s-o dezarmăm şi să punem mîna pe Scott şi Rathcliff. În felul ăsta — spunea el — vom preveni atacul cirezilor. Trebuia să pornim de îndată. Şeriful începu şi el să îmbrăţişeze această propunere. Spunea că şi aşa pierduse mult timp de pomană şi că trebuie să se-ntoarcă la Fort Benton.

Carl se opuse însă din capul locului.

— Puma are peste douăzeci de oameni. Pe cînd noi ? Ia să vedem. Cu cei doi poliţişti, abia sîntem nouă. Doi din războinici sînt deja plecaţi în cercetare.

— Mi-e frică şi mie că, de data aceasta, Puma nu va capitula la simpla apariţie a „bluzelor roşii".

— Cine ştie ? adăugă Mitchell. I-am putea lua noaptea, prin surprindere.

Nourul Roşu îi împăcă însă pe fiecare. Propuse ca Mitchell, şeriful şi Carl să-l însoţească, la noapte, în cercetare. Ceilalţi trebuiau să-i urmeze, apropiindu-se pe cît posibli de pădurice. Dacă-i vor prinde pe cei doi albi fără luptă, cu atît mai bine. Dacă nu, ne vom înapoia în zori în prerie, aşteptînd

veşti de la iscoade, ori, de nu, ne vom lua după Puma.

Ne înţeleserăm astfel. Fiecare primi un pumn de pamican, o lipie şi-o cană de cafea fierbinte. N-aveam timp să ne procurăm altă hrană şi nici de unde. Apoi mă culcai în iarbă. Soarele era încă sus şi încălzea foarte plăcut. Aţipisem. Mă trezi un ghiont puternic.

— E vremea să pornim, doctore.

Era şeriful, care mă zgîlţîia de umeri. Începuse să se întunece. Roata roşie a soarelui alunecase deja dincolo de zare.

— Pornim !

Înşeuarăm caii, dar pornirăm încet, purtîndu-i de căpăstru. Cînd apărură primele stele Nourul Roşu, şeriful, Carl şi Mitchell se despărţiră de noi. Am rămas cu celălalt poliţist şi trei dintre indieni. Grupul nu era prea mare, ceea ce nu-mi venea prea la îndemînă. Mă încuraja doar gîndul că fiecare din oamenii cu care rămăsesem se pricepea bine să lupte, şi apoi, oricum, prietenii plecaţi urmau să se-ntoarcă repede.

Ne culcarăm pe un singur rînd, printre ierburi. În spatele nostru se-ntinseră la pămînt şi mustangii. Eu m-am aşezat lîngă un mic povîrniş ce se-nălţa deasupra unei lunci nisipoase. Vîntul se potolise. Deodată, zării umbra uriaşă a unei păsări, bătînd din aripi chiar deasupra ierburilor. Era o bufniţă ce-şi începuse priveghiul nocturn. Apoi se auziră urletele coyoţilor, dar şi ele amuţiră curînd. Stăteam întins, gîndindu-mă prin cîte trecusem. Apariţia lui Scott şi a lui Ratcliff ne îngreunase, mie şi lui Carl, sarcina pe care singuri ne propusesem s-o ducem la bun sfîrşit pe aceste meleaguri. După cap-

turarea bandiţilor, trebuia să ne-ndreptăm grabnic, împreună cu Nourul Roşu şi războinicii săi, spre aşezările Picioarelor Negre, spre oraşul ascuns, şi, de aici, spre Valea Şeii, în Munţii Stîncoşi, unde se afla mina de aur. Din fericire, gîndeam, azi sau mîine vom pune mîna pe Scott şi pe tovarăşul său. Ar fi cu neputinţă să ne scape şi acum. Aflasem cîndva despre un ofiţer al cavaleriei regale canadiene care urmărise timp de doi ani un ucigaş. Ce-i drept, pînă la urmă-l prinsese, dar, oricum, întîmplarea mi se părea o excepţie.

Mă căzneam să-mi închipui ce fac tovarăşii mei. Au ajuns, oare, la tabăra Pumei ? Îmi ascuţii auzul, ca să verific de nu se auzeau cumva zgomote şi împuşcături. Dar nu se auzea decît susurul apei curgînd. Deodată, el fu tulburat de un plescăit repetat. Ori se rostogolise o piatră, ori o vietate — om sau animal — trecea apa înot. I-am şoptit războinicului de alături :

— Fratele meu roşu aude şi el ce aud eu ?

Dădu afirmativ din cap.

— Mă duc să văd ce e, îi spusei.

I-am dat puşca mea, care, într-o atare situaţie, m-ar fi încurcat mai mult decît să mă ajute. Încet, încet m-am tîrît pînă la malul înalt. Mi-am scos pălăria, acoperind-o cu o ramură. Din locul acela puteam observa întinderea apei mai mulţi yarzi distanţă, la stînga şi la dreapta. La început, nu-mi putui da seama de nimic. Stelele străluceau, iar luna nu apăruse încă. Pe-un întuneric ca ăsta, nu puteam deosebi decît brîul lucios al apei. Mi-am încordat privirea, cercetînd atent cotul luminat al rîului. În mijlocul apei, unde domnea întunericul, se vedea o pată şi mai închisă la culoare. O priveam, mirîn-

du-mă că trestiile crescuseră chiar în inima apei, acolo unde curentul e mai puternic. Apoi văzui cum pata își schimbă poziția, luind-o parcă împotriva firului apei. Mai întîi, am crezut că e un coyot înotînd. O clipă mai tîrziu, mi-am dat seama de greșeală. Din apă apăru silueta unui bărbat. Mergea aplecat, purtînd parcă o povară în spinare. Apoi se prăvăli pe nisip, încremenind. Dacă era vreo iscoadă, însemna că făcuse o enormă greșeală. Pe albul cenușiu al nisipului, silueta i se desena cu multă claritate în noapte. Așteptam să văd însă ce va urma.

Trecură clipe de neliniște, apoi silueta încremenită se însufleți. Începu să se tîrască chiar spre locul unde mă găseam. M-am cufundat în iarba înaltă. Dacă aș spune că mi-am păstrat calmul pînă la capăt, cred că aș minți. Îmi simțeam inima bătînd cu putere și cu greu reușii să mă stăpînesc. Nervii mei treceau printr-un examen sever. Necunoscutul ajunsese la poalele malului. Era atît de aproape de mine, încît l-aș fi putut atinge dacă aș fi întins mîna, dar m-am hotărît să aștept. Din nou se lăsă o clipă de liniște deplină, apoi auzii o piatră rostogolindu-se. Mai văzui ivindu-se de după mal o legătură de ierburi. Am priceput că tipul își camuflase capul cu ea. Am strîns puternic din dinți. Capul îmi înțepenise. Mă gîndeam : dacă-i vede pe indienii din spatele meu, se va retrage imediat. Plin de neliniște, m-am ridicat în mîini, iar după o clipă m-am prăbușit asupra lui. L-am auzit strigînd „Ho", dar totul se produsese atît de repede, încît nu avusese timp să facă vreo mișcare. Doi războinici ai Picioarelor Negre îl și țintuiseră la pămînt. Legat bine și cu un căluș în gură, tipul ne arunca priviri speriate. Era un indian. Am lăsat baltă orice iscodire a terenului.

Nu era momentul pentru aşa ceva. Rămaserăm întinşi cam un ceas, pînă cînd, spre bucuria noastră, apărură cei patru. Din spusele lor, izbutiseră doar pe jumătate. Era cu neputinţă să-i scoţi din tabără pe Puma şi pe cei doi albi. Scott şi Rathcliff, şedeau în mijlocul indienilor, iar în jur păşteau mustangii, care, prin nechezatul lor, ar fi putut trezi, la o adică, toată banda. Nourul Roşu se tîrîse atît de aproape de ei, încît reuşise să audă discuţia pe care cei doi albi o purtau cu Puma. Reieşea că tocmai se-ntorseseră iscoadele lor, care aflaseră locul în care păşteau turmele Picioarelor Negre. Se afla nu prea departe de ei, la vreun ceas de fugă călare. Pentru Puma, era o veste grozavă. Cealaltă veste însă îl întristase. Cirezile erau, se pare, păzite nu de cîţiva, ci de zeci de războinici ai tribului. În schimb, vestea aceasta îl bucură pe Nourul Roşu, decizînd chiar schimbarea planurilor noastre.

Puma Neagră se neliniştise la auzul numărului celor ce păzeau vitele. Se-ndoia chiar de şansele ce le-ar fi avut pornind în atac. Totuşi, cei doi complici albi îl convinseseră să încerce. Banda urma să părăsească tabăra înaintea zorilor.

Pe scurt, cele aflate ne erau de mare folos. Se adevereau totodată spusele Nourului Roşu, după care Scott şi Rathcliff, observînd „bluzele roşii", se despărţiseră de bandă doar pentru scurtă vreme. Le vestii şi eu capturarea iscoadei duşmane. Deşi Carl ne-a spus de la bun început că n-aveam vreo şansă, trebuia să-l interogăm. Înainte însă de asta ne retraserăm o bună bucată în prerie, ca să mărim distanţa dintre noi şi tabăra Pumei.

XV. Plecarea lui Irvin

Prizonierul zăcea liniştit, netresărind nici măcar atunci cînd Nourul Roşu se aplecă asupră-i, ţinînd în mînă cuţitul său ascuţit.

— Dacă strigi, ai să mori, îi vorbi el şi-i scoase din gură căluşul.

— Omoară-mă ! Pană de Vultur şi-a pierdut leacurile. Nu mai vrea să trăiască.

— Stai liniştit şi n-o să-ţi facă nimeni vreun rău. De unde eşti ?

— Pană de Vultur a fost războinicul Kutenailor.

Acum pricepeam de ce-mi fusese greu să-nţeleg ce spunea. Pe Puma îl înţelegeam de minune fiindcă limba indienilor Kry era aproape aceeaşi cu a Picioarelor Negre. Pană de Vultur vorbea asemănător, dar nu întru totul. Mai mult presupuneam ce spune decît să înţeleg. L-am auzit repetînd de cîteva ori „a fost“ ceea ce însemna că Pană de Vultur nu mai e războinicul Kutenailor.

— Eşti de-al Pumei Negre acum ? îl întrebă vraciul.

Prizonierul tăcea, semn că aşa era, într-adevăr.

— De ce-ai părăsit aşezările Kutenailor ?

— Pană de Vultur şi-a pierdut săculeţul cu leacuri.

Această întîmplare constituia tragedia acestui tînăr războinic. Ceea ce indienii numesc leacuri nu

are nimic de-a face cu ceea ce numim noi. Leacurile lor nu sînt propriu-zis medicamente. Sînt un fel de talismane, de amulete pe care-o ţine asupră-i, fiece bărbat. „Leacurile“ sînt purtate-ntr-un săculeţ prins de gît ori la brîu.

Nu reuşisem niciodată să văd ce cuprinde un astfel de săculeţ, dar ştiam că poţi găsi tot felul de lucruri : plante, oase, ba chiar bucăţele de pînză. „Leacurile“ pot fi dobîndite şi prin luptă, de la alt războinic. Cu cît acesta era mai viteaz cu atît săculeţul este mai preţios. Ele sînt totdeauna alcătuite de vrăjitorul tribului. Niciodată n-ai voie să te desparţi de leacuri. Pierderea lor reprezintă cea mai cumplită ruşine. O ruşine care nu poate fi spălată decît prin regăsirea lor ori prin dobîndirea de la un alt războinic învins.

— Puma Neagră te-a trimis aici ?

Nici acum prizonierul nu-i răspunse. Deci Carl avusese dreptate.

— Cine ţi-a furat leacurile ?

— Feţele palide au fost în satul Kutenailor. Au adus cu ei apă de foc. Le-au dat de băut războinicilor.

Băuse şi Pană de Vultur, pînă ce îşi pierdu mirţile, iar în inimă i se încuibă nebunia. Cînd duhul cel rău a dispărut, dispăruseră şi feţele palide, iar Pană de Vultur nu mai avea la el leacurile. Fusese nevoit să-şi părăsească fraţii şi să pribegească în prerie. Iată, pe scurt, această mare tragedie a unei Piei Roşii. Ascultasem totul în tăcere.

— Pană de Vultur va rămîne legat, glăsui Nourul Roşu, dar cînd ultima stea prevestind zorii va apărea, Pană de Vultur va fi liber să plece. Poate pleca în prerie ori poate veni la Picioarele Negre.

îl vor primi ca pe un frate, căci e o victimă a oamenilor răi. Howgt !

M-am îndepărtat, plin de jenă. Nu o dată aflasem despre consecinţele îmbătării indienilor de către albi. De data asta, e-adevărat că urmările nu erau sîngeroase, dar, oricum, excluderea din trib echivala cu o condamnare la moarte. Dacă nu l-ar fi întîlnit pe Puma, Pană de Vultur poate ar fi pierit. Aşa, băutura a dus la îngroşarea numărului bandei. Iar de aici nu mai este întoarcere. De aceea, soluţia Nourului Roşu se dovedea singura posibilitate de redresare. Eu, cel puţin, aşa cred. Numai că şi prizonierul să-nţeleagă aceasta. Viitorul avea să o dovedească. Deocamdată, lucrurile evoluau aidoma planurilor noastre. Mai înainte de miezul nopţii, se-ntoarseră cele două iscoade trimise de noi. Deşi cireada se afla prin apropiere, ele rătăciră îndelung, nedescoperind locul decît tîrziu. Drumul la înapoiere fusese mai lesnicios, dar, negăsindu-ne la locul în care ne lăsaseră, fuseseră nevoiţi să pornească pe urmele noastre. Cele spuse de către iscoade se potriveau cu cele aflate de Nourul Roşu în tabăra Pumei. Cirezile erau, într-adevăr, bine păzite de către războinici. Am înţeles că Vulturul cel Înalt, căpetenia Picioarelor Negre, fusese anunţat de apariţia în prerie a bandei şi sporise numărul paznicilor. Aceştia ştiau acum bine ce primejdie îi ameninţa. Cireada fusese mînată în fundul văii spălate de ape. Malurile sale formau o pavăză bună în faţa tîlharilor. Puteam, deci, pregăti bine planul apărării noastre. Ţinurăm, deci, un mic sfat, în care am stabilit ca încă înaintea zorilor să ne apropiem de păduricea de arini şi să pîndim plecarea bandei. Am decis să plecăm la o jumătate de ceas după ei. Aveam de gînd să-i ur-

mărim pas cu pas, ca să-i putem surprinde în clipa năvălirii lor asupra paznicilor turmei. Şeriful, împreună cu cei doi poliţişti, urmau să se ocupe de capturarea lui Rathcliff şi Scott.

Le-am oferit şi sprijinul meu. Îmi dădeam seama că Puma, cu întreaga lui bandă, nu sînt altceva decît nişte tîlhari ce ar merita o pedeapsă, dar nu puteam uita, totuşi, că el ne apărase de două ori în faţa lui Scott, arătîndu-ne că n-avea de gînd să ne facă vreun rău.

La un ceas după miezul nopţii, ne-am pornit la drum înspre păduricea de arini. După ce făcurăm mai mult de jumătate din drum, lăsarăm caii în grija războinicilor, iar noi ne apropiarăm atît de mult, încît, printre copaci, zărirăm flacăra mică a focului, părînd o luminiţă rătăcitoare pe palele de vînt. Ne-am culcat în iarba deasă. Stăteam întins pe partea stîngă, în timp ce în mîna dreaptă ţineam pregătită vechea mea puşcă. Alături se-ntinseseră şeriful şi cei doi poliţişti. Încet, încet începu să mă cuprindă somnul. Începusem să mă pişc de obraji, dar fără folos. Din fericire, frigul ce mă cuprindea din ce în ce nu mă lăsa să adorm. Mă forţam să privesc spre perdeaua neagră din faţă, dar nu puteam vedea mare lucru ; probabil că focul se stinsese de-a binelea. Nici nu băgasem de seamă cînd, în pădurice, începu să se lumineze. Ne dam ghiont unul altuia, ca să nu adormim. Dacă Puma Neagră avea de gînd să pornească, atunci acesta era momentul s-o ia din loc. Dar, deocamdată, nimic nu părea să se întîmple. Să-şi fi schimbat, oare, Puma gîndurile ? Văzui cu coada ochiului cum Nourul Roşu şi Carl dispar în iarba deasă.

Aşteptam neliniştit, cu inima bătînd să-mi iasă din piept. Clipele treceau greu, ceaţa dimineţii începu să plutească deasupra pămîntului, şi-ncet, încet, se lăsa în crăpăturile lui. Apoi zorile luminară cerul. Abia atunci îi văzui pe cei doi întorcîndu-se. Mergeau drepţi, fără a se feri.

— Ce s-a-ntîmplat ?

— Au şters-o, şireţii.

Pînă să pun altă întrebare, Nourul Roşu începu să-şi cheme războinicii. Patru din ei alergară la cai. Peste o clipă, doi din ei fură trimişi în cercetare. Trecură rîul, galopînd către miazănoapte. Alţi doi o luară spre apus prin ierburile înalte. Ne strînserăm toţi la marginea pădurricii de arin. Trebuie să recunosc că nu pricepeam mai nimic din cele ce se-ntîmplaseră. Abia cînd aprinserăm focul pe vatra celui stins al Pumei, aflai adevărul. Banda o luase într-o cu totul altă direcţie. După cum o dovedeau urmele, Puma renunţase brusc la planurile sale. Trebuie să fi aflat cumva despre eliberarea noastră şi chiar despre prezenţa noastră în preajma lui. Îşi dăduse seama că n-are scăpare şi preferase să fugă. Dacă Nourul Roşu n-ar fi plecat atunci atît de repede, mulţumit foarte de cele aflate, ar fi fost martor la reîntoarcerea iscoadei trimise în împrejurimile taberei. Ar fi aflat atunci că Puma trimisese două iscoade, din care una căzuse în mîinile noastre, iar una reuşise să se întoarcă. Presupunerile noastre se bizuiau acum pe spusele lui Pană de Vultur, care începuse, în sfîrşit, să vorbească. Faptul că nu vorbise pînă atunci nu stîrni duşmănia Picioarelor Negre. Pană de Vultur făcuse ceea ce trebuia să facă fiecare războinic indian. Iscoadele care fuseseră trimise de către Nourul Roşu se-ntoarseră spre seară

şi relatară că Puma trecuse rîul, luînd-o întîi spre miazănoapte, şi apoi spre apus. Ce era de făcut? Sergentul Mitchell declară că el nu renunţă şi că va porni imediat, împreună cu ajutorul lui, pe urmele Pumei. M-am arătat mirat că riscă, fiind doar doi oameni. Ce, se încumetă să dea piept cu o bandă întreagă? Mi-a răspuns că n-are de gînd decît să-i urmărească pînă cînd cei doi albi se vor despărţi de indieni. Doar nu vor hoinări cu ei pînă la sfîrşitul vieţii !? Aceasta fusese concluzia retorică a sergentului din cavaleria regală. Ascultîndu-l, şeriful Irvin ne făcu şi el cunoscută decizia lui :

— Vom merge cu dumneavoastră. E singura cale de a-l prinde pe Rathcliff. Cred că-i ultima şansă, căci va trebui să mă-ntorc la Fort Benton. Chiar şi fără Rathcliff. Iar voi, se adresă el mie şi lui Carl, sper că n-o să mă părăsiţi.

Cred că aveam o înfăţişare tare bleagă, căci Irvin mă privi scrutător, apoi se uită la Carl. Tăceam, lăsînd pe umerii prietenului meu toată povara răspunsului. El îi răspunse că, deşi îi pare rău, nu-i vom putea ţine tovărăşie, deoarece avem un lung drum de făcut. Vrem să pornim neîntîrziat, pentru a rezolva treburile ce ne aduseseră pînă aici. Trebuie să o luăm din loc imediat, împreună cu Nourul Roşu şi războinicii lui.

După care se apropie de Irvin, şoptindu-i ceva la ureche. Şeriful dădu din cap, înţelegător. A doua zi în zori, cei trei părăsiră tabăra.

— La revedere, şerifule !

Mi-a strîns mîna prieteneşte.

— La revedere, doctore. Dacă nu-l prind într-o săptămînă pe Rathcliff, mă-ntorc la Fort Benton. Dacă acolo totul va fi în ordine şi urmele lui Rath-

cliff vor mai fi fiind, am să mă-ntorc în prerie. Poate atunci ne vom întîlni mai din timp. Oricum, vă voi aştepta pe la mine.

Îmbrăţişîndu-l pe Carl şi salutîndu-l pe Nourul Roşu, Irvin sări în şa. Rămăsei la marginea pădu-ricii, privind cum cei trei călăreţi se îndepărtau tot mai mult, pierzîndu-se în preria nesfîrşită. M-am întors la foc, abătut. O să-mi lipsească şeriful, mi-am zis. E un om de treabă, excelent companion.

Am pornit şi noi, în cealaltă direcţie însă. Lun-cile înflorite rămăseseră înapoi. Acum nu aveam înainte decît monotona cîmpie verde. Pe neaşteptate, ne trezirăm în mijlocul unui cîrd de curcani sălba-tici. Erau lîngă un lac albastru, împrejmuit de tres-tii. Am luat puţină apă în palmă. Era limpede, al-bastră. Nourul Roşu ne lămuri că în prerie sînt multe astfel de lacuri mici, a căror apă are diferite culori. Carl lămuri misterul prin existenţa în prerie a tot felul de săruri minerale care dau apei aceste culori. Chiar eu văzusem un astfel de lac, roşu închis. Legenda spunea că fusese înroşit astfel de sîngele războinicilor unei seminţii indiene ce se lup-taseră în prerie.

Curcanii erau la cîţiva yarzi de mal. Rînduri de cuiburi erau aşezate de-a dreptul pe pămînt. Dar ce să vezi ? Curcile căzute cloşcă nu fugiseră, ci stă-teau pe ouă, cu penele zburlite, privind temătoare spre noi. Puteam pune mîna pe oricîte ne-ar fi pof-tit inima, dar ne-a fost milă de puişorii aflaţi încă în ouă. Am vînat doar trei curcani stînd de o parte şi bolborosind în guşă. Ce ciudate sînt şi păsările astea ! De două ori pe an, pornesc de la nord spre sud şi înapoi. Pornesc pe jos, în cîrduri de cîteva zeci, uneori chiar o sută, curcanii de o parte, curcile

de alta. Numai dacă întîlnesc vreo piedică, vreo apă, se ridică în zbor.

Curcile vînate aveau carnea slabă, plină de zgîrciuri. După ce mîncarăm sălbăticiunile — ce-i drept, nu prea grozave, — o luarăm către locul în care se aflau cirezile Picioarelor Negre, spre a ne convinge că nimic nu le mai ameninţă.

Am uitat să spun că pe războinicul prins de noi, pe Pană de Vultur, îl dezlegasem, şi el îşi exprimase dorinţa de a-i întovărăşi pe cei din tribul Picioarelor Negre.

A patra zi am ajuns la Oden-na-ka-inne-he-kai, oraşul ascuns al tribului.

Nu mai fusesem aici de un an. Nu se schimbase nimic. Aceleaşi meleaguri ondulate, mărginite departe de piscurile cenuşii ale munţilor. Rîul înspumat vuia şi strălucea în bătaia soarelui, aidoma lui Ongis la marginea preriei. După cum se înfăţişa, satul acesta n-avea nimic comun cu denumirea pretenţioasă de oraş. Alături, se înălţa spre cer un codru de basm. În vale, în spatele corturilor, copaci cu trunchiuri roşcate se-ntindeau pînă la rîu. Am tras adînc în plămîni aerul plăcut, cu miros de brad şi răşină. Oraşul ascuns era unul din pitoreştile colţuri ale meleagului. De fapt, „oraşul" era format dintr-o singură vale de iarbă culcată la pămînt. La mijloc se lărgea, dînd într-un cerc mare — un fel de piaţă — unde se ţinea sfatul căpeteniilor şi al războinicilor. Strada avea de-o parte şi de alta corturi acoperite cu piei de animale, îndeosebi de bizoni. Unele erau împodobite cu chipuri de oameni ori animale. Podelele erau făcute din împletituri ori din piei. Nu toate triburile îşi construiesc însă astfel locuinţele. Carl mi-a povestit despre indieni care locuiesc în aşa-zisele pue-

ble, camere săpate de-a dreptul în stîncă. De cele mai multe ori, acestea sînt etajate. Trecerea de la un etaj la altul se face cu ajutorul scărilor. O astfel de locuinţă îl fereşte pe om de fiare şi de oamenii răi, uneori la fel de primejdioşi. ca şi fiarele. Există triburi care folosesc corturile doar în timpul nomării, iar locuinţele lor stabile sînt case din lemne, adesea adăpostind cîteva familii. Ei numesc casele acestea „case lungi". Se întîlnesc la tribul Yrokezilor.

Şederea noastră în Oraşul Ascuns se prelungea. Rana de la braţul Nourului Roşu, pansată de mine în grabă, se infectase. Din fericire, în oraş erau doi medici. Eu, cu ştiinţa mea academică, şi vrăjitorul, cu leacurile lui, multe întrecînd de departe medicamentele noastre. Iată de ce nu-mi ajutau deloc metodele mele curative. Îl ajutam însă pe vraci pe cît puteam. Într-una din frumoasele zile cu soare, după-amiaza, locuitorii Oraşului Ascuns începură să se agite. Am văzut trei războinici descălecînd în piaţă de pe caii lor înspumaţi şi îndreptîndu-se-n grabă spre cortul Vulturului Înalt. După un minut. au ieşit împrăştiind vestea că în prerie, la poalele munţilor, dăduseră de urma unei turme de bizoni. Vestea ne-o întări şi Nourul Roşu.

— Mîine, fratele meu alb poate asista la o vînătoare de bizoni, îmi spuse el în loc de salut, cînd m-am dus să-i schimb pansamentul.

— E o ocazie rară, John, adăugă Carl. Fii gata, în zori.

Toată noaptea am dormit agitat, la gîndul participării la o vînătoare puţin obişnuită, dar înainte de răsăritul soarelui eram în şa. Călăream în spatele lui Carl. Eram doisprezece vînători, în frunte cu

Vulturul cel Înalt. Nourul Roşu, bolnav, fusese nevoit să renunţe.

După o oră de mers, Carl opri calul, pornind mai departe în rînd cu mine.

— O să asişti doar, îmi spuse el pe neaşteptate.

— De ce ? îl întrebai eu, îmbufnat.

— E prea primejdios pentru un novice. Mai ales că vom vîna de jos. Nu putem călări. Turma se ascunde printre stînci şi prăpăstii. Pentru o atare vînătoare se aleg doar vînători încercaţi, care au mai avut adesea de furcă cu bizonii. Sper că mă-nţelegi, dar.

— Înţeleg, îi spusei eu, tare mîhnit.

După încă un ceas de călărie, am ajuns la peretele verde al desişului ce acoperea zona. Aici descălecarăm, trecînd prin desiş şi oprindu-ne la margine.

— Priveşte, zise Carl, aşezîndu-se pe pămînt lîngă mine.

În faţa noastră, se întindea o pajişte înverzită, presărată ici-colo cu colţuri de stîncă şi tufişuri. În mijlocul văii ce se deschidea înainte, zărirăm bizonii. Duserăm lunetele la ochi. Nu puteam cuprinde în raza lunetei toată turma. Am încercat să număr animalele risipite prin ierburi. Cînd am ajuns cu numărătoarea la 50, m-am împotmolit şi trebui s-o iau de la capăt.

— Cîţi or fi fiind ? am întrebat.

— Aproape o sută. O turmă cum rar mai poţi întîlni în zilele noastre. Vezi, John, că bizonii cei mai puternici pasc pe margine, parcă pentru a-i ocroti pe cei slabi. Sînt animale bătrîne, încercate în lupte. La mijloc sînt femelele şi viţeii.

— Dar n-or să ne simtă ?

— Nu cred. Vîntul bate spre noi. Trebuie să ştii că ei au un miros straşnic, aud minunat, dar văd foarte slab. Poate din pricina pletelor ce le-acoperă ochii tot timpul. În general, sînt socotite animale tare blînde. Dacă sînt lăsate în pace, nu atacă pe nimeni, dar vai de cei ce se ating de ei. Deşi sînt atît de greoi, fug atît de tare, încît un cal abia se poate ţine după ei. Şi acum fii atent, o să vezi un spectacol interesant şi straniu în acelaşi timp.

Spunînd acestea, Carl se tîrî înapoi, iar eu făcui la fel. Văzui cum, în spatele desişului, indienii dădeau jos de pe cai nişte baloturi lungi. Cînd le-au desfăcut, am văzut pe pajişte ceva semănînd cu un burduf din piele de bizon, avînd în partea de sus o pereche de coarne. Vulturul cel Înalt, Carl şi încă patru războinici intrară în burdufuri.

— Şi-o să înaintaţi mascaţi astfel ?

— Bineînţeles, spuse Carl. E cea mai bună metodă. Cum ţi-am zis, bizonii nu văd bine la depărtare, iar pieile ascund mirosul de om. Uite-te cu atenţie.

— N-aş putea şi eu...

— Nu, nu. Nici nu poate fi vorba. Şi-apoi nici nu avem „echipament" pentru tine.

N-aveam altceva de făcut decît să mă ascund în spatele unui tufiş, să pot urmări această reprezentaţie cu adevărat inedită. Văzui cum şase războinici, excelent travestiţi, coboară în valea unde se aflau bizonii. Se despărţiră, începînd să-nconjoare turma din toate părţile. Bizonii însă se-ndepărtau spre marginea vestică a văii, păscînd liniştiţi. Cei şase dispărură apoi din priviri, intrînd, se pare, într-un desiş. Mi-era ciudă că n-aveam să mai văd restul spectacolului. Mi-am părăsit punctul de observaţie, îndreptîndu-mă către cai. L-am luat pe al meu şi

l-am dus în vale. Încălecind uşor, am coborît pe urma bizonilor ce se-ndepărtau. Nu departe de turmă văzui pe unul din vînătorii mascaţi. Mă apropiam tot mai mult de animale, dar ele nu-mi dădeau nici o atenţie. Încurajat de nepăsarea lor, mi-am strunit calul la trap. Eram la cîţiva yarzi de un bizon bărbos păscînd la marginea turmei. Nici măcar nu şi-a ridicat capul spre mine. Atunci se auzi de undeva, din stînga, o împuşcătură. Vecinul meu patruped ridică atunci capul, dar rămase paralizat. Se mai auzi o salvă, apoi încă una. Am sesizat în mijlocul turmei oarecare mişcare. Bizonul se-ntoarse spre mine cu spatele, pornind într-un galop cam greoi. Am lut-o după el, la o oarecare distanţă. Cireada, pînă atunci risipită, începu să se-adune. Pe margine goneau tot animalele mari. Porniseră speriate cu toate înspre marginea văii. Din nou se auziră împuşcături. Curiozitatea era mai mare decît precauţia. Am luat-o la goană. Fiara urmărită se opri brusc, încît trecui aproape pe lîngă ea. În cealaltă clipă se îndreptă spre mine. Am scos puşca şi am ochit în capul aplecat al bizonului, chiar între coarnele sale rămuroase, puternice. Poate nu-l nimerisem ori poate glonţul nu străpunsese osul tare al frunţii, căci fiara se aruncă asupra calului meu. O clipă mai tirziu, galopa nebun. Ocoleam tufişurile şi gropile pe cît puteam. Eram în urma turmei fugare. Am luat-o într-o parte, ocolind animalele rămase în urmă. Deodată, calul se-mpiedică, iar eu zburai, prăvălindu-mă apoi la pămînt. Am auzit o împuşcătură. Mă aşteptam deja să văd deasupră-mi capul vînjos al bourului. Nu eram în stare să mă ridic. Apoi se auzi o a doua împuşcătură şi simţii o mînă atingîndu-mi umărul. Cineva mă-ntrebă :

— Poţi să te ridici, John ?

Sprijinindu-mă în mîini, izbutii cu greu să mă ridic. Capul îmi vuia ca un stup, totul fugea dinaintea mea. Credeam că am să leşin. Dar ameţeala începu să-mi treacă. Apoi Carl mă apucă de umeri. M-am ridicat.

— Te doare ceva ? mă întrebă el.

Am făcut cîţiva paşi cu mîinile întinse, respirînd adînc.

— Cred că oasele sînt nevătămate, în schimb simt durere peste tot.

— Nici nu e de mirare. După aşa o izbitură ! Noroc că ai căzut pe iarbă. Calul a păţit-o şi mai rău. N-o să-l mai poţi încăleca niciodată. Rea idee ai mai avut !

Am lăsat doar capul în jos, căci nu găseam nici o justificare.

— Bine că m-am găsit întîmplător lîngă tine. Uite, ăsta este bizonul tău.

Am văzut trupul uriaş al bizonului zăcînd nemişcat la cîţiva yarzi de mine.

— Ce colos !

— Da, pare cam de vreo 2000 de funzi *. Dar te doare, totuşi, ceva, John, se nelinişti Carl.

— Mă simt cam rău, dar aşa-mi trebuie dacă nu te-am ascultat.

— E vina mea.

— Nu te mai frămînta acum. Oricum, ai trecut şi prin asta. Dar poţi umbla ?

Cu greutate, reuşii să ajung pînă în vîrf. Acolo ne ieşi înainte Vulturul cel Înalt. Nu ştia nimic din cele ce mi se-ntîmplaseră. Îl lămuri Carl, sărind pes-

---

* Aproximativ 907,2 kg, funtul fiind egal cu 453,59 gr. (n. a.).

te unele amănunte. Nu vroia să mă simt prost. Căpetenia ascultă totul în tăcere.

Fără să scoată o vorbă, îmi pipăi cu atenţie mîinile, pieptul, picioarele şi ceafa. Cu aceasta, incidentul se încheie. Cu mare greutate m-am urcat apoi pe un alt cal. Tot drumul am gemut de durere şi astfel am ajuns însoţit de Carl pînă la Oraşul Ascuns. Războinicii rămăseseră în vale, ca să împartă în bucăţi cei şase bizoni doboriţi. Abia spre seară aduseră vînatul. O parte a fost friptă, iar cealaltă tăiată în fîşii lungi şi pusă la uscat pe nişte pari înalţi, ferită de cîini. Abia acum simţii toate urmările căzăturii. Mi-era cu neputinţă să mă ridic din pat. Deşi nici el nu se simţea prea bine, Nourul Roşu se ocupa de mine. Părţile ce mă dureau mai tare mi-au fost oblojite cu grăsime de bizon. Un tratament nu prea plăcut, dar folositor. Dimineaţa puteam deja să umblu. După alte trei zile eram deplin refăcut. Fiindcă şi rana Nourului Roşu se vindecase, puteam pleca, în sfîrşit, spre Munţii Stîncoşi. Acum ne încurca doar timpul neprielnic. Începuse ploaia. Şi ce mai ploaie ! Turna tot timpul. Se formaseră pîraie ca acelea din prerie. Norii coborau atît încît păreau să atingă vîrfurile copacilor. Îţi băgai degetele în ochi de atîta întuneric. Turna necontenit, zi şi noapte. Stăteam în coliba vraciului, ascultînd ropotul plicticos al ploii. În cea de-a treia zi, stăteam astfel, fumîndu-ne pipa (o, cît de rău ne părea că şeriful nu e cu noi), cînd Carl ne grăi dintr-o dată :

— Şuvoiul acesta îmi aminteşte de Pîrîul Prunilor. Tot aşa turna şi acolo, numai că ne era mult mai greu.

— Pîrîul Prunilor ? îngînasem eu, întrebător. Ce nume ciudat.

— E un afluent al rîului Platte, care, la rîndul său, se varsă în Missouri, mă lămuri prietenul meu, scoţînd pe gură un rotocol albastru de fum.

— Mi se păru că pe faţa Vulturului apăruse un zîmbet uşor.

— Să povestească Marele Castor. Atîtea lucruri bune se pot învăţa din faptele bărbaţilor îndrăzneţi.

Astfel am aflat despre bătălia miraculoasă de lîngă Pîrîul Prunilor. Deşi n-are nimic de-a face cu povestea expediţiei noastre, ea stă mărturie însă aventurilor mai vechi ale şerifului Irvin. Am hotărît să v-o spun şi dumneavoastră, căci ea îl caracterizează de minune.

XVI. Lupta de la Pîriul Prunilor

— Întîmplarea se petrecuse cu mult înainte ca noi, cei care ne găseam atunci în cort, să ne fi cunoscut. Era pe cînd eu şi şeriful ne vîndusem fermele noastre din sud-vest. Hotărîsem (dar cred că ţi-am mai povestit despre aceasta, John) să ne căutăm norocul aiurea. Am pornit la drum bine înarmaţi cu destui bani. La început, totul mergea strună. Era primăvară, preria înflorise, păsările ne încîntau auzul, iar de vînat erau animale cîte doreai. Călăream alene ba prin ţinuturi sălbatice, ba printre fermele coloniştilor. Tot aşa am ajuns în valea rîului Platte. Acolo am dat peste cinci luptători ai tribului Pavnis. Din fericire, tribul îngropase de mult securea războiului împotriva oamenilor albi. S-ar putea ca motivul să fi fost acela că pămînturile pavnişilor se învecinau cu cele ale chejennilor cu care se războiau adesea. Dacă mă înşel cumva, rog pe fraţii mei roşii să spună (Aici, Carl se adresă Vulturului şi Nourului Roşu). Astfel de lupte, duse între fraţi din motive neînsemnate, au dus la diminuarea numărului, şi aşa scăzut, al indienilor *. Cei doi îl aprobară pe Carl. Vulturul adăugă doar ·

---

* Carl Gordon spunea adevărul. Tribul pavnişilor număra, în acel timp, aproape 3.500 de oameni ce trăiau în preriile din Nebraska. Au pierit în luptele fratricide cu Dakoţii. Tribul comancilor număra pe atunci 1.800 de

— Howgh (aşa-i).

Carl îşi continuă povestirea.

— Deci ne continuam drumul în şapte, de-a lungul văii rîului Platti. Tocmai atunci începu o ploaie îngrozitoare. Timp de cinci zile turnă neîncetat şi nicăieri, cît cuprindeai cu privirea, nici un adăpost. Credeam că niciodată n-o să găsim un loc în care să ne putem usca hainele la foc. Desigur că indienii erau obişnuiţi cu astfel de ploi, dar eu şi Irvin sufeream cumplit. Simţeam apa şiroindu-mi necontenit pe tot trupul. Cînd mergeam, ne plescăia în cizme. Trebuie să fi avut o sănătate de fier dacă, după cinci zile de baie continuă, nedormiţi şi fără mîncare caldă, ne-am putut tîrî pînă la Pîrîul Prunilor. Abia acolo sufletul ni se încălzi. Ploaia încetase să cadă, iar vîntul gonise norii, dînd la iveală un soare strălucitor, şi iată că în depărtare zărirăm panglica lungă a căii ferate venind dinspre apus către răsărit. Era cea mai veche dintre căile ferate americane, cea de la New York la San Francisco. Ne-am hotărît să ne despărţim de pavnişi şi să continuăm călătoria cu trenul. Caii, dacă n-am fi găsit vagoane în care să-i putem urca urma să-i vindem

---

oameni. Astăzi trăiesc în rezervaţii 1.500. Apaşii numărau peste 10.000, azi trăiesc mai puţin de 5.000 în rezervaţiile din Arizona şi New Mexico. Recensămîntul din 1945 arăta că în Statele Unite trăiau 539.000 de indieni în care erau cuprinşi şi un număr neprecizat de creoli şi metişi. Desigur că nu numai luptele dintre triburi au dus la destrămarea triburilor. Trebuie amintite îndeosebi luptele purtate cu albii, ca şi bolile (tuberculoza, vărsat) pe care aceştia le-au dăruit băştinaşilor. La fel alcoolul şi foametea la care au fost condamnaţi ca urmare a vînării fiarelor de către albi. Astfel au dispărut cu desăvîrşire triburile ce au populat California şi Oregonul sau cele care trăiau cîndva de-a lungul rîului Columbia (n. a.).

sau să-i lăsăm liberi în prerie. Şi aşa ne săturasem pînă peste cap de călătoria noastră prin ploaie. Un ceas mai tîrziu, am ajuns la locul unde se vărsa Pîrîul Prunilor. Alături se afla gara, un fel de casă construită din bîrne, cu ferestre fără geamuri, prin care lumina pătrundea înăuntru. La vederea locomotivei şi a şirului lung de vagoane trase la peron, starea sufletească ni se îmbunătăţi considerabil. Irvin îmi arătă însă îmbulzeala călătorilor. Unii se sprijineau de scările vagoanelor, alţii se plimbau nervoşi încolo şi încoace pe peronul improvizat. Sosirea noastră îi îngrozi. Oamenii se îngrămădiră la repezeală înăuntrul gării. Descălecarăm şi ne apropiarăm de staţie. Din clădire ieşi grabnic un om în uniformă de feroviar alergînd către noi. Nu înţelegeam ce se întîmplă. Feroviarul părea îngrozit. Mă luă de mînă şi, arătînd spre indienii venind după noi, întrebă cu glas speriat :

— Cine sînt ăştia ? Cine sînt ăştia ?

L-am privit mirat. La început n-am înţeles întrebarea. M-am uitat instinctiv împrejur, crezînd că din spate mă paşte primejdia, dar Irvin lămuri neînţelegerea :

— Sînt pavnişi. Blînzi ca nişte miei. Nu vă fie frică !

Apoi îl întrebă, la rîndul lui, pe feroviar cînd pleacă trenul. Acesta oftă uşurat.

— O, de-am reuşi să scăpăm cu viaţă ! Am speranţa că sînteţi bărbaţi încercaţi. Vă rog să mă ajutaţi.

— Dar despre ce este vorba ?

— M-aţi întrebat de plecarea trenului. Nu va pleca nicăieri din pricina ploilor astea blestemate.

Platee e trecut peste pod şi a spălat terasamentul. O adevărată capcană. Domnule, mi se adresă mie, de data aceasta aici se află aproape doar femei şi copii. Sînt familiile coloniştilor. Vai, ce-i de făcut ? Vai, ce-i de făcut ?

Preţ de o clipă, am avut impresia că omul îşi ieşise din minţi. Irvin îl întrebă dacă a anunţat staţia următoare.

— Desigur. Am făcut-o imediat, dar e foarte departe şi nu ştiu dacă ne vor sosi la timp în ajutor.

— N-aveţi alimente ?

— Ba avem.

— Atunci ?

Omul îşi ridică mîinile în sus, strigînd :

— Dar nu pricepeţi nimic ? E vorba de viaţa călătorilor.

— Stai o clipă, îl întrerupse Irvin. Aşa n-o s-o scoatem la cap. Potoleşte-te ! Cine ameninţă viaţa călătorilor ?

— Cheyennii. Se tot învîrt prin apropiere. De multe ori au atacat trenurile. Dacă or să afle şi acum...

— Destul, să mergem în gară.

Ne-am uitat înăuntru. Era o îmbulzeală grozavă. Zeci de femei şi copii stăteau pe jos. Bărbaţi n-ai fi găsit nici de leac. Ne-am dus să-i căutăm pe afară. În sfîrşit, găsirăm doi, care se uitau bănuitori la caii noştri. Poate că aveau de gînd s-o întindă cu ei.

— Caii, îi şoptii eu lui Irvin.

Tovarăşul meu înţelese despre ce e vorba. Îi strigă pe pavnişii care îi păreau mai de încredere decît oamenii albi şi le încredinţă caii, apoi o pornirăm de-a lungul trenului. Am găsit trei dintre

călătorii bărbaţi care erau foarte bine înarmaţi. Irvin propuse să dăm o raită prin împrejurimi, ca să vedem de nu se apropiaseră cumva cheyennii, dar nimeni nu era dornic să ne însoţească. Fiecare spunea că e dator să vegheze asupra familiei. Chiar dacă ni s-ar fi alăturat, tot nu ne-ar fi fost de folos, atît erau de înspăimîntaţi. Şi apoi, Irvin se rîzgîndise. Îi chemă pe cei cinci (şeful de tren, mecanicul şi conductorii), ca şi pe impiegatul gării, spunîndu-le că pleacă cu mine să inspecteze împrejurimile. Îşi exprimă speranţa că, în acest răstimp, ei vor izbuti să restabilească întrucîtva ordinea, liniştindu-i pe pasagerii intraţi în panică. Spusele lui Irvin îi calmară oarecum. Şeful staţiei împărţi chiar posturile de pază de-o parte şi de alta a liniei ferate.

— Şi acum, la drum ! îmi spuse Irvin. Să ne grăbim, Carl. Cu cît ne vom întoarce mai devreme, cu atît mai bine. Nu dau doi cenţi pe curajul ăstora. Acum îşi fac curaj fiindcă le e ruşine de noi, dar cînd nu vom mai fi aci... dădu el din mînă, semnificativ.

Cei cinci indieni ne ţineau companie. Bănuiam că undeva prin apropiere trebuie să fie şi restul tribului lor. Chiar de n-am da de urma cheyennilor, tot ar fi ceva să-i găsim pe pavnişi. Sărirăm în şa, fiind salutaţi cordial de călătorii mai îndrăzneţi. Cei-lalţi se baricadaseră în vagoane şi în gară, temîndu-se să-şi scoată şi nasul afară. Aşa se considerau, probabil, în siguranţă. Tot călărind, ajunserăm la staţia de poştă, aflată pe drumul ce ducea de la Pîrîul Prunilor spre Dover. Staţia era formată din cîteva căsuţe, dar în jurul lor nu întîlnirăm ţipenie de om. Eram gata să-mi îndrept calul spre locuinţa mai răsărită, cînd Irvin mă întoarse din drum.

— Pierzi vremea de pomană. Ne vor lua drept bandiţi. Pînă să vor lămuri, vom pierde de pomană ore preţioase şi chiar de reuşim să-i lămurim cine sîntem, mă îndoiesc că va vrea careva să vină cu noi. Să mergem, deci, mai departe.

M-am supus, însă caii noştri erau atît de obosiţi, că nu putea fi vorba s-o luăm la galop. I-am atras şi lui Irvin atenţia :

— Ştiu asta, Carl, îmi răspunse, dar ce-i de făcut ? Sau poate... adăugă el, aplecîndu-se în şa şi privind ţintă către clădiri.

— Sau, poate, crezi că am putea schimba caii ?

— Atunci ar trebui să ne întoarcem.

— De ce ? Ia te uită. Acolo pasc cai. Caii ce ne aşteaptă pe noi. Să mergem să-i luăm.

Inutil să vă spun cît de riscantă era hotărîrea aceasta. Dacă ne-ar fi prins careva făcînd un astfel de schimb, repede am fi simţit ştreangul strîngîndu-ne gîtul. Pe acele meleaguri, hoţii de cai sînt trataţi fără milă. Un astfel de schimb, fără învoirea stăpînului, putea fi socotit la o adică furt. Dar caii erau prea aproape de noi ca să mai stăm la îndoială. Spaima îmi trecea prin tot trupul în timp ce mutam şeile de pe caii noştri pe caii străini, dar totul decurse normal. Singurii martori ne-au fost indienii ce ne însoţeau. Cugetul ne era însă curat, căci de fapta noastră depindea siguranţa şi chiar viaţa poate a sute de călători. Acum puteam goni în voie. Patru ore mai tîrziu am dat peste nişte urme clare. Nu puteam să numărăm călăreţii, căci, după obiceiul indienilor, mergeau unul în spatele celuilalt. M-am bucurat, căci dacă am fi întîlnit una din seminţiile pavnişilor ne-am fi putut întoarce. Şi, într-adevăr, peste vreo oră, dădurăm peste indieni, dar peste cei

din tribul cheyennilor. Nu erau mulţi, vreo douăzeci de oameni, destui însă ca să ne ia prizonieri ori să ne măcelărească. Mustangii indienilor sînt astfel dresaţi încît, la un semn al stăpînului, se culcă în iarbă. Caii noştri erau şi ei, probabil, învăţaţi, căci făcură întocmai precum caii celor cinci pavnişi. Ne-am întins în tufişuri, părîndu-ni-se o pavăză în faţa gloanţelor, deşi, în fapt...

Şi astfel serbarea începu. Întîi cheyennii ne înconjurară galopînd în cerc, trăgînd tot timpul asupra noastră. Cercul avea însă o rază atît de mare, încît nici unul din noi nu fu atins. Trăgeam şi noi din cînd în cînd, fără succes însă. Împuşcăturile duşmanilor continuau atît de des, încît speram ca, în cele din urmă, să-şi termine muniţia. Irvin îmi atrase atenţia asupra unui lucru destul de neînsemnat în aparenţă şi, totuşi, foarte important pentru noi. Cercul atacatorilor începu să se strîngă la mijloc ; încet, dar sigur. Şirul mişcător al călăreţilor ne înconjura tot mai strîns.

— Trebuie să ieşim de aici, spuse Irvin.

Pînă să-l întreb ce înţelegea prin ieşire, începuse deja printre împuşcături o discuţie cu căpetenia pavnişilor. Nu înţelegeam nimic din ea, fiind purtată într-un jargon de frontieră format din cuvinte indiene şi expresii englezeşti tare schimonosite. O clipă mai tîrziu mi se adresă din nou, lămurindu-mă că la semnul său trebuie să încălecăm şi trăgînd neîncetat să rupem cercul prigonitorilor. Cred, dealtfel, că era singura cale să ne salvăm. Aşteptam, deci, semnalul lui Irvin, nerăbdător, plin de nervozitate. Vom reuşi, oare, să izbîndim şi, mai ales, cu ce preţ o s-o facem ? Dar n-aveam să ajungem pînă acolo. Cîteva clipe mai tîrziu, un glonţ îmi nimeri calul în cap,

iar o săgeată străpunse calul lui Irvin în beregată. Acesta, înspăimîntat, o luă la galop prin prerie. Mai rău decît atît nici că se putea. Dar se dovedi că, totuşi, se putea. Stînd culcat şi trăgînd mereu, am constatat, la un moment dat, că nu mai aveam decît două cartuşe. I-am spus şi lui Irvin. Îşi băgă mîna în buzunar pînă la cot şi mai găsi cinci. Toată rezerva noastră de cartuşe se afla în tolba legată de şaua calului rănit, galopînd acum în prerie. Nici prin gînd nu ne mai trecea că vom putea ieşi din cercul de foc al vrăjmaşilor. Din fericire, se lăsă noaptea şi împuşcăturile încetară. Rămaserăm de veghe. Eram foarte obosit, dar ştiam că dacă adorm s-ar putea să nu mă mai trezesc niciodată. Timpul se scurgea greu. Cînd începu să se lumineze, ne-am uitat în toate părţile, scrutînd unde puteau fi duşmanii. În cele din urmă zărirăm ceva, departe, în zare. Se strînseseră grămadă, apoi porniră în galop, într-un lung şir, în prerie. Nici nu-mi venea să-mi cred ochilor.

— Cred că e o nouă capcană, i-am zis lui Irvin.

El îngenunchease, privind cu atenţie spre fugari.

— Pleacă într-adevăr, confirmă Irvin, dar de ce, oare ?

Răspunsul nu s-a lăsat mult aşteptat. Nu se aşezase praful înălţat de copitele cailor, cînd pămîntul fu din nou zguduit. În sîngele zorilor, spre răsărit, am zărit o grămadă de călăreţi gonind către noi.

— Se întorc ! am strigat.

— Ei, bine, Carl, dacă-s tot ei, atunci s-a zis cu noi. Vin mult mai mulţi acum. Nu ne putem descurca.

Din fericire, ne înşelam amîndoi, căci cei vreo cincizeci de călăreţi erau din tribul tovarăşilor noş-

tri. Din cîte aveam să aflăm mai tîrziu, pavnișii porniseră din ajun în urmărirea cheyennilor. Ne-am ridicat în picioare, și, după o clipă, stăteam în mijlocul salvatorilor noștri. Irvin nu-și pierdea vremea. I-a convins să se înapoieze cu noi la Pîriul Prunilor. Gesticula atît de convingător și vorbea atît de expresiv, încît arar reușeam să înțeleg și eu cîte un cuvînt. În cele din urmă, războinicii fură de acord să ne dea doi cai și să se întoarcă cu noi. Goneam ca vîntul și ca gîndul, cînd, în sfîrșit, văzurăm în zare calea ferată. Eu și Irvin o luarăm înainte, spre a-i preveni pe călătorii înspăimîntați să nu intre în panică. I-ar fi putut lua pe pavnișI drept cheyenni. Cînd sosirăm în goană, puțin lipsi să nu fim și noi împușcați. După cîteva minute, se apropiară și pavnișii. Lucrurile se schimbaseră oarecum, deși eram priviți cu spaimă, ba chiar unul din călători mă întrebă foarte serios dacă sînt sigur că aceia nu sînt, totuși, cheyenni.

Pentru prima dată după mult timp, am izbucnit în rîs. Indienii descălecară, rînduindu-se de o parte și de alta a gării. Irvin trimise mai întîi cîteva iscoade în cele patru zări, apoi îi adună pe călători. Le spuse că pavnișii îi vor păzi pînă la trecerea primejdiei, dar că și ei sînt datori să strîngă bani pentru un dar ce va fi făcut Pieilor Roșii. Într-o pălărie împrumutată, se strînseră grabnic nu numai monezi de aramă, dar și de argint. Erau vreo două sute de dolari. Irvin îi dădu Ursului, căpetenia pavnișilor. Apoi inspectarăm încărcătura vagoanelor de marfă. În primul nu era nimic interesant. În al doilea se găseau niște lăzi mari. Șeful trenului ne lămuri că înăuntru sînt efecte militare pentru una din garnizoanele din vest.

— Foarte bine, spuse Irvin. Ne pot fi de folos.

Auzindu-l, feroviarul își pierdu graiul.

— Nu se poate, sînt proprietatea statului.

Dar Irvin puse capăt discuției, zicînd :

— Nu mă interesează ale cui sînt. Dacă trebuie să le jertfim pentru salvarea vieții pasagerilor, n-am să mă abțin să o fac. Închide vagonul și păzește-l bine.

În sfîrșit, ne făcurăm timp să ne așezăm și noi puțin, să aprindem un foc și să gătim ceva. Apoi Irvin plecă spre focurile indienilor, în timp ce eu adormii buștean, uitînd de primejdie, de cheyenni și de restul lumii. Mă trezi cineva, trăgîndu-mă de mînecă. Era tovarășul meu, ce mă trezise fără menajamente.

— Scoală-te ! Au venit.

— Cine ? întrebai eu, somnoros.

— Cheyennii.

Am sărit în picioare. Orice urmă de somn dispăruse.

— Unde sînt ?

— Nu se văd încă. Iscoadele noastre s-au întors, vestindu-ne că vine o bandă de trei ori mai numeroasă decît noi. Să mergem la Urs. Am eu un plan.

Curînd aveam să văd în ce consta el. Irvin socotea pe bună dreptate că dacă se ajunge la luptă, pavnișii, cu toată rezistența noastră se vor supune. Pe cei din tren nu se putea conta. Înfrîngerea pavnișilor echivala cu capturarea tuturor călătorilor fără apărare. Mă îngrozeam numai la gîndul ăsta. Singura scăpare stătea, după părerea lui Irvin, în crearea unui șoc, care să-i pună de la început pe fugă pe cheyenni. Așa s-ar întîmpla, îmi spuse, dacă în fața lor ar apare o armată regulată.

— Şi de unde vrei s-o scoţi ?

— Nu de armată am eu nevoie, ci de uniforme. I-am înţeles planul. Vrea să-i îmbrace pe războinicii pavnişilor în uniformele armatei federale. Greutatea consta în a-i convinge pe oamenii noştri să galopeze în altă ordine decît cea obişnuită şi să renunţe la strigătele lor specifice de urmărire.

Căpeteniei pavnişilor îi plăcu foarte mult acest plan. Îl explică îndată războinicilor, iar eu şi Irvin pornirăm cu trei dintre indieni după uniforme. Nu mai puteam aştepta. Cînd indienii, la porunca lui Irvin, începură să scoată din vagon lăzile, şeful trenului veni în goană spre noi. Dădea din mîini desperat, strigînd ca din gură de şarpe :

— Ce faceţi, domnilor ? Asta-i curată hoţie. Lăsaţi-le !

La ferestrele vagoanelor, apărură capetele curioase ale călătorilor, iar din gară ieşiră cîţiva.

— Sînteţi martori, răcnea feroviarul, că se fură bunurile ce mi-au fost încredinţate.

— Şi ce zicea Irvin de asta ? îl întrebai eu pe Carl.

— Poţi să-ţi închipui singur, John, ştii ce forţă are. Mai întîi, l-a împins cu o mişcare a mîinii pe şeful garniturii, apoi a rostit liniştit, dar ferm, astfel încît să-l audă toţi cei din jur :

— Îmi trebuie cincizeci de uniforme pentru salvarea voastră. Dacă nu le am, într-o jumătate de oră vă veţi trezi cu cheyennii peste voi. Alegeţi, deci.

Abia acum se înălţară voci :

— Dă-le naibii de haine. Să le ia !

Feroviarul încercă să se opună cumva, dar apoi, văzînd că n-are nici o şansă, se luă cu mîinile de

cap şi intră în vagon. Se desfăcură baloturile. Uniformele albastre ale cavaleriei fură împărţite indienilor. In grabă le azvîrliră pe umeri, încheindu-le doar cu nasturele de la gît. Îşi ascunseră penele ce le purtau în păr, acoperindu-şi capul cu şepcile militare. Eu şi Irvin ne puserăm de asemenea bluze de cavalerist. De-abia terminasem cînd de cealaltă parte a Pîrîului Prunilor se şi auziră împuşcături. Zărirăm cîţiva călăreţi gonind către noi. Trecură pîrîul, ducîndu-se de-a lungul malului, începînd să tragă peste apă. Erau ultimele iscoade ale pavnişilor, trimise spre apus. Ne aşezarăm alături de Urs, în fruntea detaşamentului. Văzurăm cum de după Pîrîul Prunilor se înalţă un nor de praf, iar în urma lui se ivesc o grămadă de călăreţi. Să fi fost vreo sută cincizeci. Mă încerca o mare emoţie. Căpetenia dădu o poruncă. Am pornit la început mai încet, pînă la vadul pîrîului. Albia era destul de lată, dar deloc adîncă. Ieşirăm în cîmp. Caii porniră în galop. Cheyennii ne văzură şi se apropiau de noi în formă de semilună. Se despărţiră în grupuri mici, dar, deodată, se opriră, rămînînd nemişcaţi. O clipă mai tîrziu, duşmanii îşi întoarseră caii retrăgîndu-se. Strigau înflăcăraţi, alergîndu-i încă puţin. Acum, altă belea. Pavnişii nu mai puteau fi opriţi. Victoria se putea schimba în înfrîngere. De-abia reuşirăm să-i potolim pe războinicii înfierbîntaţi. În sfîrşit, ne retraserăm dincolo de pîrîu. Trei ore mai tîrziu, sosi şi ajutorul aşteptat. Căpetenia pavnişilor şi războnicii săi porniră spre sud, în timp ce eu şi Irvin, ovaţionaţi de mulţimea călătorilor, o luarăm spre miază-noapte. Indienii ne dăruiră doi cai. Numai şeful trenului rămăsese îmbufnat. Nu ne putea ierta că-i folosisem bunurile încredinţate. Era greu însă

să mulţumeşti pe toată lumea. Astfel se termină povestea asta, destul de ciudată, pe care am botezat-o „Lupta de la Pîrîul Prunilor".

Carl încheie, scuturîndu-şi cenuşa din pipă, apoi se sculă şi privi afară.

— Strălucesc stelele, zise întorcîndu-şi capul spre noi. Mîine va fi o vreme minunată.

XVII. Mustangii

Peretele cenuşiu al muntelui era vîrstat de-a curmezişul de brîie roşietice. Pe vîrfurile lui creşteau păduri falnice. Peretele de stîncă era spart de sus şi pînă la poale. Prin spărtură curgeau apele înspumate, aidoma unui praf albicios. Jocul de culori ce-l făceau razele străbătînd ceaţa umedă îmi vrăjea privirea. Cascada se prăvălea cu zgomot, scurgîndu-se apoi cu susur plăcut printre stîncile lunecoase, acoperite de muşchi. Aici ne-am instalat tabăra. Era cel dintîi popas pe drumul spre Valea Şeii, în care se găsea nisipul aurifer. Părăsisem de trei zile Oraşul Ascuns. În fruntea celor 20 de războinici, ducînd cu ei cai încărcaţi de provizii, se aflau Nourul Roşu. La înapoiere, caii trebuiau să aducă praful aurifer. Era o expediţie în toată regulă, pregătită să reziste cîteva luni bune într-o pustietate deplină. Două zile am ţinut-o tot într-un marş prin prerie. Acum ne oprisem chiar în apropierea Munţilor Stîncoşi. Hotărîsem să vînăm doar la nevoie, ca să nu fim cumva descoperiţi. Eram foarte precauţi chiar. Niciodată nu ştii cînd vine ceasul rău, şi zgomotul împuşcăturilor amplificate de ecou ar fi putut atrage spre noi musafiri nepoftiţi. Într-o după-amiază, pe cînd traversam o poiană urcînd către vîrful Munţilor Scalici mi s-a-ntîmplat ceva ciudat, fapt ce m-a făcut să cred că şi-n locuri

pustii poţi întîlni vieţuitoare. Dintr-o dată, printre picioarele cailor începuseră s-o ia la goană, lătrînd, sute de fiare mici, cu păr negru şi cozi. Păreau să aibă o lungime cam de 12 ţoli *.

Am oprit caii. În cîteva clipe, micile fiare dispăruseră. Parcă intraseră în pămînt.

— Ciinii preriei, spuse Carl.

Întreaga poiană era săpată şi găurită de ei ca o sită, căci ciinii preriei trăiesc în galerii. Ele se întind pe o distanţă de o jumătate de milă. În sfîrşit, ne-am oprit lîngă cascadă şi făcurăm un foc. Războinicii pregăteau hrana. Pe povîrnişurile ce înconjurau valea am pus santinele. Deşi eram destui oameni şi cai, în tabără domnea o linişte desăvîrşită, tulburată doar de zgomotul apei căzînd de la o atît de mare înălţime. Soarele se ascunse dincolo de munţi şi întunericul căzu de-o dată. În prerie mai era încă lumină. Aici noaptea cădea mai devreme şi mersul călare se dovedea primejdios. Ne-am dat seama că înaintarea prin văile munţilor va fi mai greoaie, mai ales că ziua era mai scurtă decît în prerie. Cînd pe cer apărură primele stele, iar flacăra focului începu să se stingă, ne-am înfăşurat în pături, punînd şeile sub cap. Era gata să adormim. Vîntul vuia undeva pe crestele munţilor, bîntuind ramurile copacilor, dar aici era cald şi linişte. Zgomotul apei în cădere avea parcă un efect narcotic. Nici nu ştiu cînd mi se închiseseră ochii şi adormii buştean. Mă treziră însă zorii răcoroşi. Focul se stinsese de-a binelea şi o ceaţă umedă plutea în vale intrîndu-ţi în măduva oaselor. Am sărit să aprind focul. Însoţitorii mei dormeau însă şi, în

*. Aproximativ 30 de cm. (n. tr.).

clipa în care mă aplecam să strîng niște vreascuri, am auzit pe lîngă zgomotul cascadei încă ceva. La început am crezut că e o închipuire, dar zgomotul se auzea tot mai limpede. Mi-am dat seama că era tropotul caracteristic al copitelor lovind pămîntul pietros. Grabnic, am început să-mi trezesc tovarășii. Săriră repede la arme. Cei mai în vîrstă, care trăiseră în prerie, au priceput imediat despre ce era vorba. Tropotul cailor fu auzit și de santinelele ce vegheau intrarea în vale, apoi vîntul dimineții împrăștie norii. I-am văzut pe indieni ascunzîndu-se în adîncimile și în crăpăturile stîncilor sau printre tancurile mai mari. Caii noștri, care pășteau mai departe în adîncul pădurii, fură strînși laolaltă, privegheați de cîțiva războinici. Le admiram dibăcia. Făcuseră tot ce trebuia făcut în cazul apropierii dușmanului, și aceasta fără să fi primit vreo poruncă din partea Nourului Roșu, căpetenia lor. Am făcut întocmai ca ei. Ascunși prin tufișuri ascultam tropotul, accentuat de ecou. Stăteam întins, cu sufletul la gură, cu arma sprijinită de o piatră și ochii ațintiți spre poarta stîncoasă a văii. În sfîrșit, îi zărirăm. Aproape că mi se tăie răsuflarea. Chiar spre mijlocul pajiștii verzi, năvăli prin intrarea de piatră un cal splendid, alb ca zăpada. Coama îi cădea în valuri peste crupă, iar coada stufoasă îi atingea parcă picioarele. Era un mustang conducător de turmă, intrînd și ea în vale galopînd. Erau cai de diferite culori și mărimi, cu capetele semețe, înspumați și cu coama în vînt. Cred că era una din ultimele turme de mustangi ce mai trăiau încă în libertate. N-am apucat să-i număr, căci mustangul din fruntea turmei își înfipse copitele în pămînt, ridicîndu-și picioarele dinainte, scoțînd un nechezat înfiorător, prevenind

parcă restul turmei. Vîntul bătea înspre noi şi mustangii trebuie să se fi speriat de ceva, căci goneau către noi fără putinţa de a ne ocoli. Abia acum înţelesei primejdia. Se strînseseră toţi grămadă şi, la următorul nechezat al fruntaşului herghelie, se întorseseră brusc. Totul dură foarte puţin, poate doar o clipă, dar reuşii, totuşi, să văd că unul din cai purta căpăstru. I-am atras atenţia şi lui Carl, dar chiar atunci ultimul cal dispăruse din vale. Se poate — şi adesea se întîmplă chiar aşa — ca un cal de călărie, dînd peste o herghelie de mustangi, să i se alăture. Cu timpul, îi cad potcoavele şi nu se mai deosebeşte cu nimic de fraţii săi. Tot aşa trebuie că au apărut, cu veacuri în urmă, în prerie primii mustangi, caii fugiţi ai conchistadorilor spanioli *). Carl rîse de mine. Îmi declară că acesta nu poate fi decît rodul imaginaţiei mele.

— Nu sînt naiv, Carl. Aş paria, chiar.

Dar n-am ajuns să pariem, căci doi războinici porniseră deja în galop după herghelie. Vraciul mai reuşi să le strige ceva în grabă, la care ei răspunseră aproape deodată, dispărînd în spatele stîncilor. Apoi, timpul s-a scurs ba cu aprinsul focului, ba cu pregătirea mesei. Cei ce nu cunosc preria ori muntele n-au cum să ştie ce poftă de mîncare are dimineaţa cel ce-şi petrece noaptea în natură. Un ceas mai tîrziu, pornirăm cu toţii spre miazănoapte,

---

* Cei dintîi cai văzuţi de „indienii" Americii de Nord au fost caii cuceritorilor spanioli ai Mexicului (1519—1521). Din ei şi din cei 8 sau 10 cai rămaşi, în Florida de pe urma expediţiei lui de Sota y Coronado au apărut mustangii. La început indienii considerau calul drept un cîine ceva mai mare. De aceea în limba Dakota el poartă numele de „cîine ciudat" (Sunko-Wakan), iar în cea a tribului Kug e denumit „cîine mare" (Mistatiri).

pe urmele herghelici ; mai ales că și drumul nostru era într-acolo. Urma să călărim pînă la locul unde mustangi se vor abate din drum. Acolo trebuia să așteptăm reîntoarcerea celor doi porniți pe urma mustangilor. L-am întrebat pe Nourul Roșu de ce-i trimisese. Mi-a răspuns foarte concis :

— Vor iscodi dacă fratele alb a văzut, într-adevăr, bine ce a văzut.

Călăream mai departe, străbătînd văi și vîlcele. După fiecare cot, înaintea noastră se ivea o priveliște unică nemaivăzută : stînci colorate, fantastic de mari, pietre argintate strălucind în lumina soarelui. Din loc în loc, natura își schimba fața. Dădeam peste povîrnișuri acoperite cu păduri, lunci înverzite străbătute de pîrîiașe cu apă curată și rece ca gheața. Din cînd în cînd, pe cerul albastru apărea cîte un vultur ce-și căuta prada, alteori vedeam sărind printre stînci caprele negre. Soarele se înălțase deja și noi tot mai mergeam pe urmele mustangilor. Ele se vedeau întipărite în iarbă ori în nisip. Eram dornic să știu de ce apăruseră pe neașteptate mustangi în vale.

Carl credea că fuseseră speriați de muntenii înfometați ori de vreun grizly, ursul cenușiu. Mai sigur e că n-a fost vorba de un om, căci el ar fi urmărit herghelia, pe cînd ea venise în goană, fără să presimtă oamenii. Fiara ce-i urmărise ori renunțase ori ne simțise pe noi mai devreme și se întorsese. La amiază ne oprirăm într-un defileu adînc și mohorît, dar locul ne covenea de minune, după ce soarele ne arsese nemilos tot drumul. Aici era răcoare și găsirăm apă. Curînd, am auzit din nou tropot de copite. Se întorceau iscoadele noastre, numai că, în loc de doi cai, erau acum trei. Pe cel

de-al treilea îl aduceau cu lasoul, cu căpăstrul azvîrlit pe coamă, deci nu greşisem. Ne apropiarăm în goană, neliniştiţi. Aflarăm că mustangii n-au putut fi ajunşi atît de repede ; o luaseră la fugă. Calul cu căpăstru alerga în urmă, neputînd ţine pasul. Cei doi indieni îl prinseră cu lasoul. Ne apropiarăm de animal. La început, îşi tot ciulea urechile şi sforăia, dar după ce Carl îl mîngîie uşurel pe gît, se linişti de-a binelea. Nourul Roşu îl examină îndelung, mut cu desăvîrşire, apoi mi se adresă :

— Oare calul acesta nu le spune nimic fraţilor mei albi ?

Tăceam, Carl îi privea cu atenţie copitele, picioarele şi coama.

— Nu pare să fi luat parte la luptă, zise el, nedumerit.

Întrebarea vraciului mă pusese pe gînduri. Am închis ochii pentru o clipă scormonindu-mi memoria, apoi izbucnii :

— Dar ăsta e calul şerifului !

L-am văzut pe Carl, al cărui chip părea o mască din bronz, pălind dintr-o dată.

— S-ar putea să ai dreptate, îngăimă el.

Eram mişcaţi şi, în acelaşi timp, nedumeriţi, neştiind ce să facem. Calul şerifului ar fi putut străbate alături de mustangi zeci şi zeci de mile... Deşi nu aveam vreo speranţă, cercetarăm timp de patru zile şi patru nopţi toate împrejurimile. În zadar, însă.

XVIII. Ghearele vulturului

Ne stăpineau tot felul de gînduri negre, dar ce era de făcut ? Am hotărît să ducem la bun sfîrşit expediţia noastră. Cînd am ajuns în inima Munţilor Stîncoşi, începuseră zilele lungi şi călduroase, de vară. Nu descriu cum a decurs drumul pînă acolo, fiindcă nu s-a ivit nimic deosebit. În cele din urmă, ajunserăm la destinaţie, dar merită să spun cîteva vorbe despre valea aceasta numită de noi Valea Şeii. Era formată din două ridicături în formă de cupolă, povîrnişurile le erau acoperite de tufişuri şi păduri înalte. Un pîrîiaş înspumat curgînd printre stînci ocolea unul dintre munţi. Celălalt era acoperit pînă în vîrf de copaci seculari.

La poalele lui, printre trunchiuri, se vedea o casă prăvălită de vreme, înălţată cîndva din bîrne groase, fără ferestre, cu o deschizătură dreptunghiulară în loc de uşă. Cine şi cînd o construise, habar n-aveam. Cu un an în urmă, înnoptasem de multe ori în căsuţă, mai ales în timpul lungilor nopţi ploioase. Valea era mărginită de două porţi stîncoase roase de timp şi înfundate bine de sfărîmături. De pe povîrnişul neîmpădurit, se vedea bine toată forma ciudată a văii. Se lărgea într-un semicerc, îngustîndu-se la mijloc, pentru a se lărgi din nou în cealaltă parte. Era exact forma unei şei. Aurul se afla atît în albia pîrîului, cît, mai ales, în pămîntul sterp

ce acoperea povîrnișul din preajma apei. Acolo găsisem, în urmă cu un an, nisipul aurifer, ba chiar și vreo cîțiva bulgărași din metalul cel galben. Făcusem atunci săpături peste tot. Se pare că aici se găseau cele mai mari comori din toată Valea Șeii. Cînd plecasem, în urmă cu un an, povîrnișul era mai puțin scurmat, dar, între timp, Carl se mai întorsese o dată în vale. M-am mirat însă cînd i-am citit pe chip o mare îngrijorare. Pe cînd coboram povîrnișul, l-am întrebat :

— Dar ce s-a întîmplat ?

— A rîmat cineva pe aici, îmi răspunse, scurt.

— A rîmat ? întrebai eu, cu neîncredere.

— Știu bine pe unde am săpat eu. Acum pămîntul e răvășit pe o distanță mai mare. Ia uită-te !

— Nu cumva, oare... începui eu, amintindu-mi brusc de toate întîlnirile neașteptate cu Scott. Îl revedeam îmbrăcat în haine noi, la Fort Benton. Ce grozav era îmbrăcat ! De aceea nu-l recunoscusem în primul moment.

— El e. Scott a fost aici Carl.

Credeam că el pierise și, cînd colo, reapăruse aici.

— Cred că ai dreptate, cu o singură modificare. Scott n-a venit în vale chiar după plecarea noastră. Trebuie să fi sosit mult mai tîrziu, și și-a început săpăturile abia după a doua serie a noastră.

— Și crezi că și-a petrecut aici toată iarna ?

— Da, căci ea se apropiase deja. Greu de crezut, dar cum să explicăm altfel săpăturile celorlalte văi. Să mergem la Nourul Roșu.

Vraciul a ascultat în tăcere cele spuse de Carl, apoi am pornit toți trei să cercetăm filonul rămas, după care ne-am întors la casa părăsită. Înăuntru, Carl nu descoperi nici un fel de urmă care să arate

că fusese locuită de careva, dar asta nu dovedea, totuşi, mare lucru. Dacă nu ne înşelam asupra misteriosului săpător, era clar că ne puteam aştepta în orice clipă la apariţia lui Scott. Tipul ne îngrozea ca o fontamă. Calul şerifului putea avea şi el o legătură cu apariţia posibilă a banditului. Trebuia, deci, să prevenim o surpriză. Aveam cu noi, ce-i drept, douăzeci de indieni şi cu noi, cei doi albi, formam un detaşament destul de puternic. Aş vrea să mai spun că Nourul Roşu îşi alesese anume cei mai buni luptători, fiecare făcînd cît doi, dar cu un aşa diavol ca Scott... Am pus santinele pe culmi şi la cele două intrări în vale, altele le-am risipit prin pădure. Apoi am trecut la organizarea muncii. Treaba nu era prea uşoară, indienii nefiind obişnuiţi cu un astfel de efort. Habar n-aveau cum trebuia săpat pămîntul şi spălat aurul. Era nevoie, deci, să-i învăţăm şi apoi să-i controlăm tot timpul. Nourul Roşu ne era un ajutor preţios. Împărţisem fişia de pămînt aurifer care trebuia săpată, apoi spălată în nişte vase de metal. Ca săpătorul să nu fie nevoit să coboare de fiecare dată cu minereul pînă la pîrîu, organizasem trei grupe : una săpa, a doua căra, iar a treia spăla nisipul, dînd aurul la iveală. Uneori găseam chiar aurul strîns în bulgări. Carl se ocupa de supravegherea săpăturilor, eu — cu aceea a spălătorilor, iar Nourul Roşu îi urmărea pe cei ce cărau pămîntul, controlînd, în acelaşi timp, străjile şi ocupîndu-se de bucătăria expediţiei. Aveam treabă pînă peste cap, dar şi cîte emoţii ! Eu însumi prin cîte n-am trecut. De multe ori, mai ales la început, îmi pierdeam încrederea atunci cînd, după spălarea pămîntului, pe fundul căldării rămînea doar un strat subţirel de metal, care şi el, la o nouă clătire, se schimba în nişte pietricele fără nici

o valoare. La început îi bănuiam pe oamenii mei de necinste, apoi mi-am dat seama că acestea erau capriciile pămîntului aurifer. După multe eşecuri am putut delimita exact locul ce merita să fie exploatat. Avea forma unui triunghi cu bază înfiptă-n pîrîu şi cu vîrful spre munte, fără a-i ajunge la vîrf. Dar şi aşa terenul era imens. Din zori şi pînă-n noapte, oamenii munceau necontenit, asudînd. Din pricina aplecării continue, ceafa şi picioarele mă dureau, iar mîinile, ţinute veşnic în apă, se făcuseră roşii şi aspre. Cel mai greu muncea Carl, neodihnindu-se o clipă, ajutîndu-i pe indieni la săparea gropilor şi la înlăturarea stîncilor sfărîmate. Veneam la masă atît de epuizat, încît nici nu mai puteam mînca. Credeam că nu voi mai putea continua această muncă extenuantă. Totuşi, după zece zile nu mă simţeam prea rău. S-ar putea ca un rol să fi jucat şi clima sănătoasă a muntelui, foarte prielnică organismului. Am început să mă acomodez cu noile condiţii de viaţă. Cu toate astea, m-am bucurat auzindu-l pe Carl că vrea să scurteze timpul de muncă. Ne spuse că, la înapoiere, trebuie să ne aflăm în toată puterea, şi nu nişte epave, şi, pentru că între timp nu mai găsirăm vreo urmă omenească, ne-am spus că probabil calul şerifului venise de foarte departe. Aşa stînd lucrurile, am hotărît să organizăm o mică vînătoare prin împrejurimi. Ne săturasem cu toţii de carnea uscată de bizon. În zori, pornirăm în munţi. Nourul Roşu, Carl, eu şi cîţiva războinici. Merserăm la început în grup, apoi se îndreptă care încotro. Trei împuşcături una după alta erau semnul norocului la vînat sau chemarea într-ajutor. Am luat-o la dreapta, urcînd muntele pe o potecă îngustă, plină de grohotiş umezit. Pe aici se scursese, probabil, nu prea demult un

torent de primăvară. Tot înaintînd, am ajuns pe înălțimea acoperită de pietre și iarbă rară. M-am așezat. Vîrfurile apropiate sau depărtate ale munților se desenau în fața mea. Priveliștea era minunată, soarele dirija un joc de lumini și umbre. Spre stînga, povîrnișul cobora brusc, dînd într-un fel de terasă pe care păduri de brad împungeau din loc în loc cerul. La dreapta, culmea muntoasă se înălța treptat pînă la trecătoarea cea mai înaltă, după care începea un șes plin de jnepeni, continuat de o poiană năpădită de ierburi urcînd lin pînă la marginile cenușii. În spatele ei, se afla o întindere de arbori și o poiană plină de iarbă. Am luat-o într-acolo. Drumul era lung, însă deloc greu. Am ajuns în vîrful muntelui destul de înalt, deși nu cel mai mare din împrejurimi, suficient însă să poți urmări de pe el priveliștea depărtată a munților atingînd norii cenușii de pe zare. Din loc în loc, vedeam pete de zăpadă. Am scos luneta, privind în jur. Nici urmă de animale. Soarele se înălța tot mai sus, încălzind cu putere. Munții erau mai departe pustii și tăcuți. Tot colindînd pe creastă, încercai să trec pe o altă culme. Cînd izbutii, aproape că uitasem de obosceală. Pe cealaltă parte a povîrnișului, pe peretele de stîncă, acoperit de ierburi rare, păștea o cireadă de berbeci de munte. M-am ascuns după un țanc mare de stîncă. Din ascunzișul meu, numărai zece animale cu blană cafeniu-roșiatică și coarne bine încovoiate. Știam că, de obicei, un astfel de berbec ajungea la 80 de pfunzi. Merita să încerci. Chibzuiam cum să mă apropii de turmă, știind că berbecii sînt foarte sperioși. O întîmplare îmi veni în ajutor. Iată că dintr-o stîncă ce se înălța deasupra platoului se desprinse o bucată, căzînd cu zgomot în vale. Să fi fost din pricina vîntului

sau a vreunei fiare ce o atinsese, n-aș putea să vă spun. Cert e că zgomotul sperie turma, care goni către mine. Fruntașul turmei șterse chiar stînca în spatele căreia îngenuncheasem. Mă simți. Se ridică de îndată pe picioarele de dinapoi, ca un cal speriat, întorcîndu-se brusc. Ceilalți berbeci făcură întocmai, dar prea tîrziu. Reușisem deja să ochesc unul. Berbecul ce gonea în frunte se poticni și căzu. Ceilalți dispărură în goana pe după stîncă. M-am ridicat și, cu arma în mînă, m-am îndreptat cu pași înceți spre berbecul împușcat. Cînd m-am aplecat asupra lui, am zărit o umbră lîngă picioarele mele. M-am întors, dar n-am văzut pe nimeni, în schimb pe cerul albastru se rotea o pasăre mare, cu aripile larg deschise. Mă uitam plin de curiozitate, neștiind dacă era un vultur, un uliu sau un erete. M-am întins pe spate lîngă sălbăticiunea vînată și, cu palma streașină la ochi, observam pasărea răpitoare planînd pe boltă. Făcea cercuri tot mai mici, apropiindu-se continuu de noi. Să fi zărit fiara vînată? Brusc, rămăse nemișcată, apoi începu să coboare ca o piatră, direct spre mine. Îi simțeam pe chip atingerea aripilor. Am sărit în picioare. Puternica pasăre zbură deasupra animalului ucis, apoi, strîngîndu-și aripile, își înfipse ghearele în carnea însîngerată. Mi-am luat pușca. În aceeași clipă, pasărea se ridică. Am prins berbecul de picioare și l-am aruncat în spinare. Puțin încovoiat de greutate, mi-am început drumul înapoi. O lovitură puternică îmi zbură pălăria. Zării ghearele puternice ale vulturului. Mi-am luat pușca, dar prea tîrziu. Am simțit o lovitură puternică în umăr. O dîră roșie mi se prelingea în palmă. M-am ascuns după stîncă, dar o clipă mai tîrziu fui izbit din nou. Am dus arma la ochi și am tras. Din pricina mîinilor

ce-mi tremurau, prima dată am ratat, dar al doilea foc îl lovi. Vulturul se prăbuşi, zăcînd nemişcat. Îl priveam nemişcat. Pe creştet avea pene negre-brune, picioarele de asemenea ca şi aripile puternice. Mai tîrziu, cînd l-am măsurat, am văzut că avea vreo şase picioare *, deci înălţimea unui om în toată firea. Era un vultur din rasa celor numiţi fruntaşi. Aflasem despre aceştia că sînt cele mai puternice păsări răpitoare, capabile să atace şi omul. Am fost trezit din contemplaţie de o voce binecunoscută :

— Am văzut lupta şi m-am grăbit în ajutorul fratelui meu alb.

— M-am întors. Din prăpastie se ivi părul negru, apoi chipul Nourului Roşu.

— Fratele meu alb este rănit, continuă el.

Mă privi îngrijorat, apoi privi spre vulturul ucis. Ridică berbecul vînat, aruncîndu-l pe umeri.

— Fratele meu alb să-şi ia vulturul.

— Vulturul ? De ce ? am repetat eu, mirat.

— Penele vulturului sînt podoaba adevăratului luptător, spuse vraciul şi începu să coboare cărarea plină de grohotiş.

---

*) Circa 1,80 m (n. tr.).

XIX. A t a c u l

Vara era în toi. Soarele dogorea, iar din nori cădeau scurt ploile binevenite. În nopţile uimitor de calde simţeam cum creşc miresmele pădurii. Săculeţii din piele de căprioară erau plini doldora cu praf de aur. Valea părea o comoară fără sfîrşit. I-am spus părerea mea şi lui Carl, care, auzindu-o, izbucni în rîs :

— Nu exagera, John. Pînă ce va cădea prima zăpadă, vom goli valea atît de bine, încît nu va rămîne mare lucru.

Se înşela însă. Pînă la toamnă mai era încă destulă vreme. Cînd „triunghiul aurifer" fusese pe trei sferturi săpat, iar săculeţii umpluseră cei mai mulţi din desagi, sosi şi ziua cînd Valea Şeii încetă să mai fie o vale a aurului. Săptămîna care urmă făcurăm pregătiri pentru drumul de înapoiere. Goneam după fiare, vînîndu-le. Apoi le tăiam carnea în fişii lungi şi drepte pe care le puneam la uscat. Cînd totul era pregătit, într-o bună dimineaţă săriram în şa, părăsind acest loc care ne marcase întratîta destinele. Lunga caravană de oameni şi cai era precedată de cele trei iscoade ale noastre. Călăream şi acum în aceeaşi ordine : Nourul Roşu, Carl şi eu. În urma noastră, păziţi de războinici, păşeau caii purtînd preţioasa povară. Coloana se încheia cu alte trei iscoade. Din pricina poverilor grele, caii

înaintau greu. Drumul era tare anevoios. Treceam prin văi înguste, pline de prundiș, pe cărărui săpate în malul repezilor pîraie. Cu toate necazurile, ne întorceam într-o stare sufletească destul de bună. Singurul lucru care ne neliniștea era soarta șerifului. Dacă nu ne-ar fi îngrijorat atît, ne-am fi putut considera tare mulțumiți, și pe bună dreptate, căci, printr-o muncă asiduă, realizasem prima parte a planului nostru. El trebuia să le deschidă Picioarelor Negre drumul spre o viață cu adevărat omenească. Auzeam zgomotul apei trecută de cai prin vaduri pietroase. Auzeam copitele lovind pămîntul vîrtos. Vedeam riurile tulburîndu-se în urma noastră. Ne îndepărtam tot mai mult de Valea Șeii. Am ales drumul cel mai scurt spre Orașul Ascuns. Îmi amintesc și acum seara aceea minunată, cînd ne-am întins corturile într-o poiană înconjurată de munții bătrîni, cu culmile retezate. Lăsasem caii în voie să-și potolească setea în apa de alături și să se sature de iarbă. Soarele apunea în sînge, scăldînd valea într-o lumină de purpură atît de vie, că totul în jur părea de rubin. Cercul soarelui abia dispăru după munți, cînd aprinserăm focul. Frigeam pe jar căprioarele vînate pe drum. Eu, Nourul Roșu și Carl ne-am așezat în preajma unui foc mic, dar chiar cînd vraciul ridică de pe jar o bucată de carne, de undeva răsună o împușcătură. Ecoul ei se răspîndi mai departe și tot mai departe, aidoma unui tunet, apoi se auzi alta. După o clipă de liniște, începu o adevărată canonadă. Ridicarăm ochii spre munți. De acolo veneau unul după altul gloanțele. Eram ținta lor. Am sărit de lîngă foc. Nourul Roșu strigă ceva și focurile fură stinse îndată. Căzu întunericul și, odată cu el, încetară și împușcăturile. Eram, deci, atacați, dar de cine?

Hotărîrăm să pornim de îndată la drum. Era riscant, dar şi mai riscant ar fi fost să rămînem în poienița descoperită. Încă o dată mi se oferea prilejul să admir dibăcia războinicilor indieni. Poruncile Nourului Roşu se transmiteau pe loc din gură în gură. Strînsul corturilor, înşeuatul cailor, toate se petrecură în ceea mai deplină liniște, într-un întuneric în care doar bufnița s-ar fi putut descurca. Cu toate acestea, tabăra fu strînsă la repezeală. Cînd am încălecat, aflarăm că doi războinici fuseseră răniți. Din fericire, rănile erau destul de uşoare, astfel încît sprijinul meu fu binevenit. Îşi legară însă singuri pansamentele. Am pornit. Copitele cailor erau înfăşurate în cîrpe şi piei, astfel că înaintam fără zgomot, ca nişte duhuri. În față mergeau trei războinici, apoi noi trei, iar la urmă caii cu poveri şi străjile. Puştile erau gata de tragere. Nu ştiu ce rost mai aveau în întunericul acela. Probabil, din obişnuință... Oricum, n-ar fi fost cu putință să nimereşti pe cineva. Abia dacă deosebeam stîncile mici de granit ce despărțeau poiana de pîrîu. Cu greu puteam vedea spinarea lui Carl care călărea înaintea mea. Tot timpul aveam senzația că nimeresc în prăpastie. Mă lăsam în voia calului, fără să-l mai strunesc. Nu ne-am rătăcit, datorită stîncilor ce străjuiau drumul de-o parte şi de alta. Mi se părea că străbătusem cîteva mile bune, dar întunericul nu se ridica. Zgomotul monoton al copitelor mă îndemna la somn. Nici nu ştiu cînd am aţipit. Primejdia era mare, căci mă prăvălii într-un somn greu şi, la cea mai mică poticnire a calului, mă puteam prăbuşi la pămînt. Mă salvă vîntul rece, ce începuse să bată de pe culmi către vale. Am deschis ochii larg. În prima clipă, habar n-aveam ce-i cu mine. Imediat însă îmi reveni totul în minte.

Spinarea lui Carl se vedea tot mai clar. Noaptea era pe sfîrşite. Se vedea conturul copacilor, al tufelor, ba chiar şi grohotişul. În sfîrşit, sosi şi clipa mult aşteptată. Calul lui Carl se opri :

— Nu cumva ai adormit, John ? mi se adresă prietenul meu.

— Nu cred, răspunsei eu, nesigur.

L-am auzit rizînd uşor :

— Răspunzi cam somnoros, John. Vino aici, lîngă mine. Imediat o să facem un popas.

M-am supus. Trebuie să recunosc că picioarele îmi erau aşa de amorţite, că nu le mai simţeam. Caii treceau încet pe lîngă mine, ieşind din pîcla cenuşie a zorilor. În liniştea dimineţii păream o procesiune a duhurilor. Am auzit cum Nourul Roşu poruncea cu voce calmă şi, fără să ştiu am aţipit. Noroc cu Carl, care mă trase de mînecă.

— Hai cu mine, zise el, scurt.

De-abia acum începeam să mă orientez în jur. Locul în care făcusem popas era tot o vale prelungă, între doi munţi. Pe o parte era acoperită de ienuperi, restul de iarbă şi papură înaltă, înconjurînd un mic lac întunecat. La stînga lor, se întîndea pădurea aidoma unui perete negru, iar în dreapta un platou gol. Norii şi negura ascundeau, din cînd în cînd, priveliştea. Încet, încet însă aerul se limpezi.

— Va fi o vreme frumoasă, observă Carl. Dar n-o să ne fie deloc de folos.

Ne-am îndreptat spre marginea pădurii. Caii fuseseră strînşi şi legaţi de copaci. Războinicii scoteau şeile şi desagii de pe ei în tăcere. Liniştea era spartă rareori de copitele lovind piatra sau de vreun nechezat. Indienii, în schimb, umblau fără zgomot, apărînd şi dispărînd în ceaţă ca nişte stafii. Peste

culmi, se vedea o parte din discul roşu al soarelui. Chiar atunci, din adincul pădurii ieşi un căprior speriat. Goni în salturi mari de-a lungul văii, dispărînd printre stinci. Nimeni nu trase în urma lui. Discul soarelui creştea tot mai mult, pînă cînd întreaga vale fu luminată şi incălzită de el. Am aprins cîteva focuri ca să putem relua masa întreruptă în ajun. Încercam să aflu ce cred tovarăşii mei despre cele întîmplate.

— A vrut cineva să ne jefuiască, opină Carl.

— Albi sau...

— Ori albi, ori indieni. Dacă au fost indieni, mare mirare să nu fi fost din banda Pumei.

— Mare noroc am avut, John. Din fericire ne apropiem de sfîrşitul campaniei noastre. M-am plictisit de munţii ăştia pînă peste cap.

— Şi eu la fel, murmurai. Dar înainte de orice, aş vrea să trag un pui de somn.

— Iar să dormi? Păi n-ai dormit în şa?

Nourul Roşu adăugă:

— Chiar dacă locul e bun pentru tabără, n-o să putem rămîne prea mult. Trebuie să ajungem cît mai curînd în Oraşul Ascuns.

Ştiam că are dreptate, dar după ce mîncai o bucată de carne, tot mă întinsei sub crengile unui copac din preajmă. Neţinînd seama de ironia lui Carl, mi-am pus şaua sub cap şi, cu mîna pe puşcă, am adormit buştean. M-am trezit singur, fără ajutorul cuiva. Soarele îmi încălzea faţa. Era linişte şi doar vîntul cînta uşor în frunziş. Am văzut că şi Carl, cu toată ironia lui, se molipsise. Dormea la umbra copacului de alături, cu pălăria trasă pe ochi. Mi-a făcut o mare plăcere să-l trezesc. A sărit imediat în

picioare, punînd mîna pe pușcă, dar văzîndu-mă, se trînti iarăși în iarbă căscînd din toată ființa.

— Tu erai, deci ? De ce nu mă lași să dorm ? Tocmai visam că vînez un urs cenușiu. Era palpitant...

— Scoală-te, că e ora prînzului...

— Ai dreptate, îmi spuse, dar unde e Nourul Roșu ?

— Habar n-am unde a dispărut. N-are pic de astîmpăr.

— Așa e, mă aprobă Carl. Hai mai bine să ne spălăm. Abia o să ne trezim.

Apa neagră a lacului era rece ca gheața. Cînd mi-am atins cu ea ceafa și brațele, somnul o luă de îndată la goană, ba mă cuprinse și o foame de lup, de parcă nu pusesem nimic în gură din ajun. Dar visele mele în care mîncam copios au fost alungate brutal de apariția vraciului.

— Frații mei albi sînt rugați să încalece. Pornim de îndată.

Nu ne-am opus. După ce mi-am înșeuat calul și pe cînd săream în șa, am văzut cum ariergarda Picioarelor Negre cobora povîrnișul și cum din pădure apăreau alți războinici. Deodată, se auziră cai tropotind și trei iscoade dispărură din vale. Ne luarăm după ele. În fața noastră, se ivi o poiană întinsă chiar la poalele munților. Cobora treptat în terase, pînă în preria ce se întindea departe în zarea albastră. Am mers pînă am dat de unul din numeroasele pîrîiașe din vale. De acolo, drumul ocolea un perete drept din stîncă. Deodată, se auzi o împușcătură. Am strîns hățurile, sărind la pămînt. Am văzut cum prima iscoadă se apleacă în șa, prăbușindu-se apoi de pe cal. Din nou răsunară împușcături. Un glonț

îmi şuieră pe lîngă ureche. Descălecarăm cu toţii alături de cai şi răspunserăm cu o salvă. N-am băgat de seamă dacă avusese vreun efect, fiindcă m-am grăbit înainte, să-l examinez pe războinicul rănit. I-am luat pulsul şi i-am ascultat inima. Murise. Am pus arma la umăr şi am început să trag la nimereală spre vîrful astîncii. Vocea lui Carl mă scoase din această înflăcărare.

— John, John, vino aici !

— De-abia atunci mi-am dat seama că, în terenul total descoperit, constituiam o ţintă minunată pentru duşman. Am mai tras cîteva focuri, apoi m-am retras în tufişuri. Aici se aflau Nourul Roşu, Carl şi un şir lung de războinici. Caii se întinseseră la pămînt, în spatele nostru. Împuşcăturile încetaseră ca prin minune. Aşteptam să vedem ce va urma, şi iată că, de după stînci apărură nişte capete împodobite cu pene.

— Iarăşi Puma, zise Carl.

Am tras o salvă, şi penele intrară parcă în pămînt. Nourul Roşu se tîrî spre războinici, spunîndu-le ceva. Imediat, cîţiva dintre ei se retraseră şi, după o clipă, nu-i mai văzurăm. Vraciul reveni lîngă noi.

— Oamenii mei le vor cădea în spinare. Să încerce fraţii mei albi să ocolească stînca prin dreapta.

Tiptil, tiptil, eu şi Carl ieşirăm dintre tufişuri. Privirea ne era acoperită de jnepenii prin care răzbăteam cu greutate. În cele din urmă, izbutirăm. Aveam acum în faţă un platou de grohotiş. Ne puteam vedea lesne. Lupta se dădea însă de cealaltă parte a stîncii. Atenţia duşmanului era îndreptată, din fericire pentru noi, asupra Picioarelor Negre,

ce-l hărțuia cu foc neîntrerupt. Izbutirăm să ajungem neobservați pînă lîngă jgheabul ce urca pînă-n vîrf. Începurăm să ne cățărăm pe stîncă. Ceasuri întregi mi se părea că se scurseseră pînă cînd Carl, care se tîra în fața mea, își întoarse capul, șoptindu-mi :

— Fii atent !

Cîteva clipe mai tîrziu nu-i mai văzui decît tălpile. Dispăruse după stîncă. M-am luat după el. După un minut ne găseam alături, răsuflînd din greu. Porțiunea din față era acoperită de mușchi cenușiu și de tufe rare. Deși bănuiam încotro sînt dușmanii, deocamdată nu-i vedeam. Împușcăturile răsunau tot mai rar. Ne tîram în direcția de unde veneau, și iată că, pe neașteptate, începu să plouă cu gloanțe și din cealaltă parte. Ne-am zis că, probabil, războinicii Nourului Roșu reușiseră să ajungă pe creastă. Ne-am ridicat și am luat-o la fugă, aplecîndu-ne. Printre salve, răzbăteau împușcături izolate. Distingeam chiar și împușcături trase din Colturi. Știam însă că pieile roșii nu trag cu pistolul. Dar cine să fi fost, totuși ? Enigma dispăru cînd ajunserăm într-o poieniță. De cealaltă parte, apărură trei siluete. O voce binecunoscută ne strigă :

— Nu trageți !

— Șeriful, exclamai. E șeriful Irvin.

— Carl, doctore, strigă vocea, luați-o la stînga și cădeți-le în spate.

Ne-am întors imediat și gonirăm într-acolo. În fugă, văzui că șeriful era însoțit de alte două persoane, bine cunoscute nouă. Da, nu mă înșelasem deloc. Unul era Robertson, ajutorul lui Irvin. Iar celălalt ? Jim Hawkins ! Trăgînd neîncetat, înaintam laolaltă. Zării deodată cum prin poiană se stre-

curau mai multe siluete. Era Puma, îndemnîndu-şi războinicii. În faţa noastră, era o învălmăşeală grozavă.

Oamenii răcneau îngroziţi, gata de fugă. Ne-am luat după ei, ascunzîndu-ne printre tufele ce ne ieşeau în cale. Din nou se auziră din apropiere împuşcături izolate. Mă adăposteam la fiecare pas, trăgînd pînă terminai gloanţele. Atunci îl zării pe Scott. Nu mai avea nimic din dandy-ul ce apăruse cîndva la „Ursul cenuşiu". Hainele murdare şi rupte dovedeau că stăpînul lor trecuse prin multe. Stătea cu capul gol. Îşi pierduse, probabil, pălăria în luptă. Privea în jur, căutînd, se vede, un drum de retragere. Mi-am azvîrlit puşca acum inutilă şi mi-am scos din centură pistolul. Ascunzîndu-mă după tufişuri, am început să înaintez spre „Omul cu cicatricea". Zgomotul încă nu pierise, deşi lupta degenerase într-o serie de încăierări între războinicii Pumei, luînd-o care încotro, şi cei ai Picioarelor Negre, înaintînd umăr lîngă umăr. Deodată, unul dintre indieni îmi tăie drumul. În învălmăşagul luptei, nu-mi dădeam seama dacă e duşman sau prieten. Trecu dincolo de mine, luînd-o spre povîrniş. Era cît pe-aci să fie atins, cînd, brusc, se îndreptă către Scott. Avea în mînă un tomaghawk. Trase, dar săgeata ascuţită nu-l atinse pe „Omul cu cicatricea". Glonţul lui Scott îl doborî însă pe urmăritorul său la pămînt. Dar şi Scott fu doborît cu o lovitură de topor. Am alergat către ei. Zăceau la ciţiva paşi unul de altul. L-am recunoscut pe indian. Era Puma. De ce s-o fi azvîrlit, totuşi, asupra lui Scott ? Poate, văzîndu-şi sfîrşitul, a vrut să se răzbune pe „faţa palidă". Şi-a dat, oare, seama că omul acela îi purtase ghinion ? Cine ar putea răspunde ? M-am în-

tors spre cealaltă parte a poienii. Acolo îl văzui pe Rathcliff, sprijinit de o stîncă prăvălită, fără putinţă de scăpare. În spatele lui se deschidea prăpastia, iar din faţă venea grosul războinicilor. Atunci auzii vocea puternică a şerifului.

— Opriţi tragerea ! E omul meu !

Ieşi înaintea tuturor.

— Rathcliff, strigă el din nou ; vin spre tine. Stai nemişcat.

Rathcliff se cutremură, ridicînd pistolul. L-am ridicat şi eu pe al meu, dar era îndoielnic să-l pot atinge de la distanţa la care mă aflam. Îl căutai cu privirea pe Carl, dar nu era nicăieri. În vremea asta Irvin se apropia, pas cu pas, de criminal. Se făcu o linişte de mormînt. Liniştit, şeriful se îndreptă spre gura neagră a pistolului şi iată că pistolul începu să tremure. Îl văzui prăbuşindu-se în prăpastie.

— Rathcliff, în numele legii, eşti arestat, zise şeriful, punîndu-i mîna pe umăr.

XX. Povestea șerifului

Ca să-mi termin povestea, ar trebui să adaug și cele povestite de șerif despre vremea petrecută de el în șa alături de sergentul Mitchell. Șeriful a ținut să completeze el însuși însemnările mele. Drept care l-am lăsat să o facă :

„Din cîte mi-am putut da seama din povestea sa, bunul meu doctor a redat destul de fidel cele întîmplate. Dar în cîteva locuri a mai exagerat, lăsîndu-se purtat pe aripile fanteziei, lucru destul de neașteptat, dealtfel, pentru un medic. Dar totul e posibil pe lume... Bineînțeles că nu-mi asum răspunderea pentru toate aceste închipuiri nevinovate. Dar să trec la fondul problemei. Mă voi întoarce, deci, la ceasul în care micul nostru grup (eu, sergentul Mitchell și ajutorul său) ne-am despărțit de ceilalți tovarăși de drum după ce eșuasem în tentativa de a-l prinde pe Puma, pe Scott și pe Rathcliff. Am tot sperat ca doctorul și Carl să ne-nsoțească, dar în zadar. Aveau de rezolvat problemele lor cu Pieile Roșii. Idealiști, voiau să le vină în ajutor.

La început m-am întristat, dar, după cîteva mile, mi-am revenit. Sergentul Mitchell se dovedi un companion excelent, mînat de-un curaj fără margini. Și-apoi mai era și adeptul meu în privința

„medicației". Totdeauna găseai în genţile sale o sticlă plată cu whisky.

Cum v-am mai spus, ne-am despărţit de ceilalţi lîngă pîrîu, luînd-o prin prerie, pe urmele lăsate de banda Pumei. Eram trei. Dar cîţi erau, oare, duşmanii ? Nu prea ştiam. Să tot fi fost vreo optsprezece. Deci 6 de căciulă. Altă dată luptasem şi cu mai mulţi ! De fapt, nici nu doream să angajăm o luptă deschisă cu indienii, vroiam doar să-i răpim pe Scott şi pe Rathcliff ori să-i prindem în prerie, în cazul că s-ar fi desprins de banda Pumei. A doua variantă mi se părea cea mai la îndemînă. Cum spuneam, însă, la început călăream cam mîhnit, dar nu peste mult timp, căci trebui să mă apuc de cercetarea urmelor lăsate de fugari. La început, o luau spre miază-noapte, apoi o coteau către răsărit. Sergentul, care nu scosese nici el o vorbă tot drumul, îmi zise pe nepusă masă :

— Pe Rathcliff vi-l las, dar pe Scott mi-l voi rezerva.

N-aveam nimic împotrivă. Scott nu comisese nici o fărădelege pe teritoriul meu. Să se ocupe de el Carl şi doctorul. Dar pentru asta trebuia să fi venit cu noi. Rathcliff, da, era altceva, el era omul meu.

Cît despre Mitchell, nu mă pot opri să nu-l laud din nou. Trebuie să spun că se orienta magistral în teren. La început nu l-am prea luat în seamă, temîndu-mă să nu pierdem urma. Dar sergentul se orientă de minune. Astfel, găsind o dată urmele, ocolind mult, în semicerc, el o tăie de-a dreptul. Apoi îmi explică de ce o făcuse :

— Vedeţi doar pădurea aceea, au trebuit s-o ocolească. Au cai mulţi şi n-au de ales, trebuind să lungească drumul. În schimb, noi trei ne vom des-

curca lesne luînd-o pe-aici, de-a dreptul. Ori, alt exemplu :

— Iată, acolo, e un lăcuşor. Îl ştiu ca pe mine însumi. Îl vom trece prin vad.

Şi, ca întotdeauna, avea dreptate.

Probabil că, datorită stilului său de urmărire, chiar de a doua zi ne-apropiarăm de fugari într-atît, încît îi puteam privi prin lunetă. Ne sporirăm atenţia, înarmîndu-ne cu multă răbdare. Noaptea ne-apropiam pînă sub nasul lor, iar dimineaţa îi lăsam să se depărteze. Şiretlicul ne reuşi, căci ei nu ne simţiră. Dar, deocamdată, băteam pasul pe loc. I-am atras atenţia şi sergentului.

— Răbdare, şerifule ! — îmi spuse Mitchell — o să ne vină şi nouă bine cînd vom ieşi într-un loc mai prielnic, într-o pădure, de pildă, şi atunci o să-i facem noi să joace ţonţoroiul.

Promisiunile lui, destul de vagi, nu mă-ncălzeau cu nimic, dar el o ţinea morţiş pe a lui. Cît despre celălalt poliţist, n-avea nici un rost să discut cu el. Din cîte mă convinsesem pe drum, omul n-avea nici o iniţiativă, mulţumindu-se să ducă la îndeplinire poruncile sergentului, şi asta nu întotdeauna cum se cuvenea. Aşteptam, deci, să se spargă buba. Se dovedi însă că Mitchell avea dreptate şi, pe deasupra, că mai avea şi-un dram de noroc.

Căci, iată, ieşirăm în preria plină de coline, părînd nişte insule risipite-n ocean. Erau brăzdate de zeci de şuvoaie ce-şi săpaseră temeinic vaduri. Puteam acum să înaintăm fără teama de a fi observaţi de cei pe care-i urmăream. Dar, vai, cît de obositor s-a dovedit acest drum ! Veni însă şi ziua în care banda Pumei intră, spre seară, în valea tăiată în două de un pîrîiaş. I-am urmărit pas cu pas, prin

apă, apoi, la căderea nopții, ne-am făcut sălașul. Și iarăși călare, lăsînd pîrîul deoparte, ocolind mult, depărtîndu-ne de zidul văii. La jumătatea drumului, spre gîtuirea defileului, am descălecat, lăsînd caii în grija lui Jackson, ajutorul sergentului. Am pornit amîndoi pe jos. Ne străduiam să mergem cît mai cu grijă. Din fericire, Puma nu pusese străji la intrarea în pădure. Ba chiar dovedi o mare neglijență și o înfumurare grozavă, lăsîndu-și războinicii să înalțe focuri în noapte. Flăcările lor luminau valea, arătîndu-ne drumul cel mai potrivit de urmat. Ultima porțiune o făcurăm tîrîș, pînă ce ajunserăm în locul în care cîmpia se scufunda brusc într-o rîpă. Am izbutit să ajungem chiar pe buza ei, unde văzurăm că marginea îi era dreaptă ca un perete. Situația ne convenea de minune. Chiar dacă cei de jos ne-ar fi zărit, n-aveau cum să ne prindă. Dar și coborîrea era teribil de anevoioasă. Am număra printre copaci cinci focuri, iar în jurul lor aproape douăzeci de oameni. Căutai, un timp, cu privirea pe Ratheliff și Scott, pînă cînd îi zării. Ședeau laolaltă cu Puma, în jurul focului cel mic. Dacă am fi vrut să-i împușcăm, nimic mai ușor ca atunci. Dar noi doream ca să fie pedepsiți de lege pentru fărădelegile lor.

În privința aceasta, gîndeam la fel ca și sergentul. Stăteam nemișcați, ținînd tabăra lor sub observație, dar nimic nu ne atrase atenția. „Ce-i de făcut, sergentule ?“ l-am întrebat pe Mitchell, „Să coborîm pe aici ? Ar fi al naibii de greu. Ar fi un bun prilej să punem mîna pe ei, dar dacă în timpul coborîrii se rostogolește vreo pietricică, am încurcat-o rău de tot. Ar pune ei mîna pe noi, fără să putem face mare lucru“.

„Răbdare și tutun, șerifule“ îmi șopti el. Habar n-aveam ce îi trece prin cap, dar era primejdios să mai pălăvrăgim la cîțiva yarzi doar deasupra capetelor dușmanilor. Deci nu-l mai întrebai nimic. Stăteam nemișcat ca un buștean, scrutînd întunericul pînă cînd ochii începură să mi se-nchidă de oboseală. Era riscant, dar știindu-l pe sergent de strajă, mi-am zis că un pui de somn n-are de ce să-mi strice. Mă trezi cu o tragere ușoară de mînecă. Am pus automat mîna pe pușcă. Prin întunericul negru ca smoala, se zărea doar jarul focurilor pe cale de a se stinge. Cinci cercuri roșii în noaptea de cărbune. „Vezi, îmi șopti Mitchell“. „Ce să văd ?“ — „Aici, sub noi“.

M-am uitat prin lunetă. De la așa o distanță, lucrurile păreau că pot fi atinse cu mîna. Am văzut că, sub noi chiar, în prăpastie, dormeau Rathcliff și Scott. „Șerifule, eu dispar o clipă, îmi zise tovarășul meu. Să nu pleci de-aici. Stai și veghează“.

Se trase îndărăt. În gînd îl înjuram că nu-mi zisese nimic din ce avea de gînd să facă. Văzui pe cineva așezîndu-se lîngă focul murind. Un altul se răsuci în somn. În schimb, cele două prețioase păsărele dormeau fără griji. Ce-ar fi să mă duc pînă lîngă ei ? — mi-am zis. Am scrutat peretele de stîncă. Îmi căutam puncte de sprijin, pentru mîini și pentru picioare. Era o întreprindere tare păcătoasă. M-am gîndit și la altă variantă : să trec prin vad, însă la cele două porți ale văii erau străji. Vedeam clar pînă și țevile lungi ale puștilor ce se înălțau deasupra capetelor războinicilor. Gîndul mi-a fost întrerupt de apariția sergentului. Se culcă lîngă mine, arătîndu-mi două lasouri din piele. „Am să cobor“, îmi șopti. „Dorm duși“. „Atenție la paznici“, îl în-

trerupsei eu. „N-au cum să vadă, sînt prea departe. Am să cobor cu lasoul chiar lîngă ei". „E nebunie curată ce faci, deşi recunosc că ideea nu-i deloc rea. Dar pînă să cobori, ei vor fi pregătiţi deja. Uniforma asta a dumitale străluceşte ca un felinar. Şi chiar dacă o să poţi coborî, ce-ai să faci după aceea ?". „O să vezi. N-are rost să mai pierdem vremea cu vorbe".

Eram din nou supărat că-şi punea singur la cale treburile. „Atunci, n-ai decît. Sînt curios cine-o să ţină celălalt capăt al laţului ?". „Dumneata, că doar n-oi fi ciung !?", rîse el, uşor. „Alături e un arţar. Am văzut de cu ziuă că are un trunchi solid". Abia acum găsi Mitchell de cuviinţă să-mi destăinuie planul lui. Îmi şopti că va coborî, după care-l va pocni şi lega pe Scott. Apoi se va căţăra înapoi şi-l va trage după el. I-am spus din capul locului ce credeam eu despre asta. „În timp ce-l legi, o să se trezească Rathcliff, care va da alarma. Atunci nu te mai poate salva nimeni. Însă dacă am coborî amîndoi..."

Nu era de acord. Atunci i-am propus să cobor numai eu. Mă pricep mai bine la căţărat. Dar nici măcar n-a vrut să audă. Singurul lucru de care l-am convins a fost să dezbrace haina lui ţipătoare.

Am legat un capăt al lasoului de trunchiul arţarului, iar celălalt îl lăsai încetişor în jos. Alunecă fără zgomot, chiar lîngă bandiţii adormiţi. Mitchell îşi dădu drumul pe el. Trebuie să recunosc că a făcut-o cu multă iscusinţă şi agilitate, ceea ce mă determină să-l compar în gînd cu un acrobat. M-am aplecat peste marginea ripei, cu degetul pe trăgaci, gata pentru orice eventualitate.

Ajuns jos, sergentul rămase nemişcat, lipindu-se de peretele stîncos. Dar nici un zgomot nu tulbură

liniștea. Răsuflarea mi se tăie cînd îl văzui făcînd atîția pași, aplecîndu-se apoi deasupra unuia din cei doi oameni dormind. În orice clipă eram pregătit să aud un strigăt de alarmă ori vreo împușcătură. Dar nimic din toate acestea. Ori asurziserã, ori se petrecea o minune. Îl văzui pe Mitchell îngenunchind. Peste un minut se ridică, păşind aplecat spre lasoul coborît, cu o povară în spinare. Dacă n-aş fi văzut cu ochii mei toate acestea, l-aş fi considerat mincinos pe cel care mi le-ar fi povestit. Deşi mi se pare firesc ca nici alţii să nu-mi dea crezare, la rîndul meu, nu pot să cer nimănui să o facă. Dar să ne-ntoarcem unde-am rămas. Sergentul îşi aşeză tocmai povara. Lasoul se mişcă, şi Mitchell începu să urce spre mine. Cu mîinile prinse de curea, se sprijinea cu picioarele în peretele rîpei. Trebuie să fi fost foarte puternic ca s-o poată face. Mă lua cu frig de emoţie. Sau poate că noaptea era prea răcoroasă... La un moment dat, o pietricică se rostogoli cu zgomot la vale. Am pus arma la umăr, gata să trag.

Dar, din nou, nu se întîmplă nimic. Mare noroc pe capul lui Mitchell, mi-am zis. Acesta izbutise să se cațăre, apoi se opri obosit. După cîteva clipe, mormăi : „Acum, să tragem de lasou, şerifule !". Ne-am înţepenit pe picioare, în spatele trunchiului, şi-am început să tragem. În sfîrşit, prada mi se înfăţişă înaintea ochilor. Cu o ultimă sforţare, o traserăm lîngă copac. Apoi îl examinai pe prizonier. Începuse să-şi revină un pic. „Tratamentul" sergentului îl ameţise doar. Se uită la mine, îngrozit. Căluşul din gură îl împiedica să strige. Din nefericire pentru mine, era Scott, nu Ratchliff. „Şerifule, îmi zise Mitchell, împrumută-mi, te rog, lasoul dumitale !" „De ce ?". „Mă duc să-l aduc şi pe celălalt". „Nu,

astă nu. Am să mă duc eu. După atîta gimnastică, e cazul să te odihnești". „La naiba, crezi c-ai să poți ?"

Neîncrederea lui mă supărase. Ce credea, oare, afurisitul ? I-am răspuns că m-am descurcat eu și-n ceasuri mai grele. Abia atunci am băgat de seamă că-ncepea să se lumineze. M-am uitat pe boltă ; trecuseră, doar, cîteva ore bune. Se crăpa de ziuă.

Am încercat lasoul, mi-am prins cureaua și eram cît pe-aici să cobor, cînd liniștea fu spartă de un zgomot apropiindu-se tot mai mult. Încremenisem. „Ce să fie, oare ?", mă-ntrebă, în șoaptă, sergentul.

Zgomotul creștea repede, apropiindu-se din ce în ce. Era tropotul a zeci și zeci de copite. Un grup de călăreți venea, se pare, spre noi. Cine-ar fi putut fi ? O clipă, am sperat să fie Nourul Roșu, grăbindu-se în sprijinul nostru. M-am uitat în rîpă. Și ei auziseră zgomotul acela ciudat. Flăcările focurilor fură stinse. „Trebuie să dispărem", hotărî Mitchell.

M-am aplecat să-i tai lui Scott legăturile de la picioare, dar nu izbutii, căci din întuneric apărură cei trei cai ai noștri, aduși de ajutorul lui Mitchell. „Repede, repede !" „Ce s-a-ntîmplat ?". „Mustangii ! Vin de-a dreptul spre noi". Am tăiat repede legătura și-l apucai de ceafă pe prizonier. „Scoală-te și încalecă", i-am poruncit. Izbuti să se cațăre în șea. Dar se vede că ne pîndea ghinionul. Chinga șeii plesni și amîndoi ne prăvălirăm, cu șa cu tot. M-am ridicat de îndată, dar calul, speriat, se înălțase în două picioare, luînd-o la goană. „Urcă în spatele meu" îmi spuse sergentul. „Calul meu !" îi strigai. „Dă-l naibii de cal ! Grăbește-te !". Am sărit în șa. În urma noastră, zgomotul creștea din ce în ce. În clarobscurul zorilor mi se părea că văd coamele vălurinde ale mustangilor înspăimîntați. Ce i-o fi speriat, oare ?

Am luat-o spre marginea defileului, de unde se auzeau deja împuşcături. Nu ştiam dacă ne erau adresate nouă ori mustangilor. Cînd totul se potoli, pornirăm mai departe. După ce ieşirăm din vale, dădurăm pinteni, galopînd. Zorile ne aflară într-o pustietate. Herghelia de mustangi dispăruse undeva, departe de orice suflare omenească. Scăpasem ca prin urechile acului. Eu însă îmi piedusem calul, iar sergentul îl pierduse pe Scott. Dacă mustangii nu-l călcaseră în picioare, se afla, probabil, iarăşi alături de Puma.

Nu mi-e ruşine să-mi recunosc eşecul. Dar aceasta nu e totul. Mai ales că în viaţă uneori pierzi, alteori ciştigi. Nenorocirea stătea în aceea că trebuia să renunţ la urmărire. L-am rugat pe sergent să mă ducă cît mai aproape de Fort Benton, ceea ce se şi făcu. Mai departe, n-are rost să vorbesc eu despre mine. Am să-l las pe binecunoscutul nostru doctor. Eu îmi încheiaici povestea".

XXI. Dansul Soarelui

Puma Neagră murise. Murise şi Scott, „Omul cu cicatricea". Banda Pumei se împrăştiase în lume, mai puţin cei ucişi. Picioarele Negre avuseseră şi ei cinci morţi şi trei răniţi. Cînd părăsirăm cîmpul de bătaie, deşi învingători, nimeni nu scoase, cum ar fi fost firesc, strigăte de triumf. Pe drum, era cît pe ce să mă cert cu şeriful în privinţa lui Hawkins.

— Ce-ţi veni să aduci băiatul pînă aici ? Zău că nu pricep..

— Nu m-aş fi încumetat, doctore, dar mi-a venit cu un certificat de bună purtare de la şcoală.

Am dat din umeri, neconvins.

— Şi ăsta poate fi un motiv ?

— Într-un fel, poate fi, chiar dacă nu cel mai convingător. Am avut cu băiatul o discuţie prelungită şi-am înţeles că-şi răscumpărase vina.

— Oare n-ai uitat prea repede totul ?

— Nu cred. Dealtfel, am să-l supraveghez tot timpul.

— Şi prin ce minune ne-aţi găsit, şi încă atunci cînd aveam mai mare nevoie de voi ?

Mi-a mărturisit că, după ce-şi pierduse calul şi se despărţise de Mitchell, nu renunţase la planurile sale. Era convins că Scott şi Rathcliff nu se vor cuminţi şi că, cel puţin pînă la căderea primei zăpezi, vor rătăci prin prerie. Asta l-a făcut să părăsească

din nou Fort Benton-ul. Şi-a luat ca însoţitor pe Robertson, ajutorul lui. Noaptea, la primul popas, îi ajunse din urmă Jim Hawkins, rugîndu-l atît de mult să-l ia cu el, încît inima lui Irvin se înmuiase.

Cîteva zile rătăciseră prin prerie fără să afle vreo urmă. În sfîrşit, cei trei descoperiră urmele unei tabere părăsite. Mai găsiră o eşarfă veche, în carouri. Nu putea fi decît a unui alb. Începură să înainteze pe drum deschis. Au ajuns pînă la Munţii Stîncoşi, trecînd prin Valea Şeii, pînă la locul unde aveam să dăm lupta. Apăruseră tocmai la ţanc. Aceasta era povestirea şerifului.

În sfîrşit, ne-apropiarăm de Oraşul Ascuns. Mai înainte însă văzurăm pîrîul binecunoscut, iar în spatele lui — brîul verde închis al pădurii. Deodată, auzirăm un sunet părînd bătaia unei tobe. Pe măsură ce ne apropiam, sunetul se auzea tot mai clar.

— Ce poate fi ? întrebă Irvin.

— Habar n-am, răspunsei, cred însă că nimic neplăcut. După cum poţi vedea, indienii nu par neliniştiţi.

Am ajuns la rîu, apoi am zărit corturile. Tobele băteau ritmic, în continuare. Pentru mine ele rămîneau o enigmă. Dar chiar şi Oraşul Ascuns părea altfel împodobit. În locul unui singur drum lung, pe-alc cărui margini erau instalate corturile, acum văzui o mulţime de locuinţe improvizate, pînă printre copacii de pe malul apei, ba chiar pînă hăt, în prerie. Războinicii mişunau peste tot. Unii alungau copiii ce se-mbulzeau, alţii purtau după ei ciinii. Aşezarea liniştită de altădată era de nerecunoscut. Agitaţia din jur o făcea să pară o alta. Nourul Roşu, care călărea în frunte, opri calul. Cînd am ajuns lîngă el, mi-a spus :

— Fratele meu alb are prilejul să vadă Dansul Soarelui.

Spunîndu-mi acestea, făcu un semn cu mîna, îndepărtîndu-se. În urma lui mergeau războinicii, ducînd caii plini de poveri.

— Ce este Dansul Soarelui ? întrebai eu.

Şeriful, care călărea alături de mine, dădu din umeri, a nepricepere.

— Nu ştiu, cred că e vreo sărbătoare a lor, dar puţin îmi pasă de ea. Trebuie să am grija lui Rathcliff şi sper să fiu cît mai grabnic cu el la Fort Benton. Nu cred că vom mai zăbovi mult pe aici.

Dar speranţa şerifului nu se adeveri. Din pricina Dansului Soarelui, şederea noastră se prelungi.

În fiecare an, pînă cel mai tîrziu în septembrie, Picioarele Negre ţin sărbătoarea tribului lor. Atunci se-adună toţi cei risipiţi de-a lungul apelor şi prin cîmpii, prin sate şi tabere ca şi cei din Montana * ori din Alberta **. Cîteva mii de războinici jucau de cîteva zile în Oraşul Ascuns *Dansul Soarelui*.

Ajunsesem la încheierea serbărilor. Ce bogăţie de tatuaje şi măşti ! Ce costumaţie nemaivăzută !

Vedeam războinici tineri ori vîrstnici cu chipurile pictate în dungi colorate, cu părul zburlit, pieptănat lins ori trecut peste urechi, ca nişte zulufi. Admiram legginiile cenuşii, cafenii ori albastre făcute din piele de cerb ori căprioară, ba chiar şi din lînă uneori, avînd pe margini franjuri colorate, atingînd mocasinii de culoare neagră. Dar cele mai grozave erau vestele îmbrăcate de-a dreptul pe piele. Erau tare frumoase. Înseşi animalele în culori stră-

---

* Montana — stat în S.U.A. (n. tr.).

** Alberta — provincie canadiană (n. tr.).

lucitoare erau cusute pe ele. Dar faptul cel mai ciudat s-a petrecut a doua zi. În timpul Dansului Soarelui, tinerii războinici, supuşi la diferite încercări fizice, erau primiţi în rîndurile bărbaţilor. În piaţa mare a Oraşului Ascuns, se fixaseră patru stîlpi drepţi, purtînd în vîrf cuiburi de vulturi. Zeci de adolescenţi erau adunaţi în jur. Erau goi, purtînd doar o legătură la şold. Atunci îşi făcu apariţia Nourul Roşu. Niciodată nu-l văzusem atît de grozav îmbrăcat. Pe cap era împodobit cu o panglică purpurie, în care erau înfipte pene albe, cafenii şi cenuşii. Păreau un buchet de flori dintr-o lume îndepărtată.

Leggina îi era de un alb imaculat, cu mărgele de sticlă şi scoici. Cămaşa cu mînecile largi, de culoare gri-argintiu contrasta plăcut cu montana albăstruie. Două ghirlande, una din colţi de urs cenuşiu şi alta din gheare de vultur îi atîrnau pînă la briu.

Tobele tăcură şi mulţimea amuţi. Vraciul îşi înălţă fruntea, dînd mîinile-n lături, aidoma unei păsări gata de zbor. Atunci apărură şase vrăjitori îmbrăcaţi ca-n basme, cu pene şi blănuri. Pe chip purtau măşti schimonosite îngrozitor, făcute din lemn, piei şi din fire de lînă. Se opriră de o parte şi alta a Nourului Roşu. Apoi, în aceeaşi linişte, începu ritualul care, trebuie să spun, îmi făcu părul măciucă. De cei şase vrăjitori se apropiară tinerii. Scoaseră cuţitele, şi picăturile de sînge începură să curgă în lut. Mi se opri răsuflarea. Am văzut cum lama ascuţită a cuţitelor străpungea pielea în două locuri simultan şi, cu mîini agere, prin cele două găuri făcute în piept, treceau curele ale căror capete erau legate de unul din stîlpi. Deşi mă obişnuisem cu sîngele şi cu rănile pacienţilor, de data aceasta

nu puteam suporta. Carl, care stătea lîngă mine, mă prinse de umeri, spunîndu-mi :

— Stai nemișcat !

Stăteam nemișcat, dar îmi închipuiam prin ce dureri treceau adolescenții aceia, deși pe chip nu li se putea citi vreo suferință. Să fi trecut vreo jumătate de ceas, pînă cînd și ultimul băiat fu legat de stîlp. Nourul Roșu își lăsă mîinile în jos, privind împrejur, apoi ridică numai dreapta spre soarele strălucitor. Tobele răsunară din nou, însoțite de sunetele stridente ale fluierelor și ale celorlalte instrumente ciudate. Cei legați de stîlp începură să danseze în ritmul muzicii acesteia. Se depărtau în goană de stîlp, atît cît le dădea voie cureaua, înălțînd capul spre cer. În tot acest timp, cîntau, dar în rumoarea generală din jur nu puteam înțelege nimic. Șuvoaie de sînge le scăldau pieptul.

— E îngrozitor, i-am șoptit lui Carl. Hai să plecăm.

Mă prinse de mînă.

— Dacă pleci, îi jignești și poți fi socotit laș. Rezistă.

Mi-am mușcat buzele, privind cum dansatorii trăgeau cu o putere supraomenească de curelele ce îi legau. Cîte unul cădea, dar se ridica imediat, arătîndu-și pielea și pieptul sfîrtecat, semn că izbîndise la proba durerii. Tobele răsunau acum și mai tare, iar vraciul alerga la cîștigători, udîndu-i cu un lichid din strachina sa de lut, care oprea brusc sîngerările. În sfîrșit, cumplitul spectacol se apropia de sfîrșit. Eram leoarcă.

— Hai să mergem, i-am zis iarăși lui Carl. Pentru astăzi, mi-ajunge.

— Mai ai puțină răbdare. Ce a fost neplăcut a trecut.

Apărură doi războinici în goană. Unul purtînd pe el o piele de berbec, celălalt ducînd în mînă o pușcă. Spectacolul era revelator, ușor de priceput. Vînătorul arăta cum se furișează tîrîș, apropiindu-se de sălbăticiunea îngrozită. Puse pușca la ochi, și berbecul căzu. Crezusem că totul luase sfîrșit. Dar de unde! Apăru în fugă și Nourul Roșu. De umeri avea prinsă o pereche de aripi, iar pe cap o legătură acoperindu-i fruntea. Părea un cioc de pasăre. La început, părea că dansează. Apoi am înțeles că mima zborul unei păsări. Plana mereu, apropiindu-se de războinicul deghizat în berbec, care „zăcea" pe pămînt. În sfîrșit, se prăvăli asupra-i. Atunci reapăru vînătorul, încercînd să-l alunge. Pricepeam acum ce doreau să arate. Nourul Roșu refăcea lupta mea cu vulturul. De ce, oare? Să fi fost unul din dansurile cinstind sărbătoare lor tradițională? Am privit pantomima cu interes sporit, pînă cînd pasărea „interpretată" de Nourul Roșu fu rănită și încremeni. Spectacolul se terminase. Atît berbecul, cît și vînătorul se pierdură în mulțime. Apoi Nourul Roșu își desprinse aripile și, cu un gest grăitor, ceru să se facă liniște, întrebînd:

— Cine a învins Vulturul cenușiu?

De undeva, din mijlocul privitorilor, strigă careva:

— Fratele nostru alb.

— Cine e prietenul bărbaților roșii? mai întrebă el.

Vocea dinainte răspunse din nou:

— Fratele nostru alb!

— Cine a fost alături de noi în lupta cu dușmanul?

— Fratele nostru alb !

Şi astfel continuă litania asta neobişnuită, timp în care începui să dau înapoi pas cu pas. Am priceput ce se pregătea, dar modestia mă împiedica să particip. Cu siguranţă că aş fi izbutit să dispar, dacă n-ar fi fost alături tîlharul de şerif, care puse mîna pe mine în mulţime. Carl, tot aşa, apăru din pămînt, şi amîndoi mă împinseră în faţă. Vraciul parcă doar atit aşteptase. Îşi ridică braţele, strigînd către mine :

— De azi înainte, fratele nostru alb se va numi Pană de Vultur. Să afle asta toţi războinicii Picioarelor Negre. Să-i fie sprijin la nevoie, aşa cum şi el ne-a fost. Howgh !

Spunînd acestea, se apropie de mine, atîrnîndu-mi de gît un săculeţ din blană de miel. Bănuiam ce se afla înăuntru : „leacurile“ pe care le purta fiecare războinic.

Astfel se încheie sărbătoarea numită de trib „Dansul Soarelui“.

A doua zi, în timp ce-nşeuam caii, apăru Nourul Roşu, împreună cu Vulturul cel Înalt. Făcură semn către noi, după care am fost conduşi spre tipi *, ce se afla lîngă cortul marei căpetenii. La intrare păzeau doi indieni. Am pătruns înăuntru. În semiîntuneric văzui o blană de urs pe care se găseau sumedenie de săculeţi pîntecoşi. Şeriful, deşi aflase de ce fusesem noi în Valea Şeii, tot îşi holbă ochii :

— Ce-i asta ? mă-ntrebă el, şoptit.

— Nisip de aur, murmurai eu.

Nu-mi răspunse nimic, dînd doar din cap.

— Frumoasă comoară, îmi zise apoi.

L-am înghiontit să tacă.

---

* Locuinţă aparte la indieni.

— Iată, spuse vraciul, aici e comoara din Valea Şeii. Ea nu e doar a Picioarelor Negre, ci şi a fraţilor noştri albi. Howgh !

Făcui un gest de impotrivire, dar Carl mă opri.

— Va fi aşa cum am hotărît. Nisipul de aur va fi al bărbaţilor roşii. Nu vom lua nici un fir. Am zis-o, şi prietenii mei vor întări asta.

Am dat din cap în tăcere.

Asta a fost totul.

Două zile mai tirziu, părăseam toţi cinci Oraşul Ascuns, luînd-o de-a dreptul către Fort Benton. O dar iertaţi-mă. Am uitat să spun că, alături de noi, călărea şi un al şaselea, anume prizonierul şerifului, Rathcliff. Pe drum putui discuta cu Jim Hawkins. Se ţinuse pînă acum la o parte de mine, neştiind dacă-i aprob venirea pe aceste coclauri. În prerie i-am spus sincer ce credeam eu. Băiatul nu încercă să se ascundă în spatele hotărîrii şerifului. Era o notă bună pentru el, ca şi hotărîrea ce-o luase să-şi continuie şcoala, după vacanţă. Mi-a promis că mă va căuta mereu la Milwaukee. Consideram, deci, incidentul închis.

La Fort Benton locuitorii ne ieşiră grămadă în întîmpinare. Strigătele şi aplauzele ce-l răsplăteau pe şerif nu mai conteneau. Totul se potoli însă, şi Rathcliff fu dat pe mîna paznicului şchiop al închisorii.

Am intrat în odaia şerifului şi ne-am aşezat în jurul mesei rotunde. Inegalabilul Pears alerga cît trei, dorind să ne mulţumească pe toţi.

Ne-a oferit mîncărurile pe care le considera cele mai alese.

La sfîrşitul chefului, la cererea generală, şeriful îşi luă chitara şi începu să cînte melodia aceea binecunoscută mie de-acum, în care tot apărea refrenul :

..Deci, oameni buni, luaţi aminte,
În prerie, pe verdele-i covor,
Se preţuieşte inima curată,
iar nu sclipirea rece-a armelor.

Nu numai în prerie, cred...

SFÎRŞIT

Redactor : DOINA FLOREA-CIORNEI
Tehnoredactor : MARIA-ANA BUJDEI

Apărut 1978. Format 70×100/32. Coli tipo 9,25.
Bun de tipar la 11.III.1978. Tiraj 80.000 ex.
Editura JUNIMEA, str. Gheorghi Dimitrov, nr. 1
IAȘI — ROMÂNIA

Tipărit sub comanda nr. 5.258-977
la întreprinderea poligrafică
Bacău, str. Eliberării nr. 63.

Lucrarea este tipărită pe hîrtie
fabricată de C.C.H. CĂLĂRAȘI

EDITURA JUNIMEA
IAȘI

Lei 9,25